

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU 2010

epravo.cz

Mercedes-

Právnická firma roku 2010

Tomáš Sokol

Chorobná závislost na represí (str. 5)

Nový daňový řád

– naplní očekávání daňových subjektů? (str. 37)

Technické normy

a jejich využití v praxi (str. 58)

**Lidský mozek je schopen zapamatovat si okolo 5 000 tváří.
Pro vyřízení všech vašich finančních záležitostí vám stačí pamatovat si jedinou.**

Možná je nyní ten správný čas dozvědět se více o *službách Citigold*. Jako klient exkluzivního programu bankovních služeb pro profesní skupiny - CitiProfession Advokáti máte rychlý a jednotný přístup ke všem účtům - vaše osobní i profesní finance vám pomáhá spravovat jeden bankéř. Pro více informací o nadstandardních bankovních službách programu CitiProfession kontaktujte vyhrazenou telefonní linku Citigold ☎ 233 062 323.

Information. Insight.

Citigold®

Citi never sleeps

citibank®

obsah

editorial

- 3 Není gramotnost jako gramotnost

názory

- 5 Chorobná závislost na represii

aktuálně

- 7 „Svět ekonomiky a financí po krizi“
– VI. výroční konference Excellence
in Finance
9 Soudci sněmovali na Seči
9 White & Case poradcem Istrabenz při prodeji
Droga Kolinska za 382 mil. eur
11 Právnícká firma roku 2010
17 Aktuality ze světa práva

lidé

- 22 O managerech a managerkách...

rozhovor

- 25 Řídící partner AK Havel & Holásek Jaroslav
Havel

z právní praxe

- 27 Soudní dvůr: „Podnik“ jako adresát soutěžního
práva a jeho odpovědnost
28 Ochrana práva na pokojné užívání majetku
jako základního práva jednotlivce v rámci
evropského systému ochrany lidských práv
24 Reforma předpisového rámce pro
elektronické komunikace vstoupila
do závěrečné fáze
37 Nový daňový řád – naplní očekávání
daňových subjektů?
41 Spotřebitelské spory a rozhodčí doložky
43 Usnesení o vzetí do vazby – ve světle stávající
judikatury
46 O vyklizení bytu mohou rozhodovat
rozhodci
47 Problematika zastřených právních úkonů
v daňovém řízení
49 Nové požadavky na energetické úspory
– výzva nebo břímě?
51 Rovnost žen a mužů: Evropská komise vyzývá
Českou republiku, aby dodržovala pravidla EU
pro rovnost žen a mužů
52 Je nutné platit autorský poplatek za prázdné
nosiče?
- 53 Nový zákon o spotřebitelském úvěru
a problematika lichvy
55 Evidence pracovní doby
56 Souběh funkcí aneb může člen
představenstva působit jako generální ředitel?
58 Technické normy a jejich využití v praxi
60 Zdravotní tvrzení: seznamy jsou konečně zde!
61 Ústavní soud ČR se vyjádřil k otázce přestávky
v práci během nepřetržitého provozu
62 Zastoupení ve správním řízení – postřeh z praxe
64 Využívání kamerového systému z pohledu
zákona o ochraně osobních údajů
68 K problematice stanovení okamžiku nabytí
právní moci správního rozhodnutí v případě,
kdy se účastník vzdá práva na odvolání
69 Novela zákona o přeměnách společnosti
70 K otázce vlivu označení smluvních stran na
platnost obchodněprávního vztahu
73 Novela tzv. protikuřáckého zákona
74 Nová evropská politika ochrany zahraničních
investic – aneb přípravné práce začínají
75 Výpověď pro nadbytečnost po návratu
z mateřské dovolené
77 K možnosti domáhat se vyklizení bytu
manželem za trvání manželství
78 Evropská rada zaměstnanců – plánovaná
novela zákoníku práce
79 K možnosti domáhat se vyslovení neplatnosti
usnesení přijatého valnou hromadou, která
nebyla řádně ustavena
80 Některé otázky vyvolané odstoupením od
smlouvy o dílo podle obchodního zákoníku
82 Ochrana investic do fotovoltaických projektů
83 K výkladu pojmu jakékoliv plnění společnosti
podle ustanovení § 66 odst. 3 věty první
obchodního zákoníku
84 Vliv povolení reorganizace a účinnosti
reorganizačního plánu na korporátní poměry
dlužníka – obchodní společnosti
86 Bezpečnostní způsobilost veřejného zadavatele
87 Opětový návrh na zrušení akcí na majitele
neprošel
88 Zásadní zpřísnění ochrany spotřebitele
ve světle práva EU
89 Elektronické zadávání veřejných zakázek
v evropském kontextu – je už načase odložit
tužku a papír?
90 Jistota uchazeče v zadávacím řízení
po novele 2010

- 93 K otázce registrovatelnosti funkčně zaměřených ochranných známek aneb proč není lego kostka chráněna jako ochranná známka – Lego Juris A/S vs. Mega Brands a OHIM
96 Určení místní příslušnosti soudu ve sporném civilním řízení, je-li vícero žalovaných
97 The principle of non-refoulement

judikatura, sbírka

- 102 Z aktuální judikatury Nejvyššího soudu ČR
108 Sběrka (červen až srpen)

lifestyle

- 115 Právní aspekty pronájmu komerčních nemovitostí
116 Projekt cikánka – moderní vily v čistých liniích
119 Ross lovegrove pro vitru
121 Vyhlášený master blender Richard Paterson poprvé v Praze
124 „Máme nejspříjemnější podmínky na trhu,“ říká generální ředitel Provident Financial v ČR Chris Wheeler.
127 Změny legislativy v oblasti fotovoltaiky a jejich dopady nejen na provozovatele fotovoltaických elektrárn
130 Diptyque – vůně dalek a přátelství
133 Kolekce Dunhill pro podzim a zimu 2010
135 Alfred Dunhill – osobnost a značka
137 Rolex
142 BIOCEV – špičkové výzkumné centrum evropského typu
144 Blažek: Zima 2010: Nový a drsnější vzhled

Objevte své možnosti

Océ

VarioLink 2222c

VarioLink 2822c

VarioLink 3622c

Barevný tisk v kancelářském prostředí

**Printing for
Professionals**

Objevte možnosti
barevného tisku
na multifunkčních
tiskárnách Océ.

www.oce.cz

info-cz@oce.com

Není gramotnost jako gramotnost

VMinistr financí Miroslav Kalousek je prý zděšen finanční ngramotností občanů, dvě třetiny lidí prý nečtou smlouvy – psalo se v denním tisku.

Upřímně řečeno, komu by se chtělo smlouvy číst. Až na výjimky jsou naprosto odpudivé a hlavně, hlavně jsou dlouhé. Těmto pocitům samozřejmě finanční instituce, a nejen ony, naprosto rozumí, a snaží se čtení smluv ulehčit tím, že je maximálně zjednoduší a ten zbytečný balast dávají do všeobecných obchodních podmínek, které je teprve zbytečně číst. Pokud byste je snad chtěli číst, tak si je najdete na webu. A vůbec, stejně byste jim nerozuměli, a pokud ano, podepisují to tak všichni a nemyslete si, že bychom je mohli měnit. Jsou cizelované klenoty, výtvory to vesměs těch nejšípičkovějších právníků, tak si nemyslete, že bychom mohli na základě vašich žádostí cokoli upravovat. Tak nějak to v praxi funguje. Pro občany je to nejjednodušší, nemusí moc myslet, a pro stát konec konců taky – alespoň je klid na práci. A teď najednou ministr Kalousek? Co tím asi jen může sledovat? Upřímně řečeno, nevím, vždyť pro jakoukoliv vládnoucí garnituru je nemyslíci stádo požeňnaním, a teď tohle?

Můžeme-li věřit časopisu Týden, pak ministr mimo jiné řekl:

„Tady je vidět, jak se mívá účinek těch pravidel, která zavedl stát. Stát to nařídil a není to v zásadě nic platné,“ (ohledně neznalosti termínu RPSN).

„Většinou křičí, že byli okradeni, a chtějí po státu vrátit peníze. Skutečnost je, že jsou hloupí a chtějí kompenzaci ze státu, tedy od spoluobčanů, kteří se seznámili s elementárními skutečnostmi,“ (ohledně nutnosti toho, aby spotřebitelé znali svá práva a byli schopni odpovědně činit rozhodnutí).

Vyřčené skutečnosti mohou znamenat:

Za prvé – současný stav je asi ještě horší, než si bylo možné představit v těch nejčernějších představách a obecná neznalost lidí se již přestává stávat požeňnaním. Stává se naopak černou mýrou. Co totiž s masou deklarovaných, zahnaných do finančních pastí, ze kterých v některých případech nemůže být úniku (pokud se skutečně podíváte na některé vymáhané pohledávky a na strukturu jistiny a příslušenství – odborníka tím nepřekvapíte a laik tomu nikdy neuvěří do doby, než to na něj dopadne, pak je ovšem pozdě)

Za druhé – odpovědní s tím skutečně chtějí něco dělat. Překvapivé, ale možná je to pravda?!

Vyhrává-li varianta první, situace není řešitelná, protože znalosti značného množství spoluobčanů jsou problematické a tito lidé jsou prakticky bezbranní. Proti profesionálům nemají šanci a ti z nich dostanou, nezbude-li již nic jiného, alespoň ty sociální dávky. Není to příjemná představa, ale je to bohužel tak. Ve značném množství případů jsou to různé variace na „jak obchodoval, až přišel o vše“.

Je-li správná varianta druhá – i když by to bylo velice překvapivé, snad by byl možný a lehký, ovšem jen velice lehký, optimismus. Pak by ale stálo za úvahu si uvědomit, že „všechno souvisí se vším“, a i když by to tak nebylo, připustit si, že by na tom i něco mohlo být. Pokud bychom si to připustili, pak bych doporučil větší pozornosti studii s názvem „Klesající výsledky českého základního a středního školství: fakta a řešení“. Ačkoliv je již značnou dobu k dispozici a je celkem zmiňována, připadá mi, že ji i tak četlo mizivé množství osob a pokud i četlo, pak se závěrem „stejně se s tím nedá nic dělat“ (pokud o ní náhodou nevíte, k dispozici je na <http://www.mckinsey.com/locations/prague/work/>

probono/2010_09_02_McKinsey&Company_Klesajici_vysledky_ceskych_zakladnich_a_strednich_skol_fakta_a_reseni.pdf

Každopádně, aby bylo možné určité věci pochopit, musíte být minimálně schopni číst a porozumět psanému textu. Pokud toho nejste schopni, jednoduchá osvěta nestačí. Abyste toho ale schopni byli, je třeba začít brzo – v dospělosti je pozdě. Tehdy můžete jen poskytovat první pomoc, bohužel s mizivou nadějí na úspěch. Společnost prostě potřebuje na určité korekce čas, není to malé auto ale tanker – uděláte korekci směru a čekáte. Jasně, srozumitelné, proč to jen pořád nechtějí chápat ti, kteří rozhodují. Nebo už pochopili, že aby mohli docílit výsledky, je potřeba čas a aby měli šanci čas získat, je potřeba občany přesvědčit, že zázraky skutečně nelze dělat na počkání? ●

Mgr. Jaroslav Vaško

Poznejte tajemství spánku v posteli Hästens.
Vítejte v jejím něžném náručí...

Excelsior II - 180x200 cm
- 321 000,-

Excel II - 180x200 cm
- 140 000,-

Comfortable II - 105x210 cm
- 160 000,-

HÄSTENS CONCEPT STORE

Vinohradská 1420/33
12000 Praha 2
Tel: +420 222 25 42 92
Fax: +420 222 25 42 63
www.postele-hastens.cz

HÄSTENS CONCEPT STORE BRNO

SYKORA HOME
Hněvkovského 67
617 00 Brno
Tel: +420 543 420 578. 724 760 305
www.postele-hastens.cz

Hästens

www.hastens.com

Chorobná závislost na represí

Připadá mi, že nemálo našinců obšlehlo algoritmus řešení složitějších společenských problémů, včítaje v to právní, od pistolníků Divokého západu. Nejdříve střílet a potom myslet. Přesněji, k čemu myslet, když z problému už je mrtvola? S jedním takovým týpkem jsem se nedávno potkal v televizním pořadu. Zanesl ho tam nápad publikovat na webu, spolehlivě ukrytém kdesi ve světě, informace o lidech, kteří u nás byli odsouzeni, jak on říkal, za násilné trestné činy spáchané v sexuální souvislosti. Bylo nás tam pár, kteří jsme mu to rozmlouvali. Z různých úhlů pohledu, právního, medicinského, morálního, leč marnost nad marnost. Věděl své, přesněji nevěděl nic, ale horlivosti mu šla pára z uší. Prý tak donutí stát, aby se lépe staral o děti. I jen zmínku o porušování práva, ústavy a tak podobně striktně nechápal. Proč, že ten web, chrám legálnosti, ukrytý kdesi v tramtárii, nevyjevil. Hovořil o svých dětech jako o blondatých andílčích, čímž budil dojem, že by to mohl být jen trochu tuningovaný nácek.

Druhý takový je už trochu vážnější zjev. Pan ministr vnitra. Nevím, jestli co povídá, je důsledek toho, že má pořád poněkud pod čepicí, jak ho jedni pomlouvají, anebo naopak toho, že tam vůbec nic nemá, jak ho hájí druzí, ale je to děs. Ondyno vyčítal policistům, že dosud vyšetřovali tzv. kauzy vojenské korupce, ale nic nevyšetřili. Zfetelně tím dal najevo, že jen tak nějaké úkony trestního řízení ho nezajímají, u něj budují jen trestní stíhání. O pár dní později stejný nesmysl zopakoval Václav Moravec ve svém nedělním pořadu. To už mě trochu zarazilo, protože o něm mám významně lepší mínění. Jelikož se ve studiu nikdo neozval, jakož i na základě jiných poznatků, si troufám tvrdit, že se nějak nebezpečně začíná šířit pověra, podle které má policie nejdřív nadělovat trestní stíhání, a pak (snad) i vyšetřovat. A z úpěnlivosti, jakou se po policejní akci volá, dovozují, že tahle společnost si vypěstovala chorobnou závislost na represí jakožto hlavnímu

a mnohdy jediným zdroji pocitu vlastní jistoty. No a tím pádem pochopitelně i na trestním právu. To k tomu patří.

Představa, že na to, aby tu byl pořádek, stačí jen „velkej bič a malej dvorek“, je pozoruhodně virulentní. Nechci se nikoho dotknout, ale přesně tohle byla linie, kterou se pokoušeli kráčet, či spíše vravorali, představitelé komunistického státu.

Objevili se nějaká nepřistojnost, obrátí lid svá důvěřivá očka k vrchnosti a táže se, především cestou svých svobodně zvolených rotačních šakalů, koho a na jak dlouho za to zavřou. A vkrade se jim do tváří zármutek, slyší-li, že na to, aby byl někdo zavřený, musí být odsouzen a odsouzen může být, jsou-li k tomu důkazy. Řeči o důkazech nemá ulice ráda. Právem v tom vidí nečistou flignu, která jim krade jasného pachatele z pekáče. Ale ještě, že jsou tu novináři, kteří napíšou pravdu i bez důkazů. Přes prožitá zklamání se ale dav při každé nové příležitosti, tedy takřka denně, znovu vrhá do úvah na téma zločinu a trestu a ujišťuje se tak, že jedině přísné trestní právo a řízná represe nás dovedou k lepším zítkům. Čímž si zivlna pěstuje zmíněný návyk na

trestní právo či na represí. A ten se léty stává chorobný. Podobně jako se narkoman shání po své droze, potřebují postižení svou denní dávku zpráv o tom, že někoho zashli. A když si jí šňupnou, jsou spokojeni. Do stavu rozlady naopak propadají, neskončí-li to kriminále. Drobný rozdíl je v tom, že minimálně někteří narkomané si v jasnějších chvílích uvědomují, že droga není řešením jejich problému, ale zdrojem. Trestněprávní smažky nikdy. Nepřipouštějí si, že trestní právo má velmi omezené limity. Že skutek se tisíckrát mohl stát, jeho výsledek je patrný v objektivním světě a v duchu můžeme mít i poměrně pevný názor na to, kdo je jeho strůjcem. Pokud ale nemáme jasné důkazy, nedá se nic dělat.

Drážďení závisláků řečmi o tom, že každý náznak trestného činu, někdy jen ryze mediální, bude vyšetřen a zejména, viník odsouzen, je dost nebezpečná záležitost. Abusus představy o správě věcí veřejných prostřednictvím trestního práva se zvětšuje a jedinci se stávají agresivními. Halasně se dovolávají pevné ruky, vymetení chlivů, někdy dokonce chtějí i zcela nové dinosaury. Zásilku čerstvých ještěřů sice spolehlivě zajistí volby, ale to další už je horší. Zejména, pokud je ve veřejnosti buzen dojem, že když policie nevyšetří něco, co už je pozornému čtenáři tabloidu jasné, je to jen díky její neschopnosti. Případně díky ještě něčemu horšímu. A nejde jen o policii. Pod tlak se mohou dostat státní zástupci, kteří už mnohokrát prokázali, že dokáží podlehnout, a pak soudci. Je stále dost příkladů skandálních komentářů, v nichž byl zprošťující rozsudek označen za cosi, co by slušný člověk nikdy neudělal. Občas, když vidím ty davy šilenců, rojících se kolem každé zajímavější kauzy, napadá mne, jestli bychom neměli uvažovat o speciálním zákoně, který by až do právní moci chránil nezávislost soudu. Půjde-li to takhle dál, mohl by se hodit. ●

JUDr. Tomáš Sokol
Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák

EVOLIO

i n f o r m a č n í s y s t é m

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

precizní vedení
advokátního spisu

- elektronická podání na soud, ares, registr úpadců
- elektronická evidence všech dokumentů a pošty
- tiskové výstupy do wordu s mnoha parametry
- připraveno k propojení na datové schránky
- evidence úkonů a nákladů advokáta
- týmová práce s úkoly
- importy a exporty
- výkaz práce
- podatelna
- finance

www.avesoft.cz

Zleva: David Navrátil, Robert Neruda, Eva Kislingerová,
Bořivoj P. Pražák, Kamil Janáček, Aleš Barabas

„Svět ekonomiky a financí po krizi“ – VI. výroční konference Excellence in Finance

„Svět ekonomiky a financí po krizi“ – tak znělo motto tradičně nejvýznamnějšího setkání Klubu finančních ředitelů – VI. výroční konference Excellence in Finance. Ta letošní se konala ve středu 10. listopadu již tradičně v reprezentativních prostorách sálu Boccaccio Grand Hotelu Bohemia.

Programově velmi obsáhlou odpolední odbornou část zahájila svým vystoupením profesorka Vysoké školy ekonomické Eva Kislingerová. Zaměřila se na analýzu toho, jak krize ovlivnila české hospodářství a představila svůj pohled na možný vývoj v následujících letech. Konstatovala, že i když to nejhorší už mají české podniky zřejmě za sebou, dramatické změny k lepšímu čekat nemůžeme. Průmyslová produkce se na předkrizovou úroveň vrátí nejdříve v roce 2011, stavebnictví pak až o tři roky později. Nezaměstnanost bude klesat pravděpodobně jen velmi pomalu, naopak jen pomalu poroste poptávka domácností.

Ústředním tématem prezentace hlavního ekonoma České spořitelny Davida Navrátila

byla současná situace na světových měnových trzích. Dotkl se problematiky tzv. měnových válek, tedy snahy zejména Spojených států a Číny uměle oslabovat své měny a podporovat tak svůj export. Velmi zajímavá byla také analýza amerických obav z tzv. japonského scénáře, tedy situace nízkého růstu HDP a deflace. Dle názoru Davida Navrátila Spojeným státům podobný scénář pravděpodobně nehrozí. Jedním z důvodů je i to, že 85 procent ztrát amerických bank ze špatných úvěrů vzniklých během finanční krize je již pokryto a banky tak mohou opět poskytovat podnikům nezbytné úvěrové „mazivo“.

Člen bankovní rady České národní banky a její vrchní ředitel Kamil Janáček se ve svém příspěvku mimo jiné zaměřil na rizika, která by mohla ohrozit budoucí hospodářský růst

České republiky. Z těch vnějších jmenoval především zpomalení hospodářského růstu eurozóny a růst cen komodit. Pokud jde o rizika vnitřní, zde by budoucí růst mohlo poškodit odsouvání nezbytných reforem veřejných financí, neochota politických elit k dosažení vyrovnaných veřejných rozpočtů a pomalé tempo snižování byrokracie, korupce a zlepšování fungování veřejných institucí.

Robert Neruda, právní expert advokátní kanceláře Havel & Holásek, věnoval svoji přednášku především oblasti antimonopolního práva, a to zejména změnám ve vnímání soutěžní politiky, ke kterým došlo během finanční a hospodářské krize. Připomněl, že v krizi více než jindy funguje Schumpeterův princip tzv. kreativní destrukce, během kterého je trh čištěn od nefunkčních a neefektivních firem. Na

několika příkladech ukázal, že kdykoliv se stát snažil narušit tento proces v dobré víře a snaze uchránit obyvatele (a voliče) od krátkodobých negativních dopadů krize, byly výsledky jeho zásahů dlouhodobě negativní. Do této oblasti spadá zejména sanování krachujících podniků a bank, podpora protisoutěžních fúzí a tolerování kartelů či nové a přísnější regulace. Všechna tato opatření sice mohou krátkodobě pomoci, z dlouhodobého pohledu ale jen oddalují vyřešení problému.

Aleš Barabas, člen představenstva UniCredit Bank Czech Republic, v úvodu svého vystoupení připomněl rozdílné dopady finanční krize na světový a český bankovní systém. Zatímco dopad na globální banky byl masivní, například návratnost kapitálu poklesla z dřívějších 10-20 procent na zhruba 3,5, české banky přestály krizi dobře. Z toho ovšem také podle něj vyplývá, že nejvyšší výkonnost bude požadována právě po středo a východoevropských bankách. Zdejší banky podle něj nepůjdou cestou velkých změn ve své nabídce, soustředí se budou na prosazení konceptu užitečnosti služby pro klienta. Připomněl také důsledky, které bude pro banky mít připravovaná vlna regulací Basel III. Na jeho hlavní požadavek, tedy nutnost navýšit do roku 2019 kapitálovou přiměřenost bank o 2 procentní body, budou banky reagovat buď navyšováním kapitálu, úpravou svých obchodních modelů, případně „obětováním“ části svých zisků.

Prezentující následně debatovali v diskusním panelu, který moderoval Bořivoj P. Pražák, člen Rady Klubu finančních ředitelů. V ní se řešily například příčiny krize, možný přechod České republiky na Euro či připravovaná vlna bankovních regulací Basel III.

Druhou polovinu odborné části konference zahájil svou prezentací Dean Brabec, prezident CFO Clubu a Managing Director CEE, Arthur D. Little. Představil výsledky globálního průzkumu společnosti Arthur D. Little. Ten zkoumal u více než tři set top manažerů firem z telekomunikačního, chemického a finančního sektoru jejich pohled na další vývoj světové ekonomiky. Výsledkem studie je několik doporučení pro co nejrychlejší návrat k růstu. „Především je třeba přestat používat nástroje spojené právě s krizí, jako je například cost cutting. Zásadní je věnovat se rozvoji podnikání, zaměřit se na zákazníky a přijít s inovacemi a novými službami,“ uvedl Dean Brabec.

Bohumil Chomát, finanční ředitel společnosti JCDecaux, se ve svém příspěvku

zaměřil na změny, které přinesla recese v segmentu reklamních služeb, v němž jeho společnost působí. Objem marketingových rozpočtů dle jeho názoru měněn nebude, změní se však jeho struktura. Inzerenti nyní daleko více přemýšlejí do čeho investovat, mnohem častěji také vypisují mediální tendry. Pozitivně také reagují na tzv. sociální média, kdy především oceňují rychlou a konkrétní zpětnou vazbu, byť zatím příliš nevědí, jak s novými médii pracovat.

Martin Novák, ředitel divize finance společnosti ČEZ, věnoval svoji přednášku představení systému řízení rizik své společnosti. Uvedl, že v tomto směru ČEZ zásadně jedná dle hesla „Čím lepší máme brzdy, tím rychleji můžeme jet“. Řízení rizik je pro společnost velikosti ČEZU zcela zásadní a tomu také odpovídá pozornost, které se mu dostává. Rizika jsou sledována jak z hlediska ročního rozpočtu, tak z hlediska pětiletých business plánů, kterými se společnost řídí. Vyhodnocována jsou tržní, kreditní i operační rizika, bedlivě sledována jsou také rizika strategická a politická. To však, jak uvedl, neznamená, že je nutné a možné sledovat tisíce rizik. Je nutné vybrat jen ta hlavní, měřitelná, přičemž stejně jako u business plánu i zde platí že „vše se musí vejít na jednu stranu A4.“

Program odborných prezentací zakončil svým vystoupením Karel Soukeník, finanční ředitel, Raiffeisenbank. Věnoval ho motivačnímu systému, který jeho banka používá, a především změnám, kterými během recese prošel. Popsal postupný posun od odměňování za „pouhý“ prodej ke komplexnímu systému, který je z jeho pohledu v podstatě posunem od obchodníka

k finančnímu analytikovi. Uvedl několik zajímavých postřehů a úskalí, kterými si při budování nového motivačního systému Raiffeisenbank prošla. Zásadní je dle jeho zkušeností především to, aby byl systém co nejsrozumitelnější. V této souvislosti vyjádřil obavu z toho, že připravovaná regulační nařízení systému Basel III nejsou v tomto smyslu zrovna krokem tím správným směrem.

Také druhou polovinu odborného programu zakončil diskusní panel tentokrát moderovaný prezidentem CFO Clubu Deanem Brabcem. Zaměřen byl zejména na poslední zmíněnou problematiku, tedy systém odměňování a postihů.

Po odborné části následoval galavečer moderovaný Vlastou Korcem. V jeho průběhu mohli finanční ředitelé zhlédnout velmi zajímavou ukázkou tzv. sabráže, tedy techniky otevírání lahví šampaňského šavli, v podání Milana Krejčího, vicemistra světa v sommelierském umění. Šampaňské pak mohli samozřejmě i ochutnat stejně jako mladá svatomartinská vína, jednosladovou skotskou whisky Glenfiddich či doutníky Davidoff.

Vánoční a letos poslední setkání Klubu finančních ředitelů proběhne 1. prosince tradičně pod záštitou společnosti RWE Transgas. To letošní bude mít podtitul „Energie českého lyžování“. ●

Soudci sněmovali na Seči

V Praze se 29. 11. 2010 uskutečnila tisková konference Soudcovské unie k výsledkům výročního shromáždění profesní soudcovské organizace, které proběhlo v pátek a v sobotu v hotelu Jezerka na Seči – Ústupkách.

Prezident sdružení Tomáš Lichovník informoval novináře o průběhu jednání, jehož stěžejním bodem byla reforma justiční správy. Soudcovská unie dlouhodobě a opakovaně poukazuje na nutnost

změnit poměry panující v podstatě již od poloviny 19. století a spočívající v tom, že resortní ministerstvo, tedy exekutivní orgán, spravuje jednu ze samostatných mocí ve státě – moc soudcovskou. Jak ukazují mnohé nálezy Ústavního soudu, je tento stav zapotřebí změnit a vytvořit reprezentativní soudcovský orgán, který tyto úkoly, pravomoci a odpovědnost v plném rozsahu převezme. Všechny další cesty, jak potvrzuje i situace v ostatních evropských zemích, jsou totiž v rozporu s principy moderního demokratického právního státu. Ústavní soud zásadním způsobem reagoval

na tyto skutečnosti i ve svém nálezu z října tohoto roku, kdy vyslovil některá jasná pravidla vztahující se ke jmenování soudních funkcionářů. Z nálezu, který dostal výstižné neoficiální pojmenování „nález na vyhladovění ministerstva spravedlnosti“, mimo jiné plyne, že za situace, kdy přetrvává nadvláda exekutivy (tedy politiky) nad justicí, nelze připustit, aby soudci působili na stážích ve vrcholných orgánech moci výkonné. Byly zde rovněž vysloveny zásady vylučující za těchto podmínek opětovné jmenování soudních funkcionářů po skončení jejich funkčního období. ●

WHITE & CASE PORADCEM ISTRABENZ PŘI PRODEJI DROGA KOLINSKA ZA 382 MIL. EUR

Jde o největší transakci obchodní společnosti ve Slovinsku v roce 2010.

C elosvětová právní firma White & Case LLP poskytovala právní poradenství slovinskému finančnímu holdingu Istrabenz d.d. při prodeji Droga Kolinska d.d., jihoevropského výrobce potravin a nápojů se sídlem v Lublani, do vlastnictví Atlantic Grupa, chorvatského výrobce potravin a potravinových doplňků, za 382 mil. EUR.

„Jedná se o jednu z největších, ne-li o úplně největší letošních transakcí ve Slovinsku,“ říká Damian Beaven, partner pražské kanceláře White & Case, který stál v čele vyjednávacího týmu. „Ohromný zájem o tuto transakci a cena dosažená za prodej Droga Kolinska ukazují, jak atraktivní jsou společnosti v bývalé Jugoslávii pro strategické investory a investory private equity.“

Istrabenz d.d. se jako dlužník od března 2010 nachází v nedobrovolném konkurzu.

Prodej Droga Kolinska d.d. proběhl v rámci restrukturalizačního programu Istrabenz a jeho záměrem bylo vypořádání dlužních závazků ve výši cca 500 mil. EUR.

„Tato transakce je pro Istrabenz skutečným úspěchem, protože jí v současném stavu finanční restrukturalizace napomáhá výrazně ovlivnit její finanční angažovanost vůči bankám,“ poznamenává Michal Smrek, partner pražské kanceláře White & Case, který poskytoval poradenství Istrabenz společně s Damianem Beavenem a Robem Irvingem, partnerem White & Case v Budapešti a vedoucím praxe private equity pro střední a východní Evropu. „Není to sice úplně první transakce v oblasti fúzí a akvizic, při které jsme byli poradcem ve Slovinsku, ale dozajista ji považujeme za významnou událost v letošním roce,“ doplňuje Michal Smrek.

Istrabenz Group d.d. je kotována na lublaňské burze a nabyvatel, Atlantic Grupa, je na veřejném trhu kotován od r. 2007. Atlantic Grupa byl předkladatelem vítězné nabídky v konkurenčním nabídkovém řízení, které přilákalo široké spektrum investorů. K podpisu transakce došlo 30. června 2010 a k její realizaci 23. listopadu t.r. Altantica

Grupa je strategickým nabyvatelem Droga Kolinska d.d. Kombinovaný holding bude mít obrát 650 mil. EUR a 4 300 zaměstnanců, což z něho učiní jednu z největších potravinářských firem v jihovýchodní Evropě.

S hlavním týmem, který tvořili partneři Damian Beaven, Rob Irving a Michal Smrek, a právníci Daša Vukelic a Jakub Rod, spolupracoval partner White & Case Edward Keller a právníci Chris Budway, Anthony O'Connor a Chris Tierno v Budapešti; dále právníci Dmitry Donovan, Vladislav Ivanov, Ekaterina Kamkina, Elena Kilimnik a Ksenia Pozdnyakova v Moskvě; partner Jonathan Weinberg a právníčka Martina Koucká v Praze; a londýnský právník Edward Attenborough. Společným poradcem byla slovinská právní firma Jadek & Pensa.

Zprostředkovatelem pojištění záruky a pojištění odpovědnosti za škodu byla společnost Marsh. ●

WHITE & CASE

Česká advokátní komora a EPRAVO.CZ vyhlašují 6. ročník prestižní celojustiční soutěže

PARTNEŘI SOUTĚŽE:

- Notářská komora ČR
- Exekutorská komora ČR
- Soudcovská unie ČR
- Unie státních zástupců ČR
- Unie podnikových právníků ČR
- Jednota českých právníků

**Záštitu nad soutěží tradičně přebírá
ministerstvo spravedlnosti ČR.**

Ceny sv. Yva může získat v jednotlivých kategoriích příslušník kterékoli právnické profese, pokud v oblasti svého působení dosáhne mimořádných výsledků. V kategorii Právnická síň slávy jde o ocenění za celoživotní dílo. Nominovat kandidáta může veškerá odborná veřejnost.

Více informací naleznete na www.pravnikroku.cz.

Informace o Právníkovi roku 2010 naleznete též na webových stránkách všech partnerů soutěže a ve všech právnických periodikách.

Ceny sv. Yva budou předány na slavnostním galavečeru se společenským programem v TOP HOTELU PRAHA, dne 21. 1. 2011.

STÁLÉ KATEGORIE PRÁVNÍKA ROKU 2010

- Občanské právo (hmotné, procesní)
- Trestní právo (hmotné, procesní)
- Obchodní právo
- Správní právo
- Právo informačních technologií
- Lidská práva a právo ústavní
- Rodinné právo

STÁLÉ KATEGORIE SE ZVLÁŠTNÍMI KRITÉRII

- Právnická síň slávy (za výjimečný celoživotní přínos právu)
- Talent roku (pro mladé začínající právníky do 33 let věku)
- Ocenění PRO BONO

Mercedes-Benz

Generální
partner

citibank

Hlavní finanční
partner

novasoft

Beroun golf
resort

Exekuce.cz

SP
Soudská Praha

Cestovní kancelář
FISCHER

JAGUAR
LAND
ROVER
HOUSE OF ENGLAND

Významní
partneři

*Společně zakládáme tradici,
kterou si právnický svět zaslouží!*

epravo.cz

Váš partner na cestě právem

Vydavatelství
a nakladatelství
Alco Czech, s.r.o.

GENERALI
Pojistovna

Wolters Kluwer
Česká republika

APOGEO
audit | tax | valuation | finance

CODEXIS ADVOKACIE
PRÁVNÍ EPRAVO.CZ 01/2010

Hästens
Fulfilling dreams
since 1854

DAS
Pojistovna právní ochrany, a. s.

WI-ASS ČR s. r. o.
pojišťovací makléř

Hlavní
partneři

Právnická firma roku

Právnická firma roku 2010

O čtyři, z jedenácti na patnáct, vzrostl od minulého roku počet kategorií, v nichž byly během slavnostního večera již 3. ročníku soutěže Právnická firma roku dne 15. listopadu 2010 v pražském hotelu Intercontinental vyhlášeny a oceněny nejlepší právnické firmy v České republice.

Plastiky svatého Yva si tedy letos odnesli i čtyři vítězové nových kategorií „Právo informačních technologií“, „Sportovní právo“, „Trestní právo“ a „Daňové právo“.

O ceny se však v tomto roce podělilo jen dvanáct velkých českých advokátních kanceláří či českých mezinárodních právnických poboček, neboť hned třem z nich – Weil, Gotschal & Manges, White & Case a Havel & Holásek – se podařilo uspět zároveň ve dvou kategoriích. Je, jejím Pořadatelem soutěže je společnost EPRAVO.CZ, jejím partnerem je Česká advokátní komora a záštitu jí poskytlo ministerstvo spravedlnosti.

Jak ve svém úvodním projevu vysvětlil předseda představenstva společnosti EPRAVO.CZ Miroslav Chochola, vyhodnocení těch nejlepších firem probíhá třemi způsoby: za prvé je mezi svými konkurenty vybírají samy velké advokátní kanceláře, dále se na hodnocení podílelo na dvě stě padesát hodnotitelů, složených z představitelů odborné veřejnosti a významných zadavatelů právních služeb. A třetí hodnocení prováděla i společnost EPRAVO.CZ, jako nezávislý subjekt dlouhodobě monitorující činnost právníků u nás, na základě informací, které mu poskytly samy firmy. Mezi pětice těch nejlepších se letos zařadilo 29 různých kanceláří.

Cílem soutěže je podle Chocholy zviditelnění právnické obce a její zmapování, které prospěje klientům na trhu. Právě skutečnost, že výsledky soutěže jsou vodítkem při hledání poskytovatelů právních služeb, ocenil ve svém vystoupení ministr spravedlnosti Jiří Pospíšil: „Jsem velmi rád jako ministr i jako občan, že stejně jako soutěž Právník roku se Právnická firma roku rozvíjí a je o ni velký zájem,“ uvedl Pospíšil.

Slavnostního večera, který letos moderoval Libor Bouček, se kromě ministra spravedlnosti JUDr. Jiřího Pospíšila a dalších ústavních činitelů, v čele s předsedkyní ústavněprávního výboru Sněmovny Parlamentu České republiky, Mgr. Karolínou Peake, zúčastnilo na tři sta hostů, především z advokátních kruhů.

Právnícké firmy roku 2010

Fúze a akvizice

Weil, Gotschal & Manges

Cenu převzal řídicí partner pražské kanceláře JUDr. Karel Muzikář, LL.M. (u mikrofonu), společně se svým kolegou JUDr. Karlem Dřevínkem, LL.M.

Právo obchodních společností včetně hospodářské soutěže

Kocián Šolc Balaščík

Cenu, kterou kancelář obdržela již potřetí za sebou, převzali letos partneři kanceláře prof. JUDr. Jan Dědič, JUDr. Pavel Nosek a Mgr. Martin Kubík.

Developerské a nemovitostní projekty

Salans Europe LLP

Také v této kategorii uspěl loňský vítěz. Po roce opět převzala z rukou jednoho ze sponzorů večera cenu v této kategorii partnerka pražské kanceláře Salans JUDr. Olga Humlová, CSc., LL.M.; tentokrát v doprovodu kolegy Mgr. Jiřího Stržínka.

Restrukturalizace a insolvence

White & Case

Firmě se podařilo „obhájit pozici“ z loňska. Cenu stejně jako v minulém roce přebírali partneři pražské kanceláře JUDr. David Plch (u mikrofonu), Mgr. Jiří Tomola a Mgr. Petr Kuhn.

Řešení sporů a arbitráže

Weil, Gotschal & Manges

Druhou plastiku svatého Yva pro svou firmu za tento večer převzal z rukou předsedkyně ústavněprávního výboru sněmovny, Mgr. Karolíny Peake, partner pražské kanceláře Mgr. Martin Kramář.

Bankovnictví a finance

PRK Partners

Cenu v této kategorii získali potěšeni v řadě. Převzal ji partner kanceláře Mgr. Robert Němec, LL.M., tentokrát v doprovodu kolegů JUDr. Jana Kohouta a JUDr. Václava Bílého, Ph.D., LL.M.

Telekomunikace a média

Havel & Holásek

Cenu převzal Mgr. Jan Holásek, LL.M., řídicí partner kanceláře, která v této kategorii rovněž obhájila loňskou pozici.

Duševní vlastnictví

Čermák Hořejš Matějka a spol.

Historicky první cenu pro svoji firmu převzal partner kanceláře JUDr. Karel Čermák, jr., Ph.D., LL.M.

Právo informačních technologií

Rowan Legal

Cenu převzali partneři kanceláře Rowan Legal JUDr. Martin Maisner a JUDr. Josef Donát.

Sportovní právo

KŠD Štoviček

S pozdravem „Sportu zdar“ odcházel z pódia vítěz v další letošní novinkové kategorii, řídicí partner advokátní kanceláře JUDr. Jan Štoviček, který cenu přebíral společně s kolegyní Mgr. Terezou Rýdlovou.

Pracovní právo **Randi Partners**

Již potřetí přebírala svatého Yva za tuto kategorii JUDr. Nataša Randlová.

Veřejné zakázky **Dáňa, Pergl & Partneri**

Cenu, kterou jejich firma získala již předloni, převzal řídící partner kanceláře Mgr. Robert Pergl.

Trestní právo

Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák

Svatého Yva v této další nové kategorii přišli na pódium převzít všichni společně, JUDr. Jan Brož, JUDr. Jiří Novák a JUDr. Tomáš Sokol. Čtyřnásobný právník roku volený laickou veřejností vystoupil s krátkou, ale opravdu plamennou řečí na obranu poskytovatelů služeb v této oblasti práva.

Daňové právo **White & Case**

S poděkováním kolegům i hodnotitelům převzal pro svoji firmu letošního druhého svatého Yva partner pražské pobočky White & Case Ing. Aleš Zídek.

Největší kancelář **Havel & Holásek**

Cenu z rukou ministra spravedlnosti JUDr. Jiřího Pospíšila a předsedy představenstva EPRAVO.CZ Mgr. Miroslava Chocholy, MBA, převzali partneři JUDr. Jaroslav Havel a Mgr. Jan Holásek, LL.M. Jejich kancelář obhájila své loňské prvenství v této kategorii. Nyní v ní pracuje 46 advokátů a 51 koncipientů.

Po moderátorovi prvních dvou ročníků, redaktorovi České televize Jakubu Železném, se role průvodce večera letos ujal moderátor rádia Evropa 2 Libor Bouček. Dlužno říci, že byl vtipný, rychlý, pohotový, blondatý a bez problémů přecházel z češtiny do angličtiny, když se na pódiu objevil jako jeden z předávajících pan Bhaskar Katta ze společnosti Citibank.

Přítomné hosty uvítal v krátkém projevu i předseda České advokátní komory Martin Vychopeň.

A po předání všech patnácti cen už bylo na programu jen dobré jídlo, zábava a gratulace. ●

PhDr. Ivana Cihlářová
Foto Jan Kolman

Advokátní kancelář

Naše služby:

Korporátní a komerční právo

M&A

Finanční restrukturalizace

Cenné papíry

Smluvní agenda

Sporná agenda

Problematika hospodářské soutěže

Nemovitosti a stavební právo

Duševní vlastnictví

ŠACHTA & PARTNERS, v.o.s.
Radlická 28/663, 150 00 Praha 5
Tel.: +420 251 566 005
Fax: +420 251 566 006

Hlubinská 1378/36, 702 00 Ostrava
Tel.: +420 596 639 891

E-mail: jurista@jurista.cz
www.jurista.cz

Advokátní kancelář ŠACHTA & PARTNERS, v.o.s. poskytuje komplexní právní služby podnikatelským subjektům, včetně společností s výlučnou či částečnou zahraniční majetkovou účastí. Ačkoli většinu agendy kanceláře tvoří problematika související s podnikáním, poskytujeme právní služby také nepodnikajícím fyzickým i právnickým osobám, převážně z oblasti občanského, pracovního a správního práva. Své služby poskytujeme v českém, anglickém a francouzském jazyce.

Vláda schválila nominaci Mirka Topolánka na post ředitele Mezinárodní energetické agentury

Vláda schválila nominaci premiéra Mirka Topolánka (ODS) na post ředitele Mezinárodní energetické agentury (IEA). Topolánkovu kandidaturu na post šéfa IEA už před časem v Bruselu potvrdil premiér Nečas. Topolánek má výhodu v tom, že je

bývalým předsedou vlády, který navíc stál v čele Evropské rady.

Na druhé straně jsou dobře známy třeba jeho někdejší napjaté vztahy s francouzským prezidentem Nicolasem Sarkozym. Kabinet nyní definitivně potvrdil, že Topolánek je nominantem ČR na tento post. ●

Finanční arbitr bude novou organizační složkou státu

Institut finančního arbitra bude v brzké době vyčleněn z České národní banky a stane se samostatnou organizační složkou státu hrazenou z rozpočtu ministerstva financí. Vláda chválila potřebný zákon, který tuto změnu umožní.

Nově má být podle zákona zřízena Kancelář finančního arbitra, která má především mimosoudně řešit spory mezi klienty a poskytovateli finančních služeb. Tato kancelář bude organizační složkou státu hrazenou ze státního rozpočtu, přesněji z kapitoly ministerstva financí.

Pravomoci finančního arbitra se podle zákona mají nově týkat i řešení sporů ze spotřebitelských úvěrů a kolektivního financování. Kolektivní financování je například účast v podílových fondech.

„Tento zákon také stanoví, že výnos ze sankcí bude plynout do rozpočtu,“ poznamenal premiér Petr Nečas (ODS).

Změna je především v tom, že podle současného zákona o finančním arbitrovi je jeho činnost povinná zajišťovat ČNB.

Tento postup je ale v rozporu se Smlouvou o fungování EU, protože narušuje nezávislost ČNB a je v rozporu se zákazem měnového financování centrálních bank.

„Když byl institut finančního arbitra zřízený, počítalo se s tím, že ČNB bude jeho fungování zajišťovat jen dočasně. Tato dočasnost se nyní protáhla na sedm let. ČNB by velmi uvítala, kdyby navrhovaná změna, která je nyní legislativně připravena, byla úspěšně schválena,“ řekl Mediafaxu již dříve Marek Petruš, tiskový mluvčí ČNB.

Současný stav je již delší dobu předmětem kritiky Evropské komise (EK) a hrozí, že EK zahájí řízení o porušení smlouvy. V krajním případě může dojít i k finančním sankcím. Podle Lisabonské smlouvy totiž EK může uložit finanční sankce v takové výši, kterou považuje za přiměřenou okolnostem.

Zákon již schválila vláda Jana Fischera, ale sněmovna jej nestihla projednat před koncem svého volebního období, a proto je nezbytné, aby legislativní proces začal znovu. ●

Finanční arbitr ČR
František Klufa.

Ministerstvo spravedlnosti bude žádat více peněz na platy pro příslušníky vězeňské služby

Navýšení objemu peněžních prostředků určených na zajištění platů příslušníků Vězeňské služby ČR o částku ve výši 11 186 000 Kč bude na jednání vlády žádat ministr spravedlnosti Jiří Pospíšil (ODS). Součástí návrhu je také záměr zachovat stávající počet služebních míst.

Vězeňská služba v současnosti zaměstnává 6 892 příslušníků. Jak vyplývá z důvodové zprávy, toto číslo hodlá ministerstvo zachovat také v příštím roce.

Zatímco počet příslušníků zůstane nezměněný, na jejich platy by mělo putovat více peněz. „Pro navrhovaný počet služebních míst je nutný objem prostředků

ve výši 2 091 882 000 korun. Ten vychází z průměrného platu příslušníků pro rok 2010 sníženého podle současného návrhu rozpočtu o 10 procent. Vzhledem k tomu, že návrh rozpočtu na rok 2011 počítá s objemem prostředků ve výši 2 083 596 000 korun, tedy o 8 286 000 korun nižším, bude se vzniklá disproporce řešit žádostí o systémové rozpočtové opatření. To by mělo jít na vrub specifického ukazatele ostatní sociální dávky kapitoly 336 Ministerstvo spravedlnosti,“ uvádí se v důvodové zprávě.

Celková částka, kterou hodlá rezort přesunout, činí 11 186 000 korun s tím, že na platy poputuje 8 286 000 korun, na povinné pojistné 2 817 000 korun a zbylých 83 000 korun poslouží jako přiděl do fondu kulturních a sociálních potřeb. ●

Vláda Petra Nečase přestála hlasování o nedůvěře

Kabinet Petra Nečase přestál v úterý 21. prosince hlasování o nedůvěře, většina poslanců totiž zamítla návrh ČSSD, která hlasování vyvolala. Poslanci také na úterní schůzi přehlasovali veto senátorů a schválili tak dva zákony, které jim horní komora vrátila k projednání.

Schůze poslanců měla na programu tři schůze. Na řádné schůzi, která začala ve 12.00, zákonodárci schválili zákony, jež jim vrátil Senát. Mezi nimi byl například takzvaný krizový zákon, který definuje odpovědnost krajů za zpracování krizových plánů a práva a povinnosti starostů v krizovém řízení, a novela, která zavádí pro cizince ze zemí mimo Evropskou unii od května 2011 povinné průkazy k pobytu s biometrickým zobrazením obličeje a otisků prstů.

První mimořádné zasedání, které opět požadoval poslanecký klub ČSSD, se mělo týkat jediného bodu, a to informace premiéra Petra Nečase a ministra zdravotnictví Leoše

Hegera k aktuální situaci ve zdravotnictví, hromadnému odchodu lékařů do zahraničí a kroků, jak krizi v rezortu zabránit. Poslanci však program jednání zamítli a schůze se tak nekonala.

Na druhé mimořádné schůzi rozhodovali poslanci o vyslovení nedůvěry vládě. Sociální demokraté vyvolali hlasování kvůli údajné korupční kauze odcházejícího ministra životního prostředí Pavla Drobila. Do aféry se navíc v posledních několika dnech zapletl i premiér Petr Nečas a ministr vnitra Radek John.

Ačkoliv ODS a TOP 09 jasně deklarovaly svoji podporu vládě, Věci veřejné do poslední chvíle váhaly. Do situace nakonec zasáhl prezident Václav Klaus, jenž se stal garantem dohody, kterou mezi sebou koaliční strany uzavřely při setkání na Hradě. Poslanci vládní koalice si tak nakonec zachovali jednotu a hlasovali proti návrhu sociální demokracie. ●

Poslanci přehlasovali senátory, schválili krizový zákon

Krizový zákon, který přesně definuje odpovědnost krajů za zpracování krizových plánů, práva a povinnosti starostů v krizovém řízení, schválili podruhé poslanci. Přehlasovali tak senátory, kteří vrátili zákon do Poslanecké sněmovny s pozměňovacími návrhy.

Poslanci zamítli pozměňovací návrhy senátorů a zákon schválili v původním znění, pro hlasovalo 155 zákonodárců. Návrh zákona upravuje pravidla pro komunikaci mezi kraji,

obcemi s rozšířenou působností a obcemi v krizové situaci. Obsahuje také paragraf o možnosti povolání v době krizových situací na pomoc nejen vojáků, ale také hasičů. Zavádí i takzvaný stav nebezpečí, který může vyhlásit například hejtman kraje během povodní.

Novela zákona má vymezit podle požadavků Evropské unie (EU) pojmosloví týkající se kritické infrastruktury (KI) na národní úrovni. Materiálních služeb a systémů, jejichž zničení či narušení činnosti by vážně ohrozilo zdraví obyvatel, bezpečnost či ekonomiku země.

Ministerstvo vnitra, které novelu zákona předložilo, upozornilo, že problematika KI není v českém právním řádu zatím nijak upravena. Její definice je přitom zásadní pro vymezení evropské KI, tedy staveb, jejichž zničení by narušilo bezpečnost či sociální blahobyt dvou a více členských států EU. Příkladem je veškerá infrastruktura s přeshraničním významem, jako letiště, vodní cesty nebo mezinárodní ropovody.

Zákon má vstoupit v platnost v lednu příštího roku. ●

Společnosti s anonymními akcemi se mohou opět účastnit výběrových řízení

Akciové společnosti s tzv. anonymními akcemi, tedy akcemi na majitele, se mohou opět účastnit výběrových řízení, prezident Václav Klaus podepsal novelu zákona o veřejných zakázkách, která jim toto právo vrací. Informoval o tom mluvčí prezidenta Radim Ochvat.

Tato novela řeší problém, který vznikl pozměňovacím návrhem, jenž zakázal společnostem s akcemi na majitele účast v

výběrových řízeních s odůvodněním, že se tímto způsobem často kryje korupce.

Samotné akcie na majitele však ještě nutně neznamenají, že jejich vlastník je anonymní, protože pokud se jedná o akcie v zaknihované podobě, není určení vlastníka problém.

Podle zákona o veřejných zakázkách upraveného zmíněným pozměňovacím návrhem by se z výběrových řízení vyloučila

například Komerční banka nebo ČEZ. Novela, kterou prezident podepsal, sporné ustanovení ruší.

Poslanci vládní koalice však před časem sdělili, že tento postup neznamená rezignaci na boj s korupcí. Řešení problému má přinést komplexní novela zákona o veřejných zakázkách, kterou chce ministerstvo pro místní rozvoj představit počátkem příštího roku. ●

Startuje posílání žádostí o peníze z EU

Obcemohou začít posílat žádosti o dotace z programu Podpora rozvoje regionů, ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) vyhlásilo dotační programy pro příští rok. Ministerstvo o tom informovalo na svém webu. Na žádosti je zatím připraveno 367 milionů korun a obce je mohou posílat od 20. prosince letošního roku do 21. února roku 2011.

Výzva se týká programů Podpora revitalizace bývalých vojenských areálů a Podpora obnovy a rozvoje venkova.

První z těchto programů je určený obcím, v jejichž územním obvodu v uplynulých dvaceti letech došlo k rušení vojenských posádek a které původní vojenský majetek převzaly do svého vlastnictví. Podpora je poskytována až do výše 75 procent nákladů.

Druhý program slouží obcím do 3000 obyvatel a dotace se poskytují do výše 80 procent nákladů. Slouží obecně k rozvoji obcí. ●

Rozumnou změnu ústavy bychom podpořili, tvrdí šéf ČSSD

Změna ústavy v podání vládní koalice byla podle opozičních poslanců nepřipravená a neprojednaná s opozicí, bez jejichž hlasů nemohla sněmovnou projít. Novinářům to řekl úřadující předseda ČSSD Bohuslav Sobotka.

„Mrzelo nás, že tuto změnu vládní poslanci předložili bez dohody s námi a že odmítli námi navržený kompromis,“ řekl Sobotka,

čímž narážel na pozměňovací návrh svého stranického kolegy Jeronýma Tejce.

Ten navrhl, aby byla imunita zachována v případech, kdy poslanec vykonává mandát. „Tuto změnu bychom považovali za dostatečný kompromis a novela ústavy mohla sněmovnou projít,“ řekl Tejce.

Sobotka také zmínil, že podle jeho názoru bylo od vládní koalice riskantní svolat hlasování o změně ústavy na dobu, kdy

nejdou přítomni všichni koaliční poslanci.

„Rozumím, že pan premiér musí být v Bruselu, ale kdyby tu bylo všech zbylých 117 poslanců vládní koalice, mohl návrh spolu s hlasy čtyř opozičních poslanců, kteří hlasovali pro, projít,“ řekl Sobotka.

Tejce i Sobotka na závěr dodali, že pokud vláda přijde s novou změnou ústavy, kterou před tím řádně projedná s opozicí, bude možné takovou právní úpravu přijmout. ●

Sněmovna odsouhlasila dluhopisový program za téměř 150 miliard korun

Poslanci schválili dluhopisový program v celkové výši 148,1 miliardy korun, dluhopisy mají splatnost delší než jeden rok. Program slouží na úhradu schodku loňského rozpočtu, který přesahuje 190 miliard korun.

Pro dluhopisový program zvedlo ruku 81 poslanců, proti bylo 30. Samotné dluhopisy v této hodnotě již fyzicky existují a materiál ministerstva financí de facto vytváří právní rámec pro tento proces.

Delší lhůtu splatnosti ministerstvo zdůvodňuje snahou vyhnout se refinančním riziku, což je riziko, kdy stát nebude schopen dluhopisy zaplatit včas a v plné výši.

Právě tomuto se lze podle ministerstva financí vyhnout delší dobou splatnosti.

Schodek loňského rozpočtu se kvůli hospodářské krizi vyšplhal na částku 192,39 miliardy korun. ●

Ústavní soud: Kooh-i-noor nemusí vrátit dědicům rodiny Waldesových půlku továrny v Praze-Vršovicích

Ústavní soud v Brně rozhodl, že společnost Kooh-i-noor v Praze nemusí vrátit polovinu rozsáhlého továrního areálu v Praze-Vršovicích potomkům původních majitelů z rodiny Waldesů. Verdikt vynesl po veřejném ústním projednání šestnáct let se táhnoucí restituční kauzy soudce Pavel Rychetský.

Ústavní soud zrušil veškerá předchozí rozhodnutí českých obecných soudů, podle kterých měla společnost Koh-i-noor povinnost vrátit polovinu továrny a navíc i vzácné obrazy dědicům původních majitelů továrny, židovské rodině Waldesových.

Továrníci přišli o majetek podle Benešových dekretů ještě před rokem 1948, a proto podle ÚS nemají nárok na restituci.

Ze spisů složité kauzy vyplývá, že 12. září 1939 výnos říšského protektora v Čechách a na Moravě a nařízení říšského protektora o židovském majetku ustanovily správcem společnosti Waldes a spol. Emila Wällera. Rozhodnutím Majetkového úřadu při Německém státním ministerstvu pro Čechy a Moravu pak byli v roce 1943 na základě nařízení o vynětí majetku Protektorátu Čechy a Morava ve prospěch Německé říše Jindřich Waldes a Zikmund Waldes se společností jako veřejní společníci vymazáni a na jejich místo byla zapsána jako společník Velkoněmecká říše.

České obecné soudy považovaly přechod majetkových práv společníků Jindřicha Waldese a Zikmunda Waldese ve společnosti

Waldes a spol. na Velkoněmeckou říši na základě výše uvedeného rozhodnutí za neplatný.

Po skončení 2. světové války byla majetková podstata společnosti Waldes a spol. znárodněna zestátněním na základě dekretu prezidenta republiky Edvarda Beneše o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků a vyhlášky Ministerstva průmyslu ze dne 27. prosince 1945. Společnost byla zestátněna v den účinnosti dekretu, 27. října 1945.

Odevzdání majetkové podstaty společnosti Waldes a spol. do vlastnictví KOH-I-NOOR, se odehrálo 7. března 1946 na základě vyhlášky Ministerstva průmyslu. Majetkové nároky původních společníků firmy Waldes a jejich dědice tehdejší československý stát neodškodnil s odůvodněním, že přihlášená dědička Hedvika Waldesová a Zikmund Waldes jsou „osobami nespolehlivými pro jejich pobyt v cizině bez souhlasu československých úřadů“.

České obecné soudy pak po sametové revoluci dospěly k závěru, že předchozí rozhodnutí českých úřadů netvoří překážku pro uplatnění restitučních nároků rodiny Waldesovy. Obecné soudy navíc dospěly k závěru, že restituční nároky je třeba považovat za nároky primární, a to i za „cenu zásahu do již provedených majetkoprávních posunů“.

Ústavní soud se však se stanovisky obecných soudů neztotožnil a všechny předchozí verdikty v restituční kauze zrušil. ●

Třída R. R jako Royal class.

Servis na 6 let nebo 120 000 km zdarma.

www.tridaR.cz

Mercedes-Benz R 300 CDI BE, kombinovaná spotřeba 7,8 l/100 km, emise CO₂ 206 g/km. Produkt ISP není zákazník povinen odebrat.

Mercedes-Benz
The best or nothing.

Martin Hruška

Martin Hruška nastupuje jako personální ředitel v advokátní kanceláři Havel & Holásek

Advokátní kancelář Havel & Holásek přivítala novou posilu Martina Hrušku (30). Ten bude v největší československé právní firmě působit na nově vytvořené pozici HR ředitele. V minulosti získal Hruška zkušenosti v oblasti řízení lidských zdrojů například v poradenské společnosti Deloitte Advisory nebo v mediální společnosti CET 21.

„Vzhledem k pokračujícímu růstu naší kanceláře a počtu jejích zaměstnanců bylo z hlediska strategického řízení nezbytné vytvořit pozici personálního ředitele a na toto místo přijmout zkušeného odborníka s praxí, jakým Martin Hruška bezpochyby je. Jeho úkolem bude převzít řízení lidských zdrojů s důrazem na strategické řízení, kontinuální nábor nej kvalitnějších zaměstnanců, jejich udržení ve firmě, řízení pracovního výkonu, rozvoj a vzdělávání, interní komunikaci a také další zlepšování pracovních podmínek,“ říká řídicí partner kanceláře Jaroslav Havel.

Vytvoření a obsazení této pozice je završením více než roční práce na profesionalizaci managementu AK Havel & Holásek, kdy již byly obsazeny posty výkonného ředitele (Martin Jeřábek – dlouholeté manažerské zkušenosti z nadnárodních korporací a auditorské

společnosti KPMG), marketingové ředitelky (Veronika Králová – rozsáhlé zkušenosti v marketingu, zejména z nadnárodních poradenských firem PwC a Ernst & Young) a provozního manažera (Martin Veverka – více než 12 let manažerských zkušeností v oblasti provozu). Díky této strategii AK Havel & Holásek vytvořila jako první v České republice právní firmu s komplexním neprávníckým vrcholovým managementem, což umožňuje partnerům kanceláře se plně věnovat právním službám pro klienty a dalšímu rozvoji know-how kanceláře.

Před příchodem do kanceláře Havel & Holásek pracoval Martin Hruška v poradenské společnosti Deloitte Advisory jako manažer oddělení Human Capital Advisory Services. Na této pozici měl na starosti realizaci projektů v oblasti řízení lidských zdrojů pro významné tuzemské i zahraniční klienty. Předtím působil jako specialista odměňování ve společnosti CET 21 a také jako personalista v nadnárodním koncernu Honeywell, kde zodpovídal za poskytování HR podpory svěřeným obchodním jednotkám společnosti.

Martin Hruška vystudoval Ekonomiku a řízení lidských zdrojů na Vysoké vojenské škole pozemního vojska ve Vyškově. Ve svém volném čase se rád věnuje přátelům, filmu, hudbě a dobrému vínu.

Advokátní kancelář Havel & Holásek měla v době svého založení v roce 2001 osm zaměstnanců; nyní v kanceláři pracuje více než 270 lidí. ●

Tomáš Vítka

Norton Rose v.o.s., advokátní kancelář představuje **Tomáše Vítka**, nového člena svého týmu

Norton Rose v.o.s., advokátní kancelář představuje Tomáše Vítka, nového člena týmu pro oblast nemovitostního a bankovního práva. Tomáš přišel ze společnosti Orco Property Group.

Tomáš Vítka je zkušený právník se specializací v oblasti nemovitostí, financování, akvizic, nájemních smluv, asset a property managementu, nebytové a bytové výstavby a správy nemovitostí a korporátního práva.

Před příchodem do Norton Rose pracoval pro společnost Orco Property Group (OPG), předního investora, developera, správce nemovitostí a manažera nemovitostního fondu ve Střední Evropě, kde působil jako podnikový právník v Praze, Lucemburku a Paříži. Byl zodpovědný za právní oblast hotelových aktivit v rámci OPG, právní záležitosti OPG a jejich dceřiných společností, dále za právní záležitosti týkající se nájmu a správy nemovitostí.

Tomáš Vítka absolvoval Právníkovou fakultu Univerzity Karlovy a Vysokou školu ekonomickou v Praze, kde vystudoval Fakultu podnikové ekonomie a vedlejší specializaci Mezinárodní politika a diplomacie. Tomáš také získal diplom Evropských studií z Univerzity sociálních studií v Toulouse.

Kromě českého jazyka Tomáš Vítka hovoří plynule anglicky a francouzsky a rovněž ovládá hovorovou ruštinu, němčinu a italštinu.

Milana Chamberlain, vedoucí partnerka Norton Rose v.o.s., advokátní kancelář k tomu uvádí:

„Tomáš Vítka je velmi vítanou posilou našeho týmu. Naše kancelář se neustále rozvíjí a jeho mnohaleté zkušenosti v oblasti nemovitostního práva nám pomohou posílit náš real estate tým. Zároveň však pro nás bude také podporou v ostatních oblastech naší praxe, zejména v oblasti bankovního a korporátního práva. Příchod Tomáše Vítka do naší kanceláře je dokladem toho, že v souladu s naší strategií rozvoje kanceláře se náš růst uskutečňuje prostřednictvím špičkových odborníků působících na českém trhu.“ ●

Ladislav Smejkal

Ladislav Smejkal zvolen předsedou pracovní skupiny k zákoníku práce americké obchodní komory v ČR

Praha, 12. října 2010 – Ladislav Smejkal, advokát, vedoucí týmu právní kanceláře White & Case pro pracovní právo a právo zaměstnanosti v České republice a ve střední a východní Evropě, byl zvolen předsedou pracovní skupiny k zákoníku práce Americké obchodní komory v České republice (AmCham).

„Rád bych ze své nové pozice přispěl k tomu, že bude hlas AmCham a jeho členů v oblasti pracovního práva v budoucnu výrazně více slyšet, než tomu bylo doposud. Je třeba, abychom se aktivněji podíleli na prosazování nutných legislativních změn a pokusili se společně prosadit větší flexibilitu pracovníprávních vztahů,“ uvedl Smejkal ke svému zvolení.

Nejbližším cílem pracovní skupiny je finalizace zásadního pozičního dokumentu k zákoníku práce a změnám připravovaným Ministerstvem práce a sociálních věcí. Navrhovaná opatření budou vycházet z aplikační praxe, zkušeností a potřeb zaměstnavatelů při řešení jejich každodenních problémů v oblasti pracovníprávních vztahů, jakými jsou např. moderační právo soudů v oblasti výše náhrady mzdy vyplácené zaměstnanci v případě, kdy soud rozhodne o neplatnosti rozvázání pracovního poměru zaměstnavatelem, konkurenční doložka, dočasné přidělení zaměstnanců k jinému zaměstnavateli, práce přesčas, doručování písemností a další.

„Se společností White & Case spolupracujeme na nejrůznějších projektech již řadu let. Vážíme si nadšení pana Smejkala, s jakým se zapojil do aktivit pracovní skupiny k zákoníku práce a věříme, že jako její nově zvolený předseda přispěje k úspěšné finalizaci pozičního dokumentu a jeho představení veřejným činitelům,“ prohlásil ke zvolení Ladislava Smejkala předsedou pracovní skupiny Weston Stacey, výkonný ředitel Americké obchodní komory v ČR. ●

Pavel Fára

Advokátní kancelář DVOŘÁK & SPOL. se rozrostla

Na pozici partnerů nastoupili Pavel Fára a Libor Vacek, kteří přicházejí z pražské pobočky mezinárodní advokátní kanceláře Clifford Chance LLP. Pavel Fára bude rozvíjet nemovitostní praxi kanceláře. Libor Vacek se bude v kanceláři věnovat oblasti banking&finance.

Pavel Fára se ve své praxi zaměřuje na poradenství týkající se fúzí a akvizic v oblasti nemovitostí, obchodní právo a dále se věnuje oblasti práva životního prostředí. Pavel Fára absolvoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze a je advokátem zapsaným na seznamu České advokátní komory. Má dlouholeté zkušenosti s poradenstvím na transakcích pro významné zahraniční i české společnosti. Pavel Fára je členem hlavních profesních organizací v oblasti nemovitostí, a to Asociace pro rozvoj trhu nemovitostí (ARTN) a české Rady pro šetrné budovy (CZGBC). Aktivně se zapojuje do činnosti legislativní skupiny ARTN a pracovní skupiny zabývající se problematikou tzv. zelených budov v rámci CZGBC.

Libor Vacek je advokát, který se ve své praxi zaměřuje na právní poradenství týkající se financí, bankovníctví a kapitálových trhů a dále se věnuje problematice zadávání veřejných zakázek a PPP. Před zahájením

spolupráce s advokátní kanceláří DVOŘÁK & SPOL. spolupracoval s předními mezinárodními advokátními kancelářemi a poskytoval poradenství pro významné zahraniční i české banky a investiční společnosti. Libor Vacek absolvoval Právnickou fakultu Masarykovy university v Brně a je advokátem zapsaným na seznamu České advokátní komory. Během své více než desetileté praxe Libor Vacek mimo jiné působil jako člen legislativních komisí Asociace PPP a Unie investičních společností ČR (dnes AKAT ČR) a jako spoluautor napsal komentáře ke koncesnímu zákonu a k zákonu o investičních společnostech a investičních fondech.

Pavel Fára a Libor Vacek ke svému připojení se k DVOŘÁK & SPOL. sdělili:

„Většina právníků advokátní kanceláře DVOŘÁK & SPOL. dříve působila v předních českých i mezinárodních kancelářích, a proto se přístup kanceláře ke klientům shoduje s přístupem, který známe ze svého působení v Clifford Chance LLP, a který je nám blízký. Kancelář nabízí klientům maximální nasazení a kvalitní služby za atraktivní ceny. Advokátní kancelář DVOŘÁK & SPOL. má na trhu dlouholetou tradici, na kterou chceme navázat.“

Stanislav Dvořák dodal: „Posílení týmu naší kanceláře o dva tak zkušené kolegy, jako jsou Pavel Fára a Libor Vacek, odpovídá naší strategii vybudovat silnou lokální advokátní kancelář a poskytovat právní služby nejvyšší kvality ve všech hlavních oborech práva.“ ●

Libor Vacek

Senior právníkem moskevské pobočky přední české advokátní kanceláře BBH se stala od prosince 2010 Světlana Komarova

Světlana Komarova

Světlana Komarova se v BBH Moskva specializuje na finanční právo (bankovní právo a investice), smluvní a korporátní právo, soudní spory a pracovní právo. Světlana Komarova studovala právo a ekonomii na Uljanovské státní univerzitě, mezinárodní obchodní právo na univerzitě v Manchesteru a moskevské škole sociálních a ekonomických věd. Světlana Komarova hovoří rusky a anglicky. ●

Dárek pro rodiče a blízké Pomůže tělu, potěší duši...

Bolí je klouby a pořád nic nepomáhá?

Příčinou může být zánět, který změny v opotřebeném kloubu zpravidla doprovází. Enzymy v léku Wobenzym omezují projevy zánětu a urychlují ústup otoků. To vede ke zmírnění bolesti a zlepšení pohyblivosti kloubu.

Mají problémy s hojením ran?

Wobenzym zlepšuje prokrvení tkání a průchodnost lymfatických cév. Díky tomu dochází k lepšímu zásobení postiženého místa živinami a odstraňování nežádoucích látek z rány a jejího okolí. To umožňuje nastartovat procesy hojení i u dlouhodobě se nehojících ran.

Čeká je operace?

Wobenzym zkracuje dobu hojení a omezuje výskyt pooperačních komplikací např. s hnisáním rány. Urychluje vstřebávání otoků, krevních výronů a podlitin a zmírňuje bolest. Nejlepšího účinku lze dosáhnout, začne-li se Wobenzym užívat co nejdříve po operaci, samozřejmě po předchozí konzultaci s lékařem.

Mají potíže s imunitou?

Trápí je neustálé chřipky a angíny? Obranná schopnost organismu bývá nejvíce ohrožena v podzimních a zimních měsících a také ve stáří, kdy už je imunitní systém do jisté míry opotřebován. Wobenzym posiluje oslabenou imunitu a pomáhá bránit častému opakování nemoci.

To jsou čtyři důvody, proč darovat lék Wobenzym. A jeden navíc:

**K Wobenzymu 800 tbl.
zdarma 2 dárky:
kniha „Enzymy – jak působí, pomáhají a léčí“
+ CD s vánočními skladbami**

NENÍ ENZYM JAKO ENZYM

Enzymy jsou biologické katalyzátory. V organismu je několik tisíc druhů enzymů. Každý enzym je vyhraněný specialista: působí určitým způsobem pouze na určitou látku. Jen některé enzymy mohou být použity pro léčbu.

Lék Wobenzym obsahuje unikátní směs enzymů, jejíž účinnost je ověřena rozsáhlým vědeckým výzkumem, řadou kontrolovaných klinických studií a více než 40letou léčebnou praxí. Každý enzym a jeho přesně stanovené množství zde má svůj význam. Zvláště cenný je živočišný enzym trypsin, který má výrazný protizánětlivý účinek a zlepšuje hojení. Účinek jiných enzymových směsí může být zcela odlišný.

Wobenzym je tradičním lékem z přírodních zdrojů k vnitřnímu užití. Čtěte pečlivě příbalovou informaci. MUCOS PHARMA CZ, s.r.o., Uhřetěveská 448, 252 43 Průhonice, www.wobenzym.cz, konzultace na tel.: 267 750 003.

rozhovor

Rozhovor s řídícím partnerem AK Havel & Holásek Jaroslavem Havlem

Jaroslav Havel ukončil studium na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze v roce 1996, kde následně získal rovněž doktorský titul v oboru obchodního práva. Před založením AK Havel & Holásek pracoval Jaroslav Havel po dobu šesti let v renomovaných českých i mezinárodních advokátních kancelářích, včetně právní firmy Linklaters. Jaroslav byl zvolen Právníkem roku 2007 v prestižní celostátní soutěži pořádané Českou advokátní komorou a společností epravo.cz pro oblast finančního a bankovního práva; většina prestižních mezinárodních hodnotících publikací dále doporučuje Jaroslava Havla jako předního českého právního odborníka v oblastech fúzí a akvizic, obchodního práva a práva obchodních společností, bankovníctví a finančního práva. Jaroslav Havel je advokátem a členem České advokátní komory, členem Slovenské advokátní komory a členem Mezinárodní asociace advokátů. Funkci řídícího partnera kanceláře zastává od 1. 6. 2001, tj. od data vzniku kanceláře.

Advokátní kancelář Havel & Holásek se sídlem v Praze, Brně, Ostravě a Bratislavě a s téměř 110 právníky, 80 studenty právnické fakulty a celkem s více než 270 spolupracovníky je největší českou právní firmou. Kancelář v současné době obsluhuje okolo 500 klientů, z toho více než 20 firem patřících do Czech Top 100. Advokátní kancelář se v letech 2009 a 2010 v oficiální soutěži Právnická firma roku umístila podle počtu získaných titulů i nominací mezi nejúspěšnějšími právníckými firmami v ČR. Dále získala ocenění ILO Client Choice Awards 2010, čímž se stala klienty nejlépe hodnocenou právníckou firmou v ČR. Dva roky za sebou (2008, 2009) byla advokátní kancelář Havel & Holásek agenturou Thomson Reuters zařazena na první místo jako největší poskytovatel právního poradenství v oblasti fúzí a akvizic podle počtu realizovaných transakcí. Agentura DealWatch ve své studii pro rok 2009 zařadila advokátní kancelář Havel & Holásek na první místo ve výše uvedeném žebříčku pro Českou republiku, Slovensko a i pro celou střední a východní Evropu.

Jako největší česká právnícká firma musíte mít dobrý přehled o dění na poli českého práva. Jaká témata např. řešíte s Českou advokátní komorou?

Na půdě České advokátní komory se samozřejmě řeší celá řada témat. Z těch, které se bezprostředně dotýkají praxe naší kanceláře, je to např. diskuze o tom, zda lze v případě některých konfliktů zájmů mezi jednotlivými klienty, s kvalifikovaným souhlasem obou těchto klientů, poskytnout požadovanou právní službu. Je to praxe obvyklá v některých zemích západní Evropy. Nejedná se samozřejmě o sporné kauzy, ale spíše např. o zastupování více klientů v jednom insolvenčním řízení či situace běžně nastávající při velkých korporátních

či finančních transakcích. Další z aktuálních otázek, které také řešilo představenstvo advokátní komory, je požadování různých certifikátů ISO u veřejných zakázek na právní služby.

Dalo by se najít konkrétní téma, které se aktuálně dotýká celé české justice?

Hlavní aktuální právní téma je nový občanský zákoník, který se připravuje již několik let a v příštím roce by se snad měl konečně dostat do parlamentu. Projednává se také reforma soudních poplatků, která by během roku 2011 měla nabýt účinnosti a ovlivnila by cenu soudních sporů. Z dalších předpisů je to nový daňový řád, který nabývá účinnosti od 1. 1. 2011 a nahradí tak starý zákon o správě daní a poplatků z roku 1992. Rovněž zákon o dani z přidané hodnoty projde

významnou novelizací, která má zabránit daňovým únikům, např. prostřednictvím ručení za nezaplacenou daň, a zároveň umožní vrácení daně za poplatníky v insolvenčním řízení.

Co je v současné době klíčové právé pro vaši kancelář? Na co se nyní soustředíte?

Je toho samozřejmě více, ale osobně považuji za hodně důležitou např. oblast veřejných zakázek, a to i v souvislosti s řadou antikorupčních aktivit na trhu, na řadě z nichž se podílí aktivně i naše kancelář. Aktuálně je připravována další velká novela zákona o VZ, na jejímž projednávání na Ministerstvu pro místní rozvoj se máme možnost také účastnit. Cílem jednání je další posílení transparentnosti VZ. Chystaná novela by měla do zákona promítnout

Dva roky po sobě jste byli úspěšní v soutěži Právnická firma roku a jste největší českou právní firmou. Co stojí za vaším úspěchem a jak si chcete současné postavení na trhu udržet?

Uspěli jsme pravděpodobně proto, že jsou s naší prací spokojeni naši klienti a dostalo se nám uznání i od řady našich kolegů advokátů z konkurenčních firem. Velmi si toho vážíme. Věříme, že je to reflexe naší velmi tvrdé práce, důsledného dodržování principů specializace a spolupráce mezi kolegy uvnitř firmy a dále i ochoty a zájmu se neustále zlepšovat a učit, a to jak od úspěšné místní advokátní konkurence, tak od zahraničních právnických firem, a také od dalších společností podnikajících v nejbližších podobných profesích, jako jsou např. služby auditorů nebo konzultantů. Právě snaha o neustálý rozvoj a zavedení detailních každoročních cílů našich advokátů a následně vyhodnocení plnění těchto cílů jsou pro naši kancelář charakteristické.

Naše kancelář do budoucna nepřestává pracovat na dalším růstu a rozvoji a nadále se chceme zlepšovat ve všech oblastech námi poskytovaného právního poradenství. V letošním roce jsme například na Slovensku výrazně rozšířili tým právníků a dosáhli téměř 100% růstu tržeb. Také jsme etablovali nové specializované poradenské skupiny například v oblasti hospodářské soutěže, zdravotnictví, pojišťovnictví anebo i sportovního práva. Velkou pozornost věnujeme i krokům vedoucím k plné profesionalizaci našeho manažerského týmu. Do tohoto procesu profesionalizace managementu AK Havel & Holásek patří obsazení postů výkonného ředitele (Martin Jeřábek – téměř 20 let praxe, dlouholeté manažerské zkušenosti z nadnárodních korporací a auditorské společnosti KPMG), personálního ředitele (Martin Hruška – dlouholeté zkušenosti z poradenské společnosti Deloitte Advisory, CET 21 a také Honeywell), marketingové ředitelky (Veronika Králová – rozsáhlé zkušenosti v marketingu, zejména z nadnárodních poradenských firem PwC a Ernst & Young) a provozního manažera (Radim Veverka – více než 12 let manažerských zkušeností v oblasti provozu). Díky této strategii AK Havel & Holásek vytvořila jako první v České republice právní firmou s komplexním neprávníckým vrcholovým managementem, což umožňuje partnerům kanceláře se plně věnovat právním službám pro klienty a dalšímu rozvoji know-how kanceláře.

řadu aktuálně diskutovaných bodů, jako je zprůhlednění požadavků na kvalifikaci uchazečů a minimalizace korupčních vlivů na samotný proces hodnocení podaných nabídek. Jsme rádi, že můžeme do diskuse přispět nejen naším odborným názorem, ale i vlastními zkušenostmi, které jsme získali coby poradci uchazečů o veřejné zakázky i přímo jako uchazeči o veřejné zakázky. Neobvyklé požadavky zadavatelů se vyskytují často právě i u zakázek na právní služby. V posledních letech jsme například opakovaně naráželi na požadavek předložení certifikátu ISO, který považujeme za neúměrný a neopodstatněný. Certifikáty ISO u právních služeb se zabývalo i představenstvo ČAK, které začátkem listopadu jednomyslně přijalo závěr, že požadavek na předkládání ISO 9001 ve výběrových řízeních na právní služby je v rozporu s charakterem a povahou právních služeb a neodpovídá příslušným ustanovením zákona o advokacii a etickému kodexu.

Další důležitou otázkou je nastavení očekávaného standardu právních služeb, tj. výběr tzv. ekonomicky nejvýhodnější nabídky. Tendence některých zadavatelů vybírat tyto služby pouze podle nejnižší nabídkové ceny, případně dokonce elektronickou aukcí, je často na úkor nabízené kvality služeb na trhu obecně.

S výrazným posílením naší slovenské pobočky se od začátku roku 2011 považujeme za česko-slovenskou právní firmu a jako takovou chceme naši advokátní kancelář dále rozvíjet.

Jak se stavíte k pro bono aktivitám a charitativní činnosti?

Charitativní akce a činnost pro bono jsou nedílnou součástí práce naší kanceláře. Pomoc potřebným by pro největší podnikatele ve všech oborech měla patřit k naprosté samozřejmosti a tak je tomu i u nás. Kromě toho je to někdy i cesta, jak se neformálně setkat se zajímavými lidmi a vytvořit nové kontakty. Naše úsilí především zaměřujeme do následujících oblastí:

- Pomáháme dětem a mladým lidem nejen v jejich obtížných životních situacích, ale i při jejich každodenních starostech a problémech (např. Linka bezpečí)
- Pomáháme k zajištění finanční, materiální, humanitární, právní, odborné, personální nebo vzdělávací podpory a pomoci zdravotně, sociálně či ekonomicky znevýhodněným jedincům, především seniorům (Nadace Taťány Kuchařové)
- Podporujeme rozvoj všeobecné vzdělanosti, jakož i prohloubení odborných znalostí v oblasti politiky, společenských věd i kultury (např. Nadace Prague Twenty)
- Pomáháme představovat a prosazovat současné umění v kontextu témat, jež mění dnešní svět. Podporujeme dobré jméno české kultury, vzdělávací a kulturní aktivity zaměřené na širokou veřejnost (Galerie DOX)
- Podporujeme projekty pro oblast životního prostředí a projekty v oblasti inovačního podnikání (ENVI)

Roční rozpočet na tyto aktivity činil na letošní rok u Havel & Holásek kolem tří milionů Kč, z toho cca 500 tisíc Kč v podobě přímých darů a zbytek v pro bono právních službách; v následujících letech plánujeme jeho další navyšování s dalším růstem kanceláře i kapacity našich právníků. Kromě zmiňovaných dlouhodobých projektů jsme jednorázově také podpořili např. nadaci Člověk v tísni či nadaci Leontinka.

V oblasti právních služeb pro bono asi stojí za zmínku zejména naše podpora oblasti malého a středního podnikání, která je realizována prostřednictvím spolupráce s Hospodářskou komorou ČR, s Uníí malých a středních podniků, ale i s CVCA (Českou asociací private equity a rizikového kapitálu). ●

(red)

Soudní dvůr: „Podnik“ jako adresát soutěžního práva a jeho odpovědnost

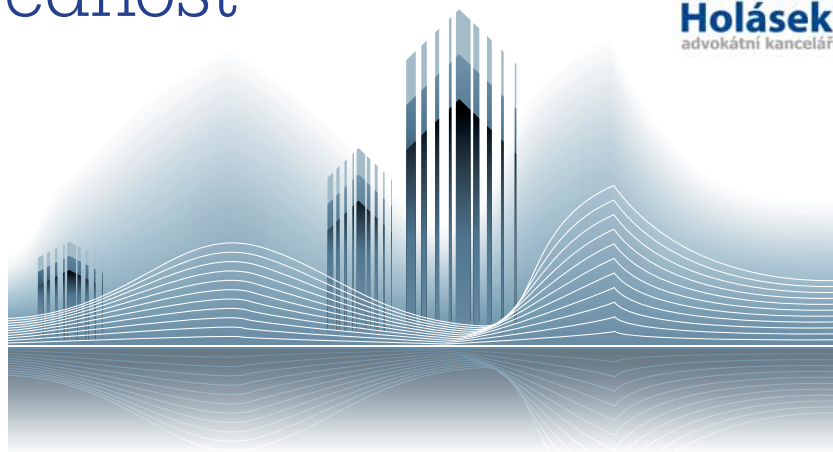
Havel & Holásek
advokátní kancelář

V červenci 2010 Soudní dvůr potvrdil pokutu ve výši 85,8 milionů Eur uloženou Evropskou komisí společnosti Knauf Gips KG za protisoutěžní jednání skupiny Knauf na trhu sádrokartonových desek.[1]

Soudní dvůr se ve svém rozsudku věnoval zejména problematice vymezení pojmu „podnik“ a určení odpovědnosti za porušení soutěžního práva. Připomeňme, že je to právě „podnik“ (undertaking, Unternehmen), nikoli konkrétní právnická osoba, kdo je adresátem soutěžněprávních zákazů stanovených v čl. 101 a 102 SFEU.

Podle konstantní judikatury představuje pojem podnik jakoukoli entitu vykonávající hospodářskou činnost, bez ohledu na její právní postavení a způsob jejího financování. Pojem podnik musí být podle Soudního dvora chápán jako hospodářská jednotka, třebaže se z právního hlediska tato hospodářská jednotka skládá z několika fyzických nebo právnických osob.[2] Existenci jedné hospodářské jednotky lze pak v rámci řízení dovodit ze souboru okolností, které by samostatně neobstály, nicméně ve svém souhrnu tvoří dostatečný podklad pro učinění takového závěru.

V daném případě Soudní dvůr usoudil, že společnosti náležející ke skupině Knauf představují jednu hospodářskou jednotku, a to i když nejsou v konečném důsledku podrobeny kontrole jedné konkrétní právnické nebo fyzické osobě. K tomuto závěru dospěl na základě zhodnocení celého souboru relevantních okolností: i) společníky společnosti Knauf Gips, jakož i dalších společností patřících do skupiny Knauf, jsou tytéž subjekty, a to 21 fyzických osob, členů zmíněné rodiny, a společnost seskupující ještě čtyři další členy této rodiny; ii) oba komplementáři společnosti Knauf Gips, jsou zároveň komplementáři všech společností skupiny Knauf; iii) GKV[3] představuje pouze holdingovou společnost bez zaměstnanců a je závislá na využívání manažerů a prostor společnosti Knauf Gips; iv) existuje rodinná smlouva, jejímž cílem je zajistit jednotné řízení a jednotnou správu

společností skupiny Knauf; v) celková výše obrátu společnosti Knauf Gips v rámci dotčeného protiprávního jednání vykazovala vztah ke společností skupiny Knauf činným na trhu sádrokartonových desek; vi) společnost Knauf Gips sama, aniž by k tomu byla vyzývána, sdělila údaje o celkovém obrátu skupiny Knauf. Na základě těchto okolností dospěl Soudní dvůr k závěru, že podnikem, jež se dopustil protisoutěžního jednání, je skupina Knauf, nikoli pouze společnost Knauf Gips.

V dalším se Soudní dvůr zabýval otázkou, zda lze společnost Knauf Gips činit odpovědnou za jednání společnosti skupiny Knauf, která ve svém celku tvoří jednu hospodářskou jednotku. Uvedl, že skutečnost, že v čele skupiny Knauf není pouze jedna právnická osoba, nebrání tomu, aby byla za jednání této skupiny odpovědná pouze společnost Knauf Gips. Právní struktura vyznačující se tím, že v čele skupiny je více než jedna právnická osoba, není rozhodujícím faktorem, pokud tato struktura není odrazem skutečného fungování a skutečné organizace zmíněné skupiny.

Neexistence právních vztahů podřízenosti mezi sesterskými společnostmi nemůže podle Soudního dvora zpochybnit závěr, podle něhož je jedné ze sesterských společností přičtena odpovědnost za jednání celé skupiny, je-li zároveň prokázáno, že druhá sesterská společnost ve skutečnosti neurčuje samostatně své chování na relevantním trhu.

Tento rozsudek je významný i pro aplikaci českého soutěžního práva, které sice používá pojem soutěžitele, ten je však rozhodovací praxí i judikaturou definován shodně jako pojem podniku v komunitárním soutěžním právu. I v rozhodnutích Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže se za soutěžitele považují celé podnikatelské skupiny, kdežto pokuta je ukládána podle okolností jen některé, resp. některým společnostem z tohoto holdingu. ●

**Mgr. Lenka Gachová, advokátní koncipient
Havel & Holásek s. r. o., advokátní kancelář**

Poznámky

- [1] Srov. Rozhodnutí Komise COMP/E-1/37.152 ze dne 27. 11. 2002 ve věci PO/Plasterboard; rozsudek Tribunálu č. T-52/08 ze dne 8. 7. 2008 ve věci Knauf Gips v Komise, [2008] ECR II-115, rozsudek Soudního dvora č. C-407/08 P ze dne 1. 7. 2010 ve věci Knauf Gips v Komise.
- [2] Srov. rozsudek Soudního dvora č. C-97/08 P ze dne 10. 9. 2009 ve věci Akzo Nobel a další v Komise.
- [3] Jedná se o sesterskou společnost Gebrüder Knauf Verwaltungsgesellschaft, která přímo nebo nepřímo vlastní deset společností podnikajících na trhu sádrokartonových desek.

Ochrana práva na pokojné užívání majetku jako základního práva jednotlivce v rámci evropského systému ochrany lidských práv

Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen "Úmluva"), která vstoupila v platnost 3. září 1953, vytváří spolu s dalšími mezinárodními smlouvami[1] vypracovanými v rámci Rady Evropy evropský systém ochrany lidských práv. Do evropského systému ochrany lidských práv je nutno zařadit také systém ochrany lidských práv na úrovni Evropské unie, který má oproti systému ochrany lidských práv vypracovanému Radou Evropy geograficky omezenější působnost.

Evropský systém ochrany lidských práv se neustále rozvíjí, je doplňován novými mezinárodními smlouvami a obohacován soudní praxí, což z něj činí nejpropracovanější systém ochrany lidských práv na světě. Úmluva samotná představuje „živoucí instrument“, jehož výklad a obsah určuje svoji judikaturou Evropský soud pro lidská práva (dále jen „ESLP“). Dotváření náplně Úmluvy se uskutečňuje jednak přijímáním dodatkových protokolů k Úmluvě, a dále interpretací ESLP, který vymezuje rozsah a hranice jednotlivých práv zaručených Úmluvou. Hlavní potenciál Úmluvy nespočívá tolik v rozsahu chráněných práv, který je v podstatě srovnatelný s mezinárodními univerzálními instrumenty (jako např. Mezinárodní pakt o občanských a politických právech nebo Všeobecná deklarace lidských práv), ale spíše v kontrolním mechanismu soudní povahy. Takový kontrolní mechanismus má v rámci mezinárodní ochrany lidských práv obdobu pouze v případě americké regionální úpravy ochrany lidských práv na základě Americké úmluvy o lidských právech.

S Lisabonskou smlouvou vstoupila v platnost Listina základních práv EU, která je součástí primárního práva Unie (viz. čl. 6 odst. 1 SEU[2]), a která vznikla na základě inspirace Úmluvou – systematika a obsah práv zaručených Listinou základních práv EU (s výjimkou práv ekonomických a sociálních) vycházejí z Úmluvy. Práva chráněná Úmluvou jsou navíc součástí práva Unie z důvodu, že tvoří obecné zásady práva Unie (viz. čl. 6 odst. 3 SEU). Judikatura ESLP představuje pro Soudní dvůr EU interpretační zdroj a vodítko pro vlastní autonomní rozhodovací činnost v oblasti lidských práv. Vztah těchto soudních orgánů však nebyl dosud právně upraven. Vzájemné postavení ESLP a Soudního dvora EU včetně jejich judikatury v oblasti

ochrany lidských práv by mělo být definitivně vyřešeno přistoupením Unie k Úmluvě, které předvídá jak čl. 6 odst. 2 SEU, tak čl. 17 Protokolu č. 14 k Úmluvě. Stálý výbor pro lidská práva Rady Evropy by měl ve spolupráci s Evropskou komisí vypracovat mezinárodněprávní instrument vymezující formy přístupu do konce června 2011.

I. Postavení jednotlivce v evropském systému ochrany lidských práv

Specifikem ochrany lidských práv v mezinárodněprávním kontextu je zejména jednak vázanost lidských práv na člověka-jednotliv-

ce, a dále povinnosti států vůči jednotlivcům vyplývající z mezinárodních smluv garantujících lidská práva. Zavedením systému ochrany lidských práv do mezinárodního práva veřejného se jednotlivec stal novým subjektem mezinárodního práva – stal se nejen adresátem práv a povinností vyplývajících z mezinárodních smluv na ochranu lidských práv, ale také nositelem způsobilosti k mezinárodně právním úkonům. V evropském systému ochrany lidských práv všechny Vysoké smluvní strany Úmluvy daly souhlas k tomu, aby jednotlivec byl způsobilý k právům a prosazoval je vůči státní moci prostřednictvím individuálních stížností – jednotlivec se může před ESLP přímo domáhat práv zaručených Úmluvou na základě stanovených procesních pravidel, která také umožňují výkon rozhodnutí přiznávající zásah státní moci do garantovaných práv.

II. Rozsah kompetence ESLP ve vztahu k jednotlivcům (ratione personae) jako jedna z materiálních podmínek pro podání stížnosti k ESLP

Materiální podmínky pro podání stížnosti jsou obsaženy v ustanovení článku 34 Úmluvy a odrážejí jednotlivé kompetence ESLP – ratione loci, ratione personae, ratione temporis a ratione materiae.

Osobní aplikace Úmluvy vymezuje rozsah kompetence Soudu ratione personae. Práva chráněná Úmluvou jsou práva určená jednotlivcům, přičemž státům z nich plynou pouze povinnosti. Úmluva chrání práva každého jednotlivce, který se nachází na území členského státu a podléhá jeho jurisdikci, a to bez ohledu na jeho národnost či státní příslušnost. Adresáty Úmluvy jsou tak kromě příslušníků členských států také cizinci, uprchlíci a osoby bez státní příslušnosti. Adresátem může být i duševně nemocný nebo nezletilý, aniž by musel být před ESLP zastoupen.

Právo podat stížnost k ESLP nemají pouze osoby fyzické, ale také osoby právnické. V souladu s čl. 34 Úmluvy ESLP může přijímat stížnosti také nevládních organizací nebo skupin osob. Působnost právnických osob je však omezená povahou práva garantovaného v Úmluvě. Některá práva a svobody zaručené Úmluvou nemohou být vzhledem ke svému charakteru předmětem stížnosti právnické osoby (např. právo na rodinný a soukromý život, právo na uzavření manželství nebo právo na svobodné volby). Posuzování jejich ratione personae se tedy opírá o výklad ESLP.

Dalším kvalifikačním předpokladem pro naplnění požadavku ratione personae je, aby oso-

ba, která namítá porušení svých práv chráněných Úmluvou byla přímou obětí porušení, tedy přímo dotčena opatřeními, která údajně zasahují do jejich práv chráněných Úmluvou. Judikatura Soudu také přiznává právo podání stížnosti nepřímým poškozeným. Mohou jimi být rodinní příslušníci přímého poškozeného, osoby, které jsou s ním spřízněny, osoby, které utrpěly škodu v důsledku poškození jiného a osoby mající zájem na ukončení porušování práv. Nepřímý poškozený musí zároveň označit přímého poškozeného, který musí souhlasit s podáním stížnosti (viz. např. Abdulaziz, Cabales a Balkandali v. Spojené království). V postavení nepřímého poškozeného mohou být také dědici po stěžovateli zemřelém v průběhu řízení před ESLP, a to pouze ve vztahu k právům a svobodám, které nemají osobnostní charakter. Jako příklad lze uvést hned několik rozsudků a rozhodnutí proti České republice – Malhous z roku 2000, Hartman a Hartman z roku 2002 nebo Des Fours Walderode z roku 2003 – ve všech těchto případech se jednalo o konfiskaci majetku. Stížnosti mohou podávat také potenciální poškození. Musí však doložit, že opatřením státního orgánu mohli být reálně dotčeni (viz. např. Dudgeon v. Spojené království, Marckx v. Belgie, Campbell a Cosans v. Spojené království nebo Chahal v. Spojené království).

K ESLP nelze podávat stížnosti ve formě actio popularis. Jednotlivec se rovněž nemůže obrátit na ESLP se stížností na činnost jiných fyzických či právnických osob soukromého práva. Činnost takových subjektů však zakládá odpovědnost státu, v případě, že má povinnost specifická práva chránit. Členské státy nesou odpovědnost za nezajištění dostatečné ochrany před jednáním ze strany soukromých osob, které zasahuje do práv jiných osob chráněných Úmluvou (viz. např. Costello-Roberts v. Spojené království).

III. Ochrana práva na pokojné užívání majetku v čl. 1 Protokolu 1 k Úmluvě

Článek 1 Protokolu 1 zní:

1. Každá fyzická nebo právnická osoba má právo pokojně užívat svůj majetek. Nikdo nemůže být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu a za podmínek, které stanoví zákon a obecné zásady mezinárodního práva.
2. Předchozí ustanovení nebrání právu států přijímat zákony, které považují za nezbytné, aby upravily užívání majetku v souladu s obecným zájmem a zajistily placení daní a jiných poplatků nebo pokut.

K pojmu „majetek“

Ochrana majetku bylo jedním z nejkontroverznějších témat při sestavování Úmluvy. Důkazem toho je skutečnost, že toto právo nebylo zahrnuto do práv garantovaných Úmluvou, ale až do dodatkového Protokolu 1 k Úmluvě.

Článek 1 Protokolu 1 neobjasňuje význam pojmu „majetek“. V právních řádech Vysokých smluvních stran Úmluvy neexistuje jednotná definice pojmu majetek, od které by orgány Úmluvy odvozovaly význam tohoto pojmu. Pojem „majetek“ je definován v jurisdikcích Vysokých smluvních stran odlišně. Orgány Úmluvy proto nemohly vycházet z jednotného konceptu, nýbrž byly nuceny vytvořit vlastní nezávislé pojmosloví. Otázkou však bylo východisko – zda se opírat o tradiční definici majetku (práva in rem) nebo přijmout širokou definici užívanou v mezinárodním právu veřejném nebo v ústavním právu některých vnitrostátních právních řádů, ve kterých majetek představuje jak nezadatelná, tak nabytá práva. Druhé východisko zvítězilo.

Rozsah definice pojmu „majetek“ je ponechán na ESLP, který přijal poměrně širokou interpretaci tohoto pojmu. Pojem „majetek“ má tak v judikatuře ESLP autonomní význam. ESLP ve věci Gasus Dosier – und Fordertechnik GmbH konstatoval následující:

Článek 1 Protokolu 1 má autonomní dosah a neomezuje se na vlastnictví hmotného majetku: některá jiná práva a zájmy představující aktiva mohou být také považována za „vlastnická práva“, a tedy za „majetek“.

V případě Matos e Silva, Lda a další v. Portugalsko ESLP například uznal za „majetek“ ve smyslu čl. 1 Protokolu 1 „nenapadená práva stěžovatelů k pozemku po téměř jedno století a výnosy z jeho obhospodařování“. Z judikatury ESLP vyplývá, že podstatným kritériem při určování existence „majetku“ je dosažená ekonomická hodnota, i když není určující ve všech případech. Je podstatné poznamenat, že i když v vnitrostátní právo neuznává některé právo jako majetkové, neznamená to, že by takové právo nemohlo být posouzeno jako majetkové ve smyslu čl. 1 Protokolu 1. Lze shrnout, že „majetkem“ podle judikatury ESLP může být:

- movitý a nemovitý majetek,
- podíly ve společnosti (např. akcie),
- práva duševního vlastnictví (např. patenty, avšak pouze existující, nikoliv právo na zaregistrování patentu),
- pronajatý majetek,
- záruční právo v rámci doložky o zadržovacím titulu,
- dobrá pověst podniku,
- stavební povolení,
- užívací práva.

Majetkem ve smyslu majetku chráněného článkem 1 Protokolu 1 tak lze chápat movitý a nemovitý majetek – práva in rem, práva in personam, hmotný a nehmotný majetek.

Povaha a rozsah práva chráněného čl. 1 Protokolu 1 k Úmluvě

Článek 1 Protokolu 1 k Úmluvě hovoří o „právu na pokojné užívání majetku“. „Pokojným“ užíváním nutno rozumět užívání prosté zásahů státu. Článek 1 Protokolu 1 tak poskytuje ochranu vlastníkům a uživatelům majetku proti zásahům veřejné moci. „Užívání“ představuje schopnost užívat předmět v souladu s jeho účelem. Užívání propůjčuje majetku exkluzivitu. Absence exkluzivity znamená neexistenci identifikovatelného a nárokovatelného práva, a tedy vynětí majetku z ochrany Úmluvy.

Právo na pokojné užívání majetku může být vykonáváno ve formě jak vlastnictví tak držby a zahrnuje právo majetek zatížit nebo zcizit. V případě, že k majetku žádné takové právo nevzniklo, nelze se ochrany článku 1 Protokolu

1 úspěšně dovolávat. Z tohoto hlediska je garance poskytovaná ustanovením článku 1 Protokolu 1 poměrně oslabena. Souvislost lze hledat s poměrně složitými debatami ohledně otázky a formy začlenění práva na ochranu majetku do textu Úmluvy, jelikož tento instrument negarantuje sociální a ekonomická práva. Toto vše patrně ovlivnilo přístup Komise[3] a ESLP v rozhodovací praxi – oba orgány přijaly úzký přístup ve vztahu k omezení členských států Úmluvy článkem 1 Protokolu 1 a ESLP dodnes ponechává státům širokou mez uvážení. S tím samozřejmě souvisí nízký počet případů, ve kterých bylo přiznáno porušení práva zaručeného článkem 1 Protokolu 1.

Je nezbytné zdůraznit, že Úmluva neposkytuje ochranu pokojnému užívání majetku jako takovému, ale pouze majetku, který existuje, a který byl nabyt do vlastnictví, nebo nebyl ještě nabyt do vlastnictví, ale existuje důvodné legitimní očekávání jeho nabytí. V žádném případě se nelze dožadovat ochrany Úmluvou u majetku, který ještě nevznikl nebo u majetku, který není ve vlastnictví stěžovatele, a který nedisponuje ani legitimním očekáváním

jeho nabytí. Úmluva tedy nezaručuje právo na získání majetku. Stát zároveň nemá žádnou povinnost napomáhat jednotlivci v nabytí nebo užívání majetku. ESLP se tak vyjádřil zřetelně v rozsudku ve věci Marckx, když konstatoval, že „právo každého na pokojné užívání majetku se týká pouze existujícího majetku“. Z rozhodovací praxe Komise lze citovat výrok ve věci Brežný a Brežný v. Slovensko:

Majetkem může být jak majetek „existující“, tak i majetkové hodnoty, včetně pohledávek, o kterých stěžovatel tvrdí, že má „zákonnou naději“ na jejich konkretizaci ... Naopak „majetkem“ ve smyslu článku 1 Protokolu 1 není naděje na uznání přežití bývalého majetkového práva, které již dlouhou dobu nebylo možno realizovat, ani podmíněná pohledávka, která je promlčena v důsledku nerealizace dané podmínky.

Článek 1 Protokolu 1 zaručuje právo jak fyzickým tak právnickým osobám (tj. i obchodním společnostem). Základní podmínkou však je, aby tyto osoby měly postavení přímé oběti zásahu do jejich Úmluvou chráněného práva. Přímá oběť musí nejdříve prokázat existenci majetkového práva. I když je primárně na národních právních systémech vymezit definici majetkových práv, jak již bylo uvedeno „majetek“ chráněný Úmluvou má autonomní význam. A proto skutečnost, že vnitrostátní právo neuznává určité právo jako právo majetkové, není určující pro účely článku 1 Protokolu 1. Pojem „majetek“ byl ESLP interpretován poměrně široce a neomezuje se pouze na vlastnictví. Pro účely článku 1 Protokolu 1 postačuje, aby stěžovatel prokázal nesporné právo mající ekonomickou hodnotu. Může se jednat o existující právo k majetkové hodnotě (hodnotě ocenitelné penězi), ale také o legitimní očekávání (nárok na) nabytí takové hodnoty. Nutno zmínit, že garance obsažená v čl. 1 Protokolu 1 nezakládá povinnost států poskytovat minimální úroveň příjmu nebo majetku.

Článek 1 Protokolu 1 obsahuje pozitivní i negativní záruky jednotlivcům – právo na pokojné užívání majetku, jakož i zákaz zbavení majetku státem (s určitými výjimkami). Jelikož se ochrana vztahuje pouze na majetek existující, pouhé očekávání nabytí majetku v budoucnosti (např. na základě závěti) nezakládá jeho ochranu.

Tři rozdílná pravidla

Podle judikatury ESLP čl. 1 Protokolu 1 obsahuje tři různá pravidla. V případě Sporong a Lönnroth v. Švédsko ESLP detailně rozebral význam a rozsah tohoto ustanovení, přičemž identifikoval tato tři rozdílná pravidla následovně:

První pravidlo, které je obecné povahy, a které je obsaženo ve větě první prvního odstav-

ce čl. 1, vyjadřuje princip pokojného užívání majetku, tedy záruku práva vlastnit majetek. Toto pravidlo zaručuje ochranu pokojného užívání majetku bez zásahu státu. Druhé pravidlo, které je obsaženo ve větě druhé prvního odstavce čl. 1, stanoví podmínky, za kterých může dojít ke zbavení majetku státem v souladu s prvním pravidlem. Toto pravidlo tak představuje omezení pravidla prvního. Třetí pravidlo, které je obsaženo v druhém odstavci čl. 1, stanoví případy, kdy stát může zasahovat do pokojného užívání majetku prostřednictvím kontroly jeho užívání, a to v souladu s obecným zájmem a v nezbytných případech k zajištění placení daní a jiných poplatků nebo pokut.

I když Soud v případě Sporong a Lönnroth definoval „tři rozdílná pravidla“, ze shora uvedeného vyplývá, že tato pravidla nejsou nespojena. Vztah mezi nimi ESLP objasnil v případě James v. Spojené království:

Druhé a třetí pravidlo tedy musí být interpretováno ve světle principu zakotveném v prvním pravidle, a tak stát při každém zásahu do vlastnického práva ve smyslu druhého a třetího pravidla musí brát v úvahu právo každého na pokojné užívání majetku. Oprávnění k zásahu do vlastnických práv udělená státům v rámci druhého a třetího pravidla jsou tak ohraničena obecnou zárukou stanovenou prvním pravidlem. Zároveň je široký rozsah obecné záruky pokojného užívání majetku omezen druhým a třetím pravidlem. Jednotlivá pravidla jsou tak mezi sebou nevyhnutelně vzájemně propojena.

ESLP tedy prvotně zkoumá aplikovatelnost druhého nebo třetího pravidla. V případě, kdy ani jedno není aplikovatelné, zkoumá, zda bylo dodrženo pravidlo první. Jinými slovy ESLP nejdříve zkoumá, zda došlo k vyvlastnění (formálnímu nebo de facto), poté, zda došlo k omezení nebo kontrole užívání majetku jednotlivce, a naposledy, zda byla dodržena spravedlivá rovnováha mezi požadavky obecného zájmu společnosti a ochranou práva jednotlivce na pokojné užívání jeho majetku.

Druhé pravidlo – zbavení majetku

Druhé pravidlo zní: Nikdo nemůže být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu a za podmínky, které stanoví zákon a obecné zásady mezinárodního práva. Zbavení majetku – vyvlastnění – představuje nejradikálnější druh zásahu do práva na pokojné užívání majetku. Účelem tohoto pravidla je zabránit arbitrární konfiskaci majetku.

Podmínkou aplikace tohoto pravidla je zbavení majetku státem. Avšak nikoliv každé zbavení majetku státem spadá do rámce druhého pravidla. Např. dočasné zbavení majetku (viz. např.

Handyside) nebo konfiskace majetku za účelem výkonu soudního rozhodnutí v trestních věcech nebo ve věcech daňového práva (viz. např. Air Canada) nezakládá porušení druhého pravidla. Navíc stát není povinen aktivně jednat k zabránění zásahům do vlastnictví ze strany subjektů soukromého práva v případech, kdy si subjekty soukromého práva smluvně sjednaly možnost odnětí majetku v určitých případech.

Druhé pravidlo se aplikuje zejména na případy přechodu vlastnictví mající za následek zánik veškerých práv vlastníka k věci. Judikatura ESLP v této souvislosti rozlišuje reálné vyvlastnění a vyvlastnění de facto. V případech vyvlastnění de facto nedochází k zákonnému vyvlastnění a vlastnická práva vlastníka jsou zachována. Dispozice s předmětem vlastnictví je však omezena nebo je nemožná. ESLP však obecně postupuje velmi obezřetně při posuzování a konstatování existence de facto vyvlastnění (viz. např. Papamichalopoulos[4] nebo Vasilescu[5]).

Pro naplnění požadavku existence „veřejného zájmu“ není nutné, aby široká veřejnost měla přímý užitek z vyvlastněného majetku. Judikatura ESLP připouští, že existence veřejného zájmu může být sledována i v případech převodu majetku z jedné osoby soukromého práva na druhou osobu soukromého práva. ESLP v případě James uvedl, že zabrání majetku, které sleduje legitimní sociální, ekonomickou nebo jinou politiku, může být ve veřejném zájmu, i když široká veřejnost nemá přímý užitek ze zabraného majetku. Při posuzování, zda opatření přijaté státem bylo „ve veřejném zájmu“, ESLP přiznává státům poměrně širokou mez uvážení (státy disponují širokou mezí uvážení při určování existence veřejného zájmu)[6]. ESLP má v této oblasti pouze omezenou pravomoc přezkumu. Státům je tak dána široká mez působnosti v posouzení, zda existuje legitimní cíl, který je ve veřejném zájmu, jelikož opatření, kterými dochází k odnětí majetku, musí být nejenom ve veřejném zájmu, ale také musí sledovat legitimní cíl.

Při přijímání opatření, kterými dochází ke zbavení majetku, státy musí kromě sledování legitimního cíle dodržovat také rozumný (přiměřený) vztah proporcionality mezi užitými prostředky a legitimním cílem. Užitá opatření musí být přiměřené k dosažení legitimního cíle. V dikci druhého pravidla není podmínka dodržení zásady proporcionality uvedena. Proporcionalita je však obecnou zásadou judikatury ESLP, která se prolná celým čl. 1 Protokolu 1. Požadavek proporcionality ukládá státům procesní závazky při odnímání majetku fyzickým osobám (viz. např. Hentrich [7]). Zásada proporcionality vyžaduje, aby v rámci každého opatření mající za následek odnětí majetku, byl zachován rozumný vztah proporcionality mezi

užitými prostředky a zamýšleným cílem, neboli „spravedlivá rovnováha“. Tato spravedlivá rovnováha musí být zachována mezi požadavky obecného zájmu společnosti a požadavky ochrany lidských práv jednotlivce. Spravedlivá rovnováha bude narušena vždy, pokud jednotlivec ponese „individuální a nadměrné břemeno“ (viz. např. Sporong a Lönnroth). ESLP aplikuje test spravedlivé rovnováhy pro vyhodnocení zákonnosti zásahu státu do soukromého vlastnictví, a to bez ohledu na pravidlo, které je aplikovatelné v rámci čl. 1 Protokolu 1. Pokud je majetek odňat v souladu s legitimním cílem, „ve veřejném zájmu“, a „v souladu s podmínkami stanovenými zákonem“, k porušení druhého pravidla dojde, pouze pokud odnětí majetku bude disproporcionální ke sledovanému cíli, a bude tak ukládat poškozené osobě nadměrné břemeno. Při posuzování existence proporcionality se ESLP soustředí především na dva faktory: a) možnost kompenzace (faktor kompenzace), b) možnost napadení zásahu do majetkových práv procesními prostředky (faktor řádného procesu). Článek 1 Protokolu 1 však jednotlivci nezaručuje nárok na kompenzaci v plné výši, a tedy přiznání plné tržní hodnoty odňatého majetku.

Podle ustálené judikatury ESLP pojmy „zákonný“ nebo „zákon“ v Úmluvě neodkazují pouze na vnitrostátní právo, ale vztahují se také na kvalitu práva a vyžadují, aby bylo v souladu s vládou práva (rule of law). Za charakteristiky vlády práva lze označit jeho přístupnost, předvídatelnost a nearbitrárnost. „Zákon“ v kontextu druhé věty prvního odstavce čl. 1 Protokolu 1 má tedy širší význam a nevztahuje se pouze na vnitrostátní právo. Je třeba jej chápat v materiálním, a nikoliv ve formálním smyslu. Pod pojem „stanovené zákonem“ lze tedy zahrnout i základní právní zásady společné všem smluvním stranám Úmluvy, jakož i judikaturu (viz. např. Cantoni v. Itálie). Lze shrnout, že v rámci aplikace druhého pravidla ESLP zkoumá zda odnětí majetku bylo učiněno v souladu s vnitrostátní legislativou, která je dostatečně určitá a přístupná veřejnosti a není arbitrární.

Odkaz na „obecné zásady mezinárodního práva“ se vztahuje pouze na cizí státní příslušníky, nikoliv na občany státu, proti němuž stížnost směřuje (viz. např. Lithgow v. Spojené království), a to z následujících důvodů:

- zásady mezinárodního práva byly speciálně vytvořeny ve prospěch cizích státních příslušníků,
- v případě, že by se tyto zásady vztahovaly i na občany, výraz „ve veřejném zájmu“ by byl nadbytečný, jelikož požadavek vyvlastnění ve veřejném zájmu je také jednou z obecných zásad mezinárodního práva,
- v případech, kdy je majetek odebrán za

účelem výkonu sociálních reforem nebo ekonomické restrukturalizace země, mohou existovat důvody pro rozlišování mezi občany a cizími státními příslušníky ve vztahu k poskytované kompenzaci; v případech odnětí majetku státem by občané měli nést větší břemeno ve veřejném zájmu než cizí státní příslušníci, jelikož se tyto neúčastní voleb, na jejichž základě je sestavována vláda, která odnětí provádí.

Třetí pravidlo – kontrola užívání majetku

Třetí pravidlo (druhý odstavec čl. 1 Protokolu 1) zní: Předchozí ustanovení nebrání právu států přijímat zákony, které považují za nezbytné, aby upravily užívání majetku v souladu s obecným zájmem a zajistily placení daní a jiných poplatků nebo pokut. Třetí pravidlo se vztahuje na situace, kdy stát zasahuje do vlastnických práv prostřednictvím kontroly užívání majetku. Jedná se např. o případy, kdy stát uvalí omezení na užívání půdy z důvodu kontroly plánování nebo z důvodu ochrany životního prostředí. Opatření, kterým se omezuje užívání soukromého vlastnictví, musí vlastníkovi ponechat alespoň určitý stupeň svobody v užívání jeho majetku. V opačném případě by se jednalo o odnětí majetku.

Státy jsou jedinými soudci při posuzování nezbytnosti přijímání opatření za účelem kontroly užívání majetku, avšak tato opatření musí vždy splňovat požadavek zachování „spravedlivé rovnováhy“ v souladu s požadavky jak druhého odstavce, tak i první věty prvního odstavce čl. 1 Protokolu 1 (ESLP užívá stejný přístup k interpretaci tohoto článku u všech třech pravidel – vždy zkoumá zda byla zachována „spravedlivá rovnováha“, a současně tak i splnění požadavku proporcionality). Mezi druhy omezení užívání majetku, které byly ESLP kvalifikovány jako kontrola užívání, lze uvést následující:

- uložení pozitivního závazku vlastníkovi majetku (Denev v. Švédsko),
- omezení dědických práv (Marckx v. Belgie),
- ztráta určitých výhradních práv, např. práva rybolovu ve vlastních vodách nebo práva honitby na vlastním pozemku (Banér v. Švédsko, Chassagnou v. Francie),
- zrušení licence státem (Tre Traktörer Aktiebolag v. Švédsko, Fredin v. Švédsko),
- zástava a konfiskace (Air Canada v. UK, AGOSI v. UK),
- zabavení majetku k uspokojení dluhů na dani (Gasus Dossier- und Fordertechnik GmbH v. Nizozemí).

Na rozdíl od odnětí majetku, které má za následek ztrátu vlastnictví, u kontroly užívání

majetku si vlastníci ponechávají vlastnický titul. Z hlediska judikatury ESLP významný rozdíl mezi odnětím majetku a kontrolou jeho užívání činí nárok na kompenzaci jednotlivce. Zatímco odnětí majetku vyžaduje platbu kompenzace ve všech případech, s výjimkou výjimečných případů, u kontroly užívání majetku připadá kompenzace v úvahu naopak ve výjimečných případech. Je nutné však poznamenat, že pokud by kontrola užívání měla podstatné ekonomické dopady na vlastníka, faktor kompenzace bude relevantní při hodnocení proporcionality zásahu. I kdyby však v rámci třetího pravidla připadala kompenzace v úvahu, tak jako v případě pravidla druhého, neexistuje záruka kompenzace v plné výši.

Požadavek, aby zásah do užívání majetku byl „v souladu s obecným zájmem“, je obdobný jako požadavek obsažený ve druhém pravidle, že odnětí majetku musí být „ve veřejném zájmu“. V obou těchto případech stát musí prokázat, že zásah je v souladu s legitimním cílem ve prospěch společnosti. Z judikatury ESLP lze uvést následující případy „souladu s obecným/ veřejným zájmem“:

- ochrana životního prostředí (Pine Valley Developments Ltd, Fredin),
- opatření pro boj s mezinárodním zločinem (Air Canada),
- opatření pro omezení konzumace alkoholu (Tre Traktörer Aktiebolag),
- ochrana morálky (Handyside).

Článek 1 Protokolu 1 výslovně uznává pravomoc států vybírat daně nebo ukládat jiné poplatky a pokuty. I když je tak státům připuštěna v podstatě neomezená pravomoc zasahovat do majetku jednotlivců za účelem zajištění platby daní (státy disponují širokou mezí uvážení), ochrana majetku není v této oblasti zcela vyňata. ESLP si ponechává pravomoc přezkumu v tom ohledu, aby daně nebo pokuty nebyly nezákonné nebo nepřiměřené, tedy aby neuvalovaly nadměrné břemeno na dotčenou osobu.

První pravidlo – pokojné užívání majetku

Toto pravidlo (první věta prvního odstavce čl. 1 Protokolu 1) ESLP aplikuje v případech, kdy opatření veřejné moci, které zasahuje do práva na pokojné užívání majetku jednotlivce, nezakládá ani odnětí majetku ani kontrolu jeho užívání (viz. např. Iatridis v. Řecko^[8] nebo Loizidou v. Turecko^[9]). První pravidlo je tedy „záchytným“ pravidlem pro zásahy do majetkových práv, které nelze podřadit pod druhé ani pod třetí pravidlo. Význam aplikace prvního pravidla spočívá v tom, že brání státům argumentovat v rámci druhého pravidla, že napadeným jednáním v podstatě nedochází k odnětí vlastnického titulu jednotlivce k předmětnému majetku.

IV. Ochrana práva na vlastnictví v právu EU

Listina základních práv EU v článku 17 stanoví:

1. Každý má právo vlastnit zákonně nabytý majetek, užívat jej, nakládat s ním a odkazovat jej. Nikdo nesmí být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu, v případech a za podmínek, které stanoví zákon, a při poskytnutí spravedlivé náhrady v přiměřené lhůtě. Užívání majetku může rovněž být upraveno zákonem v míře nezbytné z hlediska obecného zájmu.

Duševní vlastnictví je chráněno.

Tento článek vychází z čl. 1 Protokolu 1 k Úmluvě. Na rozdíl od čl. 1 Protokolu 1 k Úmluvě výslovně zmiňuje právo vlastnit (vlastnické právo). Literárním výkladem lze tudíž předpokládat, že jeho rozsah je užší než v případě Úmluvy, avšak podle čl. 52 odst. 3 Listiny základních práv EU je jeho rozsah a smysl, včetně povolených omezení, stejný jako stanoví Úmluva. Samotný ESLP se vyslovil v případě Bosphorus Hava v. Irsko^[10], ve kterém posuzoval rozsudek Soudního dvora EU z hlediska Úmluvy, že ochrana základních práv v komunitárním právu je „srovnatelná“ s ochranou poskytovanou Úmluvou.

Soudní dvůr EU poprvé judikoval k právu vlastnit majetek ve věci Hauer (rozsudek ze dne 13. 12. 1979). Soudní dvůr EU konstatoval, že vlastnické právo není absolutní, a že musí být zohledněna jeho funkce ve společnosti (viz. dále také případy Nold, Booker Aquaculture nebo Alliance for Natural Health). Pojetí vlastnictví v právu EU lze shrnout slovy generálního advokáta Ruiz-Jarabo Colomera, který uvedl, že „úpravu vlastnictví“ obsahují ty právní předpisy, které „udělují ekonomická práva podnikům“, a dále, že „vlastnictví“ je nutno vnímat jako titul, který má ekonomickou hodnotu, nikoliv jako absolutní panství nad věcí (viz. rozhodnutí ve věcech C-367/98, C-483/99 a C-503/99). Nutno podotknout, že při určování existence „majetku“ podle čl. 1 Protokolu 1 Úmluvy je ekonomická hodnota rovněž podstatným kritériem.

I když právo Unie obsahuje v čl. 17 Listiny základních práv EU vlastní úpravu ochrany vlastnického práva, čl. 1 Protokolu 1 k Úmluvě tvoří součást práva Unie a je pro členské státy EU závazný – v případech aplikace a interpretace práva Unie jsou členské státy vázány základními pravidly Smluv, ustanoveními Listiny základních práv EU a obecnými zásadami práva Unie, které tvoří „základní práva zaručená Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a vyplývající z ústavních tradic společných členským státům“ (viz čl. 6 odst. 3 SEU). Při aplikaci práva Unie musí členské státy zároveň dbát na dodržování lid-

ských práv a základních svobod vyplývajících z Úmluvy, včetně judikatury ESLP (viz Matthews v. Spojené království). Členské státy EU jsou tak v oblasti ochrany lidských práv při aplikaci práva EU vázány jak judikaturou Soudního dvora EU, tak judikaturou ESLP. Vzájemný vztah těchto soudů a jejich judikatury však nebyl dosud formálně právně vyřešen.

V. Závěr

Evropský systém ochrany lidských práv je unikátní v tom, že přiznává jednotlivcům práva vůči státům, že umožňuje jednotlivcům se těchto práv domáhat před mezinárodním soudním orgánem na základě stanovené procedury, a že disponuje mechanismem dohledu nad výkonem garantovaných práv.

Za jednu z nejproblematičtějších oblastí evropského systému ochrany lidských práv lze v současné době označit vytvoření paralelní-

ho katalogu lidských práv na úrovni Evropské unie, který v podstatě v převážné většině kopíruje Úmluvu, a související pravomoc Soudního dvora EU judikovat v oblasti ochrany lidských práv. Tato skutečnost s sebou nese nebezpečí nežádoucí dvojkoľejnosti evropské judikatury v oblasti lidských práv, včetně judikatury týkající se ochrany majetku. Neefektivnější způsob jak se vyhnout odlišné interpretaci Úmluvy a rozporům v judikatuře obou soudů by bylo přistoupení Unie k Úmluvě, které předvidá jak právo Unie, tak Úmluva. Přistoupením Unie k Úmluvě by se posílila pozice ESLP, který by získal kompetenci posuzovat porušení lidských práv ze strany orgánů a institucí Unie, a to i ve vztahu k rozhodnutím Soudního dvora EU a přeměnil by se tak na nejvyšší soud pro lidská práva v Evropě. Nespornou výhodou by byla jednotná interpretace práv garantovaných v Úmluvě. Problémem by však byla skutečnost, že platná úprava základních práv Unie je rozsáhlejší, když obsahuje i práva sociální a smíšené povahy.

Hrozilo by pak snížení úrovně procesní ochrany těchto práv, jelikož by je ESLP musel odmítat pro neslučitelnost ratione materie s Úmluvou.

Ani čl. 1 Protokolu 1 k Úmluvě, ani čl. 17 Listiny základních práv EU nezaručují jednotlivcům právo na získání majetku, ale právo na ochranu již existujícího vlastnického práva. Rovněž nezaručují právo každého jednotlivce na minimální množství majetku. Obě ustanovení poskytují srovnatelnou ochranu, co do smyslu a rozsahu, práva jednotlivce na pokojné užívání majetku. Vzhledem k tomu, že ESLP interpretuje pojem majetek nezávisle na vnitrostátních právních řádech, lze konstatovat, že rozsah ochrany práva jednotlivce na pokojné užívání majetku je v evropském systému ochrany lidských práv, v porovnání s vnitrostátními právními řády evropských států, širší. ●

Vladimíra Pejchalová Grünwaldová,
Parlamentní institut

Poznámky

[1] Např. Evropská sociální charta, Revidovaná evropská sociální charta, Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin nebo Evropská charta místní samosprávy.

[2] Smlouva o Evropské Unii ve znění Lisabonské smlouvy.

[3] Před přijetím Protokolu č. 11 k Úmluvě byla jedním z rozhodovacích orgánů také Evropská komise pro lidská práva.

[4] Pozemky vlastněné stěžovateli v šedesátých letech 20. století, v době diktátorského režimu v Řecku, byly zabráný řeckou armádou, která na nich vybudovala námořní základnu a rekreační středisko. Po znovunastolení demokratického režimu řecké orgány uznaly vlastnický titul stěžovatelů k pozemkům, ale rozhodly o přidělení náhradních pozemků stejné hodnoty s tím, že pozemky stěžovatelů nebyly nikdy formálně právně vyvlastněny, a že tudíž stěžovatelé nebyli nikdy zbaveni jejich majetku. ESLP uvedl, že od doby okupace pozemků, stěžovatelé je nemohli užívat, prodat, zastavit, odkázat nebo darovat, a že jim byl dokonce znemožněn na pozemky přístup. Pokusy o výměnu za jiné pozemky stejné hodnoty byly neúspěšné a stěžovatelé neobdrželi náhradu za jejich ztrátu. ESLP konstatoval, že došlo k de facto vyvlastnění – ztráta veškeré možnosti nakládat s předmětnými pozemky spolu s neúspěšnými pokusy napravit situaci způsobily dostatečně vážné následky pro stěžovatele, kteří tak byli vyvlastnění de facto způsobem neslučitelným s jejich právy na pokojné užívání majetku.

[5] V daném případě došlo k nezákonnému zabavení zlatých mincí stěžovatelce policií

při nezákonné prohlídce jejího obydlí. Stěžovatelčiny pokusy získat mince nazpět prostřednictvím soudního řízení byly neúspěšné. ESLP konstatoval, že s ohledem na skutkové okolnosti došlo k de facto vyvlastnění.

[6] ESLP konstatoval v případě James v. Spojené království následující: vzhledem k tomu, že státy mají přímou znalost jejich společnosti a jejich potřeb, národní orgány jsou v zásadě lépe vybaveny než mezinárodní soudce pro posouzení co je ve veřejném zájmu ... je proto na národních orgánech učinit prvotní hodnocení existence problému veřejného zájmu, který by opravňoval k přijetí opatření k odnětí majetku, a nápravných opatření, která mohou být učiněna.

[7] Rozhodnutí nemůže být legitimní za absence kontradiktorního řízení, které dodržuje zásadu rovnosti zbraní ... za účelem posouzení proporcionality zásahu, Soud zkoumá stupeň ochrany před arbitrárností v rámci řízení v daném případě ... stěžovatelka nesla individuální a nepřiměřené břemeno, které mohlo být učiněno legitimním pouze, pokud by měla možnost – která jí byla odmítnuta – účinně napadnout opatření proti ní vydané ... byla narušena spravedlivá rovnováha mezi ochranou majetkového práva a požadavky obecného zájmu.

[8] Stěžovatel byl nájemcem, nikoliv vlastníkem, a tedy zásah státu nebylo možno posuzovat pod druhým ani pod třetím pravidlem.

[9] Vlastníkovi nebyl umožněn přístup na jeho pozemek na území severního Kypru tureckou armádou, ESLP konstatoval, že se jedná o pokračující zásah do práva na pokojné užívání

majetku, který nelze označit ani za odnětí majetku ani za kontrolu jeho užívání.

[10] Případ se týkal stížnosti charterové letecké společnosti registrované v Turecku Bosphorus Hava na porušení článku 1 Protokolu č. 1. Bosphorus Hava si pronajala letadlo od Jugoslávské letecké společnosti JAT, které bylo zabaveno irskými úřady v roce 1993 podle nařízení Rady 990/93, které implementovalo sankce OSN proti Federální republice Jugoslávie. V rámci řízení před národními soudy Nejvyšší soud podal předběžnou otázku Soudnímu dvoru EU, zda se na letadlo vztahovalo nařízení 990/93. Soudní dvůr EU v roce 1996 shledal, že ano. Mezitím nájemní smlouva Bosphorus Airways vypršela. V té době byly také sankce proti Jugoslávii staženy a irské úřady vrátily letadlo přímo JAT. Bosphorus Airways ztratily přibližně tři roky jejich čtyřletého pronájmu letadla. ESLP uvedl, že nařízení 990/93 bylo obecně aplikovatelné na všechny členské státy a závazné ve svém celku, přičemž o jeho přímé aplikovatelnosti nemohlo být pochyb. Nařízením se stalo součástí irského práva s účinností od dubna 1993. Irské orgány se správně považovaly být povinné letadlo, na které se vztahovalo nařízení, zabavit. ESLP konstatoval, že napadené konfiskační opatření bylo v souladu se závazky irského státu vyplývající z evropského práva, konkrétně z nařízení 990/93. ESLP shledal, že ochrana základních práv evropským právem byla v daném čase „srovnatelná“ s ochranou poskytovanou Úmluvou. Tudíž vznikla presumpce, že se Irsko neodchýlilo od požadavků Úmluvy, když implementovalo právní závazky vyplývající z jeho členství v Evropském společenství.

Reforma předpisového rámce pro elektronické komunikace vstoupila do závěrečné fáze

Česká republika je jako členský stát Evropské unie povinna zajistit ve lhůtě do 25. května 2011 transpozici dvou směrnic Evropského parlamentu a Rady z 25. listopadu 2009, které byly vyhlášeny v Úředním věstníku EU 18. prosince 2009 a společně tvoří reformu předpisového rámce pro elektronické komunikace z roku 2002.[1] Elektronické komunikace představují i po desíti letech, kdy se tento termín užívá v praxi a především v relevantních předpisech evropského práva (od 1. května 2005 také českého vnitrostátního práva), stále spíše neznámý fenomén.

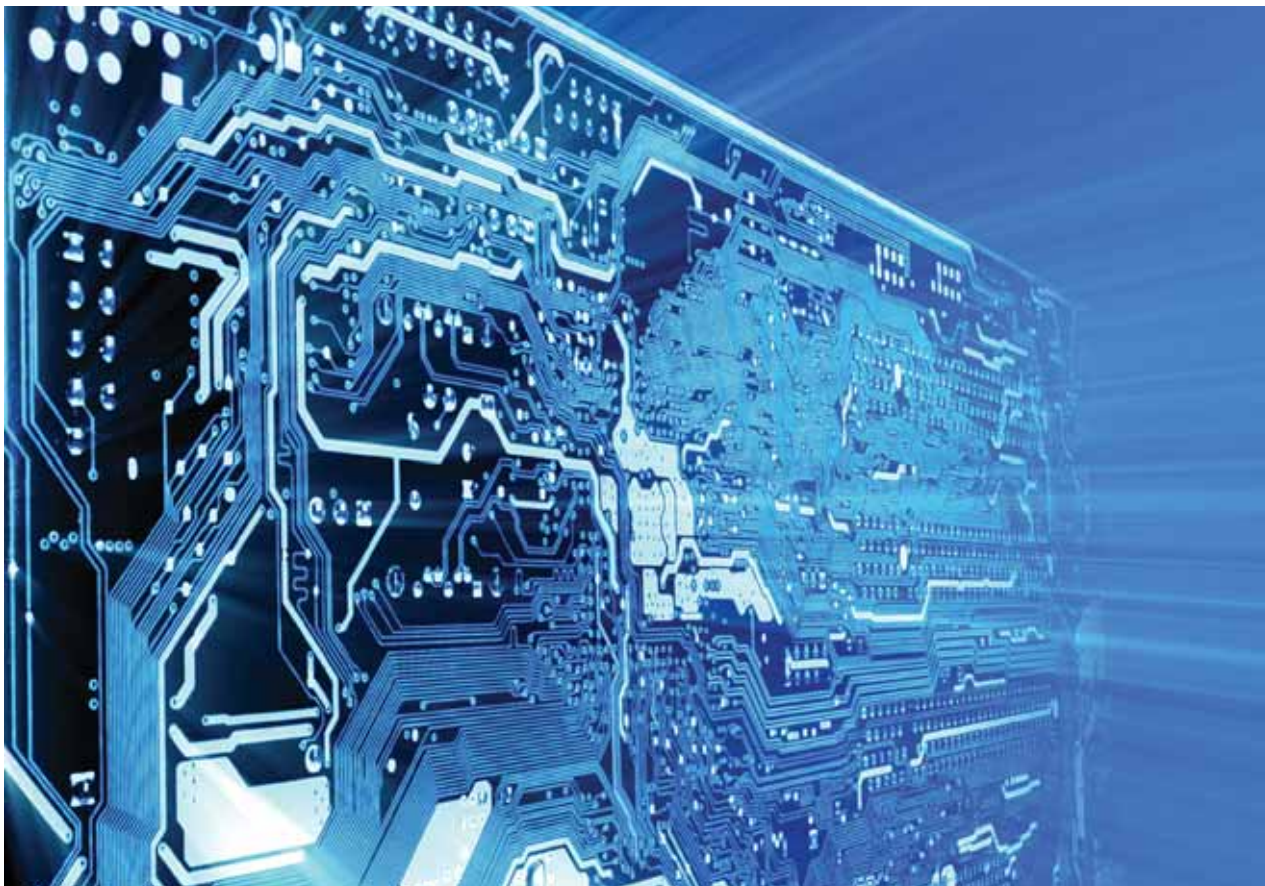
K tomu přispívá i to, že ačkoliv tento termín do evropské právní praxe zavedla Evropská komise, je to právě ona, která se soustavně vrací zpět k zastaralým a tudíž nepřesným pojmům, údajně jen proto, aby jí veřejnost a sdělovací prostředky lépe rozuměly. Výrazem elektronické komunikace se přitom rozumí objektivní stav, k němuž dospěla konvergence dříve rigidně oddělovaných sektorů telekomunikací, vysílání a informačních technologií.[2] Tato konvergence v rámci tržního a technologického vývoje dospěla do stadia, kdy bylo toto dělení překonáno do té míry, že by všechny přenosové sítě a služby měly být předmětem jediného předpisového rámce a jednotných pravidel. Evropský parlament a Rada ministrů (telekomunikací, dopravy a energetiky členských států EU) proto na sklonku roku 2001 přijaly soubor pěti směrnic, které společně vytvořily základ platné právní úpravy pro správu a regulaci elektronických komunikací, tedy „starých“ telekomunikací, dříve odděleného vysílání a rychle dopředu se deroucích informačních a komunikačních technologií. Tento soubor se nazývá předpi-

sovým rámcem pro elektronické komunikace a jeho jádro tvoří tzv. rámcová směrnice a čtyři k ní komplementární specifické směrnice (autorizační, přístupová, o univerzální službě a o soukromí a elektronických komunikacích). Soubor směrnic Evropského parlamentu a Rady představuje základ právní úpravy elektronických komunikací v právních řádech všech členských zemí EU; v České republice se tak děje prostřednictvím zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a prováděcích právních předpisů k němu.[3]

Základ evropské právní úpravy elektronických komunikací vyžaduje s ohledem na dynamiku tržního a technologického vývoje pravidelné kontroly a revize. Komisi to ukládají citované směrnice: článek 25 rámcové směrnice, článek 16 autorizační směrnice, článek 17 přístupové směrnice, článek 36 směrnice o univerzální službě a článek 18 směrnice o soukromí a elektronických komunikacích. V průběhu let 2005 – 2007 Komise provedla plánovanou revizi regulačního rámce.[4] Nešlo jen o běžnou a rutinní „kontrolní akci“

ve vztahu k transpozici citovaných směrnic EP a Rady (touto otázkou se pravidelně zabývají tzv. implementační zprávy Komise); revize zevrubně a do hloubky posoudila soulad předpisového rámce se stavem tržních a technologických změn, jeho implementaci ve vnitrostátních právních řádech členských zemí, a vytvořila předpoklady pro adekvátní návrhy změn všech dotčených předpisů sekundárního práva Evropských společenství vydaných pro oblast elektronických komunikací podle článků 86 a 95 Smlouvy o založení Evropského společenství. 13. listopadu 2007 Komise zahájila několikaletý legislativní proces, který vyvrcholil 25. listopadu 2009 schválením dvou revidovaných směrnic Evropského parlamentu a Rady a nového nařízení, které společně vytvářejí reformu předpisového rámce. Jde konkrétně o:

- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1211/2009 ze dne 25. listopadu 2009 o zřízení Sdružení evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací (BEREC) a Úřadu;
- směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/136/ES ze dne 25. listopadu 2009, kte-

rou se mění směrnice 2002/22/ES o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací, směrnice 2002/58/ES o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací a nařízení (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele;

- směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/140/ES ze dne 25. listopadu 2009, kterou se mění směrnice 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací, směrnice 2002/19/ES o přístupu k sítím elektronických komunikací a přiřazeným zařízením a o jejich vzájemném propojení a směrnice 2002/20/ES o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací.

Reforma předpisů pro služby a sítě elektronických komunikací mění předpisy Evropského společenství o sítích a službách elektronických komunikací z roku 2002. Vstoupí v platnost 25. května 2011 a jejími hlavními prvky jsou:

- nová práva spotřebitele, jako je právo změnit operátora elektronických komunikací ve zkrácené lhůtě a právo na informace o transparentních a srovnatelných cenách; možnost volat na bezplatné číslo z ciziny a účinněji zavedené jednotné číslo tísňového volání 112;
- širší výběr spotřebitele v důsledku větší hospodářské soutěže, především proto, že vnitrostátní regulátoři elektronických komunikací budou moci použít nápravná opatření k „funkčnímu oddělení dominantních operátorů“;
- vyšší bezpečnost při využívání komunikačních sítí, zejména díky novým nástrojům v boji proti spamům, virům a dalším kybernetickým útokům;
- nové rozdělení radiového spektra – základního zdroje všech bezdrátových komunikačních služeb – s cílem urychlit investice do nových infrastruktur a zajistit „přístup k širokopásmovému připojení pro každého“. Ve venkovských oblastech EU má přístup k širokopásmovému připojení průměrně pouze 72 % obyvatelstva. Komise chce překlenout tuto „digitální propast“ kvalitnější správou radiového spektra a uvolnit

spektrum pro bezdrátové širokopásmové služby v oblastech, kde je budování nové optické infrastruktury příliš nákladné. Přechod z analogového televizního vysílání na digitální uvolní podstatnou část radiového spektra (tzv. „digitální dividendu“), již bude možno využít;

- lepší regulace v oblasti elektronických komunikací uvolněním těch segmentů trhu, kde opatření EU na otevření trhu již zvýšila hospodářskou soutěž. To umožní Komisi a vnitrostátním regulačním orgánům zaměřit se na hlavní problémy, např. na trh s širokopásmovým připojením;
- nezávislejší dozor pro zaručení spravedlivé regulace v zájmu spotřebitelů. Regulátoři elektronických komunikací jsou příliš často napojeni na největší operátory, kteří zůstávají v mnohých zemích částečně ve státním vlastnictví. Reforma EU v oblasti elektronických komunikací usiluje o posílení nezávislosti vnitrostátních regulátorů jak na operátorech, tak na státních orgánech.

Nové právní předpisy přinášejí změny jak pro operátory elektronických komunikací, tak pro

jednotlivé spotřebitele. Český telekomunikační úřad například získá pravomoc stanovit minimální požadavky na kvalitu služeb s cílem zabránit zhoršení jejich kvality, zamezit překážkám provozu v síti a odstranit jeho zpomalování. Spotřebitelé, kteří si objednají služby poskytující připojení k veřejné komunikační síti nebo veřejně dostupným službám elektronických komunikací, a jiní koncoví uživatelé, kteří o to požádají, budou mít právo uzavřít smlouvu s jedním nebo s více podniky, které takové služby nebo připojení poskytují. Větší roli bude hrát také bezpečnost osobních údajů, kdy narušení jejich bezpečnosti bude operátor povinen oznámit vnitrostátnímu orgánu a v některých případech i samotnému účastníkovi. Vzhledem k rostoucímu významu Internetu je klíčové zajištění možnosti dostatečně kvalitního a dostupného přístupu pro ty, kteří chtějí nové technologie využívat. Proto je třeba vytvořit podmínky, jež podpoří investice do sítí příští generace. Tomuto cíli by měly sloužit konkrétní změny v právních předpisech, které díky sdílení rizik investic do nových sítí podpoří tržní soutěž, investice a inovace. Další klíčovou změnou je možnost společného využití infrastruktury s cílem snížit náklady na poskytování nových služeb. Regulační orgán tak získá pravomoc uložit operátorům sdílení prostředků nebo majetku včetně budov, vstupů do budov, kabelových rozvodů v budovách, stožárů, antén, rozvodných skříní apod. V oblasti vysílání každý analogový televizní přijímač se zabudovanou obrazovkou s viditelnou úhlopříčkou delší než 42 cm, který je uveden ve Společenství na trh za účelem prodeje nebo pronájmu, musí být vybaven nejméně jednou zásuvkou s otevřeným rozhraním, která umožňuje jednoduché připojení periferních zařízení, zejména předávných dekodérů a digitálních přijímačů. Každý digitální televizní přijímač se zabudovanou obrazovkou s viditelnou úhlopříčkou delší než 30 cm, který je uveden ve Společenství na trh za účelem prodeje nebo pronájmu, musí být vybaven nejméně jednou zásuvkou s otevřeným rozhraním (buď normalizova-

nou nebo vyhovující normě přijaté uznaným evropským normalizačním orgánem nebo vyhovující specifikacím používaným v celém průmyslovém oboru), např. zásuvkou společného rozhraní DVB, která umožňuje jednoduché připojení periferních zařízení a může propouštět všechny prvky digitálního televizního signálu, včetně informací týkajících se interaktivních služeb a služeb s podmíněným přístupem.

Velkou pozornost vzbudilo zřízení evropského úřadu pro trh elektronických komunikací, který má napomoci zajistit rychlé a účinné provedení reformy, především to, že důležité komunikační služby (např. Internet, roaming datových služeb, používání mobilních telefonů v letadlech a na lodích a podnikatelské služby přesahující hranice jedné členské země) budou jednotně upraveny ve všech 27 členských státech EU. Nový evropský úřad má za úkol zajistit účinnější plnění funkcí, než tomu bylo u Skupiny evropských regulačních orgánů (ERG) a Evropské agentury pro bezpečnost sítí a informací (ENISA). Nový úřad je odpovědný Evropskému parlamentu a zahrnuje Sdružení regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací (ve zkratce „BEREC“) tvořené Radou vnitrostátních regulačních orgánů všech členských států EU a navazuje tak na dosavadní práci Skupiny evropských regulačních orgánů (ERG). Nově zřízené Radě regulačních orgánů BEREC poskytuje administrativní a odbornou pomoc nově zřízený Úřad, jako subjekt Společenství, který má právní subjektivitu. Úřad tvoří řídicí výbor a správní ředitel.

Reforma předpisového rámce pro elektronické komunikace nesmí v žádném případě znamenat odstup od původní myšlenky regulačního rámce z roku 2002, jehož cílem bylo dosáhnout postupného, regulací podpořeného a institucionálně zajištěného, procesu přechodu do prostředí spravedlivé a rovné hospodářské soutěže bez nutnosti regulace ex ante. Nebezpečný průlom do této zásady (o kterou se stát-

ní správa a regulace elektronických komunikací v celé EU opírá) byl zaznamenán v Polsku a České republice, v našem případě konkrétně v tzv. technické novele zákona o elektronických komunikacích[5]. Zásadu, že regulovat lze pouze ty trhy sítí a služeb elektronických komunikací, na nichž dosud není zajištěna plná hospodářská soutěž, je bezpodmínečně nutné zachovat. Opak by znamenal popření dosavadního vývoje regulace elektronických komunikací (telekomunikací), který se postupně vytváří již od druhé poloviny osmdesátých let. Všechny členské státy jednotného trhu nyní stojí před složitým, rozsáhlým a odpovědným úkolem: transponovat nové právní předpisy do vnitrostátních právních předpisů v dané lhůtě. To znamená, že všechny dotčené subjekty (legislativy členských států EU, vnitrostátní regulátoři, podnikatelé a subjekty, které se zabývají komunikačními činnostmi) musí splnit důležitý úkol úplné transpozice reformy předpisového rámce pro elektronické komunikace. Reforma sama v našem právním prostředí by mohla též podnitit seriózní, politicky nepodbarvenou a skutečně odbornou a fundovanou diskuzi o vzniku a o dobrém fungování jednotného regulátora elektronických komunikací, jednak v právní vědě přispět k diskuzi, zda nejsme svědky formování nového právního odvětví, které integrálně propojuje dosud oddělené a ke škodě věci roztržité právní předpisy pro oblasti informačních a komunikačních systémů, informačních technologií a zpracování dat, sítí a služeb elektronických komunikací a obsahu těchto služeb, audiovizuálních mediálních služeb, služeb informační společnosti a elektronického obchodu a Internetu jako globálního informačního a komunikačního systému. ●

JUDr. Zdeněk Vaníček
katedra telekomunikační techniky
Fakulty elektrotechnické Českého
vysokého učení technického v Praze

Poznámky

[1] Předpisový rámec pro elektronické komunikace z roku 2002 byl pozměněn směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/140/ES [Úř. věst. L 337, 18. 12. 2009, s. 37] a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/136/ES [Úř. věst. L 337, 18. 12. 2009, s. 11] a doplněn nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1211/2009 ze dne 25. listopadu 2009 o zřízení Sdružení evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací (BEREC) a Úřadu [Úř. věst. L 337, 18. 12. 2009, s. 1].

[2] Článek 5 preambule Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice) [Úř. věst. L 108, 24. 4. 2002, s. 33].

[3] Úplné znění zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), jak vyplývá z pozdějších změn, vyhlásil předseda vlády ve Sbírce zákonů 8. září 2010 (č. 259/2010 Sb.).

[4] Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů o přezkumu předpisového rámce EU pro sítě a služby elektronických komunikací, KOM(2006) 334 v konečném znění, 29. června 2006.

[5] Zákon č. 153/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Nový daňový řád – naplní očekávání daňových subjektů?

Rödl & Partner

S účinností od 1. ledna 2011 nahradí zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, nový procesní předpis – zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád. Mělo by jít o moderní procesní předpis, po kterém podnikatelská veřejnost již delší dobu volala. Zákon č. 280/2009 by měl být do konce letošního roku pozměněn tzv. technickou novelou, tj. zákonem, kterým se mění zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád a další související předpisy. Technickou novelu by měla Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR schválit ještě na své prosincové schůzi tak, aby mohla nabýt účinnosti již k 1. lednu 2011. V tomto příspěvku, ve kterém bych chtěl čtenáře seznámit se základy nového daňového procesu, jsou zohledněny již i ty změny, které mají být provedeny zmíněnou technickou novelou.

Cíle daňového řádu, které jsou vymezeny v důvodové zprávě, jsou ambiciózní a praxe ukáže, jak dalece budou naplněny. Základním cílem bylo vytvořit přehledný a uspořádaný text, který umožní snadnou orientaci, vedle toho by měly být vymezeny a upřesněny použité pojmy a jejich vazby. To by mělo pozitivně ovlivnit spory o výklad procesního předpisu a posílit jistotu adresátů právní normy. Nový daňový řád reaguje rovněž na aktuální judikaturu Ústavního soudu, zejména pokud jde o možnost opakování daňové kontroly a stanovení lhůty pro vyměření daně.

Předmět úpravy, základní pojmy

Daňový řád upravuje postup správců daní, práva a povinnosti daňových subjektů a třetích osob, které vznikají při správě daní. Předmětem správy daní jsou daně, které jsou příjmem veřejného rozpočtu nebo snížením příjmu veřejného rozpočtu (tzv. vratka).

Správa daní je definována jako postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daně a zabezpečení její úhrady.

Daň je pro účely správy daní definována jako peněžité plnění, které zákon označuje za daň nebo poplatek, nebo o kterém zákon stanoví

že se při jeho správě postupuje podle daňového řádu, jakož i peněžité plnění při dělené správě. Pojem daň v daňovém řádu zahrnuje i daňovou odpočet, daňovou ztrátu nebo jiný způsob zdánění a příslušenství daně. Toto vymezení má praktický dopad při výpočtu sankcí za nepodání daňového tvrzení nebo nezaplacení daně.

Nový daňový řád zavádí nový pojem – daňové tvrzení – pod který podřazuje daňové přiznání, hlášení nebo vyúčtování.

Při vymezení subjektů, které mají práva a povinnosti v daňovém řízení, zákon rozlišuje mezi daňovým subjektem, tedy osobou, kterou za daňový subjekt označuje zákon nebo kterou zákon označuje za poplatníka nebo plátce daně, třetí osobou, což je jiná osoba, která má práva a povinnosti při správě daní (daňové subjekty a třetí osoby jsou označeny souhrnně

jako osoby zúčastněné na správě daní) a úřední osobou. Za úřední osobu jsou v podstatě považováni zaměstnanci správce daně, kteří se bezprostředně podílí na výkonu pravomoci správce daně.

Základní zásady správy daní

Základní zásadou daňového procesu je zásada zákonnosti. Správce daně je povinen postupovat při správě daní v souladu se zákony a jinými právními předpisy. Zásada zákazu zneužití pravomoci příkazuje správci daně, aby uplatňoval svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem svěřena a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena. Zásada ochrany soukromých práv stanoví správci daně povinnost šetřit práva a právem chráněné zájmy daňových subjektů a třetích

osob a používat při vyžadování plnění jejich povinností jen takové prostředky, které je nejméně zatěžují a ještě umožňují dosáhnout cíle správy daní. Zásada rovnosti procesních práv a povinností osob zúčastněných na správě daní je jednou z klasických zásad moderního procesu. Úsměv může vyvolat zásada zdvořilosti – úřední osoby jsou ze zákona povinny vyvarovat se při správě daní nezdravosti (je otázkou, z jakého důvodu považoval zákonodárce za nutné, aby byla zdvořilost zakotvena jako zákonná povinnost pracovníků správce daně). Dalšími zásadami daňového procesu jsou zásada rychlosti, podle které musí správce daně postupovat bez zbytečných průtahů a zásada hospodárnosti – správce daně musí postupovat tak, aby nevznikaly zbytečné náklady ani státu, ani osobám zúčastněným na správě daní. Zásada volného hodnocení důkazů je další klasickou procesní zásadou. Správce daně tedy při dokazování hodnotí důkazy podle své úvahy, posuzuje každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti. Daňové řízení je ovládáno i zásadou oficiality, správce daní není vázán tvrzeními a návrhy daňového subjektu a přihlíží ke všemu, co při správě daní vyšlo najevo. I nadále se bude uplatňovat pravidlo, podle kterého správce bude při hodnocení právního úkonu vycházet z jeho skutečného obsahu (zásada přednosti obsahu nad formou). Obdobně jako správní proces je i správa daní řízením neveřejným.

Místní příslušnost

Místní příslušnost správce daně se i nadále řídí zásadně místem pobytu fyzické osoby a místem sídla právnické osoby. Je-li předmětem daně nemovitost, je k řízení příslušný správce daně, v jehož obvodu se nemovitost nachází. U poplatků se místní příslušnost řídí sídlem orgánu veřejné moci, který je příslušný k provedení zpoplatněného úkonu.

Daňový řád upravuje institut dožadání – místně příslušný správce daně tak může požádat jiného správce daně o provedení úkonu, který by mohl sám provést jen s obtížemi nebo s vysokými náklady.

Novým je v daňovém procesu institut atrakce. Jde o oprávnění nadřízeného správce daně převzít věc místo podřízeného správce daně, avšak jen v zákonem vymezených případech – tedy jsou-li pro výkon správy daní v daném případě potřebné mimořádné odborné znalosti, nebo za účelem nápravy v rámci ochrany před nečinností správce daně a dále v případech, že jde o rozhodnutí mimořádného významu. Odvolání proti rozhodnutí o atrakci má odkladný účinek.

Jednání jménem daňového subjektu

Nový daňový řád zpřesňuje otázky jednání a zastoupení daňového subjektu, a to zejména u právnických osob. Jménem právnické osoby tak jedná statutární orgán, pověřený zaměstnanec nebo fyzická osoba v rozsahu tohoto pověření a rovněž prokurista, pokud může jednat samostatně. Daňový řád ve znění před technickou novelou považoval prokuristu, podle mého názoru správně, za zástupce daňového subjektu. Technická novela se zasadila o to, že i prokurista je osobou, která jedná „jménem“ právnické osoby, ačkoli prokura není nic jiného, než obchodní plnou mocí. Důležité je si uvědomit, že prokurista může jednat jménem daňového subjektu jen za situace, kdy je oprávněn k samostatnému zastupování právnické osoby dle rozhodnutí o udělení prokury. Tam, kde je tedy udělena kolektivní prokura, nemohou prokuristé jednat za daňový subjekt, a to ani v případech, že by jednali společně tak, jak jim rozhodnutí o udělení prokury umožňuje.

Daňový řád v rámci ustanovení o zastoupení rozlišuje mezi zástupcem zákonným, ustanoveným a zmocněným. Neodpovídám však jednoznačně na otázku, zda zástupcem daňového subjektu, zejména zmocněncem, může být i právnická osoba nebo jen osoba fyzická. Z ustanovení § 24 odst. 4 o procesní způsobilosti (ve znění: V téže věci může jednat jménem právnické osoby současně jen jedna fyzická osoba) lze dovodit, že zřejmě by i nadále měl být zmocněnec fyzickou osobou, nicméně jednoznačné vymezení v daňovém řádu přímo v ustanoveních upravujících zastoupení. Za upozornění stojí rovněž oprávnění správce daně jednat se zastoupeným přímo, pokud je účast zastoupeného v daném úkonu nezbytná – o takových jednáních pak je správce daně jen povinen zástupce bezodkladně vyrozumět.

Nově má daňový subjekt nebo jeho zástupce právo přibrat k jednání odborného konzultanta, aniž by musel být tento konzultant vybaven plnou mocí od daňového subjektu.

Lhůty

Pravidla pro počítání lhůt jsou daňovým řádem upravena naprosto standardně. Lhůta pro úkon je vždy stanovena zákonem nebo správcem daně, přičemž daňový řád konstatuje, že lhůta kratší než osm dnů lze uložit zcela výjimečně pro úkony jednoduché a zvláště naléhavé. Lhůty počínají běžet dnem, který následuje po dni, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek běhu lhůty; pokud poslední den lhůty připadne na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.

Prodloužení lhůty může povolit správce daně v odůvodněných případech na žádost daňového subjektu. Pokud správce daně nevydá rozhodnutí do doby, o níž má být lhůta dle žádosti prodloužena nebo nevydá-li rozhodnutí do 30 dnů ode dne, kdy žádost obdrží, platí, že žádost bylo vyhověno. Pokud jde o lhůtu pro podání řádného daňového tvrzení, může ji správce daně v odůvodněných případech prodloužit až o tři měsíce. Jde-li o lhůtu pro podání příznání k dani z příjmů a předmětem daně jsou i příjmy, které jsou předmětem daně v zahraničí, může správce daně prodloužit lhůtu pro podání daňového příznání až na 10 měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Lhůtu, se kterou zákon spojuje zánik práva, však prodloužit nelze.

Doručování

Pravidla pro doručování vychází z aktuální úpravy doručování po zavedení datových schránek. Proto i v daňovém řízení správce daně doručuje písemnosti adresátům zásadně při ústním jednání nebo elektronicky, právě prostřednictvím datové schránky. Pouze v případech, že písemnost není možné doručit při ústním jednání ani do datové schránky, doručuje se poštou nebo úřední osobou pověřenou doručováním.

Pokud si adresát písemnost uloženou na poště nezvedne do 10 dnů od jejího uložení, považuje se písemnost uplynutím posledního dne této lhůty za doručenu, i když se adresát o doručení nedozvěděl. Odepře-li adresát písemnost přijmout, považuje se za doručenu dnem, kdy došlo k odepření přijetí.

Daňový řád umožňuje vyslovení neúčinnosti doručení. Adresáta, který si ze závažného a předem nepředvídatelného důvodu nemohl uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout, může správce daně požádat o vyslovení neúčinnosti doručení. Žádost musí adresát podat do 15 dnů ode dne, kdy se s písemností seznámil, nejpozději však do šesti měsíců ode dne, kdy je dána fikce doručení.

Poskytování informací správci daně

Daňový řád upravuje obecnou povinnost poskytnout údaje na vyžádání správce daně. Tuto povinnost mají orgány veřejné moci a rovněž osoby, které vedou evidenci osob nebo věcí, poskytují plnění, které je předmětem daně, provádějí řízení v případech, jejichž předmět podléhá daňové povinnosti a rovněž v případech, že získávají „jiné nezbytné údaje pro správu daní“. Jak dalece se budou správci daně mezi posledně jmenované osoby snažit zařadit auditory, daňové poradce nebo dokonce advo-

káty, ukáže teprve praxe. Jako advokát jsem přesvědčen, že je namístě, aby se i v daňovém řízení respektovala specifická a uznávaná pravidla mlčenlivosti advokáta týkající se komunikace s jeho klientem.

Vedle toho jsou správci daně povinny poskytovat zdravotní pojišťovny informace o údajích, které jsou povinny shromažďovat, banky a ostatní poskytovatelé platebních služeb údaje o číslech účtů a jejich majitelích, stavech peněžních prostředků na těchto účtech a jejich pohybu. Provozovatelé poštovních služeb jsou zavázáni poskytovat údaje o poštovních zásilkách, poštovních poukazech a pronajatých poštovních příhrádkách. Provozovatelé telekomunikační sdělují údaje, které shromažďují o účastnících veřejně dostupných telefonních služeb a vydavatelé periodického tisku údaje o inzerentech. Všechny povinné osoby poskytují stanovené informace správci daně bezplatně.

Spis

Zcela novým institutem zavedeným do daňového řádu je spis správce daně. Pravidla pro vedení daňového spisu poplatníka zatím v předcházejícím procesním předpisu (zákonu o správě daní a poplatků) nebyla vůbec zahrnuta. Spis vede správce daně a zakládá do něj písemnosti, týkající se práv a povinností daňového subjektu, zejména písemnosti obsahující podání, písemná vyhotovení rozhodnutí, protokoly a úřední záznamy. Spis se člení podle různých kritérií – na části podle jednotlivých daňových řízení, na části, týkající se vymáhání daní, na části, týkající se dalších povinností při správě daní, na část, týkající se řízení o pořádkových pokutách a na vyhledávací část spisu. Vyhledávací část spisu obsahuje písemnosti, které mohou být v řízení uplatněny jako důkazní prostředek, ale jejichž zpřístupnění daňovému subjektu by zmařilo nebo ohrozilo cíl správy daní, a dále písemnosti, které mohou být použity při stanovení daně jako pomůcka, jejichž zpřístupnění daňovému subjektu by ohrozilo zájem jiné osoby zúčastněné na správě daní. Daňový řád vychází ze zásady, že daňový subjekt nemůže nahlédnout do vyhledávací části spisu. Neřeší však již otázku, kdy – a zda vůbec někdy – se bude moci daňový subjekt seznámit s důkazy a pomůckami, které byly zařazeny do vyhledávací části spisu a které použil správce daně pro své rozhodnutí. Namísto je zcela logická úvaha, že vyhledávací část spisu nemůže být „doživotně“ tajná – to by vylučovalo řádnou obranu daňového subjektu a v podstatě by znemožňovalo, aby byl daňový subjekt schopen zhodnotit, zda je vydané rozhodnutí správce daně po právu, či nikoli.

Vedle daňového spisu zavádí daňový řád do daňového řízení institut daňové informační schránky. Jde o možnost, aby správce daně

poskytl daňovému subjektu informace shromažďované ve spisu a na osobním daňovém účtu prostřednictvím dálkového přístupu v daňové informační schránce. Žádost o zřízení nebo zrušení daňové informační schránky podává daňový subjekt. Správce daně daňovou informační schránku zruší z moci úřední jen v případech, že do této schránky nebylo po dobu tří let vůbec nahlíženo.

Podání

Jako podání se označuje každý úkon osoby zúčastněné na správě daní vůči správci daně. Podání je možné učinit písemně, ústně do protokolu nebo datovou zprávou, která je opatřena uznávaným elektronickým podpisem nebo je odeslána prostřednictvím datové schránky. Přihlášku k registraci, řádné daňové tvrzení nebo dodatečné daňové tvrzení lze podat jen na tiskopise vydaném Ministerstvem financí. I takový formulář je možné odeslat písemně, elektronicky s uznávaným elektronickým podpisem nebo z datové schránky.

Daňová kontrola

Daňový řád reaguje na aktuální judikaturu, zejména nálezy Ústavního soudu a zavádí poměrně transparentní pravidla pro daňovou kontrolu. Praxe ukáže, zda konečně správci daně začnou striktně dodržovat daňový procesní předpis a přestanou daňové kontroly vést podle zákona o státní kontrole, kterým zákon o správě daní a poplatků standardně a „dle volného uvážení“ nahrazovali. Předmětem daňové kontroly jsou daňové povinnosti, tvrzení daňového subjektu nebo jiné okolnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daně. Správce daně musí při zahájení kontroly vymezit její rozsah, to je důležité zejména pro posouzení toho, zda je možné daňovou kontrolu opakovat. Daňový řád umožňuje, aby správce daně provedl tzv. společnou kontrolu pro více daňových subjektů. Opakování daňové kontroly je přípustné jen v případě, že správce daně zjistí nové skutečnosti nebo důkazy, které nemohly být bez zavinění správce daně uplatněny v původní daňové kontrole a které zakládají pochybnosti o správnosti, průkaznosti nebo uplatnění dosud stanovené době nebo tvrzení daňového subjektu. Takto lze daňovou kontrolu opakovat jen v rozsahu, který odpovídá nově zjištěným skutečnostem nebo důkazům. Daňovou kontrolu je dále možné opakovat v případě, že sám daňový subjekt učiní úkon, kterým mění svá dosavadní tvrzení – takto lze daňovou kontrolu opakovat jen v rozsahu, který odpovídá změně dosavadního tvrzení daňového subjektu. Správce daně musí daňový subjekt seznámit s důvody pro opakování daňové kontroly.

O zahájení, průběhu a ukončení daňové kontroly sepisuje správce daně zprávu o daňové kontrole a seznámí daňový subjekt s výsledkem kontrolního zjištění.

V rámci daňové kontroly má daňový subjekt zaručena základní práva, zejména právo být přítomen jednání s jeho zaměstnanci nebo dalšími osobami, které vykonávají jeho činnost. Má právo předkládat v průběhu daňové kontroly důkazní prostředky nebo navrhnout provedení důkazních prostředků, které nemá k dispozici. Daňový subjekt má právo vyvracet pochybnosti správce daně a právo vyjádřit se k výsledku kontrolního zjištění a navrhnout jeho doplnění. Daňovému subjektu zákon samozřejmě ukládá i povinnosti – má povinnost poskytnout správci daně všechny jím vyžádané doklady a věci nezbytné pro správu daní, má povinnost zajistit vhodné místo a podmínky k provádění daňové kontroly, poskytnout informace o vlastní organizaci struktuře. Daňový subjekt má povinnosti předložit důkazní prostředky prokazující jeho tvrzení (nese tak důkazní břemeno v rámci daňové kontroly) a nesmí zatajovat důkazní prostředky, které má k dispozici. Poněkud nadbytečná mi přijde uložená povinnost umožnit jednání s kterýmkoli svým zaměstnancem, popravdě řečeno si neumím představit legální situaci, kdy by daňový subjekt mohl zakázat svému zaměstnanci (stejně jako kterémukoli jinému svobodnému občanovi) jednat se správcem daně, pokud se správce daně bude výpovědi daného zaměstnance dožadovat.

Vedle daňové kontroly daňový řád upravuje i tzv. výtýkáci řízení, tedy postup k odstranění pochybností. Toto řízení směřuje k odstranění konkrétních pochybností správce daně o správnosti, průkaznosti nebo úplnosti podaného daňového tvrzení. U daňového odpočtu, tedy standardní situace, kdy dosud finanční úřady výtýkáci řízení zahajovaly, musí správce daně vydat výzvu k odstranění pochybností do 30 dnů od předložení daňového tvrzení, nejdříve však počítáno od posledního dne lhůty, stanovené pro podání řádného daňového tvrzení.

Stanovení daně podle pomůcek a sjednání daně

Daňový řád umožňuje i nadále, aby správce daně stanovil daň podle pomůcek. K tomu může dojít v případech, že daňový subjekt nesplnil při dokazování některou ze svých zákonných povinností (jinými slovy – neunesl důkazní břemeno) a v důsledku toho nelze stanovit daň na základě dokazování. Správce daně stanoví daň podle pomůcek, které si obstará nebo které má k dispozici, a to i bez součinnosti s daňovým subjektem. Jako pomůcky mohou sloužit důkazní prostředky, které nebyly správcem daně zpochybněny, podaná vysvětlení,

porovnání srovnatelných daňových subjektů a jejich daňových povinností a vlastní poznatky správce daně.

Novým institutem je tzv. sjednání daně. Daňový řád umožňuje, aby správce daně sjednal daň s daňovým subjektem, který neprokázal svá tvrzení vztahující se k jeho daňové povinnosti, pokud daň nelze spolehlivě stanovit ani podle pomůcek, které má správce daně k dispozici.

Daňové řízení

Daňové řízení se vede za účelem správného zjištění a stanovení daně a zabezpečení její úhrady. Končí splněním nebo jiným zánikem daňové povinnosti. Daňové řízení se dělí na tzv. dílčí řízení, a to nalézací řízení, kam patří vyměřovací řízení (jeho účelem je stanovení daně), doměřování řízení (účelem je stanovení změny poslední známé daňové povinnosti) a řízení o řádném opravném prostředku, dále řízení při placení daní, kam patří řízení o posečkaní daně a rozložení její úhrady na splátky, řízení o zajištění daně, řízení exekuční a řízení o řádném opravném prostředku do rozhodnutí vydaném v řízení při placení daní, a konečně řízení o mimořádných opravných a dozorčích prostředcích.

Řádné, opravné a dodatečné daňové tvrzení

Řádné daňové tvrzení podává subjekt, kterému to ukládá zákon. U zdaňovacího období trvajícího nejméně 12 měsíců se řádné daňové tvrzení podává do 3 měsíců po uplynutí zdaňovacího období; u daňových subjektů, kteří mají účetní závěrku ověřenou auditorem nebo jehož daňové přiznání zpracovává poradce (daňový poradce nebo advokát) se lhůta prodlužuje na 6 měsíců. U zdaňovacích období kratších než jeden rok se podává řádné daňové tvrzení do 25 dnů po uplynutí zdaňovacího období (např. přiznání k dani z přidané hodnoty). Daňové přiznání u daní, vyměřovaných za zdaňovací období, které činí 12 měsíců (např. přiznání k dani z nemovitostí), se podává do konce prvního měsíce, jimž začíná běh zdaňovacího období.

Opravné daňové přiznání nebo vyúčtování může daňový subjekt podat kdykoli před uplynutím lhůty pro podání řádného daňového přiznání nebo vyúčtování.

Dodatečné daňové přiznání je povinen podat daňový subjekt, který zjistí, že jeho daň má být vyšší než poslední známá daň, a to do konce měsíce následujícího po měsíci, ve kterém to zjistil. Ve stejné lhůtě musí daň doplatit. Tato povinnost trvá, dokud běží lhůta pro stanovení

daně. Dodatečné daňové přiznání je oprávněn podat daňový subjekt, pokud zjistí, že jeho daň má být nižší než poslední známá daň, a to ve stejné lhůtě. Dodatečné daňové přiznání není přípustné k dani, která je předmětem daňové kontroly.

Lhůty pro stanovení a placení daně

Daň nelze stanovit po uplynutí lhůty pro stanovení daně, která činí 3 roky. Jde o lhůtu prekluzivní. Oproti očekávání technická novela ve vládním návrhu nezavádí prodloužení této lhůty na 5 let. Lhůta pro stanovení daně začíná běžet dnem, v němž uplynula lhůta pro podání řádného daňového tvrzení nebo dnem, v němž se stala splatnou, aniž zde byla povinnost podat řádné daňové tvrzení. Daňový řád obsahuje pravidla pro prodloužení lhůty pro stanovení daně i pravidla pro stavení lhůty. Lhůta pro stanovení daně činí nejvýše deset let, nejde-li o případ, kdy byl spáchán daňový trestný čin.

Nedoplatek na dani nemůže správce daně vybrat a vymáhat po uplynutí lhůty pro placení daně, která činí 6 let. I tato lhůta je prekluzivní. Lhůta pro placení daně začíná běžet dnem splatnosti daně. Daňový řád stanoví podmínky, za kterých se lhůta pro placení daně přerušuje nebo stává. Lhůta pro placení daně činí nejvýše 20 let, u nedoplatku zajištěného zástavním právem zapsaným ve veřejném registru nejvýše 30 let.

Sankce

Můžeme říci, že daňový řád zpřísnuje a zpřesňuje případy, postížitelné sankcí správce daně. Vedle pokuty za přestupek porušení mlčenlivosti (do 500 tisíc korun) a pořádkové pokuty (do 50 tisíc korun) jde o sankce za opožděné tvrzení daně, za doměřenou daň a za prodloužení splacením daně.

Pokuta za opožděné tvrzení daně (řádné daňové přiznání nebo dodatečné daňové přiznání), pokud je prodloužení delší než 5 pracovních dnů, činí 0,05 procenta ze stanovené daně za každý následující den prodloužení, nejvýše však 5 procent stanovené daně, resp. 0,05 procenta daňového odpočtu za každý následující den prodloužení, nejvýše však 5 procent tohoto odpočtu, příp. 0,01 procenta daňové ztráty za každý následující den prodloužení, nejvýše však 5 procent stanovené daňové ztráty. Plátcí daně vzniká povinnost uhradit pokutu, nepodá-li své hlášení nebo vyúčtování a jeho prodloužení je delší než 5 pracovních dnů, a to ve výši 0,05 procenta z celkové částky daně, kterou byl povinen v hlášení uvést, za každý následující

den prodloužení, nejvýše však 0,5 procenta z celkové částky daně. Pokuta činí nejméně 500 korun a nejvýše pak 300 tisíc korun.

Penále platí daňový subjekt z doměřené částky daně tak, jak byla stanovena oproti poslední známé dani, ve výši 20 procent, je-li daň zvyšována nebo je-li snižována daňový odpočet a 1 procento, je-li snižována daňová ztráta. Pokud je doměřována daň z dodatečného daňového přiznání, povinnost uhradit penále z přiznané částky daně nevzniká.

Úrok z prodloužení se hradí za pozdě zaplacenou daň, pokud prodloužení trvá déle než 5 pracovních dnů. Úrok z prodloužení se stanoví ve výši repo sazby ČNB, platné pro první den kalendářního pololetí, zvýšený o 14 procentních bodů. Ve stejné výši má daňový subjekt nárok na úrok z neoprávněného jednání správce daně, tj. v případě, že rozhodnutí správce daně, na základě kterého hradil daňový subjekt daň, bylo zrušeno jako nezákonné.

Prominutí daně

Daňový řád zcela opouští institut individuálního prominutí daně. K prominutí daně nebo jejího příslušenství může napříště dojít jen v případech stanovených zvláštním zákonem. Ministr financí sice může i podle daňového řádu zcela nebo částečně prominout daň nebo její příslušenství, ovšem jen z důvodů nesrovnalostí vyplývajících z daňových zákonů nebo při mimořádných, zejména živelných událostech. Rozhodnutím ministra financí se pak promijí daň nebo její příslušenství všem subjektům, kterých se důvod prominutí týká. Takové rozhodnutí se zveřejňuje ve Finančním zpravodaji.

Závěr

Nový daňový řád je procesním předpisem podrobným, má dnes 266 paragrafů. Měl – a mohl – by poskytnout správcům daně zákonný a přehledný rámec jejich kompetencí. Pokud budou v praxi naplněny základní zásady daňového řízení i cíle, vymezené v důvodové zprávě, které jsem zmínil v úvodu svého článku, pak by daňový proces měl probíhat zcela korektně a nezatěžovat daňové subjekty více, než je nezbytně nutné. Jak dalece se podaří prosadit tyto cíle do každodenního života, ukáže teprve čas. ●

JUDr. Petr Novotný
Managing Partner, advokát
Rödl & Partner

Spotřebitelské spory a rozhodčí doložky

V současné právní praxi se můžeme poměrně často setkat s problémem arbitrability „spotřebitelských sporů“, resp. s námitkami neplatnosti rozhodčích doložek sjednaných ve prospěch servisních organizací pro rozhodce v případech, že jednou ze smluvních stran je spotřebitel. Kořeny tohoto postupu spotřebitelů a základy jejich námitek je možné sledovat v rozsudku Evropského soudního dvora („ESD“) ze dne 26. 10. 2006 případ C-168/05 – Elisa María Claro v. Centro Móvil Milenium SL (dále jen „rozhodnutí ESD případ Mostaza Claro“), kdy spotřebitelé velmi často odkazují na neplatnost rozhodčí doložky sjednané mezi dodavateli (osoby, které při uzavírání a plnění smlouvy jednájí v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti) a spotřebiteli (fyzické osoby, které při uzavírání a plnění smlouvy nejednájí v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání).

Cílem tohoto pojednání je pozitivně-právní pohled na vnitrostátní právní úpravu zákona o rozhodčím řízení (dále jen „ZRR“) a interpretace relevantních ustanovení příslušných právních předpisů a jejich aplikace z pohledu advokáta a rozhodce, a to vše v rámci spotřebitelských sporů v kontextu rozhodovací činnosti Evropského soudního dvora.

Není tajemstvím, že zásadním průlomem v praxi servisních organizací pro rozhodce bylo rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 5. 2009 sp. zn. 12 Cmo 496/2008 (uveřejněno v Bulletinu advokacie č. 5/2010) a jeho následně schválení k publikaci ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu ČR. Pokud nyní rozhodce servisních organizací pro rozhodce rozhoduje spotřebitelský spor, pak první (a mnohdy jedinou) námitkou žalovaného spotřebitele je námitka neplatnosti rozhodčí doložky s poukazem na rozhodnutí Vrchního soudu v Praze výše uvedené a rozhodnutí ESD případ Mostaza Claro. Vzhledem k tomu, že k rozsudku Vrchního soudu v Praze sp. zn. 12 Cmo 496/2008 již bylo mnoho řečeno,[1] považují za vhodné se nyní podrobněji zabývat

i rozhodnutím ESD případ Mostaza Claro se zaměřením na vliv tohoto rozhodnutí v právním prostoru ČR, a to s ohledem na argumentaci ESD a právní základ tohoto rozsudku.

V první řadě poukazují na skutečnost, že směrnice Evropských společenství, jako sekundární právní předpisy ES, nemají přímý horizontální účinek, ale toliko ukládají členským státům Evropské unie, aby svou legislativu přizpůsobily legislativě vytvářené ES. Jinými slovy řečeno, Směrnice 93/13/EHS, o neupřesněných podmínkách ve spotřebitelských smlouvách, není právním předpisem, který by mezi účastníky právních vztahů na území ČR ukládal práva a povinnosti v horizontální úrovni, ale toliko „vodítkem pro zákonodárce, jak by se měla vyvíjet jeho zákonodárská činnost“. Směrnice je na rozdíl od obecně závazného nařízení závazná jen pro ty z členských států, kterým je určena, a to pouze ve svém výsledku. Směrnice jsou součástí sekundární legislativy Evropských společenství a na rozdíl od nařízení, které má přímý účinek, musí být směrnice do práva příslušného členského státu implementována. Pokud členský stát poruší svoji povinnost a směrnici neimplementuje, pak může být sankcionován. Dalším důsledkem je to, že i směrnice může získat přímý účinek, a to v případě, že uplynula marně lhůta pro její provedení a je-li její obsah dostatečně jasný a jednoznačně zformulován a aplikovatelný bez dalších podmínek. Přímou účinnou směrnice však nemůže ukládat povinnosti rovnou jednotlivcům. To však nebrání tomu, aby se jednotlivci vůči státu dovolal těch svých práv, která mu tato směrnice přiznává.[2] Směrnice tedy zásadně nemá bezprostřední horizontální účinek, ale pouze vertikální přímý účinek, tj. účinků směrnice se mohou dovolávat jen jednotlivci vůči státu a stát se nemůže dovolávat plnění práv a povinností přiznaných směrnicí vůči jednotlivcům.[3] ESD odmítl horizontální přímý účinek směrnic uznat v rozhodnutí pod sp. zn. 152/84, Marshall v. Southampton and South-West Hampshire Area Health Authority (Teaching) [1986] ECR 723. V současné době se prosazuje tzv. nepřímý účinek směrnic, který zahrnuje povinnost interpretovat a aplikovat národní právo, a zejména legislativu přijatou

k její implementaci, v souladu se směrnicí, tedy tzv. eurokonformní výklad.[4] Podstatou tohoto přístupu je však primárně aplikace národního práva a jeho výklad v souladu se směrnicí, která sama nedefinuje jednání která obecně „jsou“, ale která „mohou“ být za zneužívající považována, tedy ani komunitární právo nezobecňuje, ale toliko ponechává výklad vždy v rámci konkrétních konsekvencí jednotlivých případů. Ani v přístupu eurokonformního výkladu však nemohou být nabourány ústavně-právní principy a základy vnitrostátního práva, zjm. zásada autonomie vůle a principu „pacta sunt servanda“.

Pokud se pak zaměříme podrobněji na shora specifikované rozhodnutí ESD případ Mostaza Claro, je třeba nejprve stručně konstatovat obsah jeho odůvodnění, které je následující:

V posuzovaném právním sporu byla rozhodující španělská právní úprava. Ochrana spotřebitelů proti zneužívajícím klauzulím byla ve španělském právu nejprve zajištěna obecným zákonem 26/1984 o ochraně spotřebitelů a uživatelů (Ley General 26/1984 para la Defensa de los Consumidores y Usuarios) ze dne 19. července 1984 (BOE č. 176 ze dne 24. července 1984, dále jen „zákon 26/1984“). Zákon 26/1984 byl změněn zákonem 7/1998 o obecných smluvních podmínkách (Ley 7/1998 sobre Condiciones Generales de la Contratación) ze dne 13. dubna 1998 (BOE č. 89 ze dne 14. dubna 1998, dále jen „zákon 7/1998“), který směrnici provedl do vnitrostátního práva. Zákon 7/1998 do zákona 26/1984 zejména doplnil článek 10a a první dodatečné ustanovení. Podle čl. 10a odst. 1 zákona č. 26/1984 „všechna ustanovení, která nebyla individuálně sjednána, jsou považována za zneužívající klauzule, jestliže v rozporu s požadavkem dobré víry způsobují významnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran, které vyplývají z dané smlouvy, v neprospěch spotřebitele. V každém případě jsou za zneužívající klauzule považována ustanovení uvedená v prvním dodatečném ustanovení tohoto zákona. [...]“.

První dodatečné ustanovení zákona 26/1984 v podstatě přebírá seznam klauzulí, které

mohou být prohlášeny za zneužívající dle přílohy Směrnice 93/13/EHS, když upřesňuje, že je pouze orientační. Podle bodu 26 tohoto dodatečného ustanovení je považováno za zneužívající „předkládání sporu rozhodčímu orgánu jinému, než je rozhodčí orgán speciálně zřízený pro spotřebitelské spory, ledaže by se jednalo o rozhodčí orgány zřízené legislativními předpisy v určitém odvětví nebo ve zvláštním případě“. Článek 8 zákona 7/1998 stanoví: „Obecné podmínky, které k újmě strany, jenž přistupuje k adhezní smlouvě, porušují ustanovení zákona nebo jakékoli jiné kogentní nebo zákaz stanovící pravidlo, jsou absolutně neplatné, ledaže by tyto normy sankcionovaly jejich porušení odlišně. Zvláště jsou absolutně neplatné takové zneužívající obecné podmínky ve spotřebitelských smlouvách, které jsou vymezeny v každém případě článkem 10a a prvním dodatečným ustanovením obecného zákona 26/1984 [...]“.

Ze shora popsaného právního stavu, jenž byl doslovně převzat z předmětného rozhodnutí ESD případ Mostaza Claro, vyplývá, že španělské vnitrostátní právní předpisy explicitně považují za znevýhodňující pro spotřebitele předkládání sporů rozhodčím orgánům mimo speciální orgán zřízení legislativou.

Z čl. 11 Směrnice 93/13/EHS jednoznačně vyplývá, že je určena členským státům, tedy na rozdíl od nařízení ukládá povinnosti státům, nikoli jednotlivcům. Článek 3 odst. 3 Směrnice dále uvádí, že příloha Směrnice obsahuje informativní a nevyčerpávající seznam podmínek, které mohou být (a nikoli tedy „jsou“) pokládány za nepřiměřené. Příloha směrnice pak pod písm. g) uvádí, že se může jednat o takovou podmínku, podle které zbavení spotřebitele práva podat žalobu nebo použít jiný opravný prostředek, zejména požadovat na spotřebiteli, aby předkládal spory výlučně rozhodčímu soudu, na který se nevztahují ustanovení právních předpisů, nebo bránění uplatnění tohoto práva, nepřiměřeně omezování důkazů, které má spotřebitel k dispozici, nebo ukládání důkazního břemene, které by podle použitelných právních předpisů mělo příslušet druhé smluvní straně, spotřebiteli.

Zákon č. 56/2006 Sb. transponoval do českého právního řádu ust. § 51a a násl. občanského zákoníku a mimo jiné i Směrnici 93/13/EHS tak, že současně ust. § 56 odst. 3 občanského zákoníku vymezuje, která ujednání mezi dodavatelem a spotřebitelem je nutné považovat za nepřipustná a činí tak, stejně jako Směrnice, demonstrativním výčtem. V tomto výčtu

se v žádném případě nenachází ustanovení podobné tomu, které je obsaženo v Prvním dodatečném ustanovení zákona 26/1984 (konkr. bod 26, jak bylo shora popsáno).

Z uvedeného vyplývá, že rozhodnutí ESD případ Mostaza Claro měl jiné právní konsekvence a jiný právní základ, než je právní úprava spotřebitelských smluv v České republice. Český právní řád (na rozdíl od španělského) neobsahuje žádné konkrétní a výslovné hmotněprávní ustanovení, které by zakazovalo sjednání rozhodčí doložky mezi spotřebiteli a dodavateli. Naopak, dosud vždy Ústavní soud ČR konstatoval, že autonomie vůle má přednost vždy, pokud není limitována právními předpisy, resp. omezován její obsah zákonem, nebo jinými obecně závaznými právními předpisy.

ESD v předmětném rozhodnutí Mostaza Claro v žádném případě nevedl, že směrnice ESD 93/13/EHS má přímé účinky a naopak soud sám vycházel při hmotněprávním posouzení věci z vnitrostátních právních předpisů Španělského království. V kontextu vzniku přímého účinku směrnice, jak byl výše stručně naznačen, je navíc její přímá účinnost v právním prostředí ČR dokonce vyloučena. V předmětném rozhodnutí se ESD zabýval navíc pouze tím, zda vnitrostátní soud může (v kontextu právní úpravy ES), v rámci řízení o zrušení rozhodčího nálezu, přihlížet k neplatnosti rozhodčí doložky (jejíž neplatnost vyplývá z předpisů španělského práva, tedy ze zákonů, které jsou součástí právního řádu Španělského království), i tehdy, pokud nebyla spotřebitelem v rozhodčím řízení vznesena námitka neplatnosti rozhodčí doložky. Na tuto otázku odpověděl ESD kladně.

Závěrem je tedy možné konstatovat, že pokud spotřebitel jako účastník rozhodčího řízení odkazuje na rozhodnutí ESD případ Mostaza Claro jako důvod neplatnosti rozhodčí doložky sjednané ve prospěch servisní organizace pro rozhodce v prostoru českého hmotného a procesního práva, není jeho argumentace správná, neboť obsah, právní věta a právní základy tohoto rozhodnutí dopadají toliko na právní úpravu, které explicitně zakazují sjednání rozhodčích doložek ve spotřebitelských smlouvách, což však český právní řád nestanoví. Na tom nemůže nic změnit ani ustanovení §§ 55 a 56 občanského zákoníku, neboť v první řadě se jedná o ustanovení hmotněprávní povahy, když rozhodčí doložka jako procesní smlouva není přímo součástí hmotněprávních práv a povinností vyplývajících ze spotřebitel-

ských smluv a současně není možné „a priori“ vyloučit rozhodčí řízení jako zneužívající ve vztahu ke spotřebiteli obecně, tedy v každém jednotlivém rozhodčím řízení, ale pouze konkrétně podle relevantní právní úpravy zrušení rozhodčího nálezu. Spotřebitel, který má za to, že v rozhodčím řízení byl vydán rozhodčí nález poškozující jeho procesní práva (stejně jako jakýkoli jiný účastník rozhodčího řízení), může postupovat dle ustanovení § 31 a následujícího zákona číslo 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů, kde je přípustnost zrušení rozhodčího nálezu zakomponována. Ostatní tlaky na rozhodčí řízení a snaha limitovat činnost servisních organizací pro rozhodce bez relevantní právní úpravy (a tedy ani extenzivní výklady neplatnosti rozhodčích doložek bez příslušného právního základu porušující zásadu autonomie vůle nelimitované relevantní právní úpravou) nemohou znamenat nic jiného, než porušení čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, podle které každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá. ●

Mgr. Michal Žila, advokát
rozhodce zapsaný na seznamu rozhodců
vedeném servisní organizací pro rozhodce
ČMRS Consulting s.r.o.
Maršálek & Žila, advokátní kancelář

MARŠÁLEK & ŽILA
ADOKATNI KANCLAR • ADVOKATEN

Poznámky

- [1] Viz např. Rozhodčí doložky sjednané ve prospěch servisních organizací pro rozhodce ve světle rozsudku Vrchního soudu v Praze sp. zn. 12 Cmo 496/2008
- [2] K této problematice odkazují na zdařilé pojednání Tomáše Suma publikované dne 9. 6. 2005 na serveru www.epravo.cz, z něhož jsem při výkladu sekundárních právních předpisů ES čerpal
- [3] Horizontální účinek bývá definován jako právo jedince dovolávat se ustanovení komunitárního práva proti jiné fyzické/právní osobě.
- [4] K tomu viz čl. 10 a čl. 249 odst. 3 Smlouvy o založení ES

Usnesení o vzetí do vazby

– ve světle stávající judikatury

Usnesení o vzetí do vazby – obecné vymezení

Následující článek je věnován problematice usnesení o vzetí do vazby, a to zejména při zohlednění stávající judikatury. Vazba představuje zásah do jedné z nejdůležitějších sfér života každé osoby, a to konkrétně zásah do osobní svobody.

Článkem 8 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen "Listina") se zaručuje každému osobní svoboda. Dle druhého odstavce věty první zmíněného ustanovení nesmí být nikdo stíhán nebo zbaven svobody jinak než z důvodů a způsobem, který stanoví zákon. Zbavením svobody ve smyslu tohoto ustanovení je třeba rozumět odnětí, resp. omezení osobní svobody.

Omezením osobní svobody je bezesporu i rozhodnutí o vzetí do vazby či o prodloužení jejího trvání, které předvídá článek 8 odst. 5 Listiny, v němž je stanoveno, že nikdo nesmí být vzat do vazby, leč z důvodů a na dobu stanovenou zákonem a na základě rozhodnutí soudu.

Každý zákonem předvídaný zásah do základních práv je třeba odůvodnit tak důkladně, aby z takového odůvodnění vyplýval účel, pro který je základní právo (v daném případě osobní svoboda) omezováno. Účel takového omezení Listina buď v případě některých základních práv výslovně stanoví (např. udržení veřejného pořádku, ochrana zdraví, mravnosti, veřejné bezpečnosti) anebo předvídá, že účel omezení zákonodárce vymezí v zákoně, na jehož vydání v takovém případě odkazuje.

Nezbytnost řádného odůvodnění daného usnesení o vzetí do vazby

Ustanoveními omezujícími osobní svobodu jsou dle čl. 8 odst. 2, odst. 5 Listiny myšlena konkrétně ustanovení § 67 a násl. zákona č. 141/1961 Sb., trestním řízením soudním (trestní řád), která vymezují účel legitimního omezení osobní svobody. Stejně jako v případě jakéhokoliv omezení základního práva, tak i zde je třeba trvat na tom, že jednak musí být z odůvodnění daného

rozhodnutí, jímž je svoboda omezována, řádnost takového postupu jasně seznatelná, a jednak musí soud v odůvodnění svého rozhodnutí dovodit, že jde o omezení osobní svobody, které je, opět v návaznosti na zjištěný skutkový stav, přiměřené. (viz I. ÚS 1252/08)

V prvé řadě musí dosud zjištěné okolnosti nasvědčovat tomu, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, byl spáchán a že tento skutek spáchal právě obviněný. Jakékoli nedostatečně odůvodněné podezření by vedlo k neodůvodněným zásahům do osobní svobody obviněného. V případě, kdy orgány činné v trestním řízení, zejména soud, usoudí, že tato podmínka je splněna a u obviněného je dán některý z důvodů vazby dle ustanovení § 67 písm. a) – c) trestního řádu, může být obviněný předvolán k výslechu za účelem rozhodnutí o vzetí do vazby. Za účelem zajištění přítomnosti obviněného u předmětného výslechu, a nelze-li jej předvolat nebo předvést, je možné,

aby policejní orgán obviněného zadržel, či aby soud vydal příkaz k jeho zatčení.

Zadržen je možné i osobu podezřelou, tj. osobu, proti které dosud nebylo zahájeno trestní stíhání, a u které je taktéž dán některý z důvodů vazby, a to buď na základě předchozího souhlasu státního zástupce, či bez něj, nesnese-li věc odkladu a souhlas nelze předem zajistit. K tomuto zadržení dochází zejména, byla-li osoba přistižena při trestném činu či na útěku.

O skutečnosti, zda jsou u dané osoby dány důvody vazby, rozhoduje v přípravném řízení soudce a v dalším stádiu trestního řízení již soud. (pozn.: V případech, kdy se bude dále v tomto textu hovořit o úkonech soudu, má autor na mysli vždy současně úkony samotného soudce).

Jelikož vazba představuje enormní zásah do osobní svobody jednotlivce, který má na obvi-

něného i jeho blízké osoby velmi citelný dopad, je třeba vazbu stále považovat za výjimečné opatření vedoucí k omezení osobní svobody, které nastupuje teprve tehdy, není-li efektivnější možnost řešení daného stavu. Dle ustálené judikatury Ústavního soudu je zapotřebí, aby soud při rozhodování o vazbě zhodnotil a řádně odůvodnil všechny okolnosti svědčící pro i proti omezení osobní svobody jednotlivce. Náležitě a důsledně odůvodnění tohoto druhu rozhodnutí je vyžadováno právě proto, aby bylo zřejmé, jaké konkrétní okolnosti vzal soud na zřetel, a jak z nich z jeho pohledu vyplývá důvodná obava, že je dán alespoň jeden z důvodů pro vzetí do vazby taxativně vyjmenovaných v již zmíněném ustanovení § 67 trestního řádu. Z odůvodnění soudu tak musí být zřejmé, že hrozí, že obviněný uprchne nebo se bude skrývat, aby se tak vyhnul trestnímu stíhání nebo trestu; nebo bude působit na dosud nevyšlechnuté svědky či spoluobviněné, popřípadě jinak mařit objasňování skutečností důležité pro trestní stíhání; anebo že bude trestnou činnost, pro niž je stíhán, opakovat, dokonat trestný čin, o který se měl pokusit, či vykoná ten trestný čin, kterým hrozil a připravoval jej.

Soud se při svém rozhodování musí vypořádat s dvěma proti sobě stojícími požadavky. Jedním z nich je požadavek veřejného zájmu, ospravedlňující vzetí obviněného do vazby a druhým je požadavek zájmu zachování zásady presumpce nevinny a s tím spojené právo na osobní svobodu zaručené Listinou, nad kterým musí požadavek veřejného zájmu převážet.

K tomu, aby obecné soudy v projednávané věci dostaly ústavněprávnímu požadavku zdrženlivosti ve vazebních věcech a imperativu maximální šetrnosti k právům obviněného, musí ve svém rozhodnutí výslovně, přehledně a logicky vysvětlit, z jakých konkrétních skutečností vyplývá obava, že se obviněný bude chovat některým ze způsobů uvedených v § 67 trestního řádu, a to za podmínek stanovených v dovětku tohoto ustanovení. Zároveň je zapotřebí výslovně uvést, proč je v daném případě vazba nezbytným opatřením pro dosažení účelu trestního řízení.

Rozhodnutí soudu je vždy odvislé od jeho hodnocení konkrétní situace na základě posouzení důkazů a zjištěných skutečností. Z pohledu soudu je proto nezbytné získat dostatek podkladů a poznatků, které při rozhodování soudu umožní právě všechny tyto okolnosti zhodnotit. Konkrétně požadavek řádného a vyčerpávajícího odůvodnění rozhodnutí, jako jedné ze základních podmínek spravedlivého, resp. ústavně souladného, rozhodnutí vyplývá i z ústavního zákazu výkonu libovůle soudu (čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod v návaznosti na § 125 trestního řádu.). Jako projev libovůle je třeba hodnotit právě postup soudu v případě

pouhého povšechného a obecného odůvodnění rozhodnutí, jímž je omezena osobní svoboda.

Dle názoru Ústavního soudu vyřčeného v nálezu III. ÚS 271/96 musí z odůvodnění rozhodnutí o vzetí do vazby vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry soudu na straně druhé. V případě, kdy odůvodnění neobsahuje konkrétní důkazy, nýbrž pouhé odvolání se na obsah spisu, jsou právní závěry soudu porušením ústavního principu zákazu libovůle v rozhodování a nutno takovéto rozhodnutí považovat za stojící v rozporu s ústavním pořádkem České republiky.

Usnesení o vzetí do tzv. vazby útěkové

Dle Ústavního soudu je požadavek vyčerpávajícího odůvodnění označujícího konkrétní skutečnosti, na nichž je postaveno uvalení vazby, zvláště významný v situaci, kdy je hodnocena oprávněnost obavy vedoucí k uvalení tzv. útěkové vazby, tj. vazby dle § 67 písm. a) trestního řádu.

Ústavní soud ve svém nálezu sp. zn. III. ÚS 566/03 vymezil prostor ústavně konformní interpretace tohoto ustanovení tak, že důvod vyhýbání se trestnímu stíhání spočívá alternativně v důvodné obavě, že obviněný uprchne, nebo v důvodné obavě, že se bude skrývat, přičemž důvodnost této obavy musí být založena jeho jednáním nebo dalšími konkrétními skutečnostmi, jejichž demonstrativní výčet zahrnuje skutkové podstaty nemožnosti zjištění jeho totožnosti, neexistenci jeho stálého bydliště anebo hrozbu vysokého trestu. Jelikož uspořádání těchto podstat je alternativní, a nikoli kumulativní, může být každá z nich tímto jednáním, případně konkrétní skutečností, jež zakládá sama o sobě důvodnou obavu, že se obviněný bude vyhýbat trestnímu stíhání. První dvě ze zmíněných podstat je pro soud relativně jednoduché potvrdit, či vyvrátit, a to okamžitě, přesto však soud musí pečlivě posoudit, zda jsou dány skutečnosti zakládající hrozbu vysokého trestu.

Výklad zákonné podmínky „hrozby“ vysokým trestem Ústavní soud interpretuje ve smyslu konkretizace a individualizace trestněprávní kvalifikace skutku ve vztahu k obviněnému, a to na základě zjištění konkrétních skutečností, opodstatňujících důvodnost trestního stíhání. Hrozbou vysokým trestem lze proto dle Ústavního soudu odůvodnit uložení tzv. útěkové vazby toliko v těch případech, kdy na základě zjištěných skutečností opodstatňujících důvodnost podezření ze spáchání zvlášť závažného trestného činu lze předpokládat uložení trestu odnětí svobody ve výši nejméně kolem osmi let.

Jak vyplývá dále z ustálené judikatury Nejvyššího soudu (viz př. 7 To 251/93) při posuzování vazebního důvodu podle § 67 písm. a) trestního řádu je pak třeba výši hrozícího trestu posuzovat se zřetelem k okolnostem konkrétního případu a uvažovat jen o takové výši trestu, která reálně hrozí, útěkovou vazbu tak nelze mechanicky odůvodnit jen odkazem na horní hranici sazby, jak je stanovena ve zvláštní části trestního zákona. Takový závěr soudu, že v případě, kdy by byl obviněný pro stíhané jednání uznán vinným, a pak by byl ohrožen trestní sazbou odnětí svobody od 5 do 10 let, nelze považovat za ústavně konformní. Soud ve svém rozhodnutí musí uvést své domněnky, na základě kterých obviněnému takto vysoký trest odnětí svobody ve zmiňované výši nejméně kolem osmi let v daném případě skutečně hrozí. Argumentace možnou výší trestní sazby tak není dostatečná, není-li doplněna předpokládanou výší trestu ve vztahu ke konkrétnímu obviněnému na základě konkrétních zjištěných skutečností.

Tuto tezi Ústavní soud potvrdil ve svém nálezu sp. zn. I. ÚS 432/01, kdy konstatuje, že je nezbytně nutné uvážit nejen předpokládanou výši trestu, ale i to, zda takto stanovená výše trestu odůvodňuje obavu, že konkrétní obviněný uprchne nebo se bude skrývat.

U vazby útěkové je dle Ústavního soudu nutno pod pojmem konkrétních skutečností rozumět kromě výše hrozícího trestu rovněž míru uspořádanosti životních poměrů obviněného, tzn., zda má na území České republiky úzké osobní vazby či případně prokázat, že takovéto či obdobné vazby má obviněný také na území jiného státu, dále okolnost, zdali má v tuzemsku trvalý pobyt, zda jsou dány důkazy, resp. indicie z minulosti nebo současnosti, že se již o vyhýbání se trestnímu stíhání pokoušel, resp. pokouší, zda obviněný disponuje takovými finančními prostředky, jež by mu zajišťovaly uprchnutí a dlouhodobý pobyt v jiném státě aj. Obviněný může a má právo namítat a prokazovat existenci konkrétních skutečností, jež důvodnou obavu z následků uvedených v § 67 písm. a) trestního řádu eliminují a vylučují tak aplikaci předmětného vazebního důvodu.

Usnesení o vzetí do tzv. vazby koluzní

Další z vazeb, kterou soud může uložit, je tzv. vazba koluzní dle § 67 písm. b) trestního řádu. Důvodnost obavy, že obviněný bude působit na svědky příp. spoluobviněné nebo jinak mařit objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání, musí být taktéž zjištěna vždy na základě konkrétních skutečností. Důvodem této vazby nemůže být v žádném případě okolnost, že obviněný popírá trestnou činnost, z níž je obviněn nebo obžalován, nebo že odmítá vypo-

vidat. Nestačí ani pouhá okolnost, že ve věci, v níž obviněný popírá vinu, mají být vyslechnuti jako svědci kupříkladu jeho spolupracovníci (viz roz. MS v Praze 5 To 11/68). V trestním řádu zakotvená předmětná úprava vzetí do vazby a jejího trvání musí být vykládána tak, aby v žádném případě nedocházelo k bezdůvodnému zbavení osobní svobody občana, proto koluzní vazba smí trvat jen po dobu nezbytnou. V případě nutnosti provést další důkazy musí proto soud v každém stadiu řízení zkoumat, zda vzhledem k doplnění potřebných důkazů je další ponechání obviněného ve vazbě nezbytné.

Konkrétní skutečností, odůvodňující koluzní vazbu, resp. obavu z koluzního jednání, může být i skutečnost, že je tu dosud nevyslechnutý svědek, jehož výslech může zásadním způsobem zvrátit dosavadní výsledky řízení a přispět tak k dalšímu objasnění věci. (viz nález ÚS II. ÚS 138/93)

Výkladem zákonných znaků „konkrétních skutečností“ se zabýval Ústavní soud ve svém nálezu III. ÚS 18/96, kde uvádí, že je především věcí obecných soudů, které při důkladné znalosti skutkových okolností a důkazní situace té které věci, musí svědomitě posoudit (v kterémkoli stadiu řízení), zda vazba, případně další trvání vazby, vůbec je opatřením nezbytným pro dosažení účelu trestního řízení a zda tohoto účelu ani při vynaložení veškerého úsilí a prostředků ze strany orgánů v trestním řízení činných nelze dosáhnout jinak. Pro aplikaci již citovaného zákonného ustanovení proto nejsou (a ani nemohou být) dána objektivní a neměnná kritéria, která je naopak třeba vyvodit vždy z povahy konkrétní a individualizované věci včetně osoby obviněného, rozsahu potřebného dokazování apod.

Konkrétní skutečnosti odůvodňující vazbu obviněného musí být spojeny s nějakou předpokládanou aktivní činností obviněného směřující k maření okolností závažných pro trestní stíhání. Koluzním důvodem vazby nemůže být jen určitá důkazní či procesní situace (např. počátek vyšetřování, složitost dokazování, rozpory ve výpovědích apod.). Musí být přítomny konkrétní skutečnosti nasvědčující obavě z koluzních záměrů obviněného zjištěným postupem podle trestního řádu. (viz rozh. KS v Plzni 7 To 579/96)

Jak vyplývá například z rozhodnutí Krajského soudu Českých Budějovic sp. zn. 3 To 891/96, důvody koluzní vazby nejsou od počátku dány, jestliže nebyly zjištěny skutečnosti, které by nasvědčovaly koluznímu záměru obviněného a z provedených důkazů nevyplývají ani jiné skutečnosti, které by takovému záměru nasvědčovaly. To platí tím spíše, jestliže obviněný již měl možnost dopustit se koluzního

jednání a nelze mít za prokázané, že se této možnosti pokusil využít.

Oproti právní úpravě platné před 1. 1. 1999, trestní řád nově nepodmiňuje existenci tohoto vazebního důvodu obavou z ovlivňování svědků nebo spoluobviněných nevyslechnutých dosud soudem, nýbrž jen „dosud nevyslechnutých“. Tím byla zásadním způsobem zúžena možnost uplatnění koluzního důvodu vazby po výsledích provedených v přípravném řízení.

Na jednu stranu nelze za skutečnosti opodstatňující tento vazební důvod považovat pouhou domněnku, že nebude-li obviněný vzat do vazby, bude zcela jistě např. působit na dosud nevyslechnuté svědky, na druhou stranu nelze vyčkávat až do okamžiku, kdy je již jisté, že obviněný např. bude působit na dosud nevyslechnuté svědky nebo spoluobviněné, protože by se již zpravidla nepodařilo takovému jednání zabránit. Pro jistotu je nutné, aby soud provedl a důkladně odůvodnil analýzu okolností, jež svědčí pro možnost působení na nevyslechnuté svědky nebo spoluobviněné nebo jiné maření objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání ze strany obviněného.

Jak potvrzuje Ústavní soud ve svém nálezu I. ÚS 470/05, pouhé domněnky a obavy pro uložení vazby v daném případě nestačí. Je-li například zapotřebí výslechu neurčitého počtu svědků, není v zásadě možné sledovat hrozbu zmaření nebo podstatného ztížení dosažení účelu trestního stíhání spatřovat v propuštění obviněného na svobodu. Existuje-li dle tvrzení soudu, ze strany obviněného nebezpečí maření trestního stíhání, toto nebezpečí musí vyplývat z konkrétních skutečností, přičemž je třeba tyto skutečnosti či okolnosti označit.

Usnesení o vzetí do tzv. vazby předstížené

Důvodem uložení tzv. předstížené vazby, tj. vazby dle § 67 písm. c) trestního řádu, je obava z opakování trestné činnosti, přičemž je zapotřebí upozornit na to, že v rámci novelizace trestního řádu provedené zákonem č. 265/2001 Sb., byl v ustanovení § 67 písm. c) trestního řádu změněn pojem „pokračování v trestné činnosti“ na „opakování trestné činnosti“, tzn., že nově je za konkrétní skutečnost odůvodňující uložení této vazby považováno pouze „opakování“ téhož trestného činu nebo spáchání trestného činu téže povahy, pro niž je obviněný stíhán. Pokračování ve stíháném trestném činu nebo udržování protiprávního stavu vyvolaného stíháním trestným činem je proto vyloučeno vzhledem k ustanovení § 12 odst. 11 trestního řádu.

Soud musí být schopen prokázat, že by obviněný mohl trestnou činnost, pro kterou je stíhán,

opakovat nebo dokonat trestný čin, o něž se měl pokusit. V opačném případě je uvalení této vazby rovněž v rozporu s ústavním pořádkem ČR.

Existence důvodu předstížené vazby má být dále závislá mj. na osobním postoji obviněného, na jeho sklonech, návycích, na jeho aktuálním zdravotním stavu, rodinném zázemí a na prostředí, v němž se obviněný pohybuje. Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné přiměřené zhodnocení těchto aspektů, které mohou nesporně podléhat v čase změnám, a které musí soud při rozhodování zkoumat. (viz III. ÚS 612/06)

Abstraktní odůvodnění typu, že by mohl stěžovatel provádět další finanční operace, přičemž soud dosud nezjistil veškeré účty, nebo pouhý odkaz na lukrativnost trestné činnosti vyplývající z výše způsobené škody, nelze z hlediska zachování ústavně právních kautel v rámci trestního řízení považovat za dostačující.

Ústavnost vazebních rozhodnutí

Ústavní soud se ve své ustálené judikatuře již opakovaně zabýval otázkou ústavnosti tzv. vazebních rozhodnutí. Přitom vždy vycházel především ze skutečnosti, že obsahem právního institutu vazby je vymezení ústavně akceptovatelných důvodů omezení osobní svobody obviněného s cílem znemožnit zmaření nebo ztížení dosažení účelu trestního řízení. Vazba tedy představuje nezbytné omezení osobní svobody, u něhož (rovněž) platí princip presumpce nevinu; omezení, jež umožňuje orgánům činným v trestním řízení uskutečnění a ukončení tohoto řízení (nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 271/96).

Postrádá-li usnesení o vzetí obviněného řádné a ústavně konformní odůvodnění, přičemž soudem vyslovené domněnky nemohou naplnit potřebné znaky vazebních důvodů, stává se takovéto rozhodnutí nepřezkoumatelným, porušujícím princip zákazu libovůle při rozhodování, a zasahujícím tak mj. do ústavně zaručeného práva na spravedlivý proces, chráněného čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, a takovéto rozhodnutí je nasnadě zrušit. (viz II. ÚS 469/05)

Stejně podmínky, které jsou stanoveny pro odůvodnění samotného usnesení o vzetí do vazby lze obdobným způsobem aplikovat i na odůvodnění odmítnutí nahrazení vazby jinými instituty jako je záruka důvěryhodné osoby, písemný slib obviněného či záruka peněžitá aj. ●

JUDr. Kamil Šebesta, MBA, advokát
Mgr. Jana Boučková, advokátní koncipientka
KŠD ŠTOVÍČEK advokátní kancelář, s.r.o.

O vyklizení bytu mohou rozhodovat rozhodci

Nejvyšší soud České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) došel ve svém nedávném rozhodnutí k závěru, že spor o vyklizení bytu je sporem, u něhož jsou dány všechny podmínky objektivní arbitrability, a proto může být takový spor řešen v rozhodčím řízení. (podle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. září 2010, sp. zn. 20 Cdo 476/2009)

V komentovaném rozhodnutí Nejvyšší soud rozhodoval o dovolání proti usnesení, jímž Krajský soud v Ostravě potvrdil usnesení Okresního soudu v Olomouci, kterým byl zamítnut návrh na nařízení výkonu rozhodnutí. Exekučním titulem pro navrhovaný výkon rozhodnutí byl rozhodčí nález, v němž rozhodce rozhodl o povinnosti vyklidit byt a o náhradě nákladů řízení. Soudy obou stupňů došly k názoru, že v řízení o vyklizení bytu nejde o majetkový spor, a proto není dána pravomoc rozhodce k rozhodnutí takového sporu.

Otázkou zásadního právního významu, na jejímž základě založil dovolatel tvrzenou přípustnost svého dovolání, byla otázka arbitrability vlastnické žaloby. Nejvyšší soud posoudil dovolání jako přípustné, když konstatoval, že rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam, protože výše uvedenou otázku řeší v rozporu s hmotným právem.

Obecné podmínky objektivní arbitrability stanoví zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rozhodčím řízení“) v ustanoveních §§ 1 a 2. Podmínky pro to, aby o sporu bylo možné rozhodovat v rozhodčím řízení, jsou stanoveny jednak pozitivně, jednak negativně. Pozitivní podmínky arbitrability jsou následující: 1. jedná se o spor, k jehož projednání a rozhodnutí by jinak byla dána pravomoc soudu, 2. jedná se o spor, ohledně jehož předmětu by strany mohly uzavřít smír, 3. spor má majetkový charakter. Mezi negativní podmínky arbitrability patří skutečnost, že se nejedná o spor vzniklý v souvislosti s výkonem rozhodnutí ani o incidenční spor.

Vzhledem k tomu, že v případě komentovaného rozhodnutí nebyly zjevně splněny negativní podmínky arbitrability, Nejvyšší soud se jimi

nezabýval. Naopak, věnoval se splnění pozitivních podmínek arbitrability ad 2 a 3 výše, tj., zda je u sporu o vyklizení bytu možno uzavřít smír a zda má tento spor majetkový charakter.

V odůvodnění komentovaného rozhodnutí došel Nejvyšší soud k závěru, že tomu tak je. Odkázal přitom na svou starší judikaturu, zejména na své usnesení ze dne 25. října 2000, sp. zn. 20 Cdo 2312/2000, uveřejněné v časopisu Soudní judikatura č. 1, ročník 2001, str. 35. V tomto svém předchozím rozhodnutí došel Nejvyšší soud k závěru, že spor o vyklizení nemovitosti lze projednat v řízení před rozhodci. Dle odůvodnění komentovaného rozhodnutí lze tyto závěry bez dalšího použít i v poměrech sporu o vyklizení bytu. V případě žaloby na vyklizení bytu jde totiž o ochranu vlastnického práva, do něhož bylo neoprávněně zasaženo. Jedná se tedy o subjektivní majetkové právo, s nímž může jeho nositel nakládat a ohledně něhož je možné uzavřít smír.

Právní názor vyjádřený v komentovaném rozhodnutí je třeba jednoznačně uvítat. Nejvyšší soud zde zcela správně došel k závěru o reinvindikačním charakteru žaloby na vyklizení bytu a o majetkovém charakteru žaloby sloužící k ochraně vlastnického práva.

Lze doufat, že komentované rozhodnutí přispěje k větší právní jistotě v oblasti rozhodčího řízení a povede ke sjednocení někdy rozkolísané rozhodovací činnosti obecných soudů v této oblasti.

Jinou otázkou je, zda a jakým způsobem do koncepce podmínek objektivní arbitrability zasáhne novela zákona o rozhodčím řízení připravovaná v současné době na půdě Ministerstva spravedlnosti. ●

Zbyšek Kordač
Weinhold Legal, v.o.s.

Problematika zastřených právních úkonů v daňovém řízení

V daňovém řízení platí v souladu s § 2 odst. 7 zákona č. 337/1992 Sb. (dále jen „daňový řád“) zásada, že při uplatňování daňových zákonů se bere v úvahu vždy skutečný obsah právního úkonu nebo jiné skutečnosti rozhodné pro stanovení či vybrání daně bez ohledu na stav formální právní. Na následujících řádcích bychom rádi chtěli uvést některá zajímavá soudní rozhodnutí vztahující se k této problematice.

Použití § 2 odst. 7 daňového řádu i ve prospěch poplatníka

Dle rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 24. 9. 2003, č. j. 15 Ca 31/2001 – 28 musí správce daně respektovat ustanovení § 2 odst. 7 daňového řádu i tehdy, svědčí-li ve prospěch daňového subjektu. V předmětné věci uzavřel daňový subjekt v rámci své podnikatelské činnosti dvě nájemní smlouvy, ve kterých vystupoval jako nájemce pozemků. Následně byly mezi nájemcem a pronajímatelem uzavřeny i smlouvy o zřízení bezúplatného věcného břemene, přičemž rozsah užívání byl v obou smlouvách stanoven v totožném rozsahu. Správce daně posoudil v daném případě věcné břemeno a nájem jako dva odlišné instituty, de facto stejné plnění považoval za dvojnásobný majetkový prospěch – úplatný a bezúplatný a vyměřil daňovému subjektu darovací daň z věcného břemene. K tomu krajský soud uvedl, že postup správce daně je v příkrém rozporu „se zásadou uvedenou v ustanovení § 2 odst. 7 daňového řádu. Podle této zásady se v daňovém řízení bere v úvahu vždy skutečný obsah právního úkonu nebo jiné skutečnosti, bez ohledu na to, je-li zastřen stavem formální právní, přičemž tuto zásadu musí správce daně respektovat nejen tehdy, je-li ve prospěch daňových příjmů, ale i tehdy, svědčí-li ve prospěch daňového subjektu.“

Kdy nelze § 2 odst. 7 daňového řádu použít ve prospěch poplatníka

Ústavní soud v nálezu se II. ÚS 1584/07 z 11. 3. 2010 judikoval následovně: „Ustanovení § 2

odst. 7 daňového řádu nelze vykládat tak, aby jím byl popřen vlastní účel zákona o správě daní a poplatků, tj. vyměření a vybrání daně. Uvedené ustanovení umožňuje nepřihlížet k simulovaným právním úkonům, které jsou za účelem snížení daňové povinnosti formálně upraveny tak, aby se jevíly odlišně od skutečnosti. Nelze se jej však dovolávat v případě, kdy stěžovatel odmítá splnit daňovou povinnost, která pro něj, s ohledem na dané skutečnosti (nikoliv simulovaný právní úkon), vyplývá z platné právní úpravy“.

V předmětné věci stěžovatel pronajal nemovitosti ve svém vlastnictví dalšímu subjektu – bytovému podniku, který jednak spravoval již uzavřené nájemní smlouvy se stávajícími uživateli nemovitosti, a dále pak měl „podnajímat“ uvolněné nemovitosti novým (pod)nájemcům. Veškeré příjmy z podnájmu byly dle dohody smluvních stran příjmem bytového podniku, jenž z nich hradil opravy pronajatých nemovitostí a rovněž z těchto příjmů odváděl daň. Pochybení bylo správcem daně shledáno v tom, že stěžovatel v průběhu kontroly nedoložil souhlas s pronájemem udělený orgánem města, jak vyžadoval tehdy platný zákon o obcích a platná vyhláška města. Tato skutečnost vedla k absolutní neplatnosti nájemní smlouvy a její daňové neúčinnosti, v důsledku čehož považoval správce daně veškeré příjmy z nájmu, které měly dle dohody připadnout bytovému podniku, za příjmy stěžovatele a o tyto také zvýšil jeho daňový základ.

Stěžovatel správci daně zejména vytýkal, že v rozporu s ustanovením § 2 odst. 7 daňového řádu nerespektoval skutečnost, že mezi stěžovatelem a bytovým podnikem existoval určitý smluvní vztah, ať už nájemní nebo jiný, a to bez ohledu na to, zda byl tento vztah formálně schválen orgány města, či nikoliv. O existenci tohoto vztahu svědčilo údajně i to, že veškeré příjmy z nájmu byly připisovány na účet bytového podniku, který s těmito finančními prostřed-

ky dál hospodařil (hradil veškeré opravy pronajatých nemovitostí), což nebylo ze strany správce daně nikdy zpochybněno. Ústavní soud však tuto argumentaci stěžovatele neakceptoval.

Pro dokreslení celé věci stojí za zmínku, že stěžovatel se snažil zpochybnit i oprávnění správce daně k posuzování uzavřených smluv z hlediska jejich platnosti. Ani v této věci však Ústavní soud stěžovateli nepřisvědčil a odkázal na příslušné oprávnění správce daně dle § 28 odst. 1 daňového řádu.

Simulovaný právní úkon vs. zneužití práva

Dle rozhodnutí rozšířeného senátu NSS se sp. zn. 1 Afs 73/2004-89 z 3. 4. 2007 „nemůže ustanovení § 2 odst. 7 daňového řádu dopadat na případy, kdy projev a vůle jsou v shodě, tedy účastníci mají skutečný zájem učinit právní úkon, činí tak však z důvodu obcházení zákona.“

V předmětné věci byla žalobci doměřena daň z příjmů právnických osob z toho důvodu, že daňové orgány posoudily transakci žalobce – vklad pohledávek žalobce evidovaných v jeho účetnictví do nově vzniklé společnosti a následný prodej obchodního podílu na této společnosti za kupní cenu ve výši 1 % hodnoty těchto pohledávek – podle § 2 odst. 7 zákona daňového řádu tak, „že šlo o dopředu naplánovanou a účelovou transakci, provedenou se záměrem snížit daňovou povinnost, kdy formálním vložением pohledávek a následným prodejem došlo k zastřenému postoupení nedobytných a obtížně vymahatelných pohledávek a ve své podstatě k zastřenému odpisu těchto pohledávek do nákladů, ve snaze vyloučit postup podle § 24 odst. 2 písm. a) a § 25 odst. 1 písm. z) zákona ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.“

V odůvodnění rozšířený senát Nejvyššího správního soudu judikoval, že „správce daně musí zkoumat vůli daňového subjektu ten či

onen právní úkon (a tímto úkonem založený právní vztah) simulovat, respektive zkoumat dostatek vážné vůle účastníků právního úkonu, kteří nemínili uskutečnit to, co pouze předstírali. Pouze za situace, kdy je dostatečně jasně prokázáno, že účastníci určitý právní úkon uzavřít nechtěli a zastřeli jím jiný právní úkon (právní skutečnost), který chtěli skutečně uzavřít – tedy je-li prokázána neshoda mezi vůlí a jejím projevem – přichází do úvahy aplikace ustanovení § 2 odst. 7 daňového řádu. Správce daně až v takovém případě vychází z obsahu dissimulovaného právního úkonu (právní skutečnosti) rozhodného pro stanovení daňové povinnosti.“ V konkrétním případě „tak nešlo o simulované právní úkony a správce daně proto měl takové úkony zkoumat zejména z hlediska jejich platnosti ve smyslu § 38 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, (o níž by pravomocně rozhodl soud), nebo si sám takovou otázku posoudit jako otázku předběžnou ve smyslu ustanovení § 28 daňového řádu.“

Závěr

Lze konstatovat, že proces nalézání práva soudy v oblasti aplikace a interpretace § 2 odst. 7 daňového řádu dosud nebyl ukončen a je možno očekávat další soudní rozhodnutí, která přispějí k sjednocení náhledu na tuto problematiku. Tentýž závěr platí i pro související problematiku tzv. zneužití práva. ●

Mgr. Pavel Hendrich
Schaffer & Partner Legal, s.r.o.,
advokátní kancelář

Nové požadavky na energetické úspory – výzva nebo břímě?

Dne 18. června 2010 byly v Úředním věstníku Evropské unie publikovány Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/30/EU ze dne 19. května 2010 o uvádění spotřeby energie a jiných zdrojů na energetických štítcích výrobků spojených se spotřebou energie a v normalizovaných informacích o výrobku a dále pak Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov (dále jen „EPBD II“ nebo „Směrnice“), která podstatně doplňuje a mění Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2002/91/ES ze dne 16. prosince 2002 o energetické náročnosti budov (dále jen „EPBD I“), inkorporovanou do českého právního řádu zejména zákonem č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, v platném znění, a souvisejícími prováděcími předpisy.

Vzhledem k tomu, že EPBD II stanoví základní principy a požadavky pro dosažení podstatného snížení energetické náročnosti budov s tím, že řada souvisejících otázek a postupů by měla být dále konkretizována, cílem tohoto článku je poskytnout základní přehled oblastí upravovaných EPBD II a upozornit na některé související legislativní a přípravné organizační procesy.

I. PŘEDMĚT EPBD II

(1) Základní přehled

Dle EPBD II podíl budov na celkové spotřebě energie v Evropské unii (dále též „Unie“) činí 40 % a tento sektor se rozrůstá, což bude mít za následek zvýšení spotřeby energie. Podstatné snížení spotřeby energie a využívání energie z obnovitelných zdrojů v sektoru budov proto představuje základní opatření nutné ke snížení energetické závislosti Unie a emisí skleníkových plynů.

EPBD II v této souvislosti stanoví a/nebo doplňuje v návaznosti na EPBD I základní principy a požadavky pro:

- (a) společný obecný rámec metody výpočtu celkové energetické náročnosti budov a ucelených částí budov;
- (b) uplatnění minimálních požadavků na energetickou náročnost budov, jejich částí a technických systémů;
- (c) vnitrostátní plány na zvýšení počtu budov s téměř nulovou spotřebou energie;
- (d) energetickou certifikaci budov nebo ucelených částí budov;

- (e) pravidelnou inspekci otopných soustav a klimatizačních systémů v budovách; a
- (f) nezávislé systémy kontroly certifikátů energetické náročnosti a inspekčních zpráv.

(2) Nákladově optimální úroveň

Z EPBD II mj. vyplývá, že členské státy jsou povinny přijmout opatření nezbytná k zajištění toho, aby minimální požadavky na energetickou náročnost budov nebo ucelených částí budov byly stanoveny tak, aby bylo dosaženo „nákladově optimálních úrovní“. Energetická náročnost se bude přitom kalkuloval podle tzv. „společného obecného rámce pro výpočet

energetické náročnosti budov“ definovaného v příloze č. I EPBD II.

Nákladově optimální úrovně se vypočtou v souladu s tzv. „srovnávacím metodickým rámcem“, který bude stanoven ze strany Komise prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci nejpozději do 30. června 2011. Lze tedy dovozovat, že detailní rozsah povinností nově stanovených EPBD II bude znám v okamžiku, kdy Komise stanoví jednotlivé parametry srovnávacího metodického rámce. Minimální požadavky na energetickou náročnost budou přitom muset splňovat až na několik výjimek nové budovy a stávající budovy, u kterých bude probíhat větší renovace[1] a bude to technicky, funkčně a ekonomicky proveditelné.

(3) Budovy s téměř nulovou spotřebou energie

EPBD II stanoví členským státům povinnost zajistit do 31. prosince 2020, aby všechny nové budovy byly budovami s téměř nulovou spotřebou energie. Směrnice dále stanoví členským státům povinnost zajistit, aby nové budovy užívané a vlastněné orgány veřejné moci byly po 31. prosinci 2018 budovami s téměř nulovou spotřebou energie.

Za budovu s téměř nulovou spotřebou energie je považována budova, jejíž energetická náročnost bude velmi nízká s tím, že nulová či nízká spotřeba energie by měla být ve značném rozsahu pokryta energií získanou z obnovitelných zdrojů.

(4) Rozšíření certifikační povinnosti

Dle EPBD II jsou členské státy povinny zajistit, aby byl vydán tzv. „certifikát energetické náročnosti“ pro budovy při výstavbě, prodeji nebo pronájmu novému nájemci a příslušný certifikát (případně jeho kopie) byl předán novému nájemci nebo kupujícímu. Zároveň bude vyžadováno, aby byl příslušný certifikát energetické náročnosti předložen potenciálnímu novému nájemci nebo kupujícímu a při prodeji/pronájmu budov, které mají certifikát energetické náročnosti, byl na reklamách v komerčních médiích ukazatel energetické náročnosti uveden.

Taktéž u budov s celkovou užitkovou podlahovou plochou větší než 500 m², kterou užívá orgán veřejné moci a je často navštěvována veřejností, bude nutno zajistit vydání certifikátu energetické náročnosti. Ode dne 9. července 2015 se navíc tato povinnost bude nově vztahovat i na budovy s podlahovou plochou větší než 250 m². Orgánům veřejné moci bude stanovena povinnost vybrané údaje o energetické náročnosti zveřejnit u uvedených budov na viditelném místě.

EPBD II neřeší případné účinky těchto certifikátů energetické náročnosti v rámci případné

ho soudního řízení. Platnost certifikátu nesmí přesáhnout 10 let.

(5) Finanční podpora

Členským státům je stanovena do 30. června 2011 povinnost vypracovat seznam stávajících a případně navrhovaných opatření a nástrojů včetně opatření a nástrojů finanční povahy, které podporují cíle EPBD II, s výjimkou těch, které jsou přímo vyžadovány EPBD II.

Komise by měla poskytnout součinnost na základě žádosti při sestavování vnitrostátních nebo regionálních programů finanční podpory zaměřených na zvýšení energetické účinnosti budov, zejména stávajících budov.

Členské státy by měly zohlednit nákladově optimální úrovně energetické náročnosti při poskytování pobídek určených pro výstavbu nebo větší renovace budov. Nic však nebrání členským státům v poskytování pobídek pro nové budovy, renovace nebo prvky budov, jež překračují nákladově optimální úroveň.

(6) Koordinace

Členské státy mají také zajistit dostupnost pokynů a odborné přípravy pro subjekty odpovědné za provádění EPBD II. EPBD II předpokládá, že místní a regionální orgány budou v souladu s platnými právními předpisy konzultovány a zapojeny při přípravě programů souvisejících s aplikací EPBD II. Stejně tak EPBD II předpokládá, že pro dosažení cílů mají zásadní význam osoby zajišťující instalaci a stavbu a vyslovuje požadavek na zajištění dostatečného počtu osob zajišťujících instalaci a stavbu, které by měly díky odborné přípravě a dalším opatřením mít odpovídající schopnosti v otázkách instalace a integrace potřebných technologií v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů. Taktéž by mělo být vytvořeno prostředí pro architekty a projektanty, aby posoudili optimální kombinaci zlepšení v oblasti energetické účinnosti, používání energie z obnovitelných zdrojů a ústředního vytápění a chlazení.

(7) Sankční ujednání

Členské státy jsou povinny stanovit pravidla k sankcím za porušení vnitrostátních právních předpisů přijatých na základě EPBD II a jsou povinny přijmout veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich provádění. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy jsou povinny oznámit tyto předpisy Komisi do 9. ledna 2013 a rovněž jí neprodleně oznámit veškeré následné změny, které se jich týkají.

(8) Transpozice – časový rámec

EPBD II se stala účinnou dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie, které proběhlo dne 18. června 2010, a výslovně stanoví, že:

- (a) do 9. července 2012 jsou členské státy povinny přijmout a zveřejnit právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s příslušnými ustanoveními EPBD II;
- (b) nejpozději od 9. ledna 2013, respektive, od 9. července 2013, s možností některých výjimek používat příslušná ustanovení EPBD II na budovy užívané orgány veřejné moci i na budovy ostatní.

II. SHRNUTÍ

S ohledem na shora uvedené lze souhrnně konstatovat, že:

- (a) EPBD II stanovuje ambiciózní cíl spočívající v podstatném snížení energetické náročnosti budov v krátkém časovém intervalu;
- (b) stanovení srovnávacího metodického rámce pro výpočet nákladově optimální úrovně minimálních požadavků na energetickou náročnost budov závisí na doplňující legislativní činnosti Komise, ke které byla zmocněna;
- (c) EPBD II podstatným způsobem zasáhne do činnosti a aktivit „veřejného“ i „soukromého“ sektoru, je tedy žádoucí a nezbytný aktivní přístup příslušných vnitrostátních orgánů pro splnění cílů stanovených EPBD II;
- (d) zvýšený tlak na orgány veřejné moci na zajištění souladu budov v jejich užívání a/nebo vlastnictví nepochybně již nyní klade důraz na účinné plánování investice a požadavek na zajištění přiměřených finančních prostředků s efektivním využitím komunitárních nebo národních zdrojů financování;
- (e) s ohledem na omezené zdroje financování lze předpokládat zintenzivnění spolupráce soukromého a veřejného sektoru (PPP projekty) při realizaci konkrétních projektů za účelem splnění povinností stanovených EPBD II. ●

Mgr. Aleš Chamrád, LL.M.
MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Poznámky

[1] „větší renovaci“ se rozumí renovace budovy, při které:

- a) celkové náklady na renovaci obvodového pláště budovy nebo technických systémů budovy jsou vyšší než 25 % hodnoty budovy bez hodnoty pozemku, na němž budova stojí, nebo
- b) renovace probíhá u více než 25 % plochy obvodového pláště budovy;

Členské státy si mohou zvolit, zda uplatní možnost a) či b).

Rovnost žen a mužů:

Evropská komise vyzývá Českou republiku, aby dodržovala pravidla EU pro rovnost žen a mužů

V minulosti často medializované téma rovného zacházení a zákazu diskriminace se opět dostává do popředí. Evropská komise totiž dne 28. října 2010 zaslala České republice formální žádost o plné provedení pravidel Evropské unie (dále jen „EU“) proti diskriminaci na základě pohlaví v zaměstnání, která jsou definována ve směrnici 2002/73/ES[1], přepracované směrnici 2006/54/ES[2] (dále jen „směrnice“).

Z tohoto důvodu v souladu s článkem 258 Smlouvy o fungování Evropské unie zahájila Evropská komise (dále jen „Komise“) administrativní postup – tzv. řízení pro nesplnění povinnosti, které pro Českou republiku vyplývají z práva EU. Cílem tohoto řízení je, aby Česká republika dobrovolně dosáhla souladu s požadavky práva EU. Formální žádost v podobě odůvodněného stanoviska v rámci řízení o nesplnění povinnosti v EU přichází poté, co Česká republika řádně neprovedla všechny aspekty směrnice do svého vnitrostátního práva. Česká republika má nyní dva měsíce na to, aby oznámila Komisi, jak hodlá dosáhnout úplného souladu vnitrostátního práva se směrnicí. Pokud tak neučiní, dalším krokem Komise může být podání žaloby na Českou republiku u Soudního dvora Evropské unie.

Do sporu s Komisí se dostala Česká republika již v roce 2007, kdy s ní Komise zahájila řízení o porušení povinnosti členského státu. Přijetím nového antidiskriminačního zákona[3], který nabyl účinnosti 1. září 2009, došlo k odstranění Komisí vytýkaných skutečností. V případě neschválení zákona by Česká republika zřejmě hrozila žaloba[4].

Směrnice je ústředním prvkem rozsáhlejší evropské právní úpravy o rovném zacházení se ženami a muži. Rovnost pohlaví je základním právem, které zaujímá v právu EU privilegované postavení. Cílem směrnice je potlačit diskriminaci a naplnit zásadu stejné odměny za práci pro muže a ženy. Uvádí se v ní zejména podrobné definice přímé a nepřímé diskriminace,

obtěžování a sexuální obtěžování. Vyžaduje rovněž zřízení institucí, které se budou zabývat propagací, analýzou, sledováním a podporou rovného zacházení se všemi osobami bez diskriminace na základě pohlaví a vyzývá členské státy k podpoře dialogu s nevládními organizacemi. Lhůta pro provedení této směrnice do vnitrostátních právních předpisů uplynula dne 5. října 2005.

Nyní se ovšem Komise domnívá, že nedošlo k řádnému provedení ustanovení čl. 2 odst. 7 směrnice[5], týkajícího se ochrany žen v souvislosti s těhotenstvím a mateřstvím.

České právní předpisy nejsou v souladu se směrnicí zvláště proto, že nezajišťují ženám na mateřské dovolené právo:

- na prospěch ze zlepšení pracovních podmínek, na který by měly nárok během své nepřítomnosti, a
- vrátit se do práce za podmínky, které pro ně nejsou méně příznivé.

Nyní tedy České republice plyne lhůta na odstranění vytýkaných nedostatků. Výše popsaný krok Komise pravděpodobně souvisí i s tím, že v tomto roce končí Plán pro dosažení rovnosti mužů a žen na období 2006 – 2010 a dochází k analýzám jeho dopadů a odstranění nedostatků ve stanovených oblastech. Účelem tohoto plánu bylo kromě jiného i snížit genderovou segregaci na trhu práce, podpořit růst, zaměstnanost a sociální soudržnost v rámci EU. Komise před pár týdny oznámila, že přijala novou Strategii pro rovnost žen a mužů 2010 – 2015. Proto lze předpokládat, že Komise bude i nadále pozorně sledovat vnitrostátní opatření přijatá s cílem zlepšit rovnost žen a mužů na trhu práce a podpořit sociální začleňování žen. Jedním z klíčových opatření, které si Komise v nové strategii stanovila, je i monitorovat správné provádění právních předpisů EU o rovném zacházení se zvláštním důrazem na směrnici. ●

.....
Daša Aradská
Randl Partners
advokátní kancelář

Je nutné platit autorský poplatek za prázdné nosiče?

Užití díla pro osobní potřebu fyzické osoby či vlastní vnitřní potřebu právnické osoby či podnikající fyzické osoby je dovolené přímo zákonem č. 121/2000 Sb., autorským zákonem (dále jen „autorský zákon“). Za takové užití je ovšem třeba uhradit autorskou odměnu. Namísto uložení platební povinnosti zhotoviteli rozmnoženiny, který ji dovoleně a bezplatně pořizuje pro vlastní osobní potřebu, ukládá autorský zákon tuto povinnost tomu, kdo svou hospodářskou činností umožňuje masová domácí rozmnožování děl prostředky reprodukční techniky (např. kopírovací centra, prodejci prázdných disků).

Touto problematikou se zabýval Evropský soudní dvůr rozhodnutí (spis. zn.C-467/08) ve sporu španělské společnosti Padawan s místním autorským svazem Sociedad General de

Autores y Editores (SGAE – obdoba českého Ochranného svazu autorského, OSA). Společnost zabývající se prodejem hudebních přehrávačů a nosičů zastávala názor, že když nevyužívá disky na kopírování autorsky chráněných děl, nemusí platit poplatky (autorskou odměnu). Spor se dostal až k Evropskému soudnímu dvůru a ten dal společnosti za pravdu.

V tomto rozhodnutí Evropský soudní dvůr řekl, že musí existovat spojitost mezi zatížením vybavení, přístrojů a nosičů pro digitální rozmnožování poplatkem určeným k financování spravedlivé odměny a jejich předpokládaným používáním pro účely soukromého rozmnožování. V důsledku toho uplatnění poplatku za soukromé rozmnožování bez rozdílu, zejména na vybavení, přístroje a nosiče pro digitální rozmnožování, jež nebyly poskytnuty soukromým uživatelům a jsou zjevně vyhrazeny k jiným účelům než pro pořizování

rozmnožením k soukromému užití, není v souladu s evropským právem.

Z výše uvedeného vyplývá, že povinné osoby nebudou nadále odvádět odměny z nosičů a přístrojů, které nejsou určeny pro soukromé užití a které mají sloužit jinému účelu než možnosti rozmnožování autorsky chráněných děl pro osobní potřebu (zejm. nosiče a přístroje využívané podnikateli k zálohování dat). Tento závěr je přitom povinná respektovat i Česká republika. ●

Mgr. Ing. Jana Horská, advokát
bnt – pravda & partner, s.r.o.

bnt
bnt – pravda & partner, s.r.o.

Nový zákon o spotřebitelském úvěru a problematika lichvy

Ode dne 1. ledna 2011 nabývá účinnosti zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, který nahrazuje a zároveň ruší zákon č. 321/2001 Sb., o některých podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru. V souvislosti s jeho přijímáním se znovu otevřela otázka, jaká výše úroků je ještě zákonná, respektive v souladu s dobrými mravy.

Nová úprava poskytování spotřebitelského úvěru

Možnosti v oblasti boje proti lichvě byly výše uvedeným novým zákonem podle ohlasů odborníků využity polovičatě. Nový zákon totiž vychází vstříc spotřebitelům bezpochyby v oblasti informování, konkrétně v §§ 4 – 8 ZoSÚ kdy na úvěrující společnosti jsou kladeny vyšší nároky stran informací o poskytovaném úvěru pro spotřebitele, kdy společnost musí podat náležitě vysvětlení spotřebiteli, aby byl schopen posoudit, zda navrhovaná smlouva odpovídá jeho požadavkům a potřebám, a v případě nabízení úvěru reklamou musí společnost informovat spotřebitele i jasně, zřetelně a výstižně formou reprezentativního příkladu (povinné informace v reklamě, před uzavřením smlouvy, ve smlouvě a po dobu trvání spotřebitelského úvěru ve formě možnosti přečerpání jsou pak uvedeny v Přílohách 1 – 4 ZoSÚ). Podle § 9 ZoSÚ bude navíc úvěrující společnost nyní povinna odborně posoudit schopnost žadatele úvěr splatit. Na základě § 20 ZoSÚ pak v případě, že by společnost porušila svou povinnost spotřebitele náležitě informovat, dopustila by se správního deliktu, za který může být uložena pokuta až do 5 000 000 Kč, u porušení povinného odborného posouzení schopnosti žadatele splácet úvěr může být pokuta až 2 000 000 Kč. Tato konstrukce je však především Sdružením ochrany spotřebitelů (dále jen „SOS“) vnímána jako nedostatečná, spotřebitele málo ochraňující. Jako účinnější by se SOS jevílo zavedení určitých stropů nákladů na úvěr. Je možné si představit i řešení v podobě neplatnosti smlouvy od samotného počátku, nicméně je vždy třeba vzít v potaz vhodné vybalancování dvou principů – smluvní volnosti a ochrany slabší strany, přičemž je otázkou, zda by takové řešení již nebylo ochranné až příliš. Zvoleno

bylo řešení v nadcházející úpravě v § 8 ZoSÚ pouze pro porušení informování spotřebitele – v tom případě by byl úvěr již od data podpisu úročen diskontní sazbou platnou v době uzavření smlouvy.

Zákon posílí práva spotřebitelů i v tom, že spotřebitel podle § 11 ZoSÚ může od smlouvy odstoupit do 14 dnů bez udání důvodu, přičemž není povinen platit žádný sankční poplatek, úvěrující společnost má nárok pouze na úroky sjednané ve smlouvě vypočítané za dobu od načerpání úvěru do jeho vrácení. Podle § 15 ZoSÚ je omezen také sankční poplatek v případě předčasného splacení úvěru, úvěrující společnost pak má právo na náhradu nutných a objektivně odůvodněných nákladů, které jí vznikly v přímé souvislosti s předčasným splacením, ovšem výše náhrady nákladů nesmí přesáhnout 1 % z předčasně splacené části celkové výše spotřebitelského úvěru, přesahuje-li doba mezi předčasným splacením a sjednaným koncem spotřebitelského úvěru jeden rok, je-li menší, nesmí výše náhrady nákladů přesáhnout 0,5 % splacené části úvěru.

Jako nedostatek zákona je ale vnímáno chybějící omezení rozhodčích doložek, které obecně v právu ochrany spotřebitelů mohou být na úkor slabší strany zneužívány. Objevily se tak i návrhy, aby rozhodčí doložky byly zakázány. Naproti tomu se ale vyskytují názory, že lepším řešením je změna zákona o rozhodčím řízení jako takovém.

Problematika lichvy

Zároveň byla zvažována možnost úrokových stropů, které fungují např. na Slovensku, v Polsku, ale také ve Francii či Itálii. Tyto

stropy obsahoval návrh ČSSD ze začátku roku 2010, který stanovil, že RPSN[1] (roční procentní sazba nákladů) nesměla překročit zákonný limit odvíjející se od tzv. repo sazby České národní banky (dále jen „ČNB“). Půjčka do 9999 Kč nesměla repo sazbu překročit o 30 procentních bodů, nad 10 000 Kč o více než 25 procentních bodů a u úvěrů nad 30 000 Kč nejvýše o dvacet procentních bodů. V podobném duchu se nesl i návrh poslanců KDU-ČSL, který omezoval vyšší úrokové míry[2] – ta se odvozovala z lombardní sazby[3] stanovované ČNB a mohla činit jen její sedminásobek. V současné době by tak podle tohoto návrhu úroková míra činila 12,25 %. Žádný z těchto návrhů ale neprošel Poslaneckou sněmovnou PČR[4].

Podíváme-li se na zahraniční řešení regulace lichvy, pak např. na Slovensku je maximální výše RPSN podle jednotlivých kategorií úvěrů limitována dvojnásobkem průměrné hodnoty RPSN reportované jednotlivými poskytovateli a současně nesmí převyšit čtyřnásobek hodnoty váženého průměru průměrných hodnot RPSN a průměrné úrokové míry za všechny typy spotřebitelských úvěrů, což je stanoveno nařízením vlády. V Polsku existuje v občanském zákoníku ustanovení, podle kterého nesmí úroková sazba překročit čtyřnásobek lombardní sazby Polské národní banky. Navíc v zákoně o spotřebitelském úvěru polský zákonodárce zavedl maximální sazbu nákladů spotřebitelského úvěru (kromě zmíněných limitovaných úrokových nákladů), tedy celkovou výši poplatků, provize a ostatních nákladů spojených s uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru. Ta nesmí překročit 5 % jistiny poskytnutého spotřebitelského úvěru. Ve Francii tuto problematiku reguluje spotřebitelský zákon, který stanoví, že roční procentní sazba nesmí v době poskytnutí převyšovat

o více než jednu třetinu průměrnou efektivní sazbu uplatňovanou během předcházejícího čtvrtletí úvěrovými institucemi s podmínkami zahrnujícími obdobné riziko[5].

Oponenti takových řešení (tedy zavedení úrokových stropů) pak však argumentují tím, že by taková opatření omezila dostupnost úvěrů u solidních poskytovatelů a došlo by tak k přesunu žádostí o spotřebitelské úvěry do tzv. šedé ekonomické zóny, tedy do neregulované části ekonomického sektoru, čímž by se postavení spotřebitelů (respektive žadatelů o spotřebitelský úvěr) podstatně zhoršilo. Zastánci tohoto názoru nevidí problém v úrokové sazbě, ale v neúměrných sankcích za nesplacení úvěru. Zlepšení by také podle nich nastalo v případě, že by na nebankovní poskytovatele spotřebitelských úvěrů dohlížela ČNB a nikoliv Česká obchodní inspekce, jako je tomu dnes (a je stanoveno i v novém zákoně o spotřebitelském úvěru).

Judikatorní pohled

Určité vodítko pro určení případů lichvy musí tedy v českém prostředí poskytovat soudní rozhodování. V trestněprávních věcech je důležitým judikátem Nejvyššího soudu (dále jen „NS“) rozhodnutí NS sp. zn. 5 TDO 1282/2004[6]. V této věci se obviněný dopustil toho, že: „...půjčoval poškozeným různé finanční částky s vyšším úrokem pohybujiícím se od 70 % do 200 % ročně...“ Důležitá právní věta v tomto rozhodnutí NS je následující: „Při poskytování úvěrů a půjček existuje z hlediska požadovaných úroků určitá hranice, která odděluje standardní podnikatelskou činnost provozovanou v souladu s právním řádem a lichvu. Uvedenou hranici je podle trestního zákona to, co lze pokládat již za hrubý nepoměr mezi vzájemnými plněními pachatele a poškozeného ve smyslu § 253 odst. 1 tr. zák.

Poskytnutí půjčky peněz s úrokem dosahujícím 70 % a více za rok pak takový hrubý nepoměr zakládá.“

V případě rozhodnutí NS sp. zn. 5 Tdo 248/2003[7] obviněný zde půjčil poškozenému dvakrát 100 000 Kč, přičemž poškozený mu měl pak měsíčně až do zaplacení celé částky platit měsíční úrok ve výši 11 000 Kč. NS v tomto rozhodnutí dovedl, že spáchání trestného činu lichvy postačí, aby takovou povahu měl jen sjednaný lichvářský úrok. „Lichvářskou povahu ve smyslu § 253 odst. 1 věty druhé tr. zák. nemá totiž vypůjčená jistina, kterou měl poškozený vrátit, ale právě sjednaný lichvářský úrok ve výši 66 % ročně, tvořící příslušenství původní půjčky.“

V občanskoprávním soudnictví se NS k výši úroků, jež již lze považovat za lichvářskou, vyjádřil v rozhodnutí NS sp. zn. 21 CDO 1484/2004[8], konkrétně dovedl, že: „...nepřiměřenou a tedy odporující dobrým mravům je zpravidla taková výše úroků sjednaná ve smyslu ustanovení § 658 odst.1 obč. zák., která podstatně přesahuje úrokovou míru v době jejich sjednání obvyklou, stanovenou zejména s přihlédnutím k nejvyšším úrokovým sazbám uplatňovaným bankami při poskytování úvěrů nebo půjček. V projednávané věci soudy zjistily, že úroková míra u úvěrů poskytovaných bankami činila v době uzavření smluv o půjčce 9 až 15,5 % ročně. Vzhledem k tomu, že dohodnutá výše úroků (ve výši 60 % ročně) podstatně (téměř čtyřnásobně) přesahovala horní hranici této obvyklé úrokové míry, je za tohoto stavu věci odůvodněn právní závěr, že šlo o ujednání, které je v rozporu s dobrými mravy, a tedy ve smyslu ustanovení § 39 obč. zák. neplatné.“

NS však vydal i taková rozhodnutí, ve kterých domnělý lichvářský úrok sám za lichvářský nepovažoval. Takové je rozhodnutí NS sp.

zn. 29 CDO 4935/2008[9]. Dovolatel se v něm domáhal přezkoumání rozhodnutí krajského soudu, poněvadž považoval výši úroků z prodloužení za otázku zásadního právního významu, v čemž mu ale v jeho případě NS nedal za pravdu. „Zásadní právní význam nemá napadené rozhodnutí ani v otázce úroků z prodloužení (rozpor s hmotným právem není dán a sjednaná výše úroku /31 % ročně/ jej nečiní lichvářským ani z pohledu obdobných věcí projednávaných a rozhodovaných Nejvyšším soudem).“

Obecně a v teoretické rovině je pak lichva řešena např. v rozhodnutí NS sp. zn. 30 CDO 4665/2009[10].

Závěr

Zůstává otázkou, zda v boji proti lichvě je lepší zákonem stanovit úrokové stropy, či se má problematika řešit případ od případu a fakticky tak ponechat toto stanovení na soudech. V podstatě jde o širší právně-filozofickou otázku, zda má stát přijmout takovou ochrannou a výchovnou úlohu, aby exaktně stanovil, co již lichva je, či zda má ono rozhodování ponechat na společenském vývoji (neřku-li samotných lidech). Samozřejmě nelze říci, která možnost je lepší, obojí má své opodstatnění, každopádně současný český stav je pružnější, přičemž je legitimní přiznat, že v mnoha případech rozhoduje především znalost spotřebitele, který do smlouvy o spotřebitelském úvěru vstupuje, o jednotlivých podmínkách poskytnutí úvěru, což nový zákon má za úkol posílit. ●

Daniel Maroušek
Schaffer & Partner Legal, s.r.o.,
advokátní kancelář

Poznámky

[1] RPSN vyjadřuje míru nákladů z úvěru za období jednoho roku. V této sazbě jsou zahrnuty veškeré náklady související s úvěrem (např. poplatek za vedení úvěrového účtu, úroková sazba z úvěru a jiné další poplatky, které souvisí s úvěrem).

[2] Úroková míra představuje procentní navýšení sjednané částky za určité časové období. Výše úrokové sazby z úvěru je závislá na mnoha faktorech. Jedním z těchto faktorů je základní úroková sazba centrální banky.

[3] Lombardní sazbou jsou úročeny úvěry obchodních bank u ČNB.

[4] Čtrnáctideník CEVRO Institutu č. 11/2009 ze dne 26. 5. 2009, online: <http://www.cevro.cz/cs/publikace-cevro/ctrnactidenik/>

[5] Regulace úrokových sazeb a RPSN v vybraných zemích, zpracováno Oddělením pro všeobecné studie Parlamentního institutu, online: www.bohuslavsobotka.cz/Downloads/1544.doc

[6] online: http://www.nsoud.cz/JudikaturaNS_new/judikatura_prevedena2.nsf/WebSearch/707EA144BF3BBCEFC12575EF003971E0?openDocument

[7] online: http://www.nsoud.cz/JudikaturaNS_new/judikatura_prevedena2.nsf/WebSearch/2304952F6905D706C12575EF00397776?openDocument

[8] online: http://www.nsoud.cz/JudikaturaNS_new/judikatura_prevedena2.nsf/ebSearch/7DCE9F590CF4D498C12575EF

00379505?openDocument

[9] online: http://www.nsoud.cz/JudikaturaNS_new/judikatura_prevedena2.nsf/WebSearch/1EADCE4FB395FD34C125760001D42AF?openDocument

[10] online: http://www.nsoud.cz/JudikaturaNS_new/judikatura_prevedena2.nsf/WebSearch/602F4CE7EE078BB2C12576D30036B389?openDocument

EVIDENCE PRACOVNÍ DOBY

V rámci naší praxe se na nás často naši klienti obracují s řadou otázek týkajících se evidence pracovní doby, neboť současná právní úprava je velmi stručná. Vzhledem k nedostatku dosavadní judikatury, která by dala jednoznačný návod jak postupovat, tak není vedení evidence pracovní doby v některých dílčích otázkách zcela jasné. V našem článku bychom rádi na některé otázky nalezli odpověď.

V úvodu bychom rádi vyjasnili dva související, nikoliv ale totožné pojmy, a to (i) evidence docházky a (ii) evidence pracovní doby.

Evidence docházky není ze zákona povinná (resp. není žádným způsobem regulovaná) a není zpravidla totožná s evidencí pracovní doby, protože pouze označuje, jakou dobu se zaměstnanec zdržuje na pracovišti (nikoliv, že přímo pracuje). Proto platí, že evidenci docházky si může zaměstnavatel upravit jakýmkoliv způsobem, který vyhovuje jeho potřebám. V praxi není neobvyklé, že evidence docházky slouží jako podklad pro vedení evidence pracovní doby. V takovém případě je nutné zkoumat konkrétní podmínky u zaměstnavatele, zda nemůže docházet ke zkreslení evidence pracovní doby (například z důvodu, že vstupní turniket evidence docházky je příliš vzdálen od pracoviště zaměstnance).

Naproti tomu vedení evidence pracovní doby je zákonnou povinností každého zaměstnavatele, jejíž nedodržení je možné kvalifikovat jako správní delikt dle zákona o inspekci práce (zákon č. 251/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Za tento správní delikt lze uložit zaměstnavateli pokutu teoreticky až do výše 400 000 Kč.

Právní úprava evidence pracovní doby je zakotvena v § 96 odst. 1 a 2) zákoníku práce (zákon č. 262/2006, ve znění pozdějších předpisů; dále také jen „ZP“). Zaměstnavatel je tímto ustanovením uložena povinnost evidovat: (i) skutečně odpracovanou dobu, (ii) odpracovanou práci přesčas, (iii) odpracovanou noční práci, (iv) pracovní pohotovost a (v) odpracovanou dobu v pracovní pohotovosti. Pokud zaměstnavatel implementoval konto pracovní doby (což není v praxi časté), musejí evidovat i další údaje (viz § 87 ZP).

Přestože to z citovaného ustanovení přímo nevyplývá, měla by být práce přesčas evidována oddě-

leně podle toho, zda byla zaměstnanci nařízena nebo s ním dohodnutá – v rámci kalendářního roku lze totiž nařídit maximálně 150 hodin práce přesčas, ostatní pak již musí být se zaměstnancem dohodnuta (viz § 93 odst. 2 a 3 ZP). Obdobně lze doporučit, aby z evidence pracovní doby bylo možné vyčíst, že zaměstnanci byla řádně poskytnuta přestávka v práci na jídlo a oddech (§ 88 ZP), případně i bezpečnostní přestávka (§ 89 ZP), pokud na ni má zaměstnanec právo. To samé platí i pro možnou kontrolu dodržování nepřetržitého odpočinku mezi dvěma směny a odpočinku v týdnu podle § 90, respektive 92 ZP. Je přitom zřejmé, že výše uvedené se týká především provozů s nerovnoměrně rozvrženou pracovní dobou nebo pružnou pracovní dobou, kdy zaměstnanci nepracují v pevně daných a neměnných směnách od pondělí do pátku. Zaměstnavatelé dále musejí vedle odpracované doby evidovat i důvody, proč zaměstnanci nepracují, a to s ohledem na skutečnost, že s absencí zaměstnavatele mohou být spojeny rozličné povinnosti a práva obou stran, ať již jde například o povinnost vyplácet v některých případech náhradu mzdy, nebo naopak možnost postihnout neomluvenou absenci výpovědí.

Pělivě vedená evidence pracovní doby pak může sloužit jako efektivní potvrzení plnění výše uvedených povinností v případě kontrol prováděných příslušným inspektorátem práce. Pochopitelně lze evidenci pracovní doby použít i pro rozličné interní kontroly či audity. V této souvislosti bychom rádi uvedli, že zejména v případě pevně stanovených směn nevidíme problém, pokud se v evidenci za den, kdy zaměstnanec odpracuje svou směnu přesně dle rozvrhu (včetně příchodu na a odchodu z pracoviště), objeví pouze určitá značka (např. čárka v listinné evidenci), a pouze v případě určité odchylky se přesně uvedou konkrétní údaje o docházce.

Bližší vymezení, jakým způsobem má být evidence pracovní doby vedena, nicméně zákoník práce neposkytuje. Zaměstnavatel tak může vést evidenci jak v písemné (listinné), tak i elektronické formě, neboť tuto věc ustanovení § 96 ZP vůbec neřeší (jinými slovy, elektronická forma není zakázána). V obou případech platí, že je zájmem zaměstnavatele stanovit, aby ve schválené evidenci pracovní doby nebylo možné dodatečně dělat změny. Nastavení příslušných pravidel znemožňujících manipulace s evidencí může omezit potenciaální námitky ze strany zaměstnanců. Současně tím bude splněn požadavek vycházející z judikatury

Nejvyššího soudu ČR, aby evidence pracovní doby byla průkazná (druhým požadavkem kladeným na evidenci je její přehlednost). Obecně platí, že při elektronické evidenci vždy existuje určité riziko, že dojde k jejímu zneužití, respektive ke zpochybnění, že určitý úkon (např. schválení docházky) provedla skutečně schvalující nadřízená osoba. Nicméně takové riziko (při standardním IT zabezpečení) nepovažujeme za výrazně vyšší než u „papírové“ evidence, kde mimo jiné rovněž hrozí zpochybnění např. podpisu schvalující nadřízené osoby.

Jelikož je vedení evidence pracovní doby povinností zaměstnavatele, nemůže být tato povinnost přenesena na zaměstnance. To ale neznamená, že by od zaměstnance nemohla být požadována určitá součinnost, například právě při zaznamenávání počátku a ukončení výkonu práce nebo při vedení výše zmíněné evidence docházky, která je následně podkladem pro evidenci pracovní doby.

Pro případ, kdy sám zaměstnanec zadává vstupní data do evidence pracovní doby, zákoník práce nestanoví, zda a jakým způsobem musí být evidence pracovní doby následně schvalována nebo kontrolována zaměstnavatelem. Schválení dat deklarovaných zaměstnancem je ale vhodné zejména z toho důvodu, že teprve tímto úkonem zaměstnavatel de facto splní svou evidenční povinnost (do okamžiku schválení se jedná vlastně pouze o úkon či „návrh“ zaměstnance). Součástí schválení by měla být i kontrola nadřízeným zaměstnancem, který má garantovat, že údaje uvedené zaměstnancem jsou v souladu se skutečností. Schválením evidence přebírá nadřízený zaměstnanec rovněž odpovědnost, že je evidence bezvadná, tedy že odpovídá skutečnosti. To může být důležité například v případě budoucích šetření, kdy dojde ke zjištění nepravdivého údaje v evidenci.

Ačkoliv se na první pohled může jevit právní úprava evidence pracovní doby jednoduchá, měli by jí zaměstnavatelé věnovat pozornost, aby se vyvarovali zbytečných problémů a případnému postihu ze strany kontrolních úřadů. ●

JUDr. Jaroslav Škubal, advokát, partner
Mgr. Tomáš Liškutin, advokátní koncipient
PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář,
člen Ius Laboris

Souběh funkcí aneb může člen představenstva působit jako generální ředitel?

WHITE & CASE

Souběhem se rozumí situace, kdy je statutární orgán nebo jeho člen – nejčastěji jednatel společnosti s ručením omezeným či člen představenstva akciové společnosti v téže společnosti zároveň v pracovním poměru se společností, tedy je jejím zaměstnancem, a to často na vedoucí pozici např. generálního či finančního ředitele. V praxi je souběh stále obvyklým jevem, a to hned z několika důvodů.

Motivy pro souběh funkcí

Jeden z důvodů využívání souběhu je historický, neboť se jednalo o hojně využívaný způsob úpravy výkonu funkce statutárního orgánu (někdy dokonce pracovní smlouvy nesprávně uváděly výkon funkce statutárního orgánu jako druh práce) a zároveň jeho využití ve vedoucí funkci ve společnosti, který společnosti neměly důvod nijak měnit. Řada velkých společností má doposud ve stanovách mezi ostatními orgány společnosti nejen uvedeného generálního ředitele, ale má též stanoveno, že generální ředitel je současně členem představenstva společnosti.

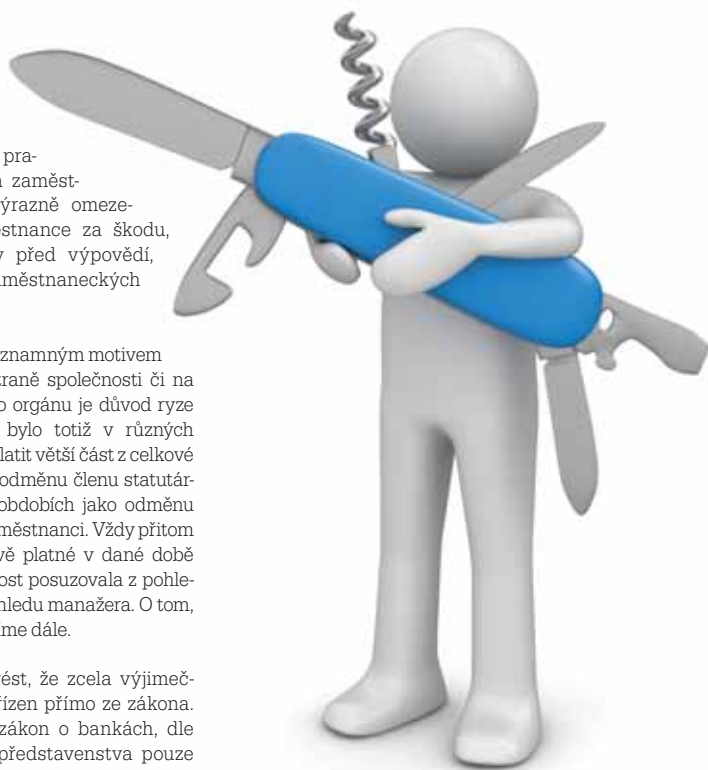
Dalším motivem je snaha členů statutárních orgánů dosáhnout postavení, které mají v pracovněprávních vztazích zaměstnanci, tj. především výrazně omezené odpovědnosti zaměstnance za škodu, silnější právní ochrany před výpovědí, odstupného i různých zaměstnaneckých výhod.

Posledním a nikoliv nevýznamným motivem pro souběh funkcí na straně společnosti či na straně člena statutárního orgánu je důvod ryze ekonomický. Historicky bylo totiž v různých obdobích výhodnější vyplatit větší část z celkové vyplácené odměny jako odměnu členu statutárního orgánu a v jiných obdobích jako odměnu generálnímu řediteli – zaměstnanci. Vždy přitom záleželo na právní úpravě platné v dané době a na tom, zda se výhodnost posuzovala z pohledu společnosti nebo z pohledu manažera. O tom, jak je tomu nyní, se zmíníme dále.

Pro úplnost je třeba uvést, že zcela výjimečně je souběh funkcí nařízen přímo ze zákona. Takovým případem je zákon o bankách, dle něž mohou být členy představenstva pouze vedoucí zaměstnanci banky.

Jaký režim je finančně výhodnější?

Z ekonomického pohledu existuje několik rozdílů v postavení členů statutárních orgánů a zaměstnanců s ohledem na jejich odměny, které za ně společnost povinně odvádí. Tím nejvýznamnějším rozdílem je fakt, že pro společnost je odměna vyplácená zaměstnanci, na rozdíl od odměny určené pro členy statutárních orgánů, daňově uznatelným nákladem. Dalším rozdílem, svědčícím naopak ve prospěch ekonomické výhodnosti režimu člena statutárního orgánu, je fakt, že v oblasti sociálního zabezpečení obecně nedochází ani na straně společnosti ani na straně člena statutárního orgánu k odvodům pojistného na nemocenské

a důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Přitom ale platí, že odvodový režim (daň z příjmů, sociální zabezpečení, zdravotní pojištění) jednatel je obecně shodný s režimem zaměstnance.

Daňové a pojistné aspekty shrnujeme v tabulce 1 na následující straně.

Z pohledu výše efektivní daňové sazby příjmu plateb, tedy zaměstnance či člena představenstva je v současnosti výhodnější režim člena představenstva, neboť člen představenstva odvádí daň pouze ze své odměny navýšené o zdravotní pojištění, zatímco zaměstnanec či jednatel odvádí daň ze své odměny obecně zvýšené o zdravotní pojištění a všechny složky sociálního zabezpečení.

Efektivní daňová sazba a také výhodnost pro společnost je patrná z příkladu uvedeného v tabulce 2.

Nepovolený souběh funkcí = riziko neplatnosti pracovní smlouvy

Výklad souběhu funkce statutárního orgánu se zaměstnaneckým poměrem, který dlouhodobě uplatňují české soudy, obecně umožňuje existenci souběhu v případě, kdy osoba např. ve funkci člena představenstva a generálního ředitele společnosti vykonávala na obou postech odlišné činnosti. To však v praxi může fungovat jen velmi obtížně. U zaměstnanců ve vedoucích pozicích totiž není vůbec snadné jejich pracovní činnosti správně definovat a odlišit tak, aby se neshodovaly s činnostmi vykonávanými členy statutárních orgánů. Pokud se činnost člena představenstva a generálního ředitele neshoduje, není souběh funkcí problematický.

Naopak, v případě, kdy se činnost člena představenstva a generálního ředitele shoduje a jeho pracovní poměr vznikne až po jeho zvolení do funkce člena představenstva, považuje se jeho pracovní poměr za neplatný. V situaci opačné, kdy pracovní poměr vznikne ještě před volbou do funkce člena představenstva, nebyl a není závěr o neplatnosti pracovního poměru tak jednoznačný.

Praktickým důsledkem neplatnosti pracovních smluv v důsledku nedovoleného souběhu funkcí mohlo být až donedávna riziko překvalifikování režimu plateb odváděných státu, respektive zdravotním pojišťovnám a vznik určitých technických zmatků v organizační struktuře společnosti (neexistence formálního vrcholného představitele operativního managementu společnosti). Ve vztahu k právním úkonům učiněným manažerem – zaměstnancem a současně členem statutárního orgánu nemělo následně zneplatnění pracovní smlouvy žádné negativní důsledky.

Souběh funkce = neplatnost smluv se třetími osobami?!

Nikdo se zřejmě nepozastaví nad tím, že generální ředitel je ze své funkce na základě vnitřních předpisů společnosti oprávněn samostatně jednat a podepisovat za společnost. A to i v případě, že je generální ředitel zároveň jednatelem nebo členem představenstva. Dlouho nečinilo žádné problémy ani to, že způsob jednání generálního ředitele jako člena statutárního orgánu byl často omezen požadavkem společného jednání dvou (či více) členů představenstva či více jednatelů.

V roce 2008 však došlo k zásadnímu obratu a pro platnost úkonů učiněných osobami při souběhu se rozhodujícím stal způsob, jakým je

osoba jako člen statutárního orgánu oprávněna za společnost jednat. V případě, že generální ředitel ve výše popsané situaci jedná za společnost samostatně a nedodrží způsob jednání požadovaný po něm jako po jednateli či členovi představenstva, není právní úkon jím učiněný platný a společnost nezavazuje! Dopad tohoto rozhodnutí by mohl být nesmírně problematický především ve zpětném zneplatnění úkonů učiněných v rozporu s nově přijatým postupem. S ohledem na zásadní obrat ve výkladu zaběhnuté praxe se domníváme, že principiálně by taková situace neměla být k tíži účastníků právních vztahů jednajících v dobré víře.

Možná řešení souběhu a neplatnosti smluv

Poté, co NS v roce 2008 pohrozil neplatností právních úkonů učiněných samostatně např. generálním ředitelem, který je zároveň členem představenstva a v pozici člena představenstva není oprávněn jednat samostatně. Nejvyšší soud také připustil, že možným řešením, jak se vyhnout neplatnosti úkonů, je speciální nastavení jednání takového člena představenstva v rámci stanov společnosti a případně též na základě

rozhodnutí představenstva. Jiným možným řešením v situaci, kdy se generální ředitel stane členem představenstva, by mohlo být ukončení pracovního poměru a zahrnutí zaměstnanec-kých výhod do smlouvy o výkonu funkce.

Závěr

Problematika řešení režimu vztahu manažera ke společnosti se může jevit jako banální, technická a z pohledu významnosti jiných vztahů, do nichž společnost vstupuje, za marginální. S ohledem na rizika neplatnosti právních úkonů učiněných manažerem v nevhodném režimu však doporučujeme i k této problematice přistupovat velmi citlivě a obezřetně jak ostatně vyplývá z principu povinnosti péče řádného hospodáře, který se vztahuje na každého jednatele či člena představenstva nebo dozorčí rady. A mimochodem, ani této povinnosti (a odpovědnosti za její porušení) se jednatel, člen představenstva nebo dozorčí rady nezbaví tím, že se „nechá zaměstnat“. ●

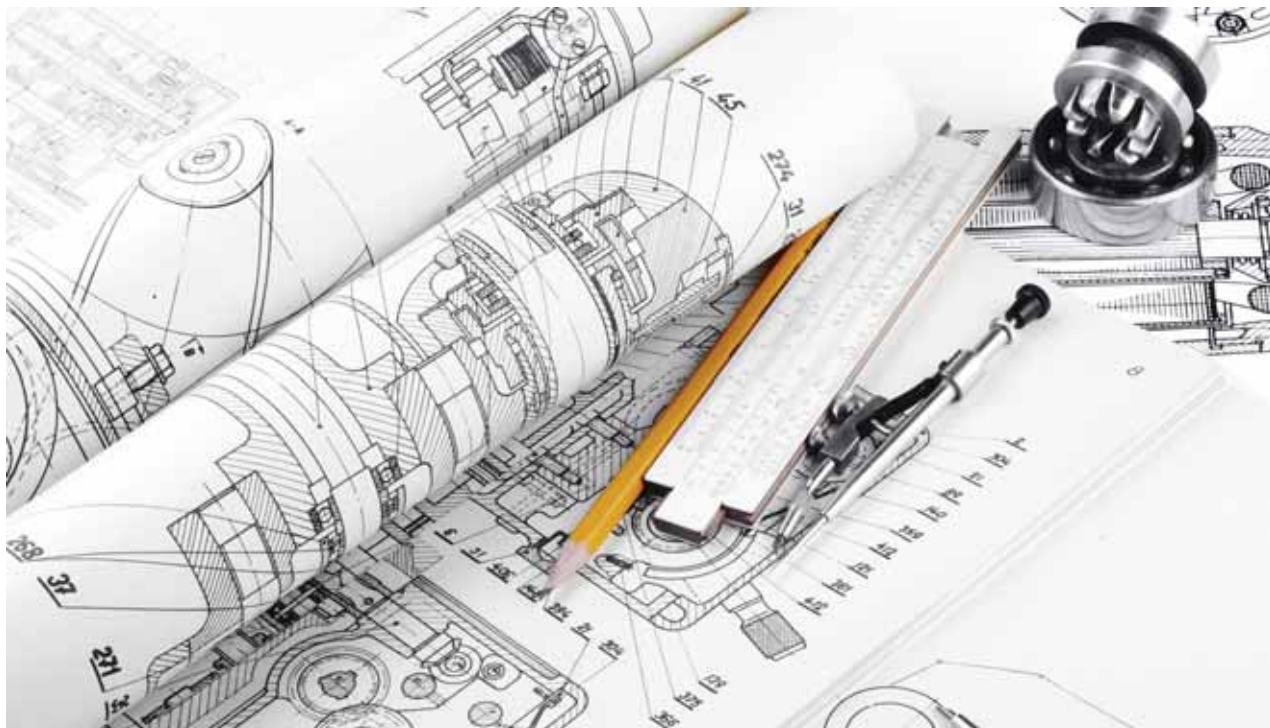
Zdeněk Mikuláš, advokát
Kamila Rychtářová
White & Case advokátní kancelář

	Zaměstnanec / jednatel	Člen představenstva / dozorčí rady
Daňové hledisko (ze strany příjemce plateb)	Odměna podléhá dani z příjmů ze závislé činnosti, její srážky provádí a odvádí společnost	Odměna podléhá dani z příjmu ze závislé činnosti, její srážky provádí a odvádí společnost
Daňové hledisko (ze strany společnosti)	Odměna zaměstnance / jednatele je daňově uznatelný náklad pro společnost	Odměna není daňově uznatelný náklad pro společnost
Sociální zabezpečení	Podléhá*	Nepodléhá
Zdravotní zabezpečení	Podléhá	Podléhá

* Včetně sociálního pojištění („SP“) a zdravotního pojištění („ZP“) hrazeného zaměstnavatelem.

Pohled příjemce plateb	Zaměstnanec	Jednatel	Člen představenstva / dozorčí rady
Hrubá odměna	1.200.000	1.200.000	1.200.000
SP hrazené příjemcem plateb (6,5 %)	78.000	78.000	0
ZP hrazené příjemcem plateb (4,5 %)	54.000	54.000	54.000
SP hrazené společností (25/21,5 %)	300.000	258.000	0
ZP hrazené společností (9 %)	108.000	108.000	108.000
Superhrubá odměna*	1.608.000	1.566.000	1.308.000
Daň z příjmů	241.000	234.900	196.200
Čistá odměna	826.800	833.100	949.800
Efektivní sazba daně (vč. SP + ZP)	31,10 %	30,58 %	20,85 %
Pohled společnosti			
Náklad společnosti	1.608.000	1.566.000	1.308.000
Efektivní náklad společnosti (po zdanění)	1.302.480	1.268.460	1.287.480

* Jednatel s. r. o., kteří pobírají odměnu v minimální výši pro rok 2010 6 000 Kč měsíčně, jsou účastníky výhradně systému důchodového pojištění, tj. nejsou účastníky nemocenského pojištění.

Technické normy a jejich využití v praxi

Cílem tohoto článku je stručně odpovědět na otázku co to jsou technické normy a jaká je jejich funkce. V dnešní době se totiž s technickými normami setkáváme téměř každý den, ať již přímo či zprostředkovaně, aniž bychom si často tuto skutečnost plně uvědomovali.

Jedním z příkladů využití technických norem je proces výroby, kdy například určitá část výrobního procesu daného produktu podléhá úpravě určité technické normy. Stavby, v nichž se každodenně pohybujeme, potraviny, automobily, elektrické spotřebiče, hračky, výrobky užívané ve zdravotnictví a mnoho dalších tak jsou tímto způsobem spojeny s určitou technickou normou.

Účelem technických norem je stanovení požadavků, resp. kladení podmínek na vybrané výrobky potenciálně ohrožující oprávněný zájem (zdraví a bezpečnost osob, majetek, životní prostředí apod.) a s tím spojené usnadnění obchodování. Technická norma je dokumentem poskytujícím pravidla, návody nebo definice pro určitý výrobek nebo postup, je určena pro opakované nebo stálé použití a vytvořená v kooperaci odborníků v daném oboru, výrobců a uživatelů, ministerstev a jiných orgánů státní správy.

Technické požadavky na výrobky a technické normy jsou upraveny jednotlivými právními řády. V České republice tak vznikají normy ČSN a kupříkladu ve Spojeném Království Velké Británie a Severního Irsku vznikají normy označované BS (British standard).

Obchodování dnešní doby samozřejmě není lokalizováno, není omezeno pouze na národní trhy. Na úrovni Evropské unie (EU) proto vyplynul, z důvodu rozdílnosti národních úprav požadavků na výrobky a z potřeby odstranit překážky volnému pohybu zboží potenciálně ohrožujícímu určitý oprávněný zájem, zájem sjednotit (harmonizovat) národní předpisy členských států Evropské unie. Mnoho výrobků umístovaných na trh EU musí dnes splňovat technické požadavky stanovené nařízením, směrnicemi a dalšími akty EU. Takové výrobky musí být často v souladu s normami nesoucími označení EN (European norm).

V oblasti českých technických norem tak mají důležitou úlohu i harmonizované české technické normy, tedy normy přejímající plně požadavky, stanovené evropskou normou nebo

harmonizačním dokumentem, které uznaly orgány Evropského společenství jako harmonizovanou evropskou normu, nebo evropskou normu, která byla jako harmonizovaná evropská norma stanovena v souladu s právem Evropských společenství společnou dohodou notifikovaných osob.

Na mezinárodní úrovni vznikají normy, jakými jsou například normy nesoucí označení ISO vytvářené Mezinárodní organizací pro normalizaci (International Organization for Standardization) nebo normy nesoucí označení IEC vytvářené Mezinárodní komisí pro elektrotechniku (International Electrotechnical Commission).

České technické normy (ČSN)

V České republice je právním předpisem upravujícím technické požadavky na výrobky a problematiku technických norem zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů. K jeho provedení jsou následně vydávána nařízení vlády, z nichž uvádíme výběrem nařízení vlády č. 173/1997 Sb., kterým se stanoví vybrané výrobky k posuzování shody, nařízení vlády č. 179/1997 Sb., kterým se stanoví grafická podoba české značky shody, její provedení a umístění na výrobku, nařízení vlády č. 70/2002 Sb., kterým se stanoví požadavky na zařízení pro dopravu osob, nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky, nařízení vlády č. 190/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na stavební výrobky označované CE, nařízení vlády č. 17/2003 Sb., kterým se stanoví požadavky na elektrická zařízení nízkého napětí, nařízení vlády č. 19/2003 Sb., kterým se stanoví požadavky na hračky, nařízení vlády č. 21/2003 Sb., kterým se stanoví požadavky na osobní ochranné prostředky a mnoho dalších. České technické normy nesou označení ČSN.

Česká technická norma je dokumentem schváleným pověřenou právníčkou osobou pro opakované nebo stále použití, vytvořeným podle zákona o technických požadavcích na výrobky, a označeným písemným označením ČSN, jehož vydání bylo oznámeno ve Věstníku Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Tvorbu a vydáváním Českých technických norem je pověřen konkrétně Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚMNZ). V praxi často vznikají české technické normy tím způsobem, že dochází k převzetí určité evropské nebo mezinárodní normy. Taková norma poté nese označení ČSN EN (například ČSN EN 61907: Inženýrství spolehlivosti komunikačních sítí), případně ČSN ISO (například ČSN ISO 31000: Management rizik – Principy a směrnice), ane-

bo rovněž ČSN EN ISO (například ČSN EN ISO 15544: Naftový a plynárenský průmysl – Těžební zařízení v přibližných vodách – Požadavky a návody pro havarijní stavy).

Závaznost ČSN

České technické normy nejsou obecně závazné. V některých případech však vzniká povinnost dodržovat České technické normy na základě právního předpisu, který stanoví, že v určitém případě musí být postupováno v souladu s určenou technickou normou. V právních vztazích, upravených takovým právním předpisem, je následně odkázáno na českou technickou normu a daný subjekt je povinen takovou normu dodržovat. V takové situaci je tak například podle ustanovení § 160 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) zhotovitel stavby, který je povinen provádět stavbu v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu a s ověřenou projektovou dokumentací, dodržet obecné požadavky na výstavbu, popřípadě technické předpisy a technické normy a zajistit dodržování povinností k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce vyplývajících ze zvláštních právních předpisů. V ustanovení § 196 odst. 2 stavebního zákona je dále stanoveno, že pokud stavební zákon nebo jiný právní předpis vydaný k jeho provedení stanoví povinnost postupovat podle technické normy (ČSN, ČSN EN), musí být tato technická norma bezplatně veřejně přístupná.

Povinnost dodržovat technické normy zakládá rovněž zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce. Konkrétně ustanovení § 106 odst. 4 písm. c) zavazuje zaměstnance dodržovat právní a ostatní předpisy a pokyny zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, s nimiž byl zaměstnanec řádně seznámen, a řídit se zásadami bezpečného chování na pracovišti a informacemi zaměstnavatele. Technické normy poté zákoník práce řadí mezi právní a ostatní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v ustanovení § 348. Obdobných příkladů lze v českém právním řádu najít samozřejmě mnohem více a každý podnikatel by měl dodržování obecných předpisů, odkazujících na technické normy, důsledně dbát.

Právní předpis může rovněž odkaz na technickou normu koncipovat, jako eventualitu splnění požadavku toho, nebo jiného právního předpisu. V takových případech je shoda výrobku, činnosti, postupu nebo parametru s technickou normou možným způsobem splnění požadavku takového právního předpisu. Tento požadavek kladený daným právním předpisem však může být splněn i jiným způsobem. Dodržení ČSN v tomto případě není povinné, nicméně postup ve shodě s konkrétní ČSN usnadní prokázání

splnění požadavku konkrétního právního předpisu. Jako příklad je možné uvést ustanovení § 3 písm. k) vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby. V tomto ustanovení je definována tzv. normová hodnota. Normovou hodnotu je konkrétní technický požadavek, zejména limitní hodnota, návrhová metoda, národně stanovené parametry, technické vlastnosti stavebních konstrukcí a technických zařízení, obsažené v příslušné české technické normě, jehož dodržení se považuje za splnění požadavku konkrétního ustanovení vyhlášky č. 268/2009 Sb. Máme za to, že v takovém případě může být požadavek právního předpisu splněn (tj. dodržena stanovená normová hodnota) i v případě, kdy bude postupováno jiným způsobem, než způsobem předpokládaným určitou českou technickou normou. Prokázání splnění tohoto požadavku právního předpisu (tj. dodržení normové hodnoty) by však bylo v případě použití postupu předpokládaného ČSN výrazně snazší.

ČSN, ale i jakékoliv jiné technické normy (ISO, IEC, API apod.) jsou vhodným nástrojem pro využití v obligačních právních vztazích vznikajících ze smlouvy. Odkazem na technickou normu lze určit např. jakost, způsob provedení nebo parametry zboží, které má být předmětem určitého smluvního vztahu. Samozřejmě jsou možné různé způsoby využití dané technické normy. Smluvní strany tak mohou využít celý text normy, ale stejně tak je možné odchytil se dohodou od určitých ustanovení (nastavit např. jiné parametry určitých vlastností, ať už přísnější či volnější), nebo je přímo vyloučit. V dané smlouvě upravující předmětný smluvní vztah by poté měla být konkrétní norma přesně specifikována. Vzhledem k tomu, že jsou normy často měněny, je také vhodné, aby byla platnost normy ukotvena k určitému časovému momentu, například k okamžiku uzavření smlouvy. Zároveň považujeme za vhodné, aby text dané normy byl ke smlouvě připojen, nebo aby smluvní strany ve smlouvě výslovně prohlásily, že je jim text a smysl normy znám (pokud tomu tak skutečně je). Využití technických norem k tomuto účelu je bezsporně výhodné, neboť dotváří obsah smlouvy tak, aby byl například chráněn dodavatel i odběratel určitého produktu a každému podnikateli, působícímu v určitém oboru, se jistě vyplatí sledovat vývoj související technické normalizace. ●

JUDr. Kamil Šebesta, MBA, advokát
Mgr. Jonáš Procházka, advokátní koncipient
KŠD ŠTOVIČEK advokátní kancelář, s.r.o.

Zdravotní tvrzení:

seznamy jsou konečně zde!

JUDr. Filip Winter
advokátní kancelář

Již po tři roky se odborná veřejnost potýká s problémem, který se jmenuje Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin.

Toto nařízení, které je samozřejmě přímo účinné, má za cíl regulovat používání nutričních a zdravotních tvrzení u potravin, a to nejen na obalech, ale také v reklamě. Princip nařízení je jednoduchý: dnes jsou v celé EU všechna zdravotní tvrzení zakázána, aby se potraviny nepletly s léky, ale trh si je žádá a proto je namísto některá oprávněná zdravotní tvrzení u potravin povolit. Jde o logickou úvahu, ke které se postupně přidali i ti, kteří původně nařikli nad další regulací z Bruselu. Podstatou celého nařízení, bez kterého nemůže vůbec fungovat, je vydání celoevropského seznamu povolených zdravotních tvrzení.

Seznam ovšem dlouho nevycházel, což vedlo ke skutečným absurditám a také k mnohým pokutám, uděleným Radou pro rozhlasové a televizní vysílání právě za neschválená zdravotní tvrzení v reklamách potravin. Nyní Evropská komise konečně vydala prvních sedm samostatných Nařízení, ve kterých určila tvrzení právně závazně povoluje či zakazuje, tedy první část zmíněného seznamu. Vydala je velmi nenápadně, až bezmála utajeně a tak o nich dlouho nikdo nevěděl. Jde například o Nařízení Komise č. 983/2009, č. 384/2010 anebo č. 1024/2009.

Nařízení překvapivě vycházejí vždy k malým skupinkám tvrzení. V této fázi, po letech diskusí, odborných evropských plén a zasedání nejlepších odborníků by se spíše hodilo rčení „hora

porodila myš“, když výsledkem je například vědecké povolení tvrzení „Vápník je potřebný pro normální růst a vývin kostí u dětí“. Ale jak bude povolených tvrzení přibývat, bude snad i takto vznikající seznam dávat oporu dalším a dalším výrobcům a nakonec, možná, bude reklama potravin jen vědecky správná.

Co se tedy již například smí? Konečně můžete u Vaší potraviny třeba sdělit, že „Bylo zjištěno, že estery rostlinných stanolů snižují hladinu cholesterolu v krvi. Vysoká hladina cholesterolu je rizikovým faktorem pro vznik ischemické choroby srdeční“, ale musíte to doprovodit informací, že příznivého účinku se dosáhne při přívodu nejméně 2 g rostlinných stanolů denně. Lze také říci, že „Bílkoviny jsou potřebné pro normální růst a vývin kostí u dětí“ anebo že „Vitamin D je potřebný pro normální růst a vývin kostí u dětí“, pokud jej ovšem máte v produktu stanovené množství. Evropská komise také potvrzuje, že „Bylo zjištěno, že žvýkačka oslazená 100% xylitolem snižuje množství zubního plaku. Velké množství zubního plaku představuje rizikový faktor při tvorbě zubního kazu u dětí.“, avšak k tomu je třeba spotřebitelům dodat, že příznivého účinku je dosaženo konzumací 2–3 g

žvýkačky oslazené 100% xylitolem nejméně třikrát denně po jídle.

A co se již jednoznačně nesmí? Zakázáno kupodivu bylo třeba tvrzení „Černý čaj vám pomůže soustředit se“ či snad ještě překvapivěji „Mléčné výrobky (mléko a sýry) podporují zdravý chrup u dětí“.

Doplňuji jen, že každý obal, na kterém je nějaké zdravotní tvrzení, musí navíc obsahovat sdělení o významu různorodé a vyvážené stravy a zdravého životního stylu; množství potravin a způsob konzumace potřebné k dosažení uvedeného příznivého účinku; sdělení určené osobám, které by se měly vyhnout konzumaci této potraviny a vhodné varování, pokud nadměrná konzumace daného produktu může ohrozit zdraví. A ještě dále, týká-li se tvrzení prevence nemoci či dětí, musí též uvádět, že na vzniku onemocnění, na které tvrzení odkazuje, se podílí více rizikových faktorů a že úprava jednoho z těchto rizikových faktorů může nebo nemusí mít příznivý účinek. ●

JUDr. Filip Winter, advokát
AK Winter & spol.

Ústavní soud ČR se vyjádřil k otázce přestávky v práci během nepřetržitého provozu

Ústavní soud se ve svém rozhodnutí dne 16. září 2010, sp. zn. III. ÚS 2387/10, vyjádřil ke správnému výkladu pojmu „nepřetržitý provoz“ a k organizaci práce a s tím souvisejících přestávek v práci na jídlo a oddech.

Shrnutí známých skutečností

Zaměstnanec byl zaměstnán u Městských vodovodů a kanalizací Vrchlabí (dále jen „Zaměstnavatel“) na základě pracovní smlouvy ze dne 3. července 1995 jako strojník čističky odpadních vod (dále jen „Zaměstnanec“). Zaměstnavatel ve svém vnitřním předpisu označil provoz, kde Zaměstnanec pracoval, za „nepřetržitý“ – vyžadoval zde 24hodinový výkon práce po sedm dní v týdnu[1].

Pracovní doba byla stanovena v souladu s ustanovením zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce (dále jen „zákoník práce“) na 37,5 hodiny týdně[2]. V rámci 12hodinových směn byly určeny dvě přestávky v práci na jídlo a oddech. Během denní směny byli na pracovišti přítomni dva zaměstnanci, během směny noční pouze jeden zaměstnanec.

Zaměstnanec tvrdil, že z důvodu nepřetržitého provozu a z důvodu, že byl na pracovišti v noční směně sám, nemohl čerpat svoji přestávku v práci na jídlo a oddech, protože se neměl s kým na pracovišti vystřídat, tak jak se střídalo na směně denní. Proto mu měla být podle jeho názoru poskytnuta pouze přiměřená doba na jídlo a oddech, která se ovšem na rozdíl od přestávek v práci na jídlo a oddech započítává do pracovní doby.

Na základě této skutečnosti požadoval Zaměstnanec po Zaměstnavateli zaplacení částky 30 799,87 Kč, která představovala neproplacenou mzdu za dobu stanovených přestávek v práci v době noční směny, které Zaměstnanec nemohl vzhledem k nepřetržitému provozu vyčerpat.

Soud 1. stupně/odvolací soud

Okresní soud v Trutnově, kde Zaměstnanec podal žalobu na zaplacení výše zmíněné částky, mu rozsudkem[3] vyhověl. Proti tomuto rozsudku podal Zaměstnavatel odvolání ke Krajskému soudu v Hradci Králové. Po přezkoumání všech skutečností odvolací soud konstatoval, že rozhodnutí soudu prvního stupně spočívá na správném zjištění skutkového stavu věci. Posouzení tohoto skutkového stavu věci však nebylo správně provedeno, a to s ohledem na výklad pojmu „nepřetržitý provoz“ a zajištění přestávek v práci na jídlo a oddech zaměstnance v rámci jím konané noční směny.

Odvolací soud vyšel z obsahu ustanovení zákoníku práce týkajících se přestávek v práci v souvislosti s obecnými ustanoveními o pracovní době a délce pracovní doby[4]. Každá směna je podle odvolacího soudu samostatnou organizační a časovou jednotkou práce, v jejím průběhu má každý zaměstnavatel povinnost poskytovat zaměstnanci přestávku v práci na jídlo a oddech. Není přitom rozhodující, o jaký provoz (přetržitý/nepřetržitý) se jedná. Možnost zaměstnance přerušit práci a čerpat přestávku záleží pouze na vlastní povaze jím vykonávané práce.

V posuzovaném případě proto byly rozhodující činnosti, které Zaměstnanec během noční směny vykonával – přítomnost na pracovišti, kontrola přístrojů a občasná „obhlídka“ zařízení. Vzhledem k tomu, že Zaměstnanec neměl stanovené žádné konkrétní úkoly spočívající v aktivní činnosti, které by mu neumožnily čerpání přestávek, nic mu nebránilo v tom, aby si při noční směně přestávku udělal. Zaměst-

navatel dokonce čerpání přestávek v práci i v době noční směny, kdy je na pracovišti přítomný pouze jeden zaměstnanec, sám nařídil. Pokud je Zaměstnanec z vlastní vůle nečerpá, nemůže za tuto dobu požadovat po Zaměstnavateli náhradu mzdy.

Z tohoto důvodu odvolací soud ve svém rozsudku změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalobu zamítl[5].

Ústavní stížnost

V rozhodnutí odvolacího soudu viděl Zaměstnanec zásah do svých ústavně zaručených práv na:

- spravedlivou odměnu[6],
- spravedlivý proces[7] a
- legitimní očekávání[8]

a podal proto ústavní stížnost. V této stížnosti odvolacímu soudu vytýká především to, že nepostupoval podle závěrů uvedených v rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 3. ledna 2007 sp. zn. 21 Cdo 42/2006 (dále jen „Rozsudek“), které měl na danou věc aplikovat. To, že tak odvolací soud neučinil, považoval Zaměstnanec za „ústavně nepřipustný výkladový a aplikační exces“. V souvislosti s tím namítal, že podle zákoníku práce nelze nařídít přestávku v práci na jídlo a oddech na pracovišti, které z důvodu technologického či provozního neumožňuje přerušit práci a kde nelze zajistit vystřídaní zaměstnance bez přerušení provozu nebo práce.

Podle Ústavního soudu ČR však závěry uvedené v Rozsudku nemohly být v projednávané věci použity. V Rozsudku se totiž jednalo o odlišnou situaci, kdy zaměstnanec pracoval jako obsluha spalovny, kde se podle normy pro provoz kotlů[9] nemohl bez vystřídaní vzdálit z pracoviště na déle než pět minut. Výkon práce tohoto zaměstnance tak čerpání přestávek v práci na jídlo a oddech neumožňoval. Práce, kterou vykonával Zaměstnanec, však jeho neustálou přítomnost na pracovišti nevyžadovala.

Zaměstnancem tvrzený „ústavně nepřipustný výkladový a aplikační exces“ v projednávané věci Ústavní soud ČR neshledal.

Ústavní soud dále potvrdil:

- povinnost zaměstnavatele i v nepřetržitém provozu poskytnout zaměstnanci přestávku v práci na jídlo a oddech, pokud to nevyplývá z povahy zaměstnancem vykonávané práce, s tím, že doba této přestávky se nezačítává do pracovní doby;
- nutnost srozumění každého zaměstnavatele s tím, že zaměstnanec čerpající přestávku v práci na jídlo a oddech nejen že nepracuje, ale není jeho povinností ani zdržovat se na pracovišti.

Stejně jako odvolací i Ústavní soud ČR dovodil, že pokud Zaměstnavatel nařídil Zaměstnanci v nepřetržitém provozu čerpání přestávky na jíd-

lo a oddech v konkrétním časovém úseku a ten tuto přestávku nevyužil, nemůže Zaměstnanec žádat na základě této skutečnosti jejího proplacení.

Na základě výše uvedených skutečností Ústavní soud ČR stížnost odmítl jako zjevně neopodstatněnou.

Shrnutí

Povinností zaměstnavatele je poskytnout zaměstnanci přestávku v práci na jídlo a oddech v trvání nejméně 30 minut nejdéle po 6 hodinách nepřetržité práce. V případě, že zaměstnanec vykonává práce, které nemohou být přerušeny (za takové nelze automaticky považovat všechny práce vykonávané v nepřetržitém provozu), má zaměstnanec pouze právo na přiměřenou dobu na jídlo a oddech. V tomto případě se však tato doba započítává do pracovní doby.

Pokud však zaměstnavatel dojde k závěru, že přerušení práce zaměstnance je možné a čerpání přestávky v práci na jídlo a oddech zaměstnanci nařídí a zaměstnanec ji ze své vlastní vůle nevyužije, nemůže se domáhat na zaměstnavatele za tuto dobu náhrady mzdy.

Při poskytování přestávky v práci na jídlo a oddech není rozhodující, v jakém provozu zaměstnanec pracuje, ale jaké konkrétní práce vykonává. ●

JUDr. Nataša Randlová, advokát, partner
Alena Koptová, právní asistent
Randl Partners
advokátní kancelář

Zastoupení ve správním řízení

– postřeh z praxe

V rámci poskytování právních služeb jsme se nedávno setkali s případem, kdy klient požadoval, aby v rámci kontroly pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, provádění nemocenského pojištění a plnění povinností v důchodovém pojištění mohl být zastupován dvěma osobami. Důvodem tohoto uspořádání bylo to, že kontrola se vztahovala na období, v rámci něhož došlo u klienta ke změně účtů, které zpracovávaly mzdovou agendu.

Kontrola plnění povinností zaměstnavatele vztahu k pojistnému na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a důchodovému pojištění se řídí zákonem č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů; vztahu k nemocenskému pojištění je příslušná úprava obsažena v zákoně č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

V případě obou právních norem platí, že na správní řízení se použije správní řád, nestanoví-li tento zákon jinak (§ 108 zákona č. 582/1991

Sb., resp. § 143 odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb.). Vzhledem k tomu, že ani zákon o nemocenském pojištění ani zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení nemají svoji speciální úpravu, nastupuje aplikace správního řádu.

Podle § 33 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, se účastník může nechat zastoupit zmocněncem, přičemž v téže věci může mít účastník současně pouze jednoho zmocněnce. Správní řád dále vypočítává, jak může být zmocnění uděleno – (i) k určitému úkonu, skupině úkonů nebo pro určitou část řízení; (ii) pro celé řízení; (iii) jako generální plná moc nebo (iv) v jiném rozsahu dle zvláštního zákona.

Z obecné teorie vyplývá, že později udělená plná moc ruší předchozí zmocnění.

Otázkou je, zda ve výše nastíněné situaci lze řízení (nebo předmět řízení) rozdělit tak, aby bylo možno udělit plnou moc k určitému úkonu nebo pro určitou skupinu úkonů. Výsledkem celé kontroly je jediný protokol, který podepisuje účastník, resp. jeho zmocněnec.

Nastíněná situace shora byla vyřešena tak, že byly uděleny skutečně dvě plné moci, které byly rozlišeny z hlediska časového, tj. jedna se vztahovala k agendě za období XY, druhá na období YZ. Každý ze zmocněnců byl oprávněn činit úkony vztahující se k té jeho příslušné agendě.

Jsmo si vědomi, že vzhledem k tomu, že se formálně jedná o jediné řízení a tedy jedinou věc, může tento způsob řešení vyvolávat určité pochybnosti

Ráda bych tuto úvahu ukončila poznámkou k faktickému průběhu kontroly. Aby se klient nedostal do problémů s tím, že např. jeden ze zmocněnců nebude vůbec k jednání připuštěn, komunikovali jsme s příslušnou úřednicí předem. Její stanovisko bylo takové, ať přijde zmocněnců, kolik chce, že s tím nemá problém. Zde zcela platí, že šedá je teorie a zelený je strom života. Nebo je to neznalostí správního řádu ze strany úředníků a vytváření si vlastních pravidel? ●

Mgr. Olga Nemravová, advokátka
ŠACHTA & PARTNERS, v.o.s.
advokátní kancelář

NORTH BOHEMIA CONVENTION BUREAU

ČESKÁ REPUBLIKA - LIBERECKÝ KRAJ - SPRÁVNÁ VOLBA
PRO VÁŠ KONGRES I FIREMNÍ AKCE

NORTH BOHEMIA CONVENTION BUREAU (NBCB)

obecně prospěšná společnost, založena na podporu zařazení Libereckého kraje a města Liberce mezi prestižní destinace pro konání MICE (Meeting, Incentives, Conferences, Events). Mezi její aktivity patří prezentace a propagace subjektů Libereckého kraje poskytujících služby v oblasti kongresové a incentívni turistiky.

LIBERECKÝ KRAJ

Liberecký kraj se nachází v severní části České republiky ve vzdálenosti 100 km od hlavního města Prahy. Tento atraktivní region bývá dějištěm řady významných sportovních a společenských událostí.

Tato destinace nabízí přímo ideální podmínky pro pořádání nejrůznějších mezinárodních setkání, tedy pro kongresovou turistiku. Hoteliéři, restauratěři a agentury organizující kongresové akce na klíč, uspokojí nejnáročnější klientelu a poskytnou servis na vysoké profesionální úrovni za rozumné a konkurenceschopné ceny. Předností Libereckého kraje je dopravní dostupnost a výhodná pozice České republiky v Evropě.

MĚSTO LIBEREC

Liberec je ideálním místem pro pořádání MICE akcí střední velikosti. Ubytování pro účastníky kongresů lze zajistit v čtyřhvězdičkových a třihvězdičkových hotelích, které disponují i konferenčními prostory a zajišťují tak komplexní konferenční servis. Součástí nabídky jednotlivých ubytovacích zařízení je i unikátní spojení wellness, golfu a dalších relaxačních pobytů s možnostmi rozličných akcí, od korporátních jednání až po kongresy světového významu.

Důvody proč uspořádat Vaši akci právě v libereckém kraji:

- snadná dopravní dostupnost, 100 km od hlavního města Prahy
- největší kongresové a ubytovací kapacity mimo Prahu, hotely všech kategorií s profesionálním individuálním přístupem
- široká nabídka sportovních a teambuildingových areálů
- pestrá nabídka doprovodných programů (wellness, kulturní, sportovní a společenské vyžití, mnoho výletních cílů v okolí
- jedinečná atmosféra
- historické památky
- divadla, kina, koncerty, muzea, galerie, hrady a zámky
- vysoká koncentrace golfových hřišť
- bezpečné a klidné prostředí
- zkušené produkční firmy
- příznivé ceny

SLUŽBY

GASTRONOMIE

V Libereckém kraji působí řada společností, které nabízejí organizátorům kongresů komplexní a profesionální zajištění cateringových služeb na společenských a kulturních akcích.

DOPROVODNÉ RELAXAČNÍ PROGRAMY

Zařízení působící v regionu nabízejí širokou škálu doprovodných relaxačních programů, které zpříjemní pobyt účastníkům jednotlivých akcí. Unikátní ubytovací komplexy pro Vás zajistí dokonalé propojení práce, zábavy a odpočinku spojené s regenerací duše i těla.

NORTH BOHEMIA CONVENTION BUREAU

Nitrianská 1, 460 12 Liberec, Czech Republic, tel.: +420 485 249 477, +420 485 249 402,
fax: +420 485 249 404, e-mail: nbcb@nbcb.cz, www.nbcb.cz

Využívání kamerového systému

z pohledu zákona o ochraně osobních údajů

Státní orgány, orgány územní samosprávy, jiné orgány veřejné moci i fyzické a právnické osoby jako soukromé orgány (dále „subjekt“ či společně jako „subjekty“), nejen v České republice, ale v celé Evropě, začaly v posledních letech stále ve větší míře využívat kamerových systémů k pořizování obrazových záběrů fyzických osob. I z těchto důvodů se tímto tématem stále častěji zabývá Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) v návaznosti na Pracovní skupinu pro ochranu fyzických osob při zpracování osobních údajů ustavenou směrnicí Evropského parlamentu a Rady č. 95/46/ES z 24. října 1995. Jedním ze stěžejních stanovisek Úřadu je č. 1/2006.

Kamerový systém je využíván k nejrůznějším účelům. Jedním z nejčastějších důvodů jeho využití je ochrana jednotlivců, majetku, veřejný zájem či odhalování, prevence a stíhání trestné činnosti. Úkolem Úřadu je, aby zájem výše uvedených subjektů neomezoval práva a právem chráněné zájmy fyzických osob.

V první řadě je důležité se zmínit, která z forem kamerového sledování představuje zpracování osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon o ochraně osobních údajů“). Z ustanovení §§ 3 a 4 Zákona o ochraně osobních údajů vyplývá, že provozování kamerového systému je považováno za zpracování osobních údajů, pokud záběry z kamerového sledování jsou automatizovanými či jinými prostředky zaznamenávány, uchovávány pro další použití a slouží pro identifikaci fyzických osob, které jsou na záběrech zachyceny.

V takovém případě lze kamerové sledování považovat za automaticky provozovaný stálý technický systém umožňující pořizovat a uchovávat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy ze sledovaných míst. Údaje uchovávané v záznamovém zařízení lze považovat za osobní údaje v případě, že na jejich základě lze přímo či nepřímo identifikovat konkrétní fyzickou osobu, jež je identifikovatelná, tedy pokud ze snímku, na němž je zachycena, jsou patrné její charakteristické rozpoznávací znaky (kupř.

obličeje) a na základě jejich propojení s určitým, na snímku zachyceným, jednáním je možné danou fyzickou osobu identifikovat. Pokud tedy nebude záznam z kamerového systému možno doplnit dalšími informacemi o zaznamenané osobě, nelze údaje takto získané v obecné rovině vztáhnout k určitému nebo určitelnému subjektu údajů.

Zpracování osobních údajů záznamem z kamerového systému dle předchozího odstavce je možné pouze v těch případech. Prvním z nich je zpracování v rámci plnění úkolů uložených zákonem [např. zákon č. 283/1991 Sb., o policii ČR (§ 42f); zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii (§ 24b); zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti (§ 30, § 33); zákon č. 202/1990 Sb., České národní rady o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění zákona č. 70/1994., a o změně a doplnění dalších zákonů (§ 37, § 50); zákon č. 353/1999 Sb., o prevenci závažných havárií (§ 9a); zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie (atomový zákon) a ionizujícího záření a o změně a doplnění některých zákonů (§ 4)], kdy je mimo Zákona o ochraně osobních údajů nutné dodržovat i příslušný právní předpis, kterým je zpracování osob-

ních údajů ukládáno, a kdy se na zpracování osobních údajů vykonávané v rámci agendy stanovené zvláštními právními předpisy bude vztahovat výjimka z oznamovací povinnosti podle § 18 odst. 1 písm. b) Zákona o ochraně osobních údajů. Dalším způsobem je zpracování osobních údajů na základě předem řádně uděleného souhlasu kamerovým systémem snímáním fyzických osob, přičemž je třeba uvést, že tento případ zpracování osobních údajů je nejméně obvyklý. Třetím a posledním způsobem zpracování osobních údajů, který se současně v praxi vyskytuje nejčastěji je užití kamerového systému za využití ustanovení § 5 odst. 2 písm. e) Zákona o ochraně osobních údajů, k němuž není zapotřebí souhlasu snímáním fyzických osob, avšak je povinností správce těchto osobních údajů dodržet ostatní ustanovení Zákona o ochraně osobních údajů, uvedených zejména v § 5 odst. 1. V následujícím textu se zaměříme právě na tento nejčastější způsob zpracování osobních údajů záznamem z kamerového systému.

Pokud jsou výše uvedené podmínky naplněny, je každý z výše uvedených subjektů, jakožto správce takto získávaných osobních údajů dle § 4 písm. j) Zákona o ochraně osobních údajů,

povinen instalaci kamerových systémů ohlásit, resp. registrovat, na Úřad jako jakékoli jiné zpracování osobních údajů. V tomto případě je zapotřebí, aby správce v rámci své žádosti o registraci odůvodnil účel a způsob daného zpracování, a to zejména proto, že s ohledem na jejich zvláštní charakter lze kamerové systémy použít teprve tehdy, když všechny méně invazivní prostředky ochrany právem chráněného zájmu správce selhaly (např. není-li možné ochrany majetku docílit pouhým uzamčením místnosti apod.). Důvodem je skutečnost, že kamerový systém, ve srovnání s jinými prostředky, které mohou dosáhnout naplnění účelů, zasahuje významně do základních lidských práv a svobod a to práva na soukromí a na soukromý a rodinný život, která jsou deklarována jak článkem 10 Listiny základních práv a svobod, tak i článkem 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

O kamerovém systému lze tedy uvažovat pouze tehdy, pokud proti právu na soukromí stojí nutná ochrana jiného základního lidského práva nebo svobody. Jak vyplývá z rozhodnutí Ústavního soudu České republiky Pl. ÚS 4/94, musí se jednat o takovou situaci, kdy na základě důkladného posouzení lze soudit, že zájem ochráněný jiným základním právem nebo svobodou je natolik závažný a je natolik ohrožen, že k zásahu do soukromí, ne-li přímo do práva na lidskou důstojnost, lze svolit. Zásah do těchto osobnostních práv však musí být přesně stanovený a ohraničený již ze strany samotného správce, jelikož právo na lidskou důstojnost je nejen základem práva na soukromí a soukromý a rodinný život, ale i práv dalších a to zejména práv uvedených v článcích 8, 9 Listiny základních práv a svobod.

Na dodavatele služeb souvisejících s provozem kamerového systému, jakožto možného zpracovatele osobních údajů dle § 4 písm. k) Zákona o ochraně osobních údajů, který na základě smluvního vztahu uzavřeného se správcem pouze technicky zajišťuje instalaci, provoz, údržbu a opravy kamerového systému, se oznamovací povinnost dle předchozího odstavce nevztahuje.

Kamerový systém, jako prostředek k dosažení správcem sledovaného účelu, musí být schopen takový účel naplnit. Úřadem je proto žádost správce osobních údajů o registraci kamerových systémů následně posuzována právě z hlediska, zda a v jaké míře daný prostředek zasahuje do základních práv a svobod sledovaných fyzických osob, zda v konkrétním případě je základní právo a svoboda v podobě ochrany soukromí převáženo jiným chráněným zájmem, zda zrovna kamerový systém se záznamem je jediným a nejvhodnějším prostředkem pro ochranu takového zájmu, a zda kamerový systém je schopen naplnit deklarovaný účel.

V neposlední řadě je také posuzována doba, po kterou zpracovatel hodlá záznamy z kamerového systému uchovávat, a která by neměla přesáhnout časový limit maximálně přípustný pro naplnění účelu provozování kamerového systému, neb dle ustanovení § 5 odst. 1 písm. e) Zákona o ochraně osobních údajů má správce osobních údajů povinnost uchovávat osobní údaje jen po dobu, která je nezbytně nutná k účelu jejich zpracování. V běžné praxi Úřadu je za přiměřenou dobu pro uchování záznamu z kamerového systému v případě trvale střeženého objektu považována doba 24 hodinové smyčky nebo případně i doba delší, v zásadě však nepřesahující několik dnů, s tím, že po uplynutí této doby musí být data vymazána, přičemž zpřístupnit data orgánům činným v trestním řízení, soudu nebo jinému oprávněnému subjektu, je možné pouze v případě existujícího bezpečnostního incidentu. Uchování záznamu po delší dobu než tři dny požaduje Úřad vždy řádně a racionálně zdůvodnit.

Jelikož dle ustanovení § 11 odst. 1 Zákona o ochraně osobních údajů, má správce osobních údajů také povinnost informovat fyzické osoby vstupující a pohybující se v monitorovaném prostoru, jakožto subjekty údajů dle § 4 písm. d) Zákona o ochraně osobních údajů, o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou jejich osobní údaje zpracovány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat a komu mohou být osobní údaje zpřístupněny, nejsou-li subjektu údajů tyto informace již známy. Dále správce musí subjekt údajů v souladu s § 21 Zákona o ochraně osobních údajů informovat o jeho právu přístupu k osobním údajům, právu na opravu osobních údajů, jakož i o dalších právech zde stanovených. Pouhá instalace štítků s textem, že objekt je střežen kamerou, či piktogramů s vyobrazením kamery, není Úřadem považována za dostatečnou. Je samozřejmé, že na zmíněné upozornění určené pro monitorované osoby není možné veškeré tyto informace uvést, aniž by takovéto označení bylo značně rozsáhlé. Z uvedeného důvodu by na upozornění mělo být určitým způsobem uvedeno alespoň označení správce pořizovaných záznamů spolu s krátkým sdělením, kde budou subjektu údajů informace o zpracování jeho údajů v plném rozsahu poskytnuty.

Velmi často může mimo sledování veřejně přístupných ploch docházet ke sledování také ploch určených jako pracoviště zaměstnanců správce osobních údajů. V případě takového sledování však musí zaměstnavatel jakožto správce osobních údajů respektovat zejména ustanovení § 316 zákona č. 262/2006 Sb., zákona o práci, v platném znění, kdy zaměstnavatel nesmí bez závažného důvodu spočívajícího ve zvláštní povaze činnosti zaměstnavatele narušovat soukromí zaměstnance na pracovištích a ve společných prostorách zaměstnavatele tím,

že podrobuje zaměstnance otevřenému nebo skrytému sledování. V případě, kdy se zaměstnavatel domnívá, že takový důvod existuje, musí zaměstnance o rozsahu a způsobu kontroly informovat, kupř. interním předpisem či sdělením, zejména o umístění snímačů, určení prostor, kde se snímače nacházejí, v jakém čase přesně snímají, a dále také, zda a po jakou dobu se takto pořizované záznamy uchovávají. Toto opatření má své opodstatnění z toho důvodu, že zaměstnanec tráví většinu svého času během dne v práci, a proto pracoviště představuje hned po bydlišti další významný prostor, kde se mimo jiné vyvíjejí jeho sociální vztahy s dalšími lidmi. Výkladu termínu soukromých prostor se mimo jiné věnuje také rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci Niemietz v. Německo z roku 1992, podle kterého je nutno pod pojmem soukromí člověka rozumět právo každého člověka na vytváření a rozvíjení vztahu s dalšími lidskými bytostmi, a to i na pracovišti. V prostorách určených k raze soukromým účelům (např. toalety) je instalace kamerového systému naprosto vyloučena, pokud subjekt údajů nemá na výběr z jiných alternativ (např. kabinky na převlékání v šatnách).

Sledovaný účel uvedený v žádosti o registraci kamerových systémů musí být i po provedení registrace ze strany správce striktně dodržován a záznamy mohou být využity pouze v souvislosti se zjištěním události, která poškozuje jeho právem chráněné zájmy, popřípadě na jiný významný veřejný zájem jako je odhalování trestné činnosti apod.

Ve své žádosti musí správce osobních údajů také uvést, jakým způsobem zajišťuje ochranu snímacích zařízení, přenosových cest a datových nosičů, na nichž jsou záznamy uloženy, před neoprávněným nebo nahodilým přístupem, změnou, zničením či ztrátou nebo jiným neoprávněným zpracováním, tak, jako tomu je při zpracování a ochraně jiných osobních údajů v souladu s ustanovením § 13 Zákona o ochraně osobních údajů.

Úřad, jakožto nezávislý regulátor, je oprávněn nejen požadovat doplnění podaných žádostí o registraci kamerových systémů, ale zejména následně provádět dozor nad dodržováním zákonem stanovených povinností správce i podmiňuje zpracování osobních údajů, schválených a stanovených na základě těchto registrací. ●

JUDr. Kamil Šebesta, MBA, advokát
Mgr. Jana Boučková, advokátní koncipientka
KŠD ŠTŮVIČEK advokátní kancelář, s.r.o.

K problematice stanovení okamžiku nabytí právní moci správního rozhodnutí v případě, kdy se účastník vzdá práva na odvolání

Ustanovení § 91 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v pl. znění (dále jen „správní řád“), řeší situaci, kdy je v řízení více účastníků a všichni se vzdají práva podat odvolání – v takovém případě nabývá rozhodnutí právní moci den následující po dni, kdy tak učinil poslední z nich. Otázkou je, jak stanovit okamžik právní moci v případě, kdy má právo podat odvolání pouze jeden účastník (stane se tak zejména tehdy, když více účastníků v řízení nebylo; v úvahu může připadat ale i situace, kdy jde o posledního z účastníků, kterému neuplynula lhůta k podání odvolání) a tento se ho vzdá. Tuto situaci správní řád přímo neřeší, a proto vzniká prostor pro různé varianty stanovení okamžiku nabytí právní moci rozhodnutí, vznikající v důsledku aplikace ostatních ustanovení správního řádu, případně dalších právních předpisů.

Problémem se zabýval mimo jiné Poradní sbor ministra vnitra ke správnímu řádu (dále i jen „poradní sbor“). Ve svém závěru č. 69[1] ze dne 16. 6. 2008 se přiklání k názoru, že právní moc v takovémto případě nastává dnem, kdy se účastník vzdal práva na odvolání. Toto stanovisko zdůvodňuje tím, že: „Ustanovení § 91 odst. 4 správního řádu je totiž speciální k § 73 odst. 1 správního řádu, které uvádí, že je v právní moci rozhodnutí, které bylo oznámeno a proti kterému nelze podat odvolání, a to za předpokladu, že správní řád nestanoví jinak. „Jinak“ stanoví § 91 odst. 4 správního řádu, který upravuje odlišně nabytí právní moci v řízení s více účastníky. Je-li v řízení jediný účastník, který může proti rozhodnutí podat odvolání, bude aplikována obecná úprava podle § 73 odst. 1 správního řádu a rozhodnutí nabude právní moci okamžikem, kdy se tento účastník práva podat odvolání vzdal.“ Poradní sbor též připomíná, že: „Při určení okamžiku právní moci rozhodnutí je nutné si uvědomit, že právní moc není lhůtou – nastává tedy okamžikem, který je

zákonem stanoven." Pokud by se použila analogie (resp. stejný přístup) s řízením, v němž je více účastníků oprávněných vzdát se práva na odvolání, došlo by podle poradního sboru k tomu, že by taková skutečnost byla často v neprospěch účastníka řízení. Dále se uvádí, že v případě ohnoho stejného postupu v dané situaci by naopak „...došlo k „nerovnosti“ za předpokladu, kdy by byl jediný účastník řízení a proti rozhodnutí by nebylo možné podat odvolání (rozhodnutí by nabylo právní moci v okamžiku oznámení rozhodnutí), oproti případu, kdy by byl jediný účastník řízení, který se vzdal práva na podání odvolání (pokud by k nabytí právní moci mělo dojít až dnem následujícím po dni vzdání se práva na odvolání).“

Autor článku s takovýmito závěry a argumenty nesouhlasí. Pokud jde o vztah mezi zmiňovanými ustanoveními § 73 odst. 1 a § 91 odst. 4 správního řádu, tak lze uvést, že § 73 odst. 1 správního řádu skutečně obecně stanovuje, kdy je rozhodnutí v právní moci. Toto ustanovení řeší také situace, kdy je (resp. bylo) nemožné podat proti rozhodnutí opravný prostředek z důvodu, že to bylo u daného rozhodnutí vyloučeno – proto došlo k nabytí právní moci rozhodnutí; zmiňované ustanovení je tak velmi obecné a proto odkazuje na případnou speciální úpravu na jiném místě správního řádu.

Lze přisvědčit závěrům poradního sboru, že okamžik právní moci není lhůtou; je třeba ovšem zmínit skutečnost, že problematické právě je, kdy onen okamžik nastane – proto takové konstatování nepřispívá k vyřešení problému.

Zásadní otázkou, kterou se Poradní sbor ministra vnitra ke správnímu řádu nezabýval, je, proč by zákonodárce přistupoval rozdílně k úpravě okamžiku právní moci u řízení s více účastníky a u řízení s jedním účastníkem v případě, že v obou situacích dojde ke vzdání se práva na odvolání, resp. jaký by byl smysl takové rozdílné právní úpravy. Při použití teleologického přístupu (který opakovaně preferuje i Ústavní soud ČR)[2] nelze jinak než konstatovat, že smysl takovéto rozdílné úpravy (resp. přístupu a takovéto aplikace práva) není a pokud se takový výklad práva uplatňuje, dochází k porušování rovnosti účastníků (v daném případě by tedy byl nedůvodně zvýhodněn ten, kdo je jediným účastníkem řízení oproti tomu, kdo je účastníkem v řízení s více účastníky).

Nejdůležitějším argumentem pro to, aby se za dané situace v řízení s jedním účastníkem

postupovalo ve věci analogicky jako v řízení s více účastníky, považují nutnost aplikace zásady procesně rovného postavení dotčených osob (zaručenou též ústavním pořádkem). Tu nelze vztahovat pouze na rovné postavení v rámci jednoho správního řízení, ale též na rovné postavení během stejných procesních situací (tj. v tomto případě vzdání se práva na odvolání, v důsledku něhož má rozhodnutí nabytí právní moci) v rámci všech správních řízení. Takovýto postup pak pomáhá v důsledku naplňovat také zásadu předvídatelnosti rozhodování správního orgánu.

Na tomto místě je nutné připomenout, že základní zásady činnosti správních orgánů nejsou právně nevymahatelnými obecnými proklamacemi, které nelze v praxi použít – naopak – jde o zcela zásadní pojmy správního práva, které jsou konkretizovány v mnoha ustanoveních právních předpisů z oblasti správního práva (viz např. dále zmiňovaný § 35 odst. 1) a 2) správního řádu). Jejich hlavním smyslem jako celku je nepochybně napomoci řešit ony situace, které nejsou v právním řádu ČR vůbec přímo upraveny (tato problematika) nebo pokud jednotlivá ustanovení právních předpisů sama o sobě poskytují více možností postupu (jde např. o nutnost aplikovat zejména zásadu přiměřenosti v případech, kdy je možno za přestupek uložit peněžitý trest v jistém rozsahu a ukládá tak správnímu orgánu užít správního uvážení). Poradní sbor však zásadu procesní rovnosti neaplikoval, resp. tak učinil chybně – viz dále.

K uváděnému argumentu případně „nerovnosti“ mezi situacemi, kdy by byl jediný účastník řízení a proti rozhodnutí se nepřipouštěl opravný prostředek (tj. právní moci by nastala v den oznámení rozhodnutí) a situacemi, kdy by byl tento opravný prostředek možný, ale účastník by se vzdal práva na odvolání s tím, že rozhodnutí se stane pravomocným až následující den – zde v žádném případě nelze uvádět, že by tímto došlo k porušení zásady procesní rovnosti. V daném případě jde totiž o naprosto různé procesní situace, jak vyplývá z výše uvedeného textu. Rozdílnost je zde především v existenci a běhu případné lhůty k podání odvolání a v existenci takového práva. Tuto skutečnost nelze opominout při veškerých úvahách vztahujících se k tomuto tématu. Již výše zmíněnou zásadu procesní rovnosti účastníků řízení rozhodně nelze vykládat tak, že za všech okolností musí správní orgán postupovat identicky ve všech řízeních – a už vůbec není možné dovolávat se oné zásady, pokud správní řád

nebo jiný předpis řeší rozdílné různé procesní situace, jak tomu je uvedeno v tomto příkladu, který použil poradní sbor.

Přistoupíme-li přesto na argument oné „nerovnosti“ mezi oběma situacemi, je pak otázkou, jak se vypořádávat s případy, které se od těch uváděných jako příklady poradním sborem liší právě pouze vyšším počtem účastníků řízení. V takových případech, by totiž v souladu s argumentací poradního sboru rovněž docházelo k „nerovnosti“ neboť v případě, kdy se nepřipouští opravný prostředek, rovněž nastává právní moci v den oznámení rozhodnutí a v případě, kdy se připouští a poslední z účastníků se vzdá práva na odvolání, nastal by okamžik právní moci až den po tomto úkonu.

Podobně se například nelze dovolávat tvrzení „nerovnosti“ a dožadovat se identického postupu při situacích, kdy v prvním případě je jediný účastník správního řízení (kterému svědčí právo zvolit či nezvolit si zástupce), přičemž v druhém případě jde o řízení s větším počtem účastníků (tém může být za podmínky uvedených v § 35 odst. 1) a 2) správního řádu autoritativně usnesením určen společný zástupce). Zde je nepochybně takovýto rozdílný přístup k oběma situacím na místě – jde totiž o vyjádření zásady procesní ekonomie.

Závěrem lze uvést, že současná právní úprava výše uvedené problematiky je nedokonalá, naprosto zbytečně stanovuje právní moci v uvedených případech až ke dni následujícímu po dni, kdy došlo ke vzdání se práva na odvolání. Takový postup postrádá smyslu, časově zbytečně zatěžuje účastníky řízení. Avšak snaha řešit takovouto situaci tím, že se výkladem upřednostní ta řízení, kde vystupuje pouze jeden účastník, špatný právní stav neřeší, řeší ho pouze částečně a zpochybňuje výše uváděnou zásadu procesní rovnosti účastníků řízení, které se poradní sbor paradoxně dovolává. Správné řešení může přinést pouze novelizace správního řádu, kdy se okamžik vzdání se práva na odvolání posledním nebo jediným účastníkem správního řízení stane rovněž okamžikem nabytí právní moci rozhodnutí. ●

Mgr. Bc. David Mazánek

[1] www.mvcr.cz/soubor/zaver-69-pdf.aspx
[2] Viz nálezy Ústavního soudu ČR sp.zn.: Pl.ÚS 33/97, <http://nalus.usoud.cz>

Novela zákona o přeměnách společností

Dne 29. 7. 2010 předložil ministr spravedlnosti do meziresortního připomínkového řízení návrh novely zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev (dále jen „Novela“ a „Zákon“). Novela, která je svým rozsahem mimořádná, jednak odstraňuje některé nedostatky stávajícího znění zákona a jednak transponuje do Zákona směrnicí 2009/109/ES (dále jen „Směrnice“) s tím, že transpozici Směrnice do českého právního řádu je nutné završit nejpozději do 30. 6. 2011.

Obecně lze navrhované změny Zákona charakterizovat jako:

- změny související s transpozicí Směrnice;
- nápravu zjevných chyb a nedostatků stávající právní úpravy; a

- úpravu, která reaguje na nejasnosti vyplývající ze stávajícího znění Zákona a které působily nemalé problémy v aplikační praxi.

S ohledem na značný rozsah Novely se v tomto příspěvku zaměříme pouze na vybrané otázky, a to na změnu koncepce rozhodného dne, úpravy informační povinnosti a přechod zástavního práva k obchodním podílům či akciím.

Rozhodný den

Nejvýraznější změnou oproti stávající právní úpravě je změna koncepce rozhodného dne. I nadále bude platit, že rozhodným dnem bude den, od něhož se jednání zanikající nebo rozdělované společnosti nebo družstva považuje z účetního hlediska za jednání učiněná na účet nástupnické společnosti.

Nově však bude možné rozhodný den určit až po vyhotovení projektu přeměny a rovněž po schválení projektu přeměny, což je výrazná změna oproti stávající právní úpravě. V současnosti platí, že rozhodný den je jakýsi centrální bod, k němuž se váže celá řada povinností osob účastnících se na přeměně, jako např. sestavení účetních závěrek zúčastněných společností ke dni předcházejícímu rozhodný den, či stanovení výměnného poměru akcií či obchodních podílů, ocenění jmění zanikajících či rozdělovaných společností atp. Přestože ani stávající právní úprava výslovně nestanoví, že by rozhodný den musel být bezpodmínečně stanoven pouze do minulosti, vyplývá tato skutečnost z toho, že při přípravě projektu přeměny je nutné vycházet z konečných účetních závěrek, které, jak již bylo výše zmíněno, je třeba vyhotovit ke dni předcházejícímu rozhodný den. Z tohoto důvodu tak současné znění Zákona neumož-

ňuje stanovit rozhodný den až po datu vyho-
tovení projektu přeměny.

Stávající koncepce rozhodného dne v praxi činí
problémy v případě přeshraničních přeměn.
Právní řady některých členských států Evrop-
ské unie sice rovněž znají koncepci rozhodné-
ho dne, avšak umísťují jej do jiného okamžiku
přeměny. V praxi tak vzniká problém jak roz-
hodný den určit, případně vzniká otázka, zda je
vůbec možné realizovat přeměnu obchodních
společností v situaci, kdy podle právních řádů
aplikovatelných na konkrétní přeměnu bude
rozhodný den, resp. den, k němuž bude zúčast-
něná společnost sestavovat konečnou účetní
závěrku a zahajovací rozvalu, stanoven odliš-
ně pro každou ze zúčastněných společností.
Navrhovaná právní úprava dle našeho názoru
tyto problémy odstraňuje.

Informace o přeměně

Transpozicí Směrnice dochází k úpravě infor-
mační povinnosti o přeměně, kterou mají
zúčastněné společnosti. Dle stávajícího znění
Zákona je statutární orgán zúčastněné spo-
lečnosti povinen uložit nejméně jeden měsíc
před plánovaným dnem schválení přeměny do
sbírky listin obchodního rejstříku projekt pře-
měny a zároveň zveřejnit v Obchodním věst-
níku oznámení o uložení projektu přeměny do
sbírky listin.

Novela umožňuje, aby výše zmíněná povin-
nost byla nahrazena zpřístupněním projektu
přeměny a zákonem stanovených informací
pro věřitele na internetových stránkách spo-
lečnosti s tím, že internetová stránka musí
být pro veřejnost bezplatná a informace
o přeměně musí být dostupné jednoduchým
způsobem po zadání elektronické adresy
osoby zúčastněné na přeměně. Pokud osoba
zúčastněná na přeměně zpřístupní infor-
mace o přeměně na internetových stránkách,
bude povinna v Obchodním věstníku zveřej-
nit alespoň po dobu jednoho měsíce přede
dnem, kdy má být přeměna schválena, odkaz
umožňující přístup k internetové stránce, na
níž je projekt přeměny zpřístupněn a datum
zpřístupnění projektu přeměny na této inter-
netové stránce.

V případě výpadku přístupu na internetovou
stránku po dobu delší než 24 hodin bude oso-

ba zúčastněná na přeměně povinna uložit
projekt přeměny nejpozději nejbližší pracov-
ní den do sbírky listin obchodního rejstříku
a jakmile to bude možné, zveřejnit Zákonem
stanovené informace o přeměně v Obchod-
ním věstníku.

Přechod zástavního práva k obchodnímu podílu či k akcií

Novela rovněž doplňuje přechod zástavního
práva k obchodním podílům nebo k akciím
v rámci fúze, rozdělení a změny právní formy.
Dosavadní právní úprava stanoví, že pokud
byly obchodní podíly či akcie vydané zúčast-
něnou obchodní společností s ručením ome-
zeným nebo akciovou společností zastaveny
a toto zástavní právo trvalo ke dni zápisu
fúze, rozdělení nebo změny právní formy do
obchodního rejstříku, přechází zástavní právo
na obchodní podíly nebo akcie, které nabude
společník zanikající společnosti výměnou za
zastavené obchodní podíly či akcie. Dle stáva-
jící právní úpravy tak zástavní právo nepřechá-
zí, například při realizaci rozdělení odstěpením
se založením nové společnosti, kdy nedochází
k výměně akcií či obchodních podílů nástup-
nické společnosti za akcie či obchodní podíly
rozdělované společnosti, ale k vydání nových
akcií nástupnickou společností. Dle našeho
názoru dochází k oslabení pozice zástavní-
ho věřitele s ohledem na jednoznačný pokles
hodnoty zástavy (tj. akcií či obchodních podí-
lů) vydaných rozdělovanou společností, a to
v důsledku odstěpení části jmění do nástup-
nické společnosti. Novela výslovně stanoví, že
zástavní právo ze zastavených účastnických
cenných papírů či obchodních podílů přechází
nebo se rozšiřuje na obchodní podíly či účast-
nické cenné papíry, jež zástavní dlužník nabý-
vá na základě zastavených obchodních podílů
či účastnických cenných papírů. Navrhovaná
právní úprava dále stanoví, že pokud dojde
k zániku zastavených účastnických cenných
papírů, aniž dochází k jejich výměně a zástavní
dlužník se již podílil na nástupnické společnos-
ti, přechází zástavní právo na obchodní podíly
či akcie zástavního dlužníka v nástupnické
společnosti.

Již stávající právní úprava stanoví, že v pří-
padě přechodu zástavního práva při fúzi,
rozdělení či změně právní formy se nepouží-

jí ustanovení zvláštního zákona o zákazu
zastavení již zastaveného cenného papíru, tj.
zákon o přeměnách připouští existenci více
zástavních práv k cennému papíru vzniklých
v důsledku přechodu zástavního práva postu-
pem dle Zákona. Stávající znění Zákona však
neobsahuje žádné pravidlo týkající se realiza-
ce více zástavních práv zřízených k stejnému
cennému papíru. V praxi tak vznikají otázky,
zda se v případě realizace postupuje poměr-
ným uspokojením zástavních věřitelů či zda
se zástavní věřitelé uspokojí dle data zřízení
zástavních práv. Posledně jmenovaný způsob
realizace zástavních práv by však v podsta-
tě znehodnotil zajištění zástavního věřitele,
jehož zástavní právo bylo zřízeno později, a to
přesto, že v době zřízení zástavního práva
nemohl o případné konkurenci jiného zástav-
ního věřitele vědět. Novela navrhuje doplnit
stávající právní úpravu o ustanovení, že stane-
li se v důsledku fúze, rozdělení či změny
právní formy též účastnický cenný papír či
obchodní podíl předmětem zástavního práva
různých zástavních věřitelů, jejichž pohledáv-
ky byly před přeměnou zajištěné samostatně,
uspokojí se v případě realizace zástavního
práva tyto zástavní věřitelé poměrně tak,
jako kdyby k přeměně nedošlo. Navrhovaná
právní úprava tak dle našeho názoru jedno-
značně posílí postavení zástavních věřitelů ze
zastavených účastnických cenných papírů či
obchodních podílů.

Závěr

S ohledem na již zmiňovaný rozsah Novely
jsme se v tomto příspěvku věnovali pouze
malé části změn, které Novela přinese do
právní úpravy přeměn obchodních společnos-
tí a družstev. Dalším otázkám, týkajícím se
především přeshraničních přeměn, výměny
účastnických cenných papírů či obchodních
podílů nebo úpravě možnosti podání návr-
hu na vyslovení neplatnosti přeměny, která
reaguje na judikaturu Evropského soudu pro
lidská práva, bychom se rádi věnovali v někte-
rém z příštích příspěvků. ●

Mgr. Karel Nejtek
PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář,
člen Ius Laboris

K otázce vlivu označení smluvních stran na platnost obchodněprávního vztahu

O bchodněprávní vztah, kterým se v kontextu tohoto článku rozumí závazkový vztah založený příslušnou smlouvou uzavřenou v režimu zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obchodní zákoník“), musí splňovat určité, ať už zákonné či „zvyklostní“, náležitosti, kterými je podmíněna jeho platnost. Platnost závazkového vztahu je základním předpokladem pro jeho závaznost vyjádřenou v podobě konkrétní úpravy práv a povinností účastníků příslušného právního úkonu.[1] Z hlediska platnosti každé smlouvy, coby vícestranného právního úkonu, je nezbytné vždy náležitě identifikovat jednotlivé smluvní strany. Identifikace smluvních stran prostřednictvím jejich označení má podstatný vliv na další aspekty související s otázkou posouzení platnosti daného obchodněprávního (závazkového) vztahu.

Posouzení otázky označení smluvních stran z hlediska zákona č. 40/1964 Sb.

Podstatou obchodněprávních (závazkových) vztahů jsou právní úkony učiněné účastníky daného smluvního vztahu (smluvními stranami). Platnost veškerých právních úkonů je nezbytně předně posuzovat z hlediska splnění podstatných náležitostí vyjádřených v zákoně č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), který představuje obecnou právní úpravu, tzv. „lex generalis“. Náležitosti právního úkonu lze v obecné rovině rozdělit do následujících kategorií:

1. náležitosti subjektu
2. náležitosti vůle
3. náležitosti projevu
4. náležitosti poměru vůle a projevu při právním úkonu
5. náležitosti předmětu

Z označení smluvních stran je tedy možné z hlediska shora uvedených podstatných náležitostí právních úkonů posoudit zejména některé aspekty ve vztahu k náležitosti subjektu, vůle a projevu. Na tomto místě dlužno dodat,

že platnost právního úkonu je vždy nezbytné posuzovat s ohledem na veškerý obsah daného závazkového vztahu. Označení smluvních stran rovněž přímo souvisí s výkladem právního úkonu z hlediska vzájemného poměru mezi samotným projevem a vůlí osoby, která daný právní úkon učinila.[2]

V rámci základních náležitostí právních úkonů dle ust. § 37 občanského zákoníku má označení smluvních stran význam z hlediska:

- a) určitosti právního úkonu,
- b) srozumitelnosti právního úkonu.

Občanský zákoník rovněž připouští určité „formální“ nedostatky právního úkonu, které nemají vliv na jeho platnost.[3] Tyto nedostatky ovšem nesmí spočívat ve shora uvedených podstatných náležitostech právního úkonu.

Posouzení otázky označení smluvních stran z hlediska zákona č. 513/1991 Sb.

Právní úprava dle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obchodní zákoník“) obsahuje některé další náležitosti právních úkonů, kdy se již jedná ve vztahu k občanskému zákoníku o zvláštní právní úpravu, tzv. „lex specialis“. Obchodní zákoník rovněž stanovuje, že při výkladu právních úkonů ve vztahu k jejich právním následkům je vždy nezbytné posuzovat projev vůle konkrétní jednatelky osoby vzhledem k úmyslu této osoby zavázat se k určitým právům či povinnostem.[4] Ve vztahu k označení smluvních stran má uvedená právní úprava obchodního zákoníku význam zejména v tom smyslu, že jednatelka osoba (smluvní strana) směřuje svůj projev vůle, vyjádřený prostřednictvím obsahu příslušné smlouvy, pouze konkrétní osobě či osobám, jež jsou účastníky (smluvními stranami) uzavírané smlouvy. Nesprávné označení smluvních stran může tedy v určitých krajních případech způsobit rozpor mezi formálním výkladem projevu vůle jednatelky osoby a jejím úmyslem založit, změnit či zrušit určitá práva a povinnosti ve vztahu k vadně označené smluvní straně.

Označení smluvních stran právního úkonu je v obchodním zákoníku specificky upraveno pro jednotlivé subjekty následovně:

- subjekty zapsané v obchodním rejstříku jsou povinny činit právní úkony pod svou obchodní firmou, což je název, pod kterým je daný subjekt (podnikatel) zapsán v obchodním rejstříku;
- pro ostatní subjekty nezapsané v obchodním rejstříku je rozhodující, zda se jedná o právnickou či fyzickou osobu. Právnické osoby jsou povinny v daném případě činit právní úkony pod svým názvem, přičemž fyzické osoby pod svým jménem a příjmením.[5]

Pro označení smluvních stran v obchodněprávních vztazích mají svůj nesporný význam vedle obchodní firmy, popř. názvu či jména a příjmení podnikatele i ostatní údaje (identifikátory), na základě kterých lze jednoznačně rozlišit (identifikovat) danou smluvní stranu. Povinnost uvádět v rámci označení smluvních stran další identifikační údaje podnikatele vychází z ust. § 13a obchodního zákoníku[6], podle kterého je podnikatel povinen uvádět na všech smlouvách mimo údaje o své obchodní firmě, jména a příjmení nebo názvu následující identifikátory:[7]

- sídlo nebo místo podnikání;
- identifikační číslo;
- údaje o zápisu v obchodním rejstříku, včetně spisové značky (platí pro

podnikatele zapsané v obchodním rejstříku);

- údaje o zápisu v jiné evidenci, v níž jsou zapsáni (ve vztahu k podnikatelům, již nejsou zapsáni v obchodním rejstříku).

Výjimkou ke shora uvedené povinnosti připouští zákon pouze ve vztahu k zahraniční osobě nebo organizační složce podniku zahraniční osoby, která nemusí uvádět údaj o zápisu této zahraniční osoby do evidence podnikatelů ve státě, jehož právem se zahraniční osoba řídí nebo v němž má bydliště, pokud toto právo zápis do takové evidence neukládá nebo neumožňuje.

Neuvedení zákonem stanovených identifikačních údajů nelze již považovat za vadu v označení osoby, která je účastníkem smlouvy, nýbrž za porušení zákonné povinnosti podnikatele. Porušení této povinnosti v principu nezpůsobuje neplatnost příslušné smlouvy, a to s výjimkou případů, kdy by smlouva vůbec neobsahovala údaj o obchodní firmě (popřípadě jméno nebo název) podnikatele, který je smluvní stranou.[8] Vzájemnou vazbou mezi vadou v označení smluvní strany a současným uvedením ostatních identifikačních údajů v souladu s ust. § 13a obchodního zákoníku (ve vztahu k platnosti uzavřené smlouvy) se rovněž zabývá níže uvedená judikatura.

Vybraná judikatura k otázce označení smluvních stran

K otázce označení smluvních stran ve vazbě na platnost právního úkonu je rovněž k dispozici ustálená soudní judikatura, kdy např. podle rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 1. 2003, sp. zn. 32 Odo 703/2002 byl vysloven následující právní názor: „Vada v označení osoby, která je účastníkem smlouvy, nezpůsobuje

sama o sobě neplatnost této smlouvy, pokud lze z celého obsahu právního úkonu jeho výkladem (§ 35 odst. 2 obč. zák.), popřípadě objasněním skutkových okolností, za nichž byl právní úkon učiněn, zjistit, kdo byl účastníkem smlouvy.“ Tento právní názor byl následně opětovně potvrzen rovněž rozsudkem Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 9. 2007, sp. zn. 29 Odo 1156/2005.

Ve vztahu k povinnosti podnikatelů uvádět při uzavírání obchodněprávních vztahů identifikační údaje dle ust. § 13a obchodního zákoníku lze poukázat na rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 5. 8. 2009, sp. zn. 28 Cdo 292/2009, v rámci kterého bylo stanoveno následující: „Je-li právnická osoba v právním úkonu označena nepřesně obchodním jménem nebo názvem, který nenáleží jiné právnické osobě, avšak v tomto úkonu je uvedeno správné identifikační číslo této právnické osoby, není právní úkon neplatný, jestliže je možné z celého obsahu právního úkonu jeho výkladem zjistit, kdo byl účastníkem smlouvy. Totéž platí i tehdy, kdy podnikatel, který není právnickou osobou, je v právním úkonu označen nepřesně obchodním jménem nebo názvem, který náleží jiné právnické osobě, avšak je v něm správně uvedeno identifikační číslo tohoto podnikatele.“

Nesprávné, resp. nepřesné, označení smluvní strany obchodněprávního vztahu nemusí tedy ve smyslu shora uvedené soudní judikatury ve všech případech zakládat neplatnost daného závazkového vztahu, a to zejména za situace, kdy u příslušné smluvní strany budou náležitě uvedeny veškeré ostatní údaje ve smyslu ust. § 13a obchodního zákoníku.

Závěrem

Jakkoliv by se tedy mohlo zdát, že označení smluvních stran v obchodněprávních vztazích

je pouhou „formalitou“, tak vzhledem k přímému vlivu tohoto aspektu na platnost příslušné smlouvy či dohody lze takovoto postoj zcela jednoznačně vyvrátit. Označení smluvních stran je přímo spojeno s právním úkonem, na základě kterého dochází k uzavření daného obchodněprávního vztahu. Skutečnost je taková, že řada podnikatelů má téměř totožnou obchodní firmu, resp. název, kdy pouhá změna jediného písmene může mít za následek mylné uvedení obchodní firmy či názvu jiné právnické osoby, přičemž takovoto pochybení již z hlediska platnosti daného obchodněprávního vztahu nelze „zhojit“ správným uvedením ostatních údajů dle obchodního zákoníku (zejména identifikačním číslem). V případě, že dojde k situaci, kdy bude některá ze smluvních stran ať už v důsledku omylu či úmyslného jednání nesprávně označena a současně takovoto označení bude náležet jiné právnické osobě, zakládá tato skutečnost značné riziko neplatnosti příslušného obchodněprávního vztahu. Závěrem lze tedy shrnout, že je více než vhodné věnovat při uzavírání obchodněprávních vztahů náležitou pozornost samotnému označení smluvních stran z hlediska zákonných požadavků uvedených v obchodním zákoníku a jejich souladu se skutečným stavem platným v době uzavírání konkrétní smlouvy či dohody. V tomto budiž nápomocna i soudní judikatura, která tenduje ke spíše širšímu pojetí platnosti označení smluvních stran a tím platnosti právních úkonů. Tímto ovšem není dotčena zákonná povinnost podnikatele uvádět na veškerých obchodních listinách identifikační údaje dle ust. § 13a obchodního zákoníku. ●

JUDr. Ivan Šula

Mgr. Milan Šebesta

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Poznámky

[1] Právním úkonem se zde v obecné rovině rozumí uzavření konkrétního závazkového vztahu, a to v působnosti právní úpravy obchodního zákoníku. V této souvislosti není rozhodné, zda se jedná o výslovně upravený smluvní typ či o inominátní smlouvu, resp. dohodu, v případě, že neodporuje právní úpravě obchodního zákoníku.

[2] Tato zásada je vyjádřena zejména v ust. § 35 odst. 2 občanského zákoníku.

[3] Dle ust. § 37 odst. 3 občanského zákoníku není právní úkon neplatný pro chyby např. v psaní a počtech, je-li jeho význam nepochybný.

[4] Uvedené vyplývá zejména z ust. § 266 a násl. obchodního zákoníku.

[5] Dle ust. § 8 odst. 2 obchodního zákoníku platí, že u svého jména a příjmení nebo názvu může podnikatel nezapsaný v obchodním rejstříku užívat při podnikání odlišující dodatek nebo další označení za předpokladu, že nepůsobí klamavě a jeho užívání je v souladu s právními předpisy i dobrými mravy soutěže. V praxi tohoto práva nejvíce využívají podnikatelé, kteří jsou fyzickými osobami, kdy ke svému jménu a příjmení připojují dovětek charakterizující jejich předmět podnikání, např. „architektonická kancelář“ apod.

[6] Uvedené ustanovení bylo do obchodního zákoníku převzato z První směrnice Rady č. 68/151 EHS ze dne 9. března 1968, o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společnosti ve smyslu článku 58 druhého pododstavce

Smlouvy, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření (68/151/EHS), v platném znění.

[7] Tato povinnost se vztahuje i na zahraniční osoby, které jsou dále povinny uvádět i údaj o zápisu podniku nebo jeho organizační složky do obchodního rejstříku, včetně spisové značky, a to vyjma zahraničních osob, na které se vztahuje § 21 odst. 5 obchodního zákoníku.

[8] K tomu z literatury: „Neuvedení stanovených údajů na obchodní listině nezpůsobuje její neplatnost. Výjimkou by byla obchodní listina, která by měla povahu právního úkonu (objednávka) a neobsahovala by firmu (popřípadě jméno nebo název) podnikatele, který právní úkon činí.“ Štenglová, I., Pliva, S., Tomsa, M. a kol. Obchodní zákoník. Komentář 12. vydání. Praha: C.H. Beck, 2009, 44 s.

now available in Brussels

LEADERS MAGAZINE

PHOTO COVERAGES FROM TOP EVENTS

CONCERTS – SEMINARS – CONFERENCES – GALA EVENINGS

INTERVIEWS WITH TOP PEOPLE

CULTURE – BUSINESS – POLITICS – SPORTS

PR ARTICLES, ANALYSIS AND MUCH MORE

Leaders Magazine® focuses on lifestyle, interviews, business, culture and luxury products and covers many important and interesting events. Our readers are people from diplomatic society, government officials and decision makers in business. The targeted distribution is cca 20 000 copies including 1400 pcs to the top EU officials in Brussels. ★ Leaders Magazine® publikuje rozhovory s významnými osobnostmi obchodní, politické, umělecké a kulturní sféry a přináší fotoreportáže z důležitých společenských událostí v ČR. Našími čtenáři jsou osoby s rozhodovacími pravomocemi v diplomatické, státní a soukromé sféře. Cílená distribuce je cca 20 000 ks včetně 1400 ks představitelům EU v Bruselu.

For Full Electronic Version Go To www.leadersmagazine.cz

Novela tzv. protikuřáckého zákona

Dne 1. července 2010 nabyl účinnosti zákon č. 305/2009 Sb., který novelizuje zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami. Novela má definičně zpřesnit a doplnit zejména tu část zákona, která se týká ochrany před škodami působenými tabákovými výrobky. Cílem tohoto příspěvku je shrnutí nejvýznamnějších změn, které tato novela přináší.

V médiích nejvíce diskutovanou změnou je regulace kouření v zařízeních společného stravování provozovaných na základě hostinské činnosti, tedy v restauracích, kavárnách a podobných zařízeních. Oproti původnímu návrhu, který kouření ve vnitřních prostorách těchto zařízení zakazoval (s výjimkou zvláštních, stavebně oddělených prostor vyhrazených ke kouření), byla přijata pouze koncepce, kdy je provozovatel těchto zařízení povinen u vstupu do takového zařízení viditelně označit, zda se jedná o nekuřácké nebo kuřácké zařízení, případně zařízení s vyhrazenými prostory pro kuřáky a nekuřáky. Pokud provozovatel tato povinná značení neprovede, hrozí mu pokuta ve výši až 5 000 Kč. Česká republika tak, alespoň prozatím, nenásleduje trend převažující ve většině vyspělých evropských zemí, kde bylo kouření v restauracích a podobných zařízeních zakázáno úplně.

Významným přínosem novely je zakotvení pravomoci obcí v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou dočasně nebo trvale zakázat kouření na veřejně přístupných dětských hřištích, veřejně přístupných sportovištích, nebo ve vnitřních prostorách budov určených pro pořádání sportovních, kulturních a společenských akcí, anebo na sportovních, kulturních a společenských akcích, pokud jsou tato místa nebo akce určeny nebo vyhrazeny osobám mladším 18 let. Takové opatření obce by mělo přispět k větší ochraně dětí a mládeže před negativními vlivy kouření, zejména z hlediska prevence.

Novela také přesněji vymezuje tzv. veřejná místa, zejména veřejně přístupné prostory souvise-

ající s veřejnou silniční, drážní a městskou hromadnou dopravou, ve kterých je kouření zakázáno. Zakotvuje zákaz kouření ve veřejnosti volně přístupných vnitřních prostorech budov souvisejících s veřejnou dopravou a na krytých nástupištích, v přístřešcích a čekárnách veřejné silniční a drážní dopravy a městské hromadné dopravy. Před novelou se zákaz vztahoval na „nástupiště, přístřešky a čekárny“ a v praxi docházelo k nejasnostem v tom, co pod tyto definice spadá, a co už nikoli. Důsledkem těchto nejasností byla ztížená vymahatelnost zákona. Novelou byly tyto nejasnosti odstraněny a bylo jasně vymezeno, že zákaz kouření se týká pouze uzavřených a krytých prostor.

Zákon dále zpřísňuje podmínky prodeje tabákových výrobků. Před novelou bylo mimo jiné například zakázáno prodávat tabákové výrobky osobám mladším 18 let, nyní se zákaz rozšířil také na tabákové potřeby (dýmky, cigaretové papírky apod.) a elektronické cigarety. Stejně se změna týká také osob, které tyto předměty prodávají, po novele se tedy minimální věkový limit 18 let týká nejen osob, které prodávají tabákové výrobky, ale i tabákové potřeby a elektronické cigarety.

Novelou došlo také ke zpřesnění sankcí za porušení povinností podle tohoto zákona. Kromě již výše zmíněné pokuty za nedodržení povinnosti provést příslušné označení zařízení společného stravování uvedme například povinnost příslušného orgánu v souladu s tímto zákonem uložit fyzické nebo právnické osobě pokutu ve výši 5 000 Kč až 10 000 Kč, pokud umožní kouření na místě, na němž je kouření zakázáno tímto zákonem nebo obecně závaznou vyhláškou

obce. Dále příslušný orgán uloží fyzické nebo právnické osobě pokutu ve výši 10 000 Kč až 50 000 Kč anebo zákaz činnosti až na dobu dvou let, pokud poruší povinnosti stanovené tímto zákonem za účelem omezení dostupnosti tabákových a alkoholických výrobků, tabákových potřeb a elektronických cigaret a dalších výrobků v tomto zákoně vymezených. Pokutu ve výši 50 000 Kč až 500 000 Kč anebo zákaz činnosti až na dobu dvou let uloží příslušný orgán, pokud fyzická nebo právnická osoba prodá tabákový výrobek, elektronickou cigaretu nebo alkoholický nápoj osobě mladší 18 let anebo podá alkoholický nápoj osobě mladší 18 let. Podle znění zákona před novelou bylo možné uložit pokutu do výše až 500 000 Kč pouze provozovateli – právnické osobě. Po novele došlo ke zpřesnění v tom smyslu, že pokuta v této výši může být uložena i osobě fyzické.

O podobě této novely se v Poslanecké sněmovně vedly dlouhé diskuse a její konečné znění je tak výsledkem mnoha kompromisů. Zejména nebyla úspěšná snaha předkladatelů zákona prosadit úplný zákaz kouření v zařízeních společného stravování. I přesto však novela přinese mnoho změn, které budou mít pozitivní dopad zejména z hlediska prevence ve vztahu k mladistvým. Nicméně už teď se hovoří o další novelizaci protikuřáckého zákona a nekuřákům nezbývá než doufat, že se poslanci přikloní k evropskému a světovému trendu a kouření ve vnitřních prostorách restaurací, kaváren a podobných zařízení zakáží úplně. ●

Mgr. Martina Strnadová
Schaffer & Partner Legal, s.r.o.,
advokátní kancelář

Nová evropská politika ochrany zahraničních investic – aneb přípravné práce začínají

WHITE & CASE

Když Lisabonská smlouva vstoupila dne 1. prosince 2009 v platnost, Evropská unie získala novou výlučnou pravomoc v oblasti přímých zahraničních investic.

Tuto pravomoc do té doby sdílela se svými členskými státy, nicméně v praxi role členských států výrazně dominovala. Ochrana zahraničních investic byla, a zatím stále je, upravena dvojstrannými investičními dohodami.

Tím, že pravomoc v oblasti přímých zahraničních investic přestala být k 1. prosinci 2009 pravomocí sdílenou a začala být pravomocí ve výlučné gesci Unie, členské státy svoji samostatnou pravomoc v této oblasti, právně vzato, ztratily. Tato ztráta je však v dané chvíli čistě právní a nikoli faktická. Ukázalo se totiž, že Evropská unie není zatím schopna z mnoha důvodů svou novou pravomoc vykonávat, např. tak, že by s příslušnými třetími zeměmi uzavřela nové investiční dohody, které by nahradily dohody členských států.

Nicméně Lisabonská smlouva hovoří (alespoň v tomto ohledu) jasně, a mnozí si proto začali klást otázku, co se se současným právním rámcem ochrany zahraničních investic stane, zda ještě vůbec stávající dvojstranné dohody platí a zda, kdy a jak tedy Evropská unie začne svou novou pravomoc uvádět do praxe. Po několika měsících čekání a dohadů vyslal na počátku července tohoto roku Brusel první signál, když Evropská komise zveřejnila své myšlenky o tom, co by se v následujícím období v dané oblasti mělo dít. Komise představila jednak návrh nařízení o přechodném režimu, kterému by stávající dvojstranné investiční dohody mezi členskými státy a třetími zeměmi měly být podřízeny, a dále vydala „Sdělení o cestě k ucelené evropské mezinárodní investiční politice“. Pro širší veřejnost dále Komise k tématu nové evropské investiční politiky na svých stránkách připravila sérii otázek a odpovědí, kde se například dozvíme, co je to dvojstranná investiční dohoda, proč se Komise

touto otázkou začala zabývat až teď, jaká by měla být přidána hodnota evropského angažmá v této oblasti apod.

Je důležité zdůraznit, že výše zmíněné dokumenty se týkají pouze dvojstranných investičních dohod uzavřených členskými státy se třetími zeměmi, tedy zeměmi mimo EU. Odhaduje se, že dnes je v platnosti zhruba 1200 takových dohod. Nic z toho, co Komise zveřejnila, se nedotýká několika desítek investičních dohod, které stále existují mezi některými členskými zeměmi EU. Tyto dohody jsou v současné době ukončovány. Dle informací, zveřejněných na internetových stránkách Ministerstva financí, Česká republika ukončila platnost investičních dohod s Dánskem, Itálií a Slovenskem. Ukončování dohod s Estonskem, Maltou a Slovinskem dle dostupných informací probíhá.

Nicméně vraťme se k návrhu nařízení o přechodné úpravě pro dvojstranné dohody o investicích mezi členskými státy a třetími zeměmi. Pokud tento návrh bude přijat a vstoupí v účinnost, pak na otázku, co se na právním režimu ochrany zahraničních investic změní, bude možno velmi zjednodušeně odpovědět: za určitých podmínek nic, co by stávající právní ochranu rychle proměnilo, zpochybnilo či dokonce odstranilo. Za určitých podmínek tedy stávající dvojstranné dohody členských států zůstávají nedotčeny. Jaké jsou však nyní (zdůrazňujeme navrhované) podmínky?

Komise navrhuje zavést monitorovací systém, který by členskými státy, a v menší míře i Komisi samotné, uložil několik nových povin-

ností. Členské státy budou povinny stávající investiční dohody notifikovat, přičemž pouze notifikované dohody obdrží „povolení“ pro další ponechání v platnosti. Tyto notifikované instrumenty Komise podrobí kontrole a ověří, zda neobsahují ustanovení, která jsou neslučitelná s evropským právem, nebo která se týkají otázek, či které jsou již regulovány jinou dohodou uzavřenou Evropskou unií či která jsou pro evropskou investiční politiku „překážkou“. Pokud podobná ustanovení Komise nalezne, členský stát bude muset odpovídajícím způsobem dohodu renegotiovat. Pokud by tak ne učinil či ve svém úsilí neuspěl, Komise své „povolení“ odejme, v důsledku čehož se předmětná smlouva může z hlediska evropského práva ocitnout ve stavu nezákonnosti.

Vedle práva ponechat stávající smlouvy v platnosti mohou členské státy rovněž uzavírat investiční dohody nové, avšak musí o takovém kroku Komisi vyrozumět a získat její souhlas. V neposlední řadě Komise navrhuje uložit členským státům povinnost informovat ji o veškerých sporech, jichž se budou na základě svých investičních dohod účastnit, a zejména jí umožnit, aby do vedení takových sporů byla příslušným způsobem zapojena. V navrhovaném režimu nových povinností Komise nezapomněla ani na sebe, neboť nově bude odpovědná za vedení, zveřejňování a aktualizaci seznamu investičních dohod, které jí členské státy budou notifikovat.

Sečteno a podtrženo, evropská politika ochrany zahraničních investic se bude nadále realizovat především prostřednictvím dvojstranných dohod členských států. Komise na několika místech svého návrhu podtrhuje, že jejich ponechání v platnosti je opatřením přechodným, které v ničem nepředvídá podobu budoucí evropské politiky v této oblasti. Jsme tedy ujištěni, že jednou tato nová politika vznikne, respektive, že se začne realizovat. Musíme ale dále vyčkat, než se dozvíme, kdy to bude, s jakými třetími státy bude například uzavřena první „evropská“ investiční dohoda a jaký bude mít obsah. ●

Ivo Janda,
Magdalena Ličková
White & Case advokátní kancelář

Výpověď pro nadbytečnost po návratu z mateřské dovolené

Čas od času musí většina zaměstnavatelů řešit problémy související s odchodem těhotné zaměstnankyně na mateřskou, respektive rodičovskou dovolenou. Na místo chybějící zaměstnankyně zaměstnavatel zpravidla najme nového zaměstnance, který bude zaměstnankyni na mateřské či rodičovské dovolené zastupovat. Vzhledem k tomu, že zaměstnavatelé obvykle s jistotou nevědí, jak dlouho bude zaměstnankyně mateřskou či rodičovskou dovolenou čerpat, sjednávají pracovní poměr se zastupujícím zaměstnancem na dobu neurčitou. V takovém případě však po návratu zaměstnankyně z mateřské, případně rodičovské dovolené, vzniká situace, kdy se o jedno pracovní místo mají dělit dva zaměstnanci.

Tento nežádoucí stav zaměstnavatelé zpravidla řeší ukončením pracovního poměru jednoho z těchto zaměstnanců výpovědí pro nadbytečnost podle § 52 písm. c) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších právních předpisů (zákoník práce). Takový postup je však podle Nejvyššího soudu ČR v rozporu se zákoníkem práce a zakládá propuštěnému zaměstnanci právo podat proti zaměstnavateli u soudu žalobu na neplatnost rozvázání pracovního poměru.

Nejvyšší soud se v řízení vedeném pod spis. zn. 21 Cdo 2095/2004 zabýval žalobou zaměstnankyně Z. K. proti jejímu zaměstnavateli – Úřadu práce v Břeclavi (zaměstnavatel). Zaměstnankyně Z. K. pracovala na úseku rekvalifikací od 1. 11. 1999. Na stejném úseku zaměstnavatele pracovala též zaměstnankyně H. M., která odešla ke dni 1. 4. 2000 na mateřskou dovolenou. Jako náhradu za zaměstnankyni H. M. přijal zaměstnavatel novou zaměstnankyni H. K., a to na dobu určitou (na dobu trvání mateřské dovolené zaměstnankyně H. M.). Současně zaměstnavatel vyzval v květnu 2000 zaměstnankyni Z. K. k rozvázání pracovního poměru dohodou ke dni 1. 6. 2000. Zaměstnankyně Z. K. na návrh dohody o rozvázání pracovního poměru nepřistoupila. V důsledku toho začal zaměstnavatel uměle vytvářet podmínky, aby mohl zaměstnankyni Z. K. dát výpověď

z pracovního poměru pro nadbytečnost ve smyslu § 52 písm. c) zákoníku práce. Za tím účelem zaměstnankyni H. K., původně přijaté na dobu určitou, změnil pracovní poměr od 10. 7. 2000 na dobu neurčitou a přeřadil ji na úsek rekvalifikací, kde pracovala zaměstnankyně Z. K. V důsledku této organizační změny zaměstnavatele se zvýšil počet zaměstnanců na úseku rekvalifikací na maximální limit stanovený v organizačním schématu Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV), který činí dva zaměstnance.

Po ohlášení ukončení rodičovské dovolené a návratu do zaměstnání od 1. 1. 2001 se měla zaměstnankyně H. M. vrátit na přeřazené místo na úsek rekvalifikací. Celkový počet zaměstnanců na úseku rekvalifikací by se tak zvýšil na tři, tj. nad povolený limit stanovený MPSV. Na úseku rekvalifikací zaměstnavatele tak vznikl stav nadbytečnosti jednoho zaměstnance. Vzhledem k tomu, že zákoník práce ponechává na rozhodnutí zaměstnavatele, se kterým ze zaměstnanců zařazených na daném úseku rozváže pracovní poměr pro nadbytečnost, rozhodl se zaměstnavatel ukončit pracovní poměr se zaměstnankyní Z. K., a to výpovědí podle § 52 písm. c) zákoníku práce (resp. § 46 odst. 1 písm. c) zákona č. 65/1965 Sb., tehdy platného zákoníku práce) ze dne 2. 10. 2001. Jako důvod k výpovědi zaměstnavatel uvedl, že vzhledem k ohlášenému návratu zaměstnankyně H. M. z mateřské dovolené k datu 1. 1. 2001 by počet zaměstnanců na úseku rekvalifikací překročil limit stanovený MPSV. Proto zaměstnavatel rozhodl o snížení celkového počtu zaměstnanců na tomto úseku o jednoho, a to právě o zaměstnankyni Z. K.

Zaměstnankyně Z. K. se domáhala, aby soud určil, že výpověď z pracovního poměru je neplatná. Žalobu zdůvodnila zejména tím, že výpovědní důvod byl zaměstnavatelem účelově vytvořen. Přeřazením zastupující zaměstnankyně H. M. na úsek rekvalifikací vytvořil zaměstnavatel zcela vědomě a úmyslně stav nadbytečnosti jednoho zaměstnance na tomto úseku. V době výpovědi zastávala povolená dvě pracovní místa zaměstnankyně Z. K. a zaměstnankyně H. K., která byla původně (v dubnu 2000) přijata do pracovního poměru na dobu určitou na jiném úseku zaměstnavatele. Sjednáním pracovního poměru se zaměstnankyní H. K. nedošlo k překročení přípustného stavu zaměstnanců, problematická situace zaměstnavateli vznikla až poté, co zaměstnankyně H. M. oznámila návrat z mateřské dovolené již od 1. 1. 2001.

Z výše uvedených skutečností soud dovořil, že nadbytečnost zaměstnankyně Z. K. nenastala v důsledku realizace rozhodnutí zaměstnavatele o změně jeho úkolů, jeho technického vybavení, o snížení stavu

zaměstnanců za účelem zvýšení efektivity práce nebo o jiných organizačních změnách ve smyslu § 52 písm. c) zákoníku práce, neboť rozhodnutí zaměstnavatele o snížení počtu zaměstnanců na úseku rekvalifikací žádným způsobem nezasáhlo do vnitřní organizační struktury zaměstnavatele (stanovený počet zaměstnanců a organizační struktura, vymezená organizačním řádem, zůstaly stejné) a bylo jen reakcí na skutečnost, která již nastala, resp. která v budoucnu měla nepochybně na úseku rekvalifikací nastat po návratu zaměstnankyně H. M. z mateřské dovolené, spočívající v tom, že na dvě vytvořená pracovní místa poradce pro rekvalifikace byly celkem tři zaměstnankyně. Nadbytečnost zaměstnankyně Z. K. tak byla důsledkem špatného postupu zaměstnavatele při přijímání nových zaměstnanců, konkrétně logickým (tedy předvídatelným) důsledkem změny pracovní smlouvy zaměstnankyně H. K., původně přijaté do pracovního poměru na předpokládanou dobu mateřské dovolené zaměstnankyně H. M., z doby určité na dobu neurčitou.

V případě, že rozhodnutím zaměstnavatele nebo jeho realizací u zaměstnavatele byly od počátku sledovány jiné cíle než změna úkolů, technického vybavení, snížení stavu zaměstnanců za účelem zvýšení efektivity práce nebo jiná organizační změna, a zaměstnavatel přijetí organizačního opatření (změnu svých úkolů, technického vybavení, snížení stavu zaměstnanců za účelem zvýšení efektivity práce nebo jinou organizační změnu) ve skutečnosti jen předstíral, je podle Nejvyššího soudu nutné dovést, že rozhodnutí o organizační změně nebylo přijato. Podle názoru soudu nemůže být nadbytečnost, která není důsledkem vnitřních organizačních opatření zaměstnavatele, nýbrž důsledkem přijímání nových zaměstnanců, důvodem k podání výpovědi z pracovního poměru podle ustanovení § 52 písm. c) zákoníku práce.

Opatření zaměstnavatele směřující k vyřešení nastalé situace nebylo rozhodnutím o organizační změně ve smyslu ustanovení § 52 písm. c) zákoníku práce, neboť nepředstavovalo prostředek ke snížení počtu zaměstnanců stanoveného v organizačním schématu jako maximálně přípustný počet skutečně potřebných zaměstnanců daného úseku, ale jednalo se o nástroj potřebný k nastolení stavu předpokládaného organizačním schématem a k dodržení maximálně přípustného počtu zaměstnanců. O rozhodnutí o organizační změně by se u zaměstnavatele jednalo pouze tehdy, pokud by jeho účelem (smyslem) bylo snížení stavu zaměstnanců nebo změna v jejich kvalifikačním složení oproti stavu, jak jej předpokládalo dosavadní organizační schéma nebo do té doby platný nejvýše pří-

pustný stav zaměstnanců (tj. snížení počtu zaměstnanců na úseku rekvalifikací ze dvou na jednoho). O takové opatření se však v tomto případě nejednalo. Proto je výpověď z pracovního poměru zaměstnankyně Z. K. neplatným právním úkonem.

Z výše uvedených závěrů soudu vyplývá, že zaměstnavatel nemůže se zaměstnancem rozvázat pracovní poměr pro nadbytečnost ve smyslu ustanovení § 52 písm. c) zákoníku práce, pokud před tím nepřijal rozhodnutí o změně úkolů, technického vybavení, o snížení stavu zaměstnanců za účelem zvýšení efektivity práce nebo o jiných organizačních změnách, anebo pokud ho sice přijal, ale jeho realizaci sledoval jiné než zákonem stanovené cíle (změnu svých úkolů, technického vybavení, snížení stavu zaměstnanců za účelem zvýšení efektivity práce nebo jinou organizační změnu). Nadbytečnost zaměstnance, která není důsledkem organizačního opatření zaměstnavatele, ale jeho špatného postupu při přijímání zaměstnanců, nemůže být důvodem pro výpověď podle § 52 písm. c) zákoníku práce. Aby se zaměstnavatelé takovému nesprávnému postupu vyhnuli, měli by přijímat zaměstnance zastupující zaměstnankyně na mateřské, popřípadě rodičovské dovolené vždy „na dobu trvání mateřské či rodičovské dovolené konkrétní zastupované zaměstnankyně“ (aniž by v pracovní smlouvě zastupujícího zaměstnance uváděli datum předpokládaného návratu zastupované zaměstnankyně do zaměstnání), jinak se pravděpodobně dostanou po návratu zaměstnankyně z mateřské či rodičovské dovolené do situace, kdy nebudou moci ukončit pracovní poměr výpovědí pro nadbytečnost ani s touto zaměstnankyní ani se zaměstnancem ji zastupujícím. ●

JUDr. Eva Herdová, advokátní koncipient

JUDr. Jiří Gajdarus, advokát

HÁJEK ZRZAVECKÝ advokátní kancelář, s.r.o.

HÁJEK ZRZAVECKÝ

K možnosti domáhat se vyklizení bytu manželem za trvání manželství

Dle ustanovení § 18 zákona o rodině jsou muž a žena v manželství povinni žít spolu, být si věrni, vzájemně respektovat svoji důstojnost, pomáhat si, společně pečovat o děti a vytvářet zdravé rodinné prostředí. Nabízí se však otázka, zda tato imperfektivní právní norma je dostatečným právním titulem pro užívání nemovitosti ve výhradním vlastnictví jednoho z manželů druhým manželem.

V praxi je možné setkat se se situací, kdy manželé po dobu trvání manželství užívají ke společnému bydlení nemovitost, která není součástí společného jmění, ale je ve výhradním vlastnictví jednoho z manželů. Ve vztahu k třetím osobám, vč. orgánů veřejné správy, patrně tato situace nebude činit žádné problémy, neboť na straně manžela – nevlastníka existuje titul k užívání odvozený od vlastnického práva druhého manžela. Třetí osoby tak nemohou namítat, že manžel – nevlastník užívá nemovitost neoprávněně.

Zcela odlišná situace však nastává v okamžiku, kdy manželství přestává plnit svou funkci a společná domácnost se promění na pouhé sdílení stejných prostor k uspokojování bytových potřeb. Zde se pak dostáváme k jádru problému, tedy k otázce, zda se manžel – vlastník může právními prostředky domáhat vyklizení nemovitosti vůči manželovi – nevlastníkovi.

Obdobná situace samozřejmě může nastat i v případě, kdy manželé společně užívají nemovitost na základě nájemní smlouvy uzavřené s třetí osobou. Zde, na rozdíl od situace zmíněné výše, však existuje poměrně bohatá a ustálená judikatura k otázkám, kdy a za jakých podmínek vniká společný nájem bytu manžely, resp. kdy a za jakých podmínek se lze domáhat vyklizení bytu jedním z manželů. V případě společného užívání nemovitosti ve výhradním vlastnictví jednoho z manželů však taková judikatura chybí.

K posuzované otázce lze nalézt rozhodnutí Nejvyššího soudu SR ze dne 20. 5. 1970, sp.zn. 6 Cz 27/70, které říká, že manželka se za trvání manželství nemůže domáhat toho, aby manžel vyklidil dům, který je v jejím výlučném vlastnictví, s odůvodněním, že právo bydlet v domě manželky za trvání manželství vyplývá z rodinných vztahů založených manželstvím. Rozhodnutí přitom výslovně odkazuje na ustanovení § 18 a 19 zákona o rodině. Domnívám se však, že právní názor vyslovený v tomto rozhodnutí vyplývá v podstatné míře ze socialistického pojetí rodinného práva a je v dnešní době již překonaný.

Zde je třeba zamyslet se nad povahou ustanovení § 18 zákona o rodině. Normy práva rodinného se zde úzce prolínají s normami mravními. K vymáhání těchto norem neexistují ve většině případů způsobilé donucovací prostředky. Není v moci rodinného práva, aby zajistilo jak kvality, tak i trvalost soužití. Hledat při selhání pomoc státních orgánů, která by měla zejména volní nedostatky v této úrovni partnerů nahradit, bývá zpravidla neúčinné. Vinu na tom, že se manželství rozpadlo nebo že neplní svou funkci, nelze přenášet na stát a jeho orgány (viz Milana Hrušáková a kolektiv Zákon o rodině, 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, 54-55 s.).

S ohledem na právní povahu ustanovení § 18 zákona o rodině jsem přesvědčen, že odkazu na toto ustanovení nelze za situace, kdy vůle manželů sdílet společné prostory zanikne, použít jako argumentu pro dovození existence právního titulu k užívání nemovitosti, která je ve výhradním vlastnictví jednoho z manželů, ze strany druhého manžela – nevlastníka.

Jak jsem uvedl výše, reprezentativní judikatura, která by se vázala přímo k předmětné otázce, dosud neexistuje. Považuji však za vhodné zmínit rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 14. 8. 2008, sp.zn. 22 Cdo 1726/2007, který řeší sice otázky mírně skutkově odlišné, avšak za použití shodné argumentace. V odůvodnění zmíněného rozsudku je vysloven názor, dle kterého oprávně-

ný z věcného břemene (analogicky lze na tuto stranu postavit vlastníka nemovitosti) má právo umožnit užívání bytu zatíženého věcným břemenem svému manželovi, avšak povinnost takové užívání manželovi umožnit nelze z platného práva dovodit; proklamativní povinnost manželů žít spolu nelze tímto způsobem vynucovat, zejména v případě, že vztahy manželů jsou již vážně narušeny. Dále je vysloveno, že zamítnutí žaloby na vyklizení bytu podané manželem, oprávněným z věcného břemene umožňujícího užívat byt, proti manželce, která je vlastníkem zatíženého bytu, nelze opřít o povinnost manželů žít spolu (§ 18 zákona o rodině).

Odůvodnění výše zmíněného rozsudku Nejvyššího soudu České republiky mne tak vede k přesvědčení, že právní názor vyslovený v tomto textu je opodstatněný a že manžel – vlastník je oprávněn domáhat se prostřednictvím žaloby vyklizení své nemovitosti vůči druhému manželovi – nevlastníkovi. ●

JUDr. Jan Špaček, advokát
ŠACHTA & PARTNERS, v.o.s.
advokátní kancelář

Evropská rada zaměstnanců

– plánovaná novela zákoníku práce

Na programu jednání vlády se již v říjnu tohoto roku objeví novelizace zákoníku práce, která si klade za cíl především transpozici nové směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/38/ES o zřízení evropské rady zaměstnanců nebo vytvoření postupu pro informování zaměstnanců a projednání se zaměstnanci v podnicích působících na úrovni Společenství a skupinách podniků působících na úrovni Společenství („Směrnice“).

Na základě této Směrnice bude stávající úprava zákoníku práce, týkající se přístupu k informacím, práva projednání a evropské rady zaměstnanců, pozměněna kvůli snaze o zefektivnění dosavadních postupů plynoucích ze směrnice 1994/45/ES[1]. Navrhované změny jsou proto především technického rázu.

V prvé řadě byly definovány informace a projednání, kterými se bude výlučně evropská rada zaměstnanců v budoucnu zabývat, tzv. „nadnárodní informace“. Po zohlednění případných dopadů a potřebné úrovně vedení a zastoupení jsou Směrnici za nadnárodní informace a projednání považovány ty, které se týkají zaměstnavatele nebo skupiny zaměstnavatelů s působností na území Evropské Unie nebo EHS jako celku, popř. organizačních složek, které se nacházejí alespoň ve dvou členských státech.

Nově se zjednoduší obsazování pozic ve vyjednávacích výborech (jejichž funkcí je za zaměstnance vyjednávat s ústředím o ustavení evropské rady zaměstnanců), do nichž budou voleni členové z řad zaměstnanců z každého členského státu, kde má zaměstnavatel své sídlo nebo alespoň umístěnu organizační složku. Každých započatých 10 % zaměstnanců z jejich celkového počtu bude zastoupeno jedním členem. Pro způsob ustavení a složení evropské rady zaměstnanců budou i nadále platit stejné podmínky. Navíc bude nutné přihlížet k zastoupení zaměstnanců podle jejich činnosti i pohlaví.

Samostatná část Směrnice – klauzule přizpůsobení – je věnována postupu při organizačních změnách podniků. Pro doplnění a zpřesnění obsahu dohod bude napříště jako jeden z požadavků stanoveno, že dohody, které upravují fungování evropských rad, musí obsahovat ustanovení týkající se jejich změny, vypovězení nebo nového sjednání zejména pro případ fúzí, akvizic či dělení společnosti. V minulosti totiž nebylo na podobné situace v dohodách pamatováno a odpovídající úprava neexistovala ani v právních předpisech. Nyní, pokud by například již sjednaná ujednání o evropské radě zaměstnanců neupravovala postup při zmíněných podstatných organizačních změnách, přistoupí se k jednání mezi vyjednávacím výborem a ústředím zaměstnavatele, přičemž do vyjednávacího výboru jmenuje každá již ustavená evropská rada zaměstnanců ze svých členů minimálně tři další členy. I přesto budou ustavené rady ve své činnosti pokračovat, a to až do chvíle, kdy budou uzavřena nová ujednání o postupech pro nadnárodní informace a projednání.

Další neopominutelná součást ujednání, kterou přinese předkládaná novela, je povinné stanovení způsobu propojení informování a projednání na vnitrostátní a nadnárodní úrovni. Přestože podstatné otázky bude nutné projednat v obou rovinách, je současně nutná jejich dostatečná nezávislost, aby nedocházelo ke zdržování jednání na jedné z nich.

Novelizací bude rovněž zpřesněna úloha zástupců zaměstnanců, kteří budou povinni, za účelem řádného výkonu funkce, poskytovat zaměstnancům informace o probíhajícím informování

a projednávání a budou mít možnost účastnit se školení, přičemž náklady na tato školení budou jednou z položek, které hraří zaměstnavatel na činnost evropské rady zaměstnanců. Zároveň bude výslovně stanoveno právo vyjednávacího výboru scházet se bez účasti představitelů ústředního vedení a přizvat si na vlastní žádost k jednáním odborníky dle vlastního výběru jako poradce, kterými mohou být i zástupci příslušných odborových organizací.

Pro co možná nejhladší vstup nových pravidel v platnost, byla přijata i přechodná ustanovení, jež mají ochránit v minulosti vyjednaná ujednání a podpořit nová. Povinnosti vyplývající z nové úpravy nebudou použity pro podniky, které mají uzavřeny dohody upravující nadnárodní informování a projednání v souladu se směrnicemi 1994/45/ES nebo 1997/74/ES[2]. Dokonce bude možné uzavřít, bez nutnosti aplikace nových předpisů, dohody nové, případně změnit stávající, a to až do 5. června 2011. ●

Mgr. Romana Kaletová, advokát
Ondřej Krtička, právní asistent
Randl Partners
advokátní kancelář

Poznámky

- [1] Směrnici Rady 1994/45/ES ze dne 22. září 1994 o zřízení evropské rady zaměstnanců nebo vytvoření postupu pro informování zaměstnanců a projednání se zaměstnanci v podnicích působících na území Společenství a skupinách podniků působících na území Společenství.
- [2] Směrnice Rady 97/74/ES ze dne 15. prosince 1997, kterou se oblast působnosti směrnice 94/45/ES o řízení evropské Rady zaměstnanců nebo vytvoření postupu pro informování zaměstnanců a projednávání se zaměstnanci v podnicích působících na území Společenství a skupinách podniků působících na území Společenství rozšiřuje na Spojené království Velké Británie a Severního Irsku.

K možnosti domáhat se vyslovení neplatnosti usnesení přijatého valnou hromadou, která nebyla řádně ustavena

Nejvyšší soud České republiky se na základě dovolání podaného žalovanou společností zabýval otázkou určení neplatnosti usnesení valné hromady akciové společnosti, která byla konána v rozporu s vykonatelným předběžným opatřením soudu.

V projednávané věci představenstvo společnosti svolalo náhradní valnou hromadu (valná hromada). Konání valné hromady bylo následně zakázáno předběžným opatřením soudu. Předseda představenstva společnosti proto odmítl valnou hromadu zahájit s ohledem na skutečnost, že soud vykonatelným předběžným opatřením její konání zakázal. Přítomní akcionáři společnosti se ale přesto rozhodli valnou hromadu uspořádat a přijali usnesení, jejichž platnost byla napadena žalobou podle § 183 a § 131 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (obchodní zákoník), podanou akcionářem společnosti a členem jejího představenstva, který měl být předmětnou valnou hromadou odvolán ze své funkce.

Soud I. stupně svým rozhodnutím (i) určil, že všechna usnesení valné hromady ve všech bodech programu jednání společnosti, schválená dne 9. listopadu 2005, jsou neplatná, (ii) zamítl návrh na určení, že shromáždění fyzických osob, které se konalo dne 9. listopadu 2005, které se prohlásilo za valnou hromadu společnosti, nebylo valnou hromadou této společnosti, a (iii) přiznal navrhovateli právo na náhradu nákladů řízení vůči společnosti. Odvolací soud k odvo-

lání společnosti proti výrokům prvostupňového rozhodnutí ad (i) a (iii) výše potvrdil odvoláním napadené výroky rozhodnutí soudu I. stupně a přiznal navrhovateli vůči společnosti právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Společnost následně podala dovolání proti usnesení odvolacího soudu s návrhem na zrušení rozhodnutí odvolacího i prvostupňového rozhodnutí v příslušném rozsahu. Společnost v rámci dovolání vznesla tyto otázky zásadního právního významu: 1) zda soud může nařídit zákaz konání řádné nebo mimořádné valné hromady použitím předběžného opatření a 2) zda zákaz vyslovený předběžným opatřením má dopad na usnesení přijatá valnou hromadou, a pokud ano, jaký. Dožadovala se tak posouzení kolize zákonné úpravy valné hromady akciové společnosti, případně vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti a předběžného opatření nařizujícího zákaz konání valné hromady.

Při posuzování otázek vznesených společností v rámci podaného dovolání se Nejvyšší soud nejprve zabýval tím, zda napadená usnesení vůbec přijala valná hromada společnosti, přičemž dospěl k závěru, že tomu tak v daném případě nebylo.

Konstatoval, že valná hromada je nejvyšším orgánem akciové společnosti, který tvoří všichni její akcionáři; schází se na řádných nebo mimořádných jednáních. Z právní úpravy valné hromady v obchodním zákoníku podle názoru Nejvyššího soudu nepochybně vyplývá, že k výkonu působnosti valné hromady není oprávněno jakékoli shromáždění akcionářů akciové společnosti, ale jen takové shromáždění, které splňuje předpoklady stanovené zákonem. Tento závěr lze dovodit z toho, že obchodní zákoník předepisuje postup pro svolání valné hromady, volby jejích orgánů a její vedení a řízení. Zdůraznil, že k tomu, aby mohla valná hromada přijímat rozhodnutí, jejichž přijetí jí zákon svěřuje, je – mimo jiné – nezbytné i splnění určitých formálních předpokladů stanovených zákonem. Jedním z takových předpokladů je, aby bylo konání valné hromady řádným způsobem ustaveno,

tj. aby bylo řádně svoláno, zahájeno a vedeno.

Z výše uvedeného Nejvyšší soud dovodil následující závěr, který vyjádřil v usnesení spis. zn. 29 Cdo 211/2009 dne 24. srpna 2010: „Respektovala-li společnost v projednávané věci soudem nařízené předběžné opatření a odmítl-li předseda jejího představenstva v souladu se zákonem (konkrétně proto, že soud předběžným opatřením její konání zakázal), jednání valné hromady zákonem stanoveným způsobem ustaveno a rozhodnutí přijatá akcionáři společnosti nejsou rozhodnutími valné hromady a nemají proto právní účinky vyplývající z usnesení valné hromady. Posoudil-li tedy odvolací soud rozhodnutí akcionářů společnosti jako usnesení její valné hromady a vyslovil jejich neplatnost podle § 131 a § 183 obč. zák., je tento jeho právní závěr nesprávný.“

Nejvyšší soud v komentovaném rozhodnutí dále konstatoval, že v tomto řízení (tedy v řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady) není soud oprávněn přezkoumávat důvodnost nařízeného předběžného opatření, ani není oprávněn přezkoumávat to, zda soud vůbec může „nařídit zákaz konání valné hromady“, čehož se domáhala žalovaná společnost jako dovolatelka. Vzhledem k výše uvedenému závěru se nicméně Nejvyšší soud již dále nezabýval dalšími uplatněnými dovolacími námitkami.

Nejvyšší soud tedy usnesení odvolacího soudu a spolu s ním ze stejných důvodů i usnesení soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení. V rámci nového řízení tak budou navrhovatelé bezpochyby nuceni změnit žalobní petit, případně i doplnit rozhodná skutková tvrzení. ●

JUDr. Michaela Šerá, advokát
HÁJEK ZRZAVECKÝ advokátní kancelář, s.r.o.

Některé otázky vyvolané odstoupením od smlouvy o dílo podle obchodního zákoníku

Smlouva o dílo v režimu podle ust. § 536 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (dále jen „ObchZ“), zaujímá nezastupitelné místo v procesu výstavby, ať již se jedná o velké investiční celky, avšak i při občanské výstavbě, kdy je její použití jako smluvního podkladu pro vztahy mezi objednatelem a zhotovitelem stavby doporučováno z důvodu lepší propracovanosti a použitelnosti obchodně-právní úpravy tohoto smluvního typu.

Rovněž tak i spory ze smluv o dílo představují poměrně frekventovanou část agendy českého soudnictví. Účelem tohoto článku je poukázat na zcela rozdílné nároky, z pohledu jejich výše, povahy i způsobu jejich výpočtu, které vznikají zhotoviteli v případě, že od smlouvy o dílo odstoupí platně právě on (v praxi je tomu v naprosté většině případů z důvodů neplacení objednatelem za zhotovené části díla, anebo nezaplacení sjednaných záloh), v porovnání s případem, kdy od smlouvy naopak platně odstoupí objednatel (v praxi je tomu ve valné většině případů z důvodů prodlení zhotovitelem se zhotovením díla, které často vyústí až v „útěk“ zhotovitele ze zhotovované stavby).

Situace, kdy to byl zhotovitel, který platně odstoupil od smlouvy, je situace poměrně zřetelná. Podle ustanovení § 548 odst. 2 ObchZ: „Odstoupil-li zhotovitel od smlouvy pro prodlení objednatelem a nespočívá-li překážka plnění objednatelem v okolnostech vylučujících odpovědnost (§ 374), náleží zhotoviteli cena, na kterou má nárok na základě smlouvy. Od ní se však odečte to, co zhotovitel ušetřil neprovedením díla v plném rozsahu“. Zjednodušené řečeno tak má v daném případě zhotovitel nárok na zaplacení adekvátní části ceny díla do jeho odstoupení od smlouvy. Je dále nutné upozornit na ustanovení § 544 odst. 2 ObchZ, podle kterého může zhotovitel požadovat po objednateli i úhradu ceny věcí, které účelně opatřil a které se zapracováním staly součástí zhotovované věci, za předpokladu, že cena těchto věcí není zahrnuta ve výše citovaném nároku.

Mnohem nejasnější je však situace v případě, pokud od smlouvy o dílo oprávněně odstoupil objednatel, neboť zde je možné se opírat pouze o poměrně vágně formulované ustanovení § 544 odst. 1 ObchZ: „Má-li ke zhotovované věci vlastnické právo objednatel a věc nelze vzhledem k její povaze vrátit nebo předat zhotoviteli, je objednatel povinen uhradit zhotoviteli to, o co se objednatel zhotovováním věci obohatil, jestliže závazek zanikl z důvodů, za které objednatel neodpovídá“.

Je otázkou, co se rozumí pojmem „to, o co se objednatel zhotovováním věci obohatil“ a jak se určí výše takového majetkového prospěchu.

Domnívám se, že nelze v žádném případě ztotožňovat obsah nároku podle § 548 odst. 2 ObchZ (nárok zhotovitele při jeho odstoupení od smlouvy) a nároku podle § 544 odst. 1 ObchZ (nárok zhotovitele při odstoupení objednatele od smlouvy), už proto, že by takový postup mohl vést až k absurdnímu závěru, že je vcelku bezpředmětné, která ze stran od smlouvy oprávněně odstoupila, a výše nároku zhotovitele vůči objednateli by tak byla vždy stejná. Dlužno však v této souvislosti podotknout, že se právě k této nesprávnosti uchylují i mnohé soudy nižšího stupně.

Jsem toho názoru, že se v případě nároku podle § 544 odst. 1 ObchZ jedná o zvláštní druh nároku, srovnatelný s nárokem na vydání bezdůvodného obohacení, který se však v obecných otázkách bude řídit ObchZ. Tento právní názor však samozřejmě nemusí být názorem jediným.

Jakým způsobem se zjistí hodnota obohacení objednatele, je řešeno v judikatuře Nejvyššího soudu ČR, kterou lze již v dnešní době považovat za poměrně ucelenou a konstantní (z novějších rozhodnutí např. rozhodnutí 32 Cdo 372/2004, 33 Odo 477/2003, 32 Cdo 1316/2006).

Na úvod lze zmínit, že Nejvyšší soud ČR řeší otázky určení toho, o co se objednatel odstoupením od smlouvy o dílo podle ObchZ obohatil, obdobně, jako případy investice do cizí nemovitosti.

První otázkou, kterou je nutné v daném případě zodpovědět, zda v případě investic zhotovitele do cizí nemovitosti je pohledávkou z obohacení objednatele hodnota prostředků vynaložených zhotovitelem, anebo rozdíl mezi hodnotou nemovitosti před a po vložení investic zhotovitele. Jinak řečeno, zda je v daném případě rozhodující hodnota vložených investic, anebo hodnota, o kterou se cena nemovitosti objednatele zvýšila vložením investic ze strany zhotovitele (tedy rozdíl mezi hodnotou nemovitosti před zásahem zhotovitele a po něm).

Podle názoru Nejvyššího soudu ČR (viz např. rozhodnutí 33 Odo 477/2003) je smyslem zákonné úpravy poskytnutí ochrany tomu, kdo pozbyl určitou majetkovou hodnotu. Zákon však nepočítá s tím, že by ji dotyčný měl dostat zpět v plném rozsahu, ale právě a pouze v takové výši, o kterou se jí obohatil jiný subjekt. Není tedy rozhodující, jakou hodnotu pozbyl zhotovitel, nýbrž o kolik se zvýšil majetek objednatele. Zhotovitel tedy nemůže požadovat zpět hodnotu vložených investic, nýbrž pouze to, o čem danými investicemi zvýšila hodnota domu.

Pokud jde o možnou námitku, že nelze stanovit hodnotu nedokončeného rozestavěného domu, zastává Nejvyšší soud ČR názor, že hodnota nemovitosti se v každém případě vytváří na trhu nemovitostí, kde se podle názoru soudu zcela běžně obchodují i nedokončené rozestavěné nemovitosti, jejichž hodnota je vyjádřena v jejich tržní ceně. Nedokončenost díla tedy podle názoru Nejvyššího soudu ČR nebrání zjištění obecné (tržní) ceny nemovitosti před počátkem stavebních prací a ke dni jejich ukončení (resp. ke dni zániku smlouvy o dílo), jejichž porovnáním bude určena hodnota toho, o co se objednatel na úkor zhotovitele obohatil. Pro určení obecné (tržní) ceny nemovitosti je podle názoru soudu rozhodující nabídka a poptávka, a ty lze zjistit různými metodami, bez ohledu na to, zda je právní předpis upravuje, či nikoli. Lze tedy použít i ocenění nemovitosti nákladovým způsobem podle příslušné vyhlášky, nicméně i při použití takové metody je třeba mít vždy na zřeteli, že cena nemovitosti by měla být výrazem nabídky a poptávky v daném místě a čase. Soud tedy prostřednictvím znaleckého posudku musí proto zkoumat, zda cena nemovitosti vypočtená nákladovou metodou odpovídá místní nabídce a poptávce (jinými slovy, zda by nemovitost za takovou cenu byla v dané době prodejná, či nikoli, což podle mého názoru může být velmi obtížné, ne-li nemožné, a závisí to zcela na odborném úsudku znalce).

Druhá otázka, kterou vyvolává ustanovení § 544 odst. 1 ObchZ, se týká jeho použitelnosti v případech odstoupení objednatele od smlouvy o dílo, na základě které zhotovitel zhodnocuje nemovitost třetí osoby (jedná se tedy o plnění ve prospěch třetí osoby). Typicky se bude jednat o různé případy půdních vestaveb, nástaveb či komplexních rekonstrukcí nemovitostí nájemcem (resp. leasingovým nájemcem).

S ohledem na to, že ust. § 544 odst. 1 ObchZ obsahuje podmínku existence vlastnického práva objednatele ke zhotovované věci (obdobně ust. § 543 odst. 1 ObchZ, které řeší zrcadlově opačnou situaci, pak obsahuje podmínku vlastnictví zhotovitele ke zhotovo-

vané věci), jsem toho názoru, že daná úprava nároků z odstoupení objednatele od smlouvy není aplikovatelná pro výše uvedené případy plnění zhotovitele ve prospěch třetí osoby – vlastníka nemovitosti. Nároky zhotovitele vůči vlastníkovi nemovitosti je tak podle mého názoru nutné řešit podle obecných občanskoprávních principů pro vypořádání bezdůvodného obohacení (§ 456 – § 458 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „OZ“)).

Právní názor, podle kterého je i ve výše uvedeném případě nutné užít analogicky § 544 odst. 1 ObchZ, a tedy uložit objednateli povinnost vydat zhotoviteli bezdůvodné obohacení, ač objednatel není vlastníkem nemovitosti, nepovažuji za správný. Zhotovitel totiž svým působením zhodnocoval nemovitost třetí osoby, a objednateli tak žádné obohacení nevzniklo, a tedy ani nemá, co by vydal.

Jinou otázkou, kterou vyvolává výše uvedený postup pro určení výše „toho, o co se objednatel obohatil“, je jeho dopad na situaci, kdy ve fázi, kdy byly na nemovitosti ve značném rozsahu provedeny pouze bourací a přípravné práce, došlo k odstoupení objednatele od smlouvy. Logicky vzato, bourací práce mohou přece hodnotu nemovitosti pouze snížit, popř. zvýšit pouze nepatrně (neboť je již nebude nutné znovu provádět), přesto však může být hodnota investic dosud vynaložených zhotovitelem na provedení díla (tedy bouracích a přípravných prací) značná. Ačkoli mi není známo žádné rozhodnutí, které by danou situaci přímo řešilo, domnívám se, že by výše uvedené principy, uvedené v judikatuře, měly být plně aplikovány i v takovém případě, ačkoli může být takto určená výše nároku zhotovitele vůči objednateli buď vůbec žádná, nebo velmi nízká. Nicméně vzhledem k tomu, že to byl právě objednatel, kdo oprávněně odstoupil od smlouvy, přičemž odstoupení má i určitou sankční funkci, měla by výše uvedená okolnost jít ve svých důsledcích plně k tíži zhotovitele, který smlouvu porušil.

Poměrně krátký rozsah tohoto článku mi nedává prostor, abych se zde vyčerpávajícím způsobem věnoval všem otázkám souvisejícím s odstoupením od smlouvy a výpočtu nároků zhotovitele z odstoupení, anebo provedl srovnání určení výše těchto nároků s nároky z odstoupení od smlouvy o dílo, uzavřené podle ust. § 631 a násl. OZ, které se značně liší. ●

Mgr. Ing. Jiří Komárek, advokát
ŠACHTA & PARTNERS, v.o.s.
advokátní kancelář

Ochrana investic do fotovoltaických projektů

Poslanecká sněmovna schválila dne 9. 11. 2010 novelu zákona č. 180/2005 Sb. a zavedla odvod (označovaný také jako „srážková daň“) z tržeb za elektřinu z FVE, které byly uvedeny do provozu mezi 1. 1. 2009 a 31. 12. 2010. Sazba odvodu činí 26 %, resp. 28 % v závislosti na formě podpory.

Pokud novela nabude účinnosti, dojde k podstatnému zhoršení podmínek pro ekonomické fungování FVE. Investoři, kteří investovali do výstavby nebo nákupu FVE, nyní hledají možnosti ochrany svých investic.

Účinným nástrojem může být ochrana na základě mezinárodního práva veřejného, tedy na základě dohod o ochraně a podpoře investic. Těchto dohod uzavřela Česká republika přes sedmdesát. Každá z nich má poněkud jiné znění, většina však obsahuje účinné prostředky ochrany proti zásahům státu směřujícím proti investicím do FVE.

Důležité je, že v režimu mezinárodního investičního práva se lze domáhat ochrany i pro české podniky, pokud bylo jejich vlastnictví včas převedeno do zahraničí. Ochrana přitom nevylučuje, že zahraniční subjekt vlastníci českou FVE, resp. projektovou společnost, je plně vlastněn českými osobami. Podmínkou však je, že k převodu do zahraničí došlo předtím, než problém vznikl. Pokud vlastnictví české FVE dosud do zahraničí převedeno nebylo, převod skutečný až v současnosti již ochranu před srážkovou daní v její současné podobě nemůže zajistit.

Dohody o ochraně a podpoře investic mezi jiným poskytují investorům ochranu proti nepřímému vyvlastnění. Z rozhodovací praxe investičních tribunálů jednoznačně vyplývá, že i excesivní zdanění může být formou vyvlastnění.

Dohody dále investorům zajišťují tzv. standard spravedlivého a rovného zacházení. Ochrana proti zásahům hostitelského státu se v mezinárodním investičním právu odvozuje od tzv. legitimních očekávání investora. Pokud v okamžiku realizace investice mohli investoři spoléhat na zákonem garantované výkupní

ceny elektřiny, jedná se o legitimní očekávání velmi silná a bude jim náležet vysoký stupeň ochrany.

Lze tedy shrnout, že pokud má FVE zahraniční vlastníky, s největší pravděpodobností budou moci po zavedení tzv. srážkové daně zažalovat ČR v investiční arbitráži. V úvahu může přicházet i spojení projednávání nároků více investorů v jedné arbitráži se všemi výhodami, které z takového postupu vyplývají. ●

.....
Stanislav Servus, advokát
DVOŘÁK & SPOL., advokátní kancelář, s.r.o.

K výkladu pojmu jakékoliv plnění společnosti podle ustanovení § 66 odst. 3 věty první obchodního zákoníku

V tomto článku bych čtenáře ráda seznámila s rozsudkem Nejvyššího soudu ČR spis. zn. 29 Cdo 2126/2009 ze dne 16. 6. 2010, který se zabývá výkladem první věty ustanovení § 66 odst. 3 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ObchZ“). Citované ustanovení zní následovně: „Jakékoliv plnění společnosti ve prospěch osoby, jež je orgánem společnosti nebo jeho členem, na které neplyne právo z právního předpisu nebo vnitřního předpisu, lze poskytnout pouze se souhlasem valné hromady, nebo je-li přiznáno ve smlouvě o výkonu funkce.“

V komentovaném případě se jednalo o situaci, kdy se akciová společnost domáhala vydání bezdůvodného obohacení proti bývalému členu své dozorčí rady, který byl současně advokátem. Ten v době, kdy byl členem dozorčí rady společnosti, uzavřel se společností smlouvu, na základě které se zavázal poskytovat společnosti právní služby při vymáhání pohledávky společnosti za jejím dlužníkem. Na základě uzavřené smlouvy označené jako smlouva o provizi byla členovi dozorčí rady vyplacena odměna, která však nebyla schválena valnou hromadou společnosti, ani nebyla přiznána ve smlouvě o výkonu funkce, přičemž se současně nejednalo ani o plnění, na které by plynulo právo z právního předpisu nebo z vnitřního předpisu.

Soud I. stupně žalobu společnosti zamítl, zamítavý rozsudek pak potvrdil i odvolací soud. Společnost podala dovolání, ve kterém jako otázku zásadního právního významu vnesla otázku, zda poskytnutí plnění členovi dozorčí rady ze strany společnosti za činnost, která přímo nespadá do okruhu působnosti (člena) dozorčí rady, jde li současně o plnění, na které neplyne právo z právního předpisu, podléhá schválení valnou hromadou společnosti ve smyslu ustanovení § 66 odst. 3 ObchZ. Společnost namítala, že tuto právní otázku posoudily soudy nižších stupňů v rozporu s hmotným právem.

Dovolací soud ve výše citovaném rozsudku dospěl k závěru, že ustanovení § 66 odst. 3 věty

první ObchZ je třeba vykládat tak, že souhlasu valné hromady společnosti podléhá pouze plnění poskytované členu orgánu společnosti v souvislosti s výkonem jeho funkce. Jelikož však poskytování právních služeb při vymáhání pohledávky za dlužníkem společnosti nespadá do působnosti člena dozorčí rady společnosti, uzavřel dovolací soud, že poskytnutí odměny podle uzavřené smlouvy o provizi nepodléhalo souhlasu valné hromady společnosti podle ustanovení § 66 odst. 3 věty první ObchZ.

Dovolací soud konstatoval, že „přestože by prostý gramatický výklad mohl vést k dovoletelkou předestíranému závěru, podle něhož schválení valnou hromadou podléhá jakékoliv plnění poskytované společnosti členu jejího orgánu bez ohledu na to, zda jde o plnění související s výkonem funkce člena orgánu, systematický, teleologický i historický výklad vedou k závěru opačnému.“ Poukázal na druhou větu ustanovení § 66 odst. 3 ObchZ, podle kterého společnost plnění neposkytne, jestliže výkon funkce dotčeným členem orgánu zřejmě přispěl k nepříznivým hospodářským výsledkům společnosti, nebo porušil-li tento člen zaviněně právní povinnost v souvislosti s výkonem funkce. Podle názoru dovolacího soudu se „oprávnění společnosti odepřít statutárnímu orgánu plnění zjevně vztahuje – jak plyne z formulace „společnost plnění neposkytne, jestliže výkon funkce ...“ – pouze na plnění, která jsou jednateli poskytována v souvislosti s výkonem jeho funkce. Z uvedených důvodů nelze členu orgánu upírat plnění, na které mu vznikl nárok za činnosti prováděné pro společnost (např. podle platně uzavřené pracovní smlouvy), jež s výkonem funkce nesouvisí (srov. k tomu i rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. dubna 2010, sp. zn. 29 Cdo 2049/2009, dostupný na webových stránkách Nejvyššího soudu ČR).“ Nejvyšší soud zdůraznil, že oprávnění společnosti odepřít plnění se vztahuje právě na ta plnění, jež podle věty první vykládaného ustanovení podléhají souhlasu valné hromady. Z uvedeného je podle přesvědčení dovolacího soudu zřejmé, že slovní spojení „jakékoliv plnění“ zahrnuje pouze plnění, jež jsou členu orgánu společnosti poskytována v souvislosti s výkonem jeho funkce. Dovolací soud akcentoval, že

ke stejnému závěru vede i teleologický výklad předmětného ustanovení. „Účelem ustanovení § 66 odst. 3 ObchZ, jež systematicky doplňuje ustanovení odstavce druhého, totiž není řešit všechny potenciálně vznikající konflikty zájmů ve vztazích mezi osobami vykonávajícími funkci členů orgánů a společnosti (bez ohledu na jejich souvislost s výkonem funkce), ale zabezpečit, aby plnění poskytovaná členům orgánů za výkon funkce nebyla závislá toliko na jejich vůli a odpovídala přínosu, který (z pohledu společníků) pro společnost výkon funkce určitým členem orgánu má.“ V této souvislosti poukázal na to, že pro činnosti nesouvisející s výkonem funkce, při nichž by mohlo docházet ke střetu zájmů mezi společností a členem jejího orgánu, upravuje zákon jiné prostředky ochrany společnosti, např. zákaz konkurence (§ 65 a § 196 ObchZ).

S komentovaným rozsudkem Nejvyššího soudu se neztotožňuji. Soudem zastávaný výklad je podle mého názoru v rozporu se smyslem a účelem předmětného ustanovení, neboť umožňuje obcházení tohoto omezení tím, že si členové orgánů společnosti „odměnu“ vyplatí formálně z jiného titulu nesouvisejícího s výkonem funkce, čímž se plnění vyplácené členům orgánů společnost fakticky vyhne jakékoliv kontrole společnosti. Účelem a smyslem ustanovení § 66 odst. 3 ObchZ je především ochrana společnosti, resp. jejích akcionářů před takovými zásahy managementu společnosti, jež v rozporu s vůlí akcionářů zvyňhodňují či obohacují management na úkor (ke škodě) společnosti. Pokud by se tato ochrana měla vztahovat jenom na takové činnosti managementu společnosti, které jsou určité manažerské funkci imanentní, jednalo by se o ochranu zcela nedostatečnou, neboť by jí bylo možné snadno obejít sjednáním plnění z další činnosti, které přesahují rámec působnosti daného orgánu vymezený zákonem, resp. s výkonem funkce přímo nesouvisející. Členové orgánů společnosti by si tak mohli se společností sjednat zajištění širokého spektra dalších činností, jež by pro společnost vykonávali, a to za odměnu nepodléhající žádné kontrole ze strany akcionářů. Dovolacím soudem odkazované jiné prostředky ochrany společnosti (zákaz konkurence) jsou přítomné nedostačující, resp. neefektivní.

Závěr dovolacího soudu ztrácí relevanci i vzhledem k možným výkladovým problémům, pokud jde o interpretaci slovního spojení „plnění poskytované člena orgánu společnosti v souvislosti s výkonem jeho funkce“. Člen orgánu společnosti má obecnou povinnost jednat při výkonu své funkce s péčí řádného hospodáře a využívat všech svých odborných znalostí, schopností či dovedností k prospěchu společnosti. Tento závěr ostatně dovedl Nejvyšší soud již dříve v rozsudku spis. zn. 29 Odo 1262/2006 ze dne 30. 7. 2008, ve kterém ve vztahu k odpovědnosti člena představenstva (jenž lze bez dalšího aplikovat i na postavení člena dozorčí rady) konstatoval, že: „Má-li člen představenstva určité odborné znalosti, schopnosti či dovednosti, lze z požadavku náležité

péče dovodit, že je povinen, je při výkonu funkce – v rámci svých možností – využívat.“ V kontextu posuzovaného případu lze tedy argumentovat, že vzhledem ke svému právnímu vzdělání byl člen dozorčí rady povinen poskytovat společnosti právní služby z titulu své funkce a s ní spojené povinnosti náležité péče a loajality vůči společnosti. Přestože se tedy v daném případě stricto sensu o výkon funkce člena dozorčí rady na základě smlouvy o výkonu funkce nejednalo, lze dospět k závěru, že šlo o činnost, která s výkonem funkce nepřimo souvisela. I pomocí této argumentace lze uzavřít, že v daném případě byla namíste aplikace ustanovení § 66 odst. 3 věty první ObchZ.

Proti komentovanému rozsudku Nejvyššího soudu byla dotčenou společností podána ústavní stížnost s odkazem na porušení práva na spravedlivý proces. Výše uvedený závěr dovolacího soudu k výkladu ustanovení § 66 odst. 3 věty první ObchZ by tedy mohl projít testem ústavní konformity, pokud Ústavní soud shledá podanou ústavní stížnost za přípustnou a opodstatněnou. Nezbývá tedy než vyčkat, zda nás v dané otázce ještě čeká nové rozhodnutí. ●

JUDr. Michaela Šerá, advokát

HÁJEK ZRZAVECKÝ advokátní kancelář, s.r.o.

Vliv povolení reorganizace a účinnosti reorganizačního plánu na korporátní poměry dlužníka – obchodní společnosti

V souvislosti s významně vzrůstajícím počtem probíhajících reorganizací jakožto jednoho ze způsobů řešení úpadku dlužníka lze upozornit na některé důsledky povolení reorganizace vztahující se ke korporátním poměrům dlužníka – právnické osoby.

Jedním ze způsobů řešení úpadku nebo hrozícího úpadku dlužníka v insolvenčním řízení je ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 písm.b) zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) (dále jen „Insolvenční zákon“) reorganizace. Reorganizací se rozumí zpravidla postupné uspokojování pohledávek věřitelů při zachování provozu dlužníkovy podniku, zajištěné opatřeními k oživení hospodaření tohoto podniku podle soudem schváleného reorganizačního plánu s průběžnou kontrolou jeho plnění ze strany věřitelů.

V průběhu reorganizace jsou obecně omezena dispoziční oprávnění dlužníka, a to jak pravomocí insolvenčního správce, tak pravomocí věřitelského výboru, případně i insolvenčního soudu. Tento příspěvek pojednává pouze o omezeních

dlužníka a zvláště právní úpravy ve vztahu ke korporátním poměrům dlužníka.

V první fázi reorganizace, tj. v období ode dne povolení reorganizace do dne účinnosti reorganizačního plánu, se aplikuje ustanovení § 333 Insolvenčního zákona. Podle citovaného ustanovení „se rozhodnutím o povolení reorganizace pozastavuje výkon funkce valné hromady nebo členské schůze dlužníka a místo valné hromady nebo členské schůze dlužníka rozhoduje v její působnosti insolvenční správce. Valné hromadě nebo členské schůzi dlužníka i po rozhodnutí o povolení reorganizace zůstává zachováno právo jmenovat nebo volit a odvolávat členy statutárního orgánu dlužníka a dozorčí rady dlužníka – k účinnosti jejího rozhodnutí se však vyžaduje souhlas věřitelského výboru. Zanikne-li funkce statutárního orgánu dlužníka nebo dozorčí rady anebo funkce všech členů těchto orgánů a není-li postupem podle zvláštního právního předpisu jmenován nebo zvolen do 30 dnů poté nový statutární orgán nebo dozorčí rada nebo jejich členové, zvolí je věřitelský výbor.“

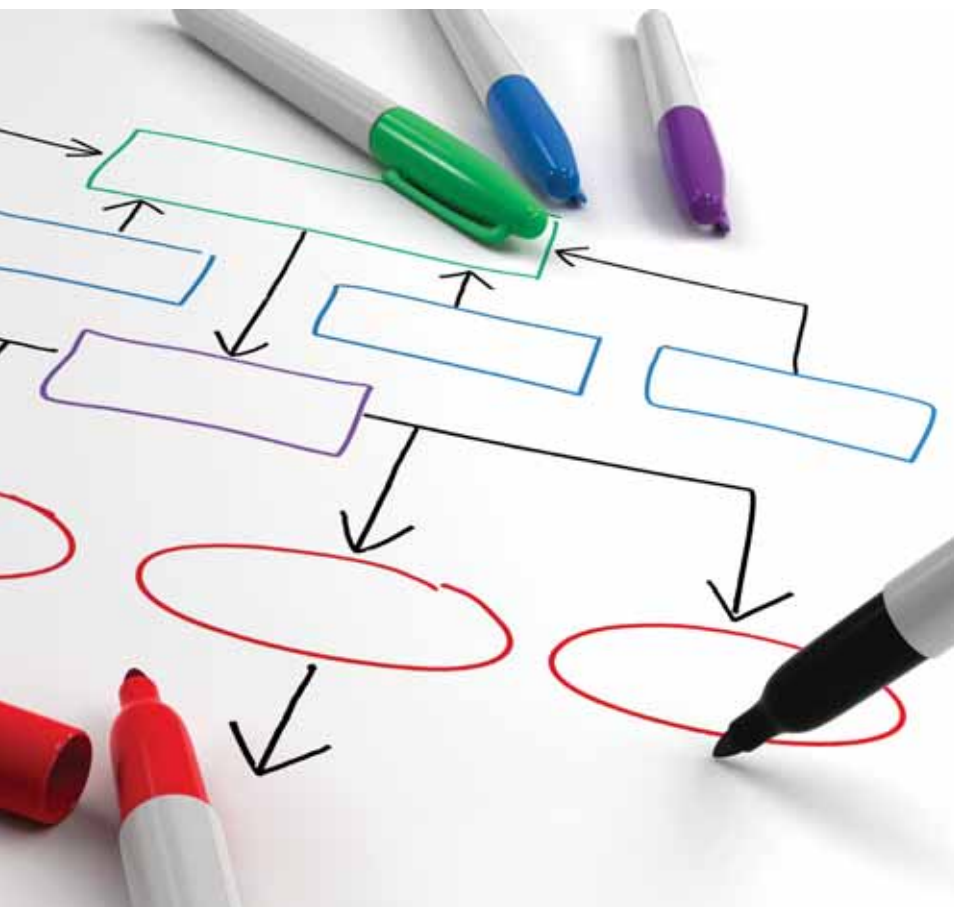
Zákon tedy stanovuje přechod působnosti valné hromady či členské schůze dlužníka na

insolvenčního správce dnem povolení reorganizace, s výjimkou působnosti volit a odvolávat členy orgánů dlužníka, a to jak členy statutárního orgánu, tak členy dozorčí rady. K účinnosti rozhodnutí valné hromady či členské schůze dlužníka o odvolání/volbě orgánů dlužníka se vyžaduje souhlas věřitelského výboru dlužníka.

Byly-li by funkce členů statutárního orgánu či dozorčí rady dlužníka neobsazeny po dobu delší než 30 dnů, přechází působnost valné hromady volit a odvolávat členy orgánů společnosti na věřitelský výbor.

Zákon neurčuje zvláštní pravidla přechodu působnosti v případě, kdy členy představenstva dlužníka volí a odvolává dozorčí rada. V takovém případě je nutné analogicky použít ustanovení souhlasu věřitelského výboru, případně též o přechodu působnosti na věřitelský výbor.

V druhé fázi reorganizace, tj. v období ode dne účinnosti reorganizačního plánu do dne skončení reorganizace, zákon výslovně počítá s možností činit v jejím průběhu určité úkony

korporátního charakteru. (Pozn. Reorganizační plán je účinný, jakmile rozhodnutí o jeho schválení nabylo právní moci, nebyla-li reorganizačním plánem jeho účinnost odložena na pozdější dobu nebo nerozhodli-li o pozdější účinnosti insolvenční soud. Rozhodnutí o schválení reorganizačního plánu je závazné pro všechny účastníky insolvenčního řízení i pro další osoby, jejichž práva a povinnosti jsou reorganizačním plánem dotčeny (§ 352 Insolvenčního zákona).

Ve výčtu možných způsobů provedení reorganizace (demonstrativním) Insolvenční zákon v ust. § 341 počítá například s možností provést tato opatření:

- fúze dlužníka s jinou osobou nebo převod jmění dlužníka na společnost se zachováním nebo změnou práv třetích osob
- vydání akcií nebo jiných cenných papírů dlužníkem nebo novou právnickou osobou, přešla-li na tuto jinou osobu dlužníková aktiva či jmění
- změna zakladatelského dokumentu nebo stanov anebo jiných dokumentů upravujících vnitřní poměry dlužníka.

Zákon v této souvislosti blíže určuje, že „má-li dojít ke změně údajů, které se zapisují do obchodního rejstříku, musí být z reorganizačního plánu zřejmé, jaké údaje mají být z obchodního rejstříku vymazány a jaké údaje nově zapsány.“ (§ 341 odst. 4 Insolvenčního zákona). V závislosti na konkrétním zvoleném způsobu reorganizace musí být k reorganizačnímu plánu připojeno i nové znění zakladatelského dokumentu nebo stanov anebo jiného dokumentu upravujícího vnitřní poměry dlužníka, má-li podle reorganizačního plánu dojít ke změně.

Podle ustanovení § 353 odst. 2 Insolvenčního zákona „se od účinnosti reorganizačního plánu obnovuje výkon funkce valné hromady nebo členské schůze družstva, pokud z reorganizačního plánu nevyplývá něco jiného. Hlasovací práva spojená s obchodním podílem, cennými papíry nebo členstvím vykonávající osoby uvedené v reorganizačním plánu za podmínek tam stanovených, pokud v reorganizačním plánu tyto osoby nejsou uvedeny nebo stanovené podmínky splněny, vykonávají je osoby, kterým tato práva až dosud náležela“. Podle ust. § 353 odst. 3 Insolvenčního

zákona se dále „od účinnosti reorganizačního plánu mění zakladatelský dokument nebo stanov nebo jiné dokumenty upravující vnitřní poměry dlužníka a údaje, které se zapisují do obchodního rejstříku nebo jiného rejstříku právnických osob, a to způsobem, který je uveden v reorganizačním plánu. Tyto skutečnosti se zapisují do obchodního rejstříku na základě reorganizačního plánu, který se ukládá do sbírky listin. Ustanovení právních předpisů, které obecně upravují způsob změny zapisovaných skutečností, se přitom nepoužijí.“ Obsahuje-li reorganizační plán ustanovení upravující korporátní poměry dlužníka po dobu reorganizace, musí ve svých ustanoveních respektovat kogentní právní úpravu práva obchodních společností.

Lze tedy shrnout, že ve věci působnosti valné hromady dlužníka existuje odlišný režim pro období od povolení reorganizace do účinnosti reorganizačního plánu a pro období po účinnosti reorganizačního plánu do skončení reorganizace. V období ode dne povolení reorganizace do dne účinnosti reorganizačního plánu působnost valné hromady či členské schůze dlužníka přechází ze zákona na insolvenčního správce. Pokud tedy dochází k ukončím akcionářů/společníků dlužníka (tak tomu často bude zejména ve věci změn základního kapitálu), činí tyto úkony insolvenční správce.

V období ode dne účinnosti reorganizačního plánu do dne skončení reorganizace je pro posouzení způsobilosti činit statutární rozhodnutí zásadní úprava obsažená v reorganizačním plánu, která má přednost před zákonem. Není-li v reorganizačním plánu stanoveno jinak, účinností reorganizačního plánu se působnost valné hromady či členské schůze dlužníka obnovuje. (Pozn. Reorganizační plán však zpravidla bude určovat přechod působnosti valné hromady či členské schůze dlužníka na insolvenčního správce i pro tuto fázi reorganizace.)

Dále lze upozornit na skutečnost, že Insolvenční zákon vylučuje aplikaci obchodněprávních předpisů ve vztahu ke způsobu zápisu změn údajů zapisovaných do obchodního rejstříku do tohoto rejstříku a stanovuje povinnost dlužníka uložit v těchto případech reorganizační plán do sbírky listin příslušného rejstříkového soudu. ●

JUDr. Hana Šmídkalová, advokátka
ŠACHTA & PARTNERS, v.o.s.
advokátní kancelář

Bezpečnostní způsobilost veřejného zadavatele

Novela zákona o veřejných zakázkách účinná od 15. září tohoto roku rozšířila výčet tzv. citlivých činností, jejichž zneužitím by mohlo dojít k ohrožení zájmu České republiky. Za ně se nyní nově považuje také zadání veřejné zakázky, u které je zadavatelem Česká republika nebo státní příspěvková organizace, a jejíž předpokládaná hodnota bez DPH přesáhne 500 mil. Kč.

Jaké konkrétní důsledky to má pro samotné zadavatele? Zákon o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti říká, že citlivou činnost může vykonávat pouze fyzická osoba, která je držitelem platného osvědčení pro některý ze stupňů utajení důvěrné, tajné či přísně tajné, nebo která má platný doklad o bezpečnostní způsobilosti (vydává Národní bezpečnostní úřad). Příslušné úřady a státní příspěvkové organizace musí výkon citlivých činností těmito osobami povinně zajistit. K tomu musí také vést evidenci držitelů dokladu, kteří jsou vůči němu ve služebním poměru nebo v pracovněprávním, členském či obdobném vztahu. Zadavatel, který by umožnil výkon citlivé činnosti osobě bez platného dokladu, se dopustí správního deliktu, za který může Národní bezpečnostní úřad uložit pokutu až do výše 1 mil. Kč.

Diskutovaná povinnost je omezena pouze na zadání veřejné zakázky, tedy na rozhodnutí zadavatele o výběru nejhodnější nabídky a uzavření smlouvy s vybraným uchazečem. Jedná se přitom o úkony, kterými nelze pověřit

DP
DÁŇA, PERGL & PARTNEŘI
Advokátní kancelář

typicky například advokátní kancelář provádějící administraci veřejné zakázky. Zadavatel tak v každém případě musí disponovat alespoň jednou osobou splňující uvedená kritéria. Zda takovou osobou disponuje, by si měl zadavatel prověřit v dostatečném časovém předstihu před výkonem citlivé činnosti, neboť bezpečnostní řízení pro získání potřebného dokladu může trvat až tři měsíce. Bezpečnostní způsobilost dle uvedené novely není naproti tomu vyžadována na dalších osobách podílejících se na procesu zadání veřejné zakázky (členové komise pro otevírání obálek, členové hodnotící komise, administrativní personál atd.).

Uvedená povinnost se navíc nevztahuje na územní samosprávné celky, typicky hlavní město Prahu. Přitom jejich některé veřejné zakázky hodnotu 500 mil. Kč také přesahují (typicky realizace nových úseků metra, výstavba nové čistírny odpadních vod apod.). Vynechání územních samosprávných celků z uvedené povinnosti se jevílo jako opodstatněné v době, kdy zavedení prověrek do procesu zadávání veřejných zakázek bylo řešeno na úrovni usnesení vlády. Tehdy nebylo možné z pozice moci výkonné ukládat povinnosti územním samosprávným celkům. Po zavedení takové povinnosti ve formě zákona není tato disproporce však již dále důvodná a v rámci realizace protikorupčních opatření by další novela mohla napříští zahrnout i územní samosprávné celky.

V otázce bezpečnostní způsobilosti osob podílejících se na zadávání veřejných zakázek lze rovněž připomenout usnesení vlády o opatřeních při zadávání veřejných zakázek z počátku letošního roku, které je v mnoha směrech ještě přísnější než citovaná úprava citlivé činnosti. Vztahuje se mimo jiné na více osob, resp. úkonů, v rámci zadávacího řízení (např. i na členy hodnotící komise) a jeho použitelnost je dána menším limitem předpokládané hodnoty zadávacího řízení (300 mil. Kč). V otázce potřebné způsobilosti již nestačí doklad o bezpečnostní způsobilosti jako v případě výkonu citlivé činnosti, ale je třeba osvědčení nejméně pro stupeň utajení důvěrné.

Byť státní tendry nad 300 resp. 500 mil. Kč nejsou každodenní záležitostí (může se jednat zejména o státní zakázky v oblasti dopravní infrastruktury, rozsáhlé IT projekty apod.), zůstává otázkou, nakolik jsou již dnes příslušní zadavatelé personálně vybaveni uvedenými osobami. Vzhledem k tomu, že si zadavatelé pro výkon citlivé činnosti nemohou najímat externí osoby a s ohledem na délku procesu získání potřebné bezpečnostní způsobilosti, bych doporučil její zajištění u příslušných osob v dostatečném časovém předstihu. ●

Mgr. Václav Kacálek
Advokátní kancelář Dáňa, Pergl a partneři

z právní praxe

Opětovný návrh na zrušení akcií na majitele neprošel

ČSSD opětovně předložila Poslanecké sněmovně k projednání návrh zákona o zrušení akcií na majitele. Návrh byl 10. prosince zamítnut v prvním čtení. Již původní návrh ČSSD a Strany zelených nebyl před volbami přijat. V tomto volebním období podala skupina poslanců Parlamentu ČR za ČSSD obdobný návrh zákona o zrušení listinných akcií na majitele a o změně některých souvisejících zákonů. Návrh byl uveřejněn jako sněmovní tisk č. 22 pro současné volební období a zařazen na pořad jednání sedmé schůze Poslanecké sněmovny, konané od 7. 12. 2010. K návrhu zákona vydala současná vláda nesouhlasné stanovisko a kromě jiného návrhu vytýkala i řadu závad legislativně technického charakteru.

Obsah navrhovaného zákona

Stručný text návrhu se omezoval na stanovení povinnosti akciových společností jenž vydaly listinné akcie na majitele, tedy bez registrace a uvedení jména vlastníka, provést přeměnu těchto akcií, a to do dvou let od účinnosti předkládaného zákona. Návrh počítal se dvěma způsoby přeměny, a to buď s dobrovolným nebo přímo ze zákona. V případě dobrovolné přeměny akcií valná hromada společnosti rozhodne o přeměně akcií na majitele na listinné akcie na jméno nebo na zaknihované akcie na

majitele. Pokud k takovému rozhodnutí valné hromady společnosti nedojde v uvedené zákonné dvouleté lhůtě, dojde k přeměně akcií přímo ze zákona. Pro tento případ byla v návrhu zakotvena fikce rozhodnutí valné hromady společnosti o přeměně na akcie zaknihované na majitele s platností ke dni 1. ledna 2013. K přeměně akcií by pak došlo postupem podle příslušných ustanovení zákona o podnikání na kapitálovém trhu o přeměně podoby cenného papíru.

Práva třetích osob k akciím

Právě druhý uvedený způsob mohl v praxi vyvolat situace s jejichž řešením ani předložený návrh, ani jiná relevantní právní úprava nepočítá. Pokud by například došlo k takové automatické přeměně u akcií, jež jsou v danou chvíli předmětem zástavního práva, není zcela jasné, jakým způsobem bude toto zástavní právo zachováno i po přeměně podoby akcie. V předkládaném návrhu zákona chyběla úprava povinnosti zapsat zástavní právo k daným akciím do evidence vedené Centrálním depozitářem na klient-ských účtech. Tato povinnost není pro obdobné situace jasně upravena ani v současném zákoně o podnikání na kapitálovém trhu, ani v zákoně o cenných papírech.

Závěrem

Navrhovaný zákon počítal i se změnou zákona o podnikání na kapitálovém trhu, ale ani tato ustanovení takovou úpravu neobsahovala. Rovněž ani novela zákona o cenných papírech připravená Ministerstvem financí, jež má za cíl sjednotit právní úpravu cenných papírů zpět do soukromoprávního předpisu, ve své současné podobě uvedenou situaci neřeší. Navrhovanému zákonu byly odbornou veřejností vytýkány i jiné nedostatky než legislativní ledabylost a je proto dobře, že neprošel již v ranném stádiu legislativního procesu. Lze doufat, že bude-li v budoucnu obdobný návrh zákona opět projednáván, bude na předestřené mezery návrhu zákona pamatováno a bude legislativně technicky na vyšší úrovni. Přímá úprava souvisejících právních předpisů, zapracovaná přímo do návrhu zákona, by byla řešením podporujícím právní jistotu dotčených stran, zejména zástavních věřitelů. ●

.....
Pavína Beránková, advokát
Jan Klesla, právní asistent
Michal Janák, právní asistent
Norton Rose v.o.s., advokátní kancelář

 NORTON ROSE

Zásadní zpřísnění ochrany spotřebitele ve světle práva EU

Havel & Holásek
advokátní kancelář

S účinností od 1. srpna 2010 došlo v českém právním řádu ke změnám, které by neměly uniknout zvýšené pozornosti jak spotřebitelům, tak především podnikatelům, kteří jim prodávají své výrobky či poskytují služby, jakož i všem právníkům osobám. Novelizace občanského zákoníku[1] („OZ“) a zákona o ochraně spotřebitele[2] („ZOS“) provedená zákonem č. 155/2010 Sb.[3] je totiž sice mimořádně stručná, ale přitom rozhodně nepatří mezi ty, které by se daly označit za „kosmetické“. Naopak, jedná se o změny, jež se v praxi výrazně projeví na první pohled.

Absolutní neplatnost spotřebitelských smluv

Stěžejní novinkou je absolutní neplatnost (ujednání) spotřebitelských smluv,[4] jestliže nezajišťují spotřebiteli ochranu občanským zákoníkem garantovanou. OZ již před novelou zapovídal ve spotřebitelských smlouvách „ujednání, která v rozporu s požadavkem dobré víry znamenají k újmě spotřebitele značnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran.“[5] Před novelou však byla tato ujednání neplatná jen tehdy, pokud se jejich neplatnosti spotřebitel u soudu aktivně dovolal, tj. byla stížena pouze tzv. relativní neplatností podle § 40a OZ. U smluv uzavřených od 1. srpna 2010 dále však bude v případném soudním sporu přihlížet soud k neplatnosti těchto ustanovení z úřední povinnosti, to znamená i tehdy, když spotřebitel nebude jejich neplatnost napadat (a soudní spor např. zahájí kvůli jinému ustanovení dané smlouvy). Tuto změnu si vynutilo právo EU, resp. způsob, jakým Soudní dvůr EU vykládá čl. 6 odst. 1 směrnice o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách.[6] Z této judikatury totiž poměrně jasně vyplývá, že soudy členských států jsou povinny k nepřiměřeným (nekalým) ujed-

náním ve spotřebitelských smlouvách přihlížet z úřední povinnosti.[7] Ve světle této skutečnosti bylo zřejmé, že konstrukce relativní neplatnosti těchto ujednání podle OZ není v souladu s právem EU a Komise dokonce proti České republice iniciovala kroky k podání případné žaloby pro porušení práva EU. Komentovaná novela tak činí hrozbu této žaloby bezpředmětnou.

Novela však jde ve svém důsledku potenciálně nad rámec požadovaný právem EU, neboť vynětím celého § 55 OZ z ustanovení, pro něž se použije relativní neplatnost, zahrnuje pod režim absolutní neplatnosti nejen výše citovaná nepřiměřená ujednání, která představují „značnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran“ (tedy nepřiměřená ujednání ve smyslu výše cit. směrnice), ale i porušení pokynu uvedeného v § 55 odst. 1 OZ. Podle tohoto ustanovení se „smluvní ujednání spotřebitelských smluv [...] nemohou odchýlit od zákona v neprospěch spotřebitele. Spotřebitel se zejména nemůže vzdát práv, které mu zákon poskytuje, nebo jinak zhoršit své smluvní postavení.“ Toto samo o sobě velice přísné ustanovení je třeba vykládat tak, že spotřebitelské smlouvy se nemohou v neprospěch spotřebitele odchýlit nejen od kogentních ale ani od dispozitivních ustanovení zákona, a to ani v míře, která nedosahuje „značné nerovnováhy“ v právech a povinnostech stran spotřebitelské smlouvy. Jestliže dříve byla ujednání porušující § 55 odst. 1 pouze relativně neplatná, po novele budou zjevně neplatná absolutně[8] a bude povinností soudů, aby tuto neplatnost zkoumaly a přihlížely k ní z úřední povinnosti.

Tato skutečnost bude v praxi nepochybně znamenat mnohem rigoróznější přezkum a tedy i častější rušení spotřebitelských smluv či alespoň jejich částí ze strany českých soudů.

Podnikatelé tedy budou zřejmě muset více než kdy dříve dbát při tvorbě obchodních podmínek a uzavírání spotřebitelských smluv na to, aby se tato ujednání jakkoliv neodchylovala od režimu zákona v neprospěch spotřebitele, protože v opačném případě to pro ně bude mít velice nepříjemný následek v podobě absolutně neplatné smlouvy a tedy zmařeného obchodu.

Změna definice spotřebitele

Komentovaná novela také přináší významnou změnu ve vymezení pojmu „spotřebitel“. Zatímco v českém právu dosud platilo, že ochrany ZOS či režimu spotřebitelských smluv podle OZ mohla využívat i právnická osoba, nejednala-li v rámci své podnikatelské činnosti, po novele je za spotřebitele považována pouze osoba fyzická, a to taková, která: „která při uzavírání a plnění smlouvy nejedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání.“[9]

Také touto změnou se vychází vstříc právu EU, které ve svých předpisech vztahuje spotřebitelskou ochranu pouze na fyzické, nikoliv na právnické osoby.[10] Právnické osoby, a to včetně těch (nikdy) nepodnikajících (jako jsou např. veřejně prospěšné společnosti), tak nebudou moci požívat dobrodinné ochrany, které jim ZOS a režim spotřebitelských smluv podle OZ poskytoval. Jejich právní vztahy tak budou do budoucna vždy spadat mimo spotřebitelský režim, což pro ně znamená nutnost větší pozornosti při uzavírání smluv s podnikatelskými subjekty, neboť ochrana plynoucí jim dříve přímo ze zákona, se na ně již do budoucna vztahovat nebude. ●

.....
JUDr. Petr Bříza LL.M., senior právník
Havel & Holásek s. r. o., advokátní kancelář

Poznámky

[1] Zákon č. 40/1964 Sb., ve znění pozd. předpisů.

[2] Zákon č. 634/1992 Sb., ve znění pozd. předpisů.

[3] Zákon č. 155/2010 Sb., kterým se mění některé zákony ke zkvalitnění jejich aplikace a ke snížení administrativní zátěže podnikatelů.

[4] Jedná se o smlouvy uzavřené mezi „dodavatelem“ a „spotřebitelem“. Dodavatelem je osoba, která při uzavírání a plnění smlouvy jedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti. Pokud jde o pojem „spotřebitele“, přinesla komentovaná novela změnu jeho

definice – srov. k tomu níže v tomto příspěvku.

[5] Srov. § 56 odst. 1 OZ.

[6] Směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách (O. J. L 95/29 ze dne 21. 4. 1993, v češtině ve ZV Úř. věst., kap. 15, sv. 02, s. 288).

[7] Srov. např. rozhodnutí Soudního dvora ze dne 27. června 2000, *Océano Grupo Editorial a Salvat Editores*, C-240/98 až C-244/98, *Recueil*, s. I-4941 nebo ze dne 26. října 2006, *Mostaza Claro*, C-168/05, *Sb. rozh.* s. I-10421.

[8] Je samozřejmě otázkou, zda něco takového bylo záměrem pozměňovacího návrhu, který absolutní neplatnost pro spotřebitelské smlouvy do novely vnesl, ale jazykový a systematický výklad je v tomto směru zcela jednoznačný.

[9] Srov. § 52 odst. 3 OZ a drobně odlišné znění § 2 odst. 1 písm. a) ZOS.

[10] Srov. např. nejen směrnici o nepřiměřených podmínkách cit. výše, ale i nařízení Řím I rozebírané v příspěvku I. Rámeše níže v tomto vydání Evropských právních aktualit.

Elektronické zadávání veřejných zakázek v evropském kontextu

– je už načase odložit tužku a papír?

Problematika veřejných zakázek není již delší dobu řešena jen na národní úrovni, ale stále častěji se stává i otázkou celoevropského významu. V tomto směru byla v poslední době znatelná zejména činnost Evropské komise, a to konkrétně v oblasti elektronického zadávání veřejných zakázek a možnostech jeho dalšího rozvoje.

Co si však pod tímto pojmem představit? Elektronickým zadáváním veřejných zakázek lze rozumět využití elektronických komunikací a elektronického zpracování transakcí ze strany vládních institucí a dalších veřejných organizací, které poptávají dodávky a služby nebo zadávají veřejné práce. Cílem přitom není pouhé nahrazení postupů využívajících papír komunikací a zpracováním pomocí informačních a komunikačních technologií, ale rovněž dosažení významných zlepšení v efektivitě jednotlivých nákupů, celkové správě veřejných zakázek a fungování trhu pro vládní zakázky.

Komise má v dané oblasti na co navazovat. Již dříve vypracovala návrhy změn směrnic týkajících se veřejných zakázek, které umožnily využití elektronických postupů a zavedly techniky a nástroje považované za užitečné pro elektronické zadávání. Komise také vypracovala či finančně podpořila užitečné nástroje k překonání překážek pro přeshraniční zadávání, jmenovitě například on-line nástroj e-CERTIS, obsahující údaje o nejčastěji vyžadovaných certifikátech a atestacích v rámci zadávacích řízení v jednotlivých zemích. Aktivní byla Komise rovněž v oblasti nelegislativních iniciativ. Jednou z hlavních vizí uvedených činností je snaha, aby se kterýkoli podnik v Evropě s osobním počítačem a internetovým připojením mohl zúčastnit elektronicky prováděné veřejné zakázky.

Přestože v roce 2005 vyjádřili ministři EU naději, že do roku 2010 bude nejméně 50 % veřejných zakázek překračující minimální hranici pro veřejné zakázky v EU zadáváno elektronicky, zůstává realita daleko za očekáváním. Celkový objem rozpočtů na veřejné zakázky je totiž v současné době zadáván prostřednictvím elek-

tronických systémů méně než v 5 %, a to i přes mnohé přínosy a výhody, které s sebou tento způsob zadávání přináší. Ukazuje se, že pouhá existence moderních technologií umožňující takovýto způsob zadávání či vědomí o výhodách s tím spojených zatím nestačí a veřejní zadavatelé k jeho využití v praxi přistupují jen velmi pozvolna. Někteří jdou cestou vybudování případně pronájmu portálů ke zveřejňování oznámení o nabídkových řízeních a poskytnutí přístupu k zadávací dokumentaci, již méně jsou však rozšířené automatizované systémy pro podávání, zpracování a hodnocení nabídek a pro objednávky. Nejambicióznějším cílem přitom zůstává „elektronické zadávání veřejných zakázek od začátku do konce“, kde všechny fáze od oznámení až k platbě probíhají automaticky prostřednictvím elektronických postupů.

Systémy elektronického zadávání přitom nabízí řadu pozitiv. První výhodou je lepší přístupnost k veřejným zakázkám a k informacím s tím souvisejícím díky jejich zveřejnění na webových stránkách. Zajištěna je vyšší transparentnost zadávacích řízení, dosažená podrobnou dokumentací jednotlivých postupů a celkově vyšší mírou informovanosti všech zúčastněných subjektů. Přes nutné počáteční náklady umožňuje elektronické zadávání celkové snížení administrativních nákladů a zrychlení jednotlivých postupů v rámci zadávacích řízení. Směrnice EU již například umožňují zkrácení lhůt pro zveřejnění o sedm dnů v případě elektronického oznámení nabídek a o pět dnů pro předložení nabídky, je-li elektronickými prostředky zajištěn neomezený, plný a přímý přístup k příslušným dokumentům.

Na straně druhé je známa řada technických, praktických či administrativních problémů a překážek, které případným uchazečům brání účastnit se zadávacího řízení online v jiných členských státech. Jedná se například o odkazy na místní administrativní nebo technické zvyklosti, které se však v porovnání jednotlivých zemí mohou výrazně lišit. Rozdílné mohou být rovněž systémy elektronického zadávání používané v jednotlivých zemích, respektive jejich prvky a funkce, což může komplikovat práci uchazečům působícím na více

tržích a přinášet zvýšené náklady na školení, potažmo menší zájem tyto systémy využívat. Nezanedbatelným úskalím je také trvajícím neexistence prostředků usnadňujících vzájemné uznávání vnitrostátních elektronických řešení, jako je autentifikace uchazečů pomocí elektronického podpisu nebo vnitrostátní doklady o způsobilosti.

Evropská komise se pokusila shora uvedené problémy identifikovat a alespoň rámcově nastinit možnosti jejich řešení. Za tím účelem vydala Zelenou knihu o rozšířeném využití elektronického zadávání veřejných zakázek, kde popisuje výhody tohoto způsobu zadávání a uvádí, jakou roli v jeho podpoře může Evropská unie v budoucnu hrát. Přestože velká část odpovědnosti zůstane na úrovni jednotlivých států případně regionů, neboť právě oni mají být koncovými uživateli, může politika EU hrát významnou doplňující roli v podpoře jejich úsilí s cílem poskytnout veřejným zakázkám potřebnou elektronickou základnu. Může rovněž koordinovat zajišťování kompatibility s vývojem v jiných souvisejících oblastech, například právními předpisy týkajícími se elektronického podpisu. Z celoevropského hlediska by přitom nemělo být cílem zavedení jediného uceleného systému, ale spíše stanovení minimálních požadavků na jednotlivé elektronické systémy a platformy a jejich standardizace.

Z praxe jednotlivých zadavatelů je zřejmé, že elektronické zadávání, tam, kde je využíváno, přináší řadu výhod a pozitivních výsledků. Snahy Evropské komise o jeho větší rozšíření či odstranění některých překážek, které zatím komplikují jeho bezproblémové používání na mezinárodní úrovni si zaslouhují plnou podporu. Je třeba doufat, že se tyto snahy promítnou brzy do praxe a dočkají se nejen pozitivních ohlasů, ale také potřebné aktivní součinnosti i od samotných zadavatelů a uchazečů. ●

Mgr. Ing. Jan Krofta
Abbot Legal, advokátní kancelář, s.r.o.

abbot legal

Jistota uchazeče v zadávacím řízení po novele 2010

Havel & Holásek
advokátní kancelář

Novela zákona o veřejných zakázkách účinná od 15. 9. 2010 kromě mnoha jiného přináší novinky i ve vztahu k poskytování jistoty uchazečem. Jistota slouží k zajištění povinností uchazeče vyplývajících z jeho účasti v zadávacím řízení vůči zadavateli (nikoli tedy ze smlouvy, která teprve bude uzavřena). Zadavatel je oprávněn požadovat jistotu ve výši do 2 % předpokládané hodnoty veřejné zakázky, přičemž uchazeč volí formu složení jistoty ze způsobů stanovených zákonem. Zadavatel je oprávněn čerpat jistotu pouze, pokud uchazeč v rozporu se zákonem nebo zadávacími podmínkami zruší nebo změní svou nabídku, odmítne uzavřít smlouvu nebo zadavateli neposkytne řádnou součinnost k uzavření smlouvy.

Novinky v postupu zadavatele při nakládání s jistotou

Novela zavádí možnost zadavatele požadovat složení jistoty i v případě zjednodušeného podlimitního řízení. Výslovně řeší postup při zrušení zadávacího řízení a stanoví jednotnou lhůtu pro uvolnění jistoty v délce 7 dnů po odeslání příslušného oznámení (není-li dán důvod pro její blokaci). Zadavatel musí vyloučit uchazeče, který nesplnil povinnost a opětovně nesložil jistotu, čímž odpadá pochyby, nakolik se jedná o povinnost či jen právo zadavatele spočívající na jeho úvaze. Doklad o opětovném složení jistoty je zařazen mezi náležitosti návrhu na přezkoumání úkonů zadavatele podávaného k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. V případě bankovních záruk platí, že zadavatel uchovává pouze kopii záruční listiny pro potřeby archivace a originál vrací uchazeči, který jej zpravidla vrací bance.

Nová forma jistoty: pojištění záruky

Dosud zákon upravoval pouze peněžní jistotu a jistotu ve formě bankovní záruky. Poslanecovou iniciativou byla doplněna nová, třetí forma, kterou je pojištění záruky. Jak pojištění záruky funguje? Jedná se o zvláštní pojistný produkt, zakládající přímý právní vztah mezi pojišťovnou jako výstavcem (pojistitelem) a zadavate-

lem jako příjemcem (beneficientem). Dodavatel před podáním nabídky uzavře pojistnou smlouvu s pojišťovnou, která se zaváže, že uhradí zadavateli částku stanovenou v zadávacích podmínkách, pokud uchazeč nesplní povinnosti vyplývající ze zadávacího řízení a zákona. V případě bankovní záruky vystavuje banka záruční listinu, v případě pojištění záruky vystavuje pojišťovna tzv. písemné prohlášení o pojištění záruky, které uchazeč předkládá v rámci své nabídky jako doklad o složení jistoty. Zadavatel si originál písemného prohlášení ponechává pro účely archivace, pojišťovny jeho vrácení nepožadují. Pojistná smlouva se může vázat ke konkrétnímu zadávacímu řízení, nebo se může jednat o rámcovou pojistnou smlouvu, na základě které pojišťovna vydá prohlášení k jednotlivým nabídkám.

Výhody pro uchazeče

Ačkoli pojišťovny zatím pojištění záruky nabízí jen ojediněle, pro uchazeče bude zřejmě velmi lákavou formou skládání jistoty. Na rozdíl od peněžní jistoty zde pro dodavatele odpadá nutnost skládat peněžní prostředky v nemalé výši a na předem těžko předvídatelnou dobu (tedy s negativním vlivem na jeho cash-flow). Proti bankovní záruce jsou výhodou nižší náklady a administrativní náročnost pojištění záruky, pojištění záruky zároveň nezvyšuje úvěrové zatížení dodavatele. Cena pojistného se pohybuje zpravidla od 1 % do 3,5 % ze zajišťované částky v závislosti na výsledku finanční analýzy hospodaření uchazeče a ve většině případů lze pojištění záruky vyřídít do 3 pracovních dnů, oproti vyplněnému dotazníku a dokladům o finančním zdraví uchazeče.

Výhody a rizika pro zadavatele

Pro zadavatele u jistot složených formou pojištění záruky odpadá povinnost spojené s vedením účtu pro peněžní jistoty a zejména starosti s jejich vrácením. Podobně jako u bankovní záruky musí podmínky pojištění záruky plně odpovídat požadavkům zákona, jinak nelze jistotu pokládat za řádné složení a nabídku uchazeče nezbyvá než vyloučit ze zadávacího řízení. Zejména musí z pojistných podmínek jednoznačně vyplývat platnost jisto-

ty po celou dobu zadávací lhůty, včetně doby, kdy zadávací lhůta neběží nebo se prodlužuje. Zároveň by měla být vyloučena možnost předčasného ukončení pojistné smlouvy bez souhlasu zadavatele coby beneficianta. Zadavatel musí být oprávněn čerpat jistotu nepodmíněně a na první výzvu, aniž by musel nést jakákoli důkazní břemena.

Závěrem

Jedním z hlavních důvodů novely bylo odstranit finančně, časově i organizačně náročný formalismus některých procesů. Změny týkající se poskytování jistot by měly vést ke zjednodušení postupu jak zadavatelů, tak i dodavatelů. ●

Adéla Havlová, advokát

Petra Baránková, advokátní koncipient

HAVEL & HOLÁSEK s.r.o., advokátní kancelář

Cestujete po České republice? Hrajete golf?
Potrpíte si na hezké interiéry?
Objevujete rádi nová místa?

Pak využijte služeb celorepublikové sítě kvalitních ubytovacích kapacit. Od penzionů, rodinných hotýlků po velké hotely, wellness centra a luxusní apartmá.

Vybrali jsme pro Vás to nejzajímavější ze všech koutů naší republiky.

BOHEMIA HOTEL CLUB & GOLF

**GARANTUJEME
ATRAKTIVNÍ PROSTŘEDÍ,
KVALITU A DOBRU CENU**

Služby lze čerpat po předložení dárkového vouchery, který výhodně zakoupíte u kteréhokoliv partnera sítě. Vouchery jsou v dárkových obalech a vždy se vztahují na konkrétní službu.

www.bhc.cz

Mezi více než sto partnerů sítě BHCG patří také: Golf Club Praha • Golf Club Kottlina - Terezín • Hotel Mlýn Velehrad, Velehrad • Hotel Jan Maria, Slezská Ostrava • Karlov 4 Stars, Benešov • Penzion Limon, Šenov u NJ • Loučky, Loučky u Litoměřic • Noem Arch Design Hotel, Brno • Hotel Ostrov, Tisá u Děčína • Hotel Puk - apartmánový dům Beroun • Silezsko, Praha • Zámek Zábřeh, Ostrava-Zábřeh H • Altródov - golf, Pízeň • Hotel AGH, Růžnov p. Radhoštěm • ART Hotel Praha • Altródov - hotel, Pízeň • Albatros Prachatic • Hotel Arcade Český Krumlov • Hotel ARIGONE Olomouc • Hotel Art, Písek • Astory Hotel Pízeň • Hotel Barbarossa Cheb • Penzion Bábě ve Slezsku • Penzion BENE, Chotoboh • Besička Slavonice • Penzion BEST Moravská Třebová • Golf Botanické, Pardubice • City Apart Hotel, Brno • Hotel BABYLON, Liberec • Penzion U Černého šápa Lázně u JH • Hotel Černá Liška, Praha • Černý Slon Praha • Hotel U Červené židě, Praha • Hotel Dvůr Olšiny Karviná • Hotel Elzet Tábor • Erpet Golf Centrum, Praha • Hotel EXPO Praha • Hotel Filipinovo Jablonné nad Orlicí • Farma Vysoká Chrástava • Hotel Galaxie Praha • Galatea, Kosmonosy • Golfový areál Telč-Šiškův Mlýn • Hotel GALERIE Třeboň • Golf Klub Botanika, Uhoněš • Golf klub Český Krumlov • Golf Club Sokolov • Golf Club Terasy Ústí n/L • Golf Club Uherské Hradiště • Hotel GOLDEN FISH Pízeň • Hotel Golf GÁRNÍ Mikulov • Golf Club Ještěd • Golf Club Liberec • Golf club Malevín, Heřmanice • Golfový areál Mýstěves • Hradní Bašta, Bečov nad Teplou • Hotel HUMBOLDT Karlovy Vary • Hotel Krokus Pec pod Sněžkou • Hotel LAGUNA České Budějovice • Penzion V Hluboké Vsetín • Hotel Villa Milada, Praha • Hotel Prezident Karlovy Vary • Hotel Sen, Senohraby • Hotel Slunce Uherské Hradiště • Hotel Chválská Tvrz Praha • Hotel Maxim, Mariánské Lázně • Interhotel America, Písek • Komorní Hůrka, Cheb • Sokrates GCC Kořenec-Boskovice G • Hotel Pivovarská bašta, Vrchlabí • Hotel Casa Marcelo, Praha 1 • Hotel Katherin Opava • G-Hotel Luleč, Vyškov • Penzion Parkur, Pardubice • Golf &Country Club Svobodné Hamry, Chruudim • Hotel Lázeňské, Olomouc • LIONS Školící střed. Nusouchyně • Hotel Luník, Praha • Mathiamorphis, Praha • Hotel Merlot Louny • Hotel Monica, Praha • Nové Adalbertinum Hradec Králové • Hoříteček Na Mlýně Harrachov • Hotel NOBYS Nová Bystřice • Penzion Nemanský Mlýn, Domažlice • S-Centrum Benešov, Benešov • Penzion No 10, Svítavy • Penzion Na Zámku, Poděbrady • Penzion Evženie Klášterec n. Ohří • Prácheňský golfový klub Písek • Hotel Zlatá Hvězda, Vimperk • Parkhotel Sokolov • Penzion V POLÍČK Malé Čičovice • Hotel Prajag, Vodňany • Hotel Prestige, Znojmo • Pod Zámekm Jindřichov Hradec • Rezidence Liběchov • Ranč Malevín, Heřmanice • Hotel CB ROYAL České Budějovice • Savannah, Hatě • Selský Dvůr, Vyškov • Hotel Šiškův Mlýn Telč • Hotel TERASA Jedovnice u Macochy • Park Hotel Tosch, Kašperské Hory • Penzion U Rybčiček, Stříbro • VILLA ANCORA Šumperk • Včelářský Dvůr Lednice • Hotel VELVETA Špindlerov Mlýn • Golf course Austerlitz, Slavkov u Brna • Penzion Danuše, Telč • Penzion Telč, Telč • Penzion Sesta, Valčice • Penzion Amenity, Zlín • Golf Hotel Austerlitz, Slavkov u Brna • Hotel Vitkova hora Karlovy Vary • VILLA OLIVIA Praha • Ypsilon Golf Resort Liberec • Zámecká Apartmá, Český Krumlov • Zámek Hostačov Garni, Golčov Jeníkov • U Zlatého Jelena Hotel garni, Praha • Hotel U Zlatého Lva Havlíčkův Brod • Zlatý Lev, Zatec • Zámek Mostov, Mostov • Hotel U Zeleného stromu Nepomuk • Zámecký hotel Sychrov • Penzion U Zlatého selátka, Kladno • Penzion K.A.P.R., Hluboká nad Vltavou • Hotel Vyhlička, Náchod • Penzion Nad oborou, Hradec Králové • Penzion Tereza, Náchod • Penzion Rudolf II, Plasy...

VAŠE KILA NAD ZLATO

Našich klientů si opravdu vážíme. Proto u nás dostanete při zakoupení či obnově ročního členství zlatou slevu v hodnotě tolika dnů zdarma, jaká je vaše aktuální hmotnost. A navíc! Staňte se členem World Class Fitness nyní a získejte od nás dvouměsíční členství pro někoho, kdo začne společně s Vámi. To je "zlatá" příležitost, jak investovat do svého zdraví.

Vaše kila **NAD ZLATO**

VAŠE TĚLESNÁ HMOTNOST = DNY ČLENSTVÍ ZDARMA

World Class Health Academy Prague
C/o Millenium Plaza, V Celnici 10
Phone: +420 2 21 03 30 33
email: wcha@worldclass.cz

World Class Fitness Center Wenceslas Square
Wenceslas Square 22, 110 00 PRAGUE
Phone: +420 234 699 100
email: wcf@worldclass.cz

World Class Fitness Center Chodov
V Parku 2308/8, 148 00 PRAGUE 4
Phone: +420 272 912 530
email: wcf-park@worldclass.cz

World Class[®]
PRAGUE

www.worldclass.cz

*Ceny se vztahují k ročnímu členství placenému kartou či v hotovosti a jsou platné pro World Class v Praze. Platnost kampaně je do 28. února.

K otázce registrovatelnosti funkčně zaměřených ochranných známek

aneb proč není lego kostka chráněna jako ochranná známka – Lego Juris A/S vs. Mega Brands a OHIM

V posledních několika letech byl veden významný spor^[1] týkající se registrace prostorové ochranné známky v podobě červené lego kostky (dále jen „OZ Lego“) vlastněné společností Lego Juris A/S (dále jen „Navrhovatel“). Kromě zajímavosti celého sporu způsobené vlivem známého předmětu však byl tento spor významný i tím, že měl rozhodnout a navázat na předchozí judikaturu ve vztahu k registrovatelnosti produktů skládajících se z podstatné části z funkčních prvků a dále rovněž ve způsobu posouzení a vymezení postupu pro určení této funkčnosti. Celý spor by měl v konečném důsledku ovlivnit metody, jak lze prostřednictvím ochranné známky chránit i produkty, které již nejsou chránitelné žádným odlišným způsobem (autorské právo, patenty atd.)

Pro vysvětlení celého průběhu sporu je nutno jít v čase zpět až do roku 1996, kdy Navrhovatel (dříve společnost Kirkbi A/S) podal žádost o zaregistrování komunitární OZ Lego. Tato přihláška měla být původně zamítnuta, ale po přezkumu iniciovaném Navrhovatelem a předložení důkazů souhlasil Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu (dále jen „OHIM“) s registrací s odkazem na získání rozlišovací způsobilosti a tvaru nespočívajícím pouze ve funkčních (technických) prvcích. V roce 1999 následně podala společnost Mega Brands Inc. (dříve společnost Ritvik Holdings Inc.) návrh na prohlášení neplatnosti OZ Lego a v roce 2004 rozhodnul OHIM o jejím zrušení s odůvodněním, že OZ Lego je tvořena výlučně tvarem nezbytným pro dosažení technického řešení. Ještě v roce 2004 podal Navrhovatel proti tomuto rozhodnutí odvolání k odvolacímu senátu OHIM^[2], který však potvrdil rozhodnutí předchozí instance. V navazujícím řízení podal Navrhovatel žalobu k Soudu prvního stupně, který však rovněž veškeré argumenty Navrhovatele zamítnul.

Hlavní argumenty Navrhovatele se v žalobě v podstatné míře překrývaly s argumenty použitými Navrhovatelem i v kasační stížnosti, která je předmětem tohoto článku a byla následně proti rozsudku podána.

I. Výklad důvodů pro zamítnutí zápisu a možného vytvoření monopolu

V prvním bodě rozsudku Navrhovatel zejména velice intenzivně brojí proti argumentu spočívajícím na možnosti vytvoření monopolu, pakliže by došlo k uznání registrace OZ Lego. Jeho hlavní protiargument spočívá zejména na ospravedlnění situace tím, že při existenci několika možných funkčních řešení problému (V právě řešeném případě zřejmě tvorba kostek spojujících tyto kostky do větších útvarů a sloužících jako stavebnice pro děti), nemůže docházet k bránění používání těchto dalších řešení konkurenci Navrhovatele. K tomuto bodu Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „Soud“) poznamenává, že obecně je tvar jako ochranná známka registrovatelný. V předchozím řízení dokonce nebyl zpochybněn ani fakt, že tvar OZ Lego získal postupem času rozlišovací způsobilost. Navzdory tomu je však třeba tyto aspekty posuzovat v souvislosti se zákoným textem[3] a tedy shledat rovněž omezení podmínkou obsaženou v čl. 7 odst.1 písm. e) ii) nařízení Rady (ES) č. 40/94 ze dne 20.12.1993 (dále jen „Nařízení“), tedy tvarem, který není nezbytný pro dosažení technického výsledku. Tato skutečnost pak není překonatelná dokonce ani získáním rozlišovací způsobilosti, jak tvrdí Navrhovatel.

Za klíčové Soud následně považuje výklad toho, co je obecný zájem, na kterém je vytvořen důvod pro zamítnutí registrace a tedy i účel celého předpisu. V právě řešeném případě jej shledal v zabránění monopolizace technického řešení, resp. určitých vlastností výrobku[4]. Jinak řečeno se jedná o skutečnost, že pro ochranu určitých technických či vizuálních řešení byly zvoleny primárně odlišné způsoby ochrany (patenty, užité vzory, průmyslové vzory a další). Právě z tohoto důvodu došlo k zákazu registrace ochranné známky, která spočívá výlučně v dosažení určitého technického (funkčního) výsledku, a to navzdory získání jedinečnosti či rozlišitelnosti pro konečné zákazníky.

Soud se dále rovněž vyjadřuje k odlišnosti jednotlivých ochranných známek v souvislosti s přiřazením určitého rozlišovacího (či arbitrárního dle překladu) prvku[5]. Soud se v rozsudku primárně věnuje prvku druhořadému, což byla v právě řešeném případě červená barva zná-

zorněná na vyobrazení OZ Lego. Ani obsažení těchto druhořadých prvků do ochranné známky však zcela logicky nemůže mít vliv na konečný výsledek spočívající ve funkční povaze celé OZ Lego. Dle názoru autora článku by opačný názor byl neobhajitelný, jelikož by umožňoval velice snadno obcházet podstatu celé ochrany a registrovat svou plně funkčně zaměřenou ochrannou známku. Dalo by se tak činit kupříkladu připojením několika druhořadých rozlišovacích prvků, za příklad může sloužit kupř. barva, nadbytečný přidavný mechanismus, tvar a další.

Současné je však nutné upozornit i na skutečnost, že samotná nejedinečnost konečného řešení stále neindikuje, že povaha výrobku nespočívá celá v určitém technickém řešení[6]. Pokud by bylo Soudem dovozeno stanovisko opačné, tak by došlo k velice riskantní situaci ve vztahu k čl. 9 odst. 1) Nařízení[7], tj. k možnosti zakázat ostatním podnikům nejen užívání přímo tohoto tvaru, ale rovněž i tvarů podobných. Tímto způsobem by tak mohlo dojít k absolutní blokaci jakýchkoliv stavebnic fungujících na podobném principu jako Lego. Dle názoru autora článku by však mohla prakticky ve všech oborech vzniknout situace, kdy budou tímto způsobem rozebrána veškerá technická řešení jednotlivými soutěžiteli a tím dojde i k absolutnímu zamezení přístupu dalších konkurentů na trh či jejich významnému omezení v podobě nárůstu jejich vstupních nákladů (zejména s ohledem na nutnost licencování). Lze si jen obtížně představit, že by právě tato situace měla být cílenou představou zákonodárce. Soud tak v rozhodnutí uzavírá, že oproti případným napodobením jednotlivých výrobků tak nelze na jednu stranu poskytovat ochranu prostřednictvím práva známkového, ale současně je zde možnost se velice efektivně bránit prostřednictvím úpravy proti nekalé soutěži[8].

II. Určení základních kritérií pro posouzení funkčnosti

K tomuto bodu Navrhovatel ve svém vyjádření primárně upozornil na skutečnost, že použitý test se musí nutně skládat ze dvou částí, tj. určení základních vlastností označení z pohledu průměrného spotřebitele a dále přezkumu znalců, zda-li jsou uvedené vlastnosti nezbytné pro dosažení tohoto konkrétního technického výsledku.

V tomto bodě se nicméně Soud ztotožnil s odlišným stanoviskem generálního advokáta a konstatoval, že pro určení základních vlastností jsou naopak v prvním kroku klíčové nejdůležitější prvky označení a způsob jejich určení. K prostorové známce následně uvádí, že k jejímu posouzení může dojít min. dvěma

způsoby, tj. prostou analýzou vzhledu a rovněž důkladnějším přezkumem[9].

Jakmile dojde k určení základních vlastností dle předchozího odstavce, je třeba ověřit, zda všechny tyto vlastnosti plní technickou funkci nebo nikoliv, aby mohla být v konečném důsledku OZ Lego potvrzena či zamítnuta dle čl. 7 Nařízení. Tento přezkum je přitom přinejmenším stejně zásadní jako určení základních znaků, jelikož v případě existence významného nefunkčního prvku (např. ozdobný či fantazijní) obsaženého na výrobku, by samozřejmě nedošlo ke vzniku důvodu vyžadovaného k prohlášení neplatnosti ochranné známky. V případě OZ Lego pak Soud uzavřel, že Soud prvního stupně se nedopustil žádné chyby, jelikož vymezil velice podrobně veškeré základní vlastnosti OZ Lego a následně po podrobném posouzení vyhodnotil, že veškeré prvky jsou prvky funkčními. Dle Soudu navíc není nikterak podstatné to, jakým způsobem ochrannou známku vnímá veřejnost, ale pouze samotná funkčnost jednotlivých prvků. V tomto bodě nelze se soudem než souhlasit, jelikož se jedná o přesný jazykový výklad, který však současně není nikterak v rozporu s výkladem teleologickým spočívajícím v zamezení registrace svou povahou plně funkčních ochranných známek.

Jako značně problematickou však shledávám skutečnost, že při původním posouzení OZ Lego v roce 1996 prošla známka testem funkčnosti a při následním přezkumu v roce 2004 nikoliv. Oba testy byly přitom prakticky totožné a OZ Lego v průběhu času nebyla měněna. Je tedy až s podivem, že výsledek obou totožných testů při zcela stejných vstupních hodnotách se takto zásadně v samotném závěru odlišuje a považují to za velice alarmující skutečnost ve vztahu k jednotnosti rozhodování a předvídatelnosti aplikace práva.

III. Použití kritérií pro určení funkčnosti

U posledního bodu se Navrhovatel zejména pozastavuje nad posouzením funkčnosti, které by dle jeho názoru mělo být zkoumáno s ohledem na posudky prováděné vědeckými odborníky a s ohledem na posouzení možných alternativ produktů. K tomuto bodu se Soud vyjádřil velice stručně konstatováním, že posouzení existence alternativních tvarů dalších možných produktů nezpůsobuje vyloučení možnosti plně funkčně vytvořené ochranné známky. Navzdory předložení možných alternativ je tak stále klíčové posouzení právě technické stránky a zda-li jednotlivé základní vlastnosti tvoří ochrannou známku. Závěrem Soud rovněž přisvědčuje tomu, že tato technická stránka může být zkoumána i prostřednictvím dokumentů

týkajících se starších patentů popisujících funkční prvky tvaru[10].

IV. Závěr a zhodnocení vzniklé situace

Rozsudek ve věci OZ Lego je opět podstatný zejména pro praktikující právníky a podnikatele. Oblast ochranných známek je oblastí nesmírně komplexní obsahující mnoho možností ochrany a je třeba znát co nejvíce příkladů získaných praxí. Znalost zákona je v nejlépeším případě polovinou potřebného, druhou naprosto nezbytnou je zkušenost získaná praxí

a studiem judikatury a předchozích řízení. Bez této znalosti nelze v dnešní době v oblasti známkového práva vystačit, jelikož se potom řešení celého problému posouvá z oblasti preventivní do oblasti operace retrospektivní.

Ve vztahu k právě řešenému případu je tak třeba zejména upozornit na nutnost konstantně sledovat způsob fungování produktu a v případě nutnosti zabránit jeho přílišné přeměně do řešení funkčního. Kromě toho se jeví jako vhodné v obdobných případech k předmětu připojit významné rozlišovací prvky, které nebudou svou povahou pouze prvky funkčními. Tyto prvky však nesmí být současně představovány

pouze tzv. druhořadými rozlišovacími prvky, protože ty by nevedly k dostatečné jedinečnosti konečného produktu, ale pouze jej zanedbatelným způsobem odlišovaly, což samozřejmě nebude postačovat k ochraně technického řešení prostřednictvím ochranné známky. Prostřednictvím vymezení testu funkčnosti následně Soud stanovil, jaké kroky je nutné učinit pro posouzení možnosti ochrany prostorové ochranné známky obsahující v sobě technické vlastnosti konečného produktu. ●

Mgr. Tomáš Hülle

Poznámky

- [1] Významnost celého sporu potvrzuje i významná medializace konečného rozhodnutí v tomto sporu – více kupř. Idnes online zdroj [citováno dne 22.9.2010]. Dostupné ke stažení zde: http://aktualne.centrum.cz/ekonomika/nakupy/clanek.phtml?id=677242&tro5495_1_0
- [2] Pro podrobnou specifikaci celé OZ Lego a posouzení jednotlivých prvků viz Rozsudek soudního dvora C-48/09 P ze dne 14.9.2010, odstavec 18 a násl. online zdroj [citováno dne 23.9.2010]. Dostupné ke stažení z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62009J0048:CS:NOT>
- [3] Článek 7 Nařízení v plném znění: Absolutní důvody pro zamítnutí zápisu
- Do rejstříku se nezapíší:
 - označení, která nespĺňují podmínky článku 4;
 - ochranné známky, které postrádají rozlišovací způsobilost;
 - ochranné známky, které jsou tvořeny výlučně označeními nebo údaji, které mohou sloužit v oblasti obchodu k označení druhu, jakosti, množství, účelu, hodnoty, zeměpisného původu nebo doby výroby výrobků nebo poskytnutí služby nebo jiných jejich vlastností;
 - ochranné známky, které jsou tvořeny výlučně označeními nebo údaji, jež se staly obvyklými v běžném jazyce nebo v povětivých a zavedených obchodních zvyklostech;
 - označení, která jsou tvořena výlučně:
 - tvarem, který vyplývá z povahy samotného výrobku;

- tvarem výrobku, který je nezbytný pro dosažení technického výsledku;
 - tvarem, který dává výrobku podstatnou hodnotu;
 - ochranné známky, které jsou v rozporu s veřejným pořádkem nebo s dobrými mravy;
 - ochranné známky, které by mohly klamat veřejnost, např. pokud jde o povahu, jakost nebo zeměpisný původ výrobku nebo služby;
 - ochranné známky, k nimž nebyl dán souhlas příslušnými orgány a mají být zamítnuty podle článku 6 ter Pařížské úmluvy;
 - ochranné známky, které obsahují znaky, emblémy a erby jiné než ty, jež jsou uvedeny v článku 6 ter Pařížské úmluvy, a jež představují zvláštní veřejný zájem, ledaže by příslušný orgán dal souhlas k jejich zápisu.
- Odstavec 1 se použije, i když důvody k zamítnutí existují jen v části Společenství.
 - Odst. 1 písm. b), c) a d) se nepoužije, pokud ochranná známka získala užíváním ve vztahu k výrobkům nebo službám, pro které je požadován její zápis do rejstříku, rozlišovací způsobilost.
- [4] Rozsudek soudního dvora C-48/09 P ze dne 14.9.2010, odstavec 43 a násl. online zdroj [citováno dne 23.9.2010]. Dostupné ke stažení z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62009J0048:CS:NOT> a související judikatura – C-299/99, Philips ze dne 18.6.2002 nebo C-53/01 až C-55/01, Linde ze dne 8.4.2003
- [5] Rozsudek soudního dvora C-48/09 P ze dne 14.9.2010, odstavec 52 a násl. online zdroj [citováno dne 23.9.2010]. Dostupné ke stažení z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62009J0048:CS:NOT>
- [6] Rozsudek soudního dvora C-48/09 P ze dne 14.9.2010, odstavec 53 a násl. online zdroj [citováno dne 23.9.2010]. Dostupné ke stažení z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62009J0048:CS:NOT>

- [7] Článek 9
- Práva z ochranné známky Společenství
- Z ochranné známky Společenství vzniká jejímu majiteli výlučné právo. Majitel je oprávněn zakázat všem třetím stranám užívat bez jeho souhlasu v obchodním styku:
 - označení totožné s ochrannou známkou Společenství pro výrobky nebo služby, které jsou totožné s těmi, pro které je ochranná známka Společenství zapsána;
 - označení, u něhož z důvodu jeho totožnosti nebo podobnosti s ochrannou známkou Společenství a totožnosti nebo podobnosti výrobků nebo služeb označených ochrannou známkou Společenství a označením existuje nebezpečí záměny u veřejnosti včetně nebezpečí asociace mezi označením a ochrannou známkou;
- [8] Pro podrobnější informace o nekalé soutěži doporučujeme zejména publikace Hajn, P.: Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži, Brno, MU Brno, 2000 a Ondřejová, D.: Právní prostředky ochrany proti nekalé soutěži, Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010
- [9] Rozsudek soudního dvora C-48/09 P ze dne 14.9.2010, odstavec 71 a násl. online zdroj [citováno dne 23.9.2010]. Dostupné ke stažení z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62009J0048:CS:NOT>
- [10] Rozsudek soudního dvora C-48/09 P ze dne 14.9.2010, odstavec 83 a násl. online zdroj [citováno dne 23.9.2010]. Dostupné ke stažení z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62009J0048:CS:NOT>

Určení místní příslušnosti soudu ve sporném civilním řízení, je-li vícero žalovaných

Určení místní příslušnosti soudu v civilním řízení je bráno za jednu ze základních podmínek pro řádné a zákonné vedení soudního řízení a následného rozhodnutí ve věci. Obsahem tohoto článku je zamýšlení nad tématem, které se zdá být nekomplikované, a to určení místní příslušnosti soudu ve sporném civilním řízení, je-li vícero žalovaných.

V ústavněprávní rovině se otázka místní příslušnosti soudu promítá do právního řádu České republiky již v čl. 38 Listiny základních práv a svobod: „Nikdo nesmí být ođnat svému zákonnému soudci. Příslušnost soudu i soudce stanoví zákon.“

Základní právní předpis pro civilní řízení, zákon č. 99/1963, občanský soudní řád, ve svých ustanoveních § 84, § 85 odst. 1, 2, 3 stanoví základní pravidlo pro určení místní příslušnosti obecného soudu podle určení bydliště, místa podnikání nebo sídla žalovaného. Dále, dle ustanovení § 11 odst. 2 občanského soudního řádu, platí: „Je-li místně příslušných několik soudů, může se řízení konat u kteréhokoliv z nich.“

Určení osoby žalované je u sporných civilních řízení dáno vždy z vůle a rozhodnutí žalobce, který žalovaného či žalované specifikuje již ve svém podání, tj. v žalobním návrhu. Žalobce v tomto případě není nijak limitován. Následně, za podmínek ustanovení § 105 občanského soudního řádu, zkoumá svou místní příslušnost soud, stejně tak je za zde uvedených podmínek oprávněn namítnout nedostatek místní příslušnosti soudu i účastník řízení (vyjma žalobce, který svůj názor projevili již samotným podáním s určením žalovaných osob) a soud je povinen se s takto uplatněnou námitkou zde uvedeným postupem vypořádat.

V prvé řadě je tedy na místě posoudit a vyložit situaci, kdy je v dané věci „příslušných několik soudů“. Odborný komentář vcelku stručně uvádí, že pod tento případ spadají mimo jiné i situace, kdy je na jedné straně více žalovaných s rozdílným obecným soudem, kdy alespoň jeden z nich je takto žalován u svého obecného soudu, aniž by se této otázce věnoval podrobněji.

S tímto názorem si na tomto místě dovoluji polemizovat. Dle mého názoru je velmi sporné přijmout takový výklad, aby se soud při určování místní příslušnosti spokojil pouze s mechanickým porovnáním bydliště a/nebo místa podnikání a/nebo sídla u všech žalovaných určených žalobcem a dojde-li k závěru, že alespoň jeden je žalován „správně“ u svého obecného soudu, je tím automaticky založena i místní příslušnost soudu pro ostatní žalované. Uvedené lze demonstrovat na následujícím příkladu spornosti takto aplikovaného postupu: žalobce si kromě osoby, kterou má v úmyslu skutečně žalovat, vybere i jakoukoliv jinou osobu, třeba i osobu s žalobcem spřízněnou, a žalobu podá k soudu dle místní příslušnosti takto vybrané osoby. Následně žalobu vůči této osobě, s jejím souhlasem, vezme zpět, nicméně by již byla pro řízení založena místní příslušnost soudu, který v případě žalovaného, který v řízení zůstal, nikdy soudem místně příslušným nebyl.

Nabízí se tedy varianta, že při posuzování místní příslušnosti by měla být brána v potaz i otázka pasivní věcné legitimize žalovaného nebo žalovaných, tj., zda je jejich společenství založeno např. hmotněprávním předpisem.

Jsem si vědoma toho, že určení místní příslušnosti soudu je kategorií procesněprávní, která má zejména zaručit řádný civilní proces. Není

totožná s otázkou určení pasivní věcné legitimize, jejíž vyřešení je výsledkem procesu dokazování a má svůj výsledek v závěru civilního řízení a v rozhodnutí ve věci. Nicméně obě oblasti se též prolínají a nelze je ani od sebe oddělit.

Nezastávám názor, že je dostačující, aby soud uzavřel, že je dána jeho místní příslušnost pouhým zkoumáním bydliště a/nebo místa podnikání a/nebo sídla žalovaných, aniž by se zabýval i otázkou jejich pasivní věcné legitimize v tom rozsahu, zda je z žaloby patrné, na základě jakých úvah žalobce zvolil konkrétní osoby jako osoby žalované, a spoléhal se na to, že realie vyjdou najevo v průběhu řízení, tedy v průběhu dokazování.

Dle mého názoru by soudy měly ke zkoumání místní příslušnosti v případě, je-li vícero žalovaných, přistoupit zodpovědněji nejen v tom smyslu, že není možno pomíjet konkrétní okolnosti dané věci a že stačí vše posoudit formálně, čistě měřítkem bydliště a/nebo místa podnikání a/nebo sídla, jak je uvedeno výše, nýbrž i z důvodu zachování smyslu výše uvedené ústavní zásady principu zákonného soudu a zákonného soudce. ●

Mgr. Vladimíra Gajdarusová, advokátka
ŠACHTA & PARTNERS, v.o.s.
advokátní kancelář

The principle of non-refoulement

What is its standing in international law? What purpose does it serve in refugee law and protection?

(a) Definition of the principle of non-refoulement:

The word non-refoulement derives from the French *refouler*, which means to drive back or to repel. Non-refoulement is a principle of customary international law prohibiting the expulsion, deportation, return or extradition of an alien to his state of origin or another state where there is a risk that his life or freedom would be threatened for discriminatory reasons. This law institute is often regarded as one of the most important principles of refugee and immigration law.

Since the principle of non-refoulement has evolved into a norm of customary international law, states are bound by it whether or not they are party to the Convention relating to the

Status of Refugees (following as "1951 Convention").

This principle is also a part of so-called *jus cogens* (it is a fundamental principle of international law which is accepted by the international community of states as a norm from which no derogation is ever permitted).

Thus (as a part of customary and treaty law), all countries are legally bound by the prohibition of returning refugees in any manner whatsoever to countries or territories where their lives or freedom may be threatened because of their race, religion, nationality, membership of a particular social group or political opinion, which is the cornerstone of international protection (in *An Introduction to International Protection*, UNHCR). It is embodied in Article 33 (1) of the 1951 Convention.

The principle of non-refoulement as contained in the 1951 Convention is not an unqualified principle. There are three exceptions to it.

First, the benefit of the principle may not be claimed by a refugee who may pose a danger to the security of the country in which he or she is present.

Second, the principle does not apply to a person who, having been convicted by a final judgment of a particularly serious crime constitutes a danger to the community of that country.

Third, the benefit of the convention is to be denied to any person suspected of committing a crime against peace, a war crime, or a crime against humanity, a serious non-political crime outside the country of refuge, or acts contrary to the purposes and principle of the United Nations (Articles 33 (2) and 1 (F) of the 1951 Convention).

There are two conceptions of this principle of non-refoulement: the narrow one (after admission of this principle) and the current broader one (including rejection at the frontier), more on this conception in the following text.

(b) What is the standing of the principle of non-refoulement in international law?

We could answer this question with the help of illustrating the regulation of the principle

of non-refoulement in international law. Non-refoulement has been defined in a number of international refugee instruments, both at universal and regional levels. In the following text I would like to briefly mention some of the most important documents in this matter:

At universal level the most important provision in this respect is the above mentioned Article 33 (1) of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees (1951 Convention), which states that: „No Contracting State shall expel or return („refouler“) a refugee in any manner whatsoever to the frontiers of territories where his life or freedom would be threatened on account of his race, religion, nationality, membership of a particular social group or political opinion.“

This provision constitutes one of the basic Articles of the 1951 Convention, to which no reservations are permitted. It is also an obligation under the 1967 Protocol by virtue of Article I (1) of that instrument. Unlike some provisions of the Convention, its application is not dependent on the lawful residence of a refugee in the territory of a Contracting State. As to the words „where his life or freedom would be threatened“, it appears from the travaux préparatoires that they were not intended to lay down a stricter criterion than the words „well-founded fear of persecution“ figuring in the definition of the term „refugee“ in Article 1 A (2). The different wording was introduced for another reason, namely to make it clear that the principle of non-refoulement applies not only in respect of the country of origin but to any country where a person has reason to fear persecution.

The 1951 Convention and its 1967 Protocol are the core of international refugee law, they are the only universal treaties that define a specific legal regime for those in need of international protection. But there are other universal documents regarding the non-refoulement principle as described below.

At universal level, mention should also be made of Article 3 (1) of the UN Declaration on Territorial Asylum unanimously adopted by the General Assembly in 1967 [res. 2312 (XXII)], „No person referred to in Article 1, paragraph 1, shall be subjected to measures such as rejection at the frontier or, if he has already entered the territory in which he seeks asylum, expulsion or compulsory return to any State where he may be subjected to persecution.“

I would say that the 1951 Convention was only the first example of non-refoulement being enshrined in international law. Subsequently numerous treaties and conventions, dealing either directly or indirectly with the rights of refugees, have repeated the principle. In some

cases it has been a direct transfer of the wording of the Convention, while in others the principle has been somewhat broadened. As the issues of human rights and regional organisation continue to gain strength in international discussions, these instruments will become increasingly important.

Article 13 of the International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR) states that anyone who is lawfully within the territory of a state shall not be expelled from that state without due process. However, this rule does not have to be followed if national security is at stake. The article does not mention refugees specifically, and only refers to aliens 'lawfully' within a state. Therefore the article's application is somewhat limited. It is important, though, in that it specifies what action must be taken before anyone can be forcibly expelled. Article 7 of the ICCPR is also relevant as it protects against torture. The Human Rights Committee has taken this provision into account when dealing with cases of expulsion and extradition.

The relationship between torture and refugees is even more relevant when the Convention Against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment is considered. Article 3 (1) of this Convention provides that 'no State Party shall expel, return („refouler“) or extradite a person to another State where there are substantial grounds for believing that he would be in danger of being subjected to torture'. This article also provides that authorities must look at whether there is a consistent pattern of serious human rights violations in the country in question. As one writer has pointed out, any state returning refugees to a state where torture is being practiced would become an accomplice to the crime of torture. Article 3 (1) provides broader protection than the 1951 Convention in that it is an absolute right, however, its effect is restricted in that it only applies to situations involving torture.

As I mentioned at the beginning of this article other important documents regarding the non-refoulement principle are the documents at regional level.

Firstly, I would like to mention the OAU Convention Governing the Specific Aspects of Refugee Problems in Africa of 1969 which gives expression in binding form to a number of important principles relating to asylum, including the principle of non-refoulement. According to Article II (3): „No person shall be subjected by a Member State to measures such as rejection at the frontier, return or expulsion, which would compel him to return to or remain in a territory where his life, physical integrity or

liberty would be threatened for the reasons set out in Article I, paragraphs 1 and 2.“

Another regional agreement dealing with refugees is the American Convention on Human Rights, which in Article 22(8) addresses non-refoulement. The article states that: „in no case may an alien be deported or returned to a country, regardless of whether or not it is his country of origin, if in that country his right to life or personal freedom is in danger of being violated because of his race, nationality, religion, social status or political opinions“.

Article III (3) of the Principles concerning the Treatment of Refugees adopted by the Asian-African Legal Consultative Committee at its Eighth Session in Bangkok in 1966, states that: „No one seeking asylum in accordance with these Principles should, except for overriding reasons of national security or safeguarding the populations, be subjected to measures such as rejection at the frontier, return or expulsion which would result in compelling him to return to or remain in a territory if there is a well-founded fear of persecution endangering his life, physical integrity or liberty in that territory.“

In addition to the statements in the above international instruments, the principle of non-refoulement has also found expression in the constitutions and/or ordinary legislation of a number of states.

Europe has also been a source of important agreements regarding refugees. Article 3 of the European Convention on Human Rights prohibits torture or other cruel, inhumane or degrading treatment, and therefore provides similar protection for refugees as the Torture Convention. However, the European Convention differs in some respects. The European Commission on Human Rights has used Article 3 in order to deal with the non-refoulement issue, which is not itself specifically mentioned in the Convention. Also, the right which the Convention creates (to be protected from torture) is absolute and non-derogable, as is the right to be protected from refoulement in the OAU Convention.

(c) What purpose does the principle of non-refoulement serve in refugee law and protection?

As I stated above the principle of non-refoulement is the cornerstone of asylum and international refugee law. The purpose of the principle

of non-refoulement is to serve the protection of refugees. Following from the right to seek and enjoy in other countries asylum from persecution, as set forth in Article 14 of the Universal Declaration of Human Rights, this principle of non-refoulement reflects the commitment of the international community to ensure to all persons the enjoyment of human rights, including the rights to life, to freedom from torture or cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, and to liberty and security of person. These and other rights are threatened when a refugee is returned to persecution or danger.

The most essential component of refugee status and of asylum is protection against return to a country where a person has reason to fear persecution and danger. This protection has found expression in the principle of non-refoulement.

(d) What is persecution?

Even though the risk of persecution is central to the refugee definition, "persecution" itself is not defined in the 1951 Convention. Articles 31 and 33 of 1951 Convention refer to those whose life or freedom "was" or "would be" threatened, so clearly it includes the threat of death, or the threat of torture, or cruel, inhuman or degrading treatment or punishment (in Goodwin-Gill, <http://untreaty.un.org/>). A comprehensive analysis today will require the general notion to be related to developments within the broad field of human rights (cf. 1984 Convention against Torture, article 7; 1966 International Covenant on Civil and Political Rights, article 3; 1950 European Convention on Human Rights, article 6; 1969 American Convention on Human Rights, article 5; 1981 African Charter of Human and Peoples' Rights). The persecuted clearly do not enjoy the protection of their country of origin, while evidence of the lack of protection on either the internal or external level may create a presumption as to the likelihood of persecution and to the well-foundedness of any fear (I see in this point the principal problems to the refugee see my answer in section (d) of this question).

Persecution is normally related to action by the authorities of a country, but it may also emanate from sections of the population that do not respect the standards established by the laws of the country concerned.

Persecution must be distinguished from punishment for a common law offence. Persons fleeing from prosecution or punishment for such an offence are not normally refugees.

(e) Does the principle of non-refoulement apply to asylum seekers as well as refugees?

Since this principle has become a part of customary international law, it is binding on all countries. As it was mentioned above the international documents dealing with the principle of non-refoulement do not make a precise distinction between a refugee and an asylum seeker. Nevertheless, the following persons are protected under this principle: refugees, persons in refugee-like situation, asylum seekers and potential torture victims. That means that the principle of non-refoulement is applicable to any refugee, asylum seeker or alien who needs some form of shelter from the state under whose control he/she is.

An important issue concerning the application of the principle of non-refoulement is whether it applies only to a person inside the territory of a state or whether it includes the right to be admitted. This issue is closely connected with the two conceptions of the principle of non-refoulement (the narrow one and the broader one). There was consensus in this regard among the states negotiating the 1951 Convention. According to some experts, the intention of the drafters was to make the protection available only to a person already inside the territory of a member state (in Grahl-Madsen 1997, 229).

But nowadays, it has come to be widely accepted by states that the principle of non-refoulement includes non-rejection at the frontier (in Goodwin-Gill 1996, 123-124). The 1967 United Nations Declaration on Territorial Asylum, albeit a nonbinding document, clearly states that no asylum seeker "shall be subjected to measures such as rejection at the frontier".

At regional level, the OAU Convention is categorical in this respect. It provides that no person shall be subjected to "rejection at the frontier...which would compel him to return or to remain in a territory where his life, physical integrity or liberty would be threatened".

Of course, there are still some special problematic groups of refugees such as refugees "in orbit", but also this group of refugees is under the protection of the non-refoulement principle. The only exceptions are the above mentioned Articles 33 (2) and 1 (F) of the 1951 Convention. But the principle of non-refoulement in respect of refugees or asylum seekers constitutes bedrock of promotion and protection of human rights. The principle is applicable to everyone who has a well-founded fear of persecution or in situations when there are substantial grounds for believing that a person would be in danger of personal security or life.

Of course, it must be mentioned that not every asylum seeker will ultimately be recognized as a refugee, but every refugee is initially an asylum seeker.

(f) Non-refoulement – its evolution in light of all relevant international instruments.

Part of this issue is already addressed under section (b) of this article, but I would like to add a brief historical outline of this principle. The principle of non-refoulement gained ground after the First World War (1914-18).

The period was remarkable for the very large number of refugees who fled Russia after the revolution as well as Spain, Germany or the Ottoman Empire. The history of the principle of non-refoulement coincides with the increasing pressure to acknowledge the growing refugee problem in the twentieth century. The 1933 Refugee Convention marked the first time a multilateral international treaty contained a non-refoulement provision. The prohibition on refoulement, however, applied only to those refugees received as state-authorized arrivals. Subsequent to the 1933 Refugee Convention, the United Nations General Assembly established the United Nations High Commissioner for Refugees (the UNHCR).

In the 1933 Convention Relating to the International Status of Refugees, Article 3 states that the contracting state-parties undertook not to remove resident refugees from their territory. Only eight states ratified the Convention.

The refugees from Nazi Germany in 1934-38 activated the European countries to abide by the legal principle of non-refoulement. It found expression in the 1936 Arrangement on the Status of Refugees among seven European states that „No refugees shall be sent back across the frontier of the Reich (Nazi Germany)". The need for protective principle of refoulement for refugees began to emerge solidly. There were many Conventions and Agreements where the principle of non-refoulement was recognised.

The 1949 Geneva Convention on the Protection of Civilian Persons in Article 45 in part provides: „Protected Persons shall not be transferred to a Power which is not a party to the Convention. In no circumstances shall a protected person be transferred to a country where he or she may have reason to fear persecution for his or her political opinions or religious beliefs."

Following the Second World War a new era began for refugees. In February 1946 the United

Nations expressly accepted that „refugees or displaced persons“ who expressed „valid objections“ to returning to their country of origin should not be compelled to do so by adopting a resolution in the UN General Assembly (Resolution 8(1) of 12 February 1946).

Finally the 1951 UN Refugee Convention in its Article 33 incorporated the principle of non-refoulement and states: „No Contracting State shall expel or return (refouler) a refugee in any manner whatsoever to the frontier of territories where his life or freedom would be threatened on account of race, religion, nationality, membership of a particular social group or political opinion.“

What was very important was the change regarding the principle of non-refoulement by the 1967 Protocol, which removed the time and geographical limitation stipulated in the 1951 Convention, so after this protocol also those persons who became refugees after 1st of January 1951 were covered without any geographical limitation.

After the 1951 Convention there were other important documents at regional level, which I already mentioned above: the 1969 OAU (Organisation of African Unity) Convention Governing the Specific Aspects of Refugees, and the 1969 American Convention on Human Rights and the European Declarations and Conventions.

Also the text of the Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status and UNHCR Statute are very important in relation to this issue.

(g) Non-refoulement, its application by the United States

Regarding the principle of non-refoulement in the United States it is necessary to mention at the beginning that the United States is not party (signatory) to the 1951 Convention but is party to the 1967 Protocol and adopted the principle of non-refoulement.

The standing and application of the principle of non-refoulement in the United States can be illustrated on the case *Immigration and Naturalization Service v. Predrag Stevic* and the case *Immigration and Naturalization Service v. Luz Marina Cardoza-Fonseca* U.S. refugee legislation with this Article.

In 1968 the United States acceded to the United Nations Protocol Relating to the Status of Refugees. The Protocol bound the parties to comply

with the substantive provisions of Article 2 through 34 of the Convention. The U.S. President and the Senate believed that the Protocol was largely consistent with existing law.

In 1980 the United States adopted the Refugee Act. The principal motivation for the enactment of the Refugee Act of 1980 was a desire to revise and regularize the procedures governing the admission of refugees into the United States. But there was a problem with the language in Article 243 and 208 of the Refugee Act of 1980 and Article 33 of the 1951 Convention. This issue was discussed in the above mentioned cases regarding the deportation of refugee Stevic back to his home country and regarding the asylum of Cardoza-Fonseca.

It was decided in the cases that the domestic law was more generous than the Protocol. In the practice of the United States regarding the principle of non-refoulement we can recognize so-called „Absolute State Sovereignty Approach“, the states following the absolute state sovereignty approach construe their non-refoulement obligation under the 1951 Convention as applicable only when a person seeking refugee status successfully makes it to their borders.

The U.S. approached non-refoulement in a similar manner by taking active steps to prevent refugees from reaching its borders. One of the most significant examples of this „Absolute State Sovereignty Approach“ is the U.S. practice regarding the Haitians. The U.S. government ordered the Coast Guard to intercept vessels on the high seas containing Haitians attempting to immigrate to the United States and return them to Haiti.

The U.S. Supreme Court in *Sale v. Haitian Centers Council* ruled the correct textual interpretation of Article 33 did not prohibit the U.S. Coast Guard from intercepting Haitian refugees before they reached the border. Court began by noting that based on a plain textual reading, Article 33 cannot apply extraterritorially given the parallel use of the terms „expel or return,“ the interplay between Article 33 (1) and Article 33 (2), and the negotiating history of the 1951 Convention. The Supreme Court held „because the text of Article 33 cannot reasonably be read to say anything at all about a nation's actions towards aliens outside its own territory, it does not prohibit such actions [of preventing asylum seekers from reaching the border].“

This case argued that the United States was breaching its international law obligation of non-refoulement, which was enshrined in the 1980 Refugee Act, by intercepting ships from

Haiti and summarily returning them without adequately screening to ascertain whether any of the asylum seekers had valid claims to refugee status. The Supreme Court, however, found in favour of the Federal Government, by reading the non-refoulement principle to only apply once an asylum seeker had entered the United States.

Various reforms have been made to the asylum system established by this legislation since 1980. They have taken place both via legislation and through the decisions of the Courts. Temporary protection (TP), for example, is becoming increasingly popular in the U.S. as a way to deal with asylum seekers. Also, in 1994 regulations were passed in an attempt to 'streamline' the asylum process, and make it easier to weed out bogus or frivolous claims. However, these reforms were not seen to be sufficient, hence the Illegal Immigration Reform and Immigrant Responsibility Act (IIRAIRA) was passed in 1996. This act was said to have made 'profound changes' in the law applicable to asylum seekers arriving in the U.S. Among these changes were the introduction of an expedited removal process, and numerical limitations placed on certain classes of refugees.

According to the latest information the new Refugee Protection Act of 2010 is now being discussed in the U.S. which aims to improve existing laws and practices so that people fleeing persecution in their homelands are not turned away or otherwise mistreated while in the United States' hands (in <http://www.asylumist.com/>). ●

.....
JUDr. Kamil Šebesta, MBA
Attorney at Law in Czech Republic
Current Ph.D. Fulbright Scholar at the NOVA
Southeastern University in Fort Lauderdale,
U.S.A.

KŠD ŠTOVIČEK
advokátní kancelář, s.r.o.

KŠD ŠŤOVÍČEK advokátní kancelář, s.r.o. tvoří skupina profesionálů s mnoha lety zkušeností. Podporujeme naše klienty, aby dosáhli svých strategických nebo obchodních cílů. K tomu jim pomáháme poskytováním vysoce kvalitních právních služeb při využití širokých zkušeností, které jsme si osvojili v předchozích letech spolupráce s našimi klienty. Za dobu svého působení jsme získali renomé úspěšné nezávislé české advokátní kanceláře, která je schopna plně konkurovat mezinárodním advokátním firmám.

Naši právníci poskytují všem našim klientům kvalitní, zkušené a rozvážné rady, zároveň jsou zavázáni plně se klientům věnovat a být vždy nápomocní osobní radou.

Naše služby jsou poskytovány zejména v těchto oblastech:

- Právo obchodních společností včetně fúzí a akvizic
- Právní, daňová a finanční due diligence
- Veřejné zakázky a soutěžní právo
- Právo ICT, e-commerce
- Bankovní právo, finanční služby, cenné papíry, financování projektů
- Dohled nad kapitálovým trhem
- Úprava smluvních vztahů
- Pracovní právo
- Daňové právo
- Právní audit
- Právní vztahy k nemovitostem
- Právní předpisy v oblasti ochrany životního prostředí
- Insolvenční právo
- Duševní vlastnictví
- Mediální právo
- Energetika, těžba surovin, těžký průmysl
- Sporná agenda

KŠD ŠŤOVÍČEK advokátní kancelář, s.r.o.

CITY TOWER

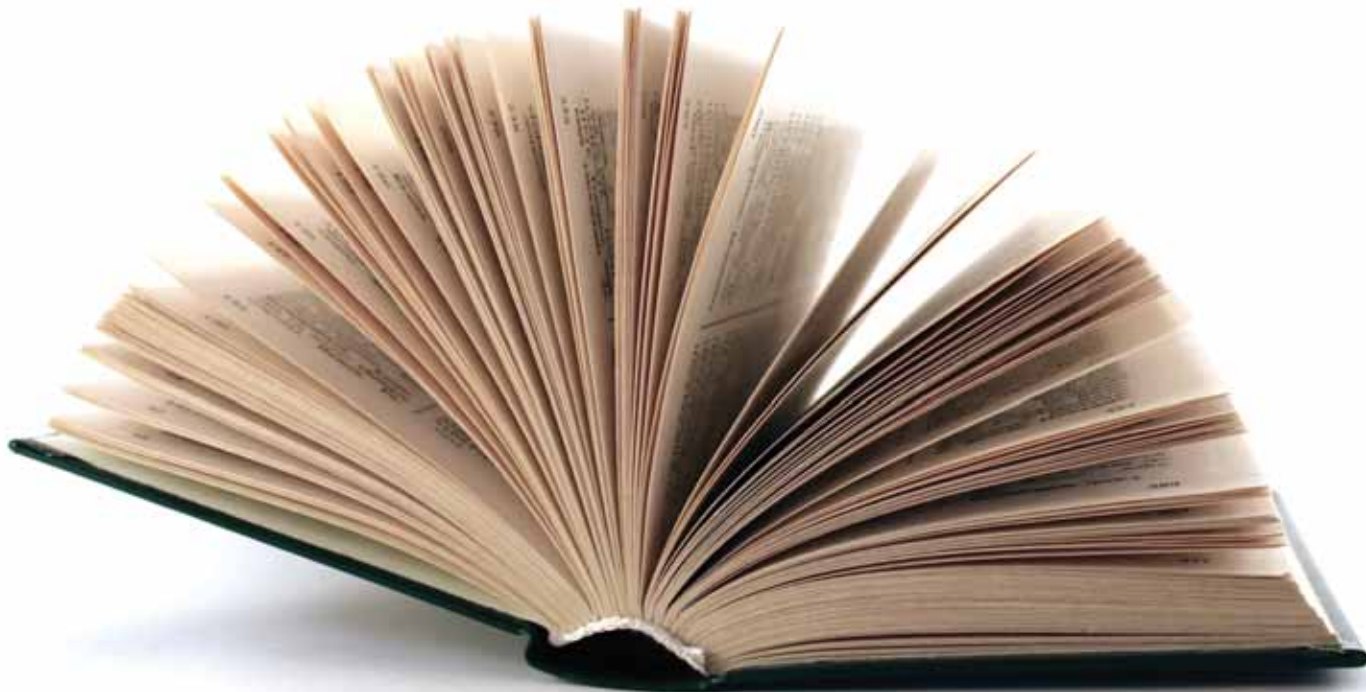
Hvězdova 1716/2b

140 78 Praha 4

tel: +420 221 412 611

fax: +420 222 254 030

ksd.law@ksd.cz

Soudcovské zástavní právo

Má-li, z hlediska promlčení, stejné právní účinky jako uplatnění práva u soudu či jiného orgánu i návrh na výkon rozhodnutí, jímž se oprávněný domáhá výkonu rozhodnutí, kterým mu bylo přiznáno právo, není důvodu, aby se podáním návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí zřízením soudcovského práva nestavěl běh promlčecí doby jen proto, že tento způsob výkonu nemá sám o sobě za následek uspokojení vymáhané pohledávky, nýbrž pouze její zajištění.

Pojištění odpovědnosti za škodu

Ztížení možnosti řádného šetření pojistné události pojistitelem podle § 9 odst. 3 ve smyslu ustanovení § 10 odst. 1 písm. d) zákona č. 168/1999 Sb. se vztahuje nejen k okolnostem významným pro plnění z pojištění odpovědnosti poškozenému, nýbrž i k důvodům, pro které může pojistitel vůči pojištěnému uplatnit regresní nárok.

Zúžení a rozšíření společného jmění manželů

Jestliže manželé postupem podle § 143a obč. zák. zúžili své společné jmění manželů, nemůže dojít k rozšíření společného jmění manželů do předchozího rozsahu na základě rozhodnutí soudu.

Pravomoc českých soudů

Není-li v době podání návrhu na zahájení řízení dána pravomoc českých soudů k projednání a rozhodnutí věci, ale v době, kdy soud o tomto návrhu rozhoduje, již tato pravomoc je dána, pak není důvod přikročit k zastavení řízení pro nedostatek pravomoci podle stavu ke dni zahájení řízení.

Telekomunikační sítě na cizím pozemku

Jestliže stavebník zřídí stavbu podzemního vedení veřejné telekomunikační sítě na cizím pozemku, ač na to nemá právo, je vypořádání právního vztahu vzniklého v důsledku této neoprávněné stavby podle § 135c obč. zák. v pravomoci soudu.

Vrácení daru

Jestliže byly v darovaném domě vyčleněny jednotky podle zákona o vlastnictví bytů, potom se dárce může vůči obdarovanému úspěšně domáhat vrácení těch bytových a nebytových jednotek včetně spoluvlastnického podílu ke společným částem domu, jejichž vlastníkem zůstal obdarovaný. Je-li úvaha o naplnění důvodů pro vrácení daru podle § 630 obč. zák. založena na prokázaném soustavném porušování dobrých mravů, kdy jednotlivá jednání samostatně nedosahují intenzity chování hrubě porušujícího dobré mravy, je pro závěr o důvodech pro vrácení daru určující okamžik posledního jednání obdarovaného, jímž lze již jeho chování prohlásit za hrubě porušující dobré mravy.

Bytová náhrada

O vyšší formě bytové náhrady v podobě náhradního bytu nebo náhradního ubytování rozhoduje soud na návrh nájemce. Je tedy na nájemci, aby v rámci své procesní obrany v řízení o vyklizení bytu zahájeném na návrh pronajímatele, tvrdil rozhodné skutečnosti

a nabídl k jejich prokázání důkazy; vzhledem k tomu, že povinnost tvrzení a povinnost důkazní jsou procesními povinnostmi, je soud povinen o nich účastníka poučit (§ 5 o.s.ř.).

Náhrada škody

Skutečnou škodu, spočívající v nákladech na vypůjčení či pronájem vozu, převyšujících náklady na provoz vlastního vozu, je odpovědný subjekt povinen nahradit jen v rozsahu, v jakém náklady byly vynaloženy nutně a účelně na vypůjčení náhradní věci, odpovídající věci poškozené. Důkazní břemeno o výjimečných okolnostech, odůvodňujících v konkrétním případě přiznání náhrady v částce vyšší, než je obvykle potřebná k pronájmu srovnatelného vozu, leží na poškozeném.

Řízení o neplatnosti výpovědi z nájmu bytu

Ustanovení § 120 odst. 2 o.s.ř. nelze vztáhnout i na řízení o neplatnost výpovědi pronajímatele z nájmu bytu, neboť v něm upravená výjimka ze zásady projednací se vztahuje toliko na řízení, jež jsou zde taxativně vyjmenována. Řízení o neplatnost výpovědi z nájmu bytu je řízením sporným, se všemi z toho vyplývajícími důsledky.

Insolvenční soud a usnesení ve věci samé

Usnesení, kterým insolvenční soud rozhoduje podle ustanovení § 54 insolvenčního zákona o návrhu na zrušení usnesení schůze věřitelů, která si vyhradila (na úkor věřitelského výboru) právo rozhodovat o otázkách v usnesení vymezených, není usnesením ve věci samé.

Aktivní legitimace v exekučním řízení

Ten, kdo má pro vlastníka pohledávky pohledávku jen vymoci, není v exekučním řízení aktivně legitimován.

Neplatnost soukromoprávního úkonu obce

Žaloba podle § 80 písm. c) o. s. ř. – o neplatnost kupní smlouvy – nemůže být prostředkem kontroly občanů hospodaření s obecním majetkem. Žalobce má naléhavý právní zájem na určení neplatnosti soukromoprávního úkonu obce jen tehdy, jestliže tvrdí a prokazuje, že tímto právním úkonem byl dotčen na svých subjektivních právech vyplývajících z práva soukromého.

Překážka věci rozsouzené

Nešlo-li o totožnost účastníků již při zahájení řízení, pro posouzení existence překážky věci pravomocně rozhodnuté je rozhodující stav v době, kdy soud o ní rozhoduje. Pokud odvolací soud rozhodoval o nároku téhož žalobce na totéž plnění, odůvodněným totožnými skutkovými okolnostmi, avšak proti jinému subjektu, než byl dříve žalován a o němž bylo soudem rozhodnuto v pravomocně skončeném řízení, nemůže jít o překážku věci pravomocně rozhodnuté.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Tantiemy a dividendy

Usnesení valné hromady akciové společnosti, jímž byl schválen zisk k rozdělení s tím, že podíl na něm bude vyplacen toliko členům orgánů společnosti a nikoliv i jejím akcionářům, je neplatné pro rozpor s ustanovením § 178 odst. 1 obch. zák.

Jednání právnických osob

Speciální právní úprava jednání podnikatele, obsažená v obchodním zákoníku, platí nejen v obchodněprávních vztazích, ale i v případech, že je podnikatel subjektem občanskoprávních vztahů.

Fikce uznání

Jen námitka nedostatku pasivní legitimace bez uvedení, z čeho žalovaný neexistenci pasivní legitimace odvozuje, nemůže zabránit fikci uznání nároku ve smyslu § 114b odst. 5 o. s. ř.

Právní domněnky, sjednané smluvními stranami

Nelze sjednat nevyvratitelnou právní domněnku a na jejím základě odepřít jedné ze smluvních stran výkon jejího zákonem zaručeného práva bez možnosti prokázání pravosti jejího práva.

Notářský zápis a odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci

Notářský zápis o rozhodnutí orgánu právnické osoby, ať spadající od 1. 1. 2001

pod režim ustanovení § 80a – § 80g, či sepsaný před tímto datem, nemá charakter zápisu o právním úkonu ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., s jehož vadami zákon spojuje odpovědnost státu za škodu.

Úroky z prodlení

Jen při posuzování přiměřenosti, resp. nepřiměřenosti smluvní pokuty se přihlíží i ke sjednané výši úroků z prodlení, když jen smluvní pokutu, nikoliv úroky z prodlení, může soud za použití moderačního práva podle § 301 obch. zák. snížit, a to s přihlédnutím k hodnotě a významu zajišťované povinnosti.

Oprava údajů v katastrálním operátu

O žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o opravě údajů v katastrálním operátu podle ustanovení § 8 zákona č. 344/1992 Sb., o Katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů soud rozhoduje ve správním soudnictví.

Úrok z prodlení

Pro povinnost dlužníka platit úroky z prodlení jsou rozhodující jen okolnosti, které nastaly v době, kdy došlo k prodlení se splněním dluhu (závazku) z hlavního závazkového právního vztahu; odlišuje se tím od povinnosti platit nájemné nebo další obdobná plnění, která se sice rovněž pravidelně opakují, avšak u nich se ke vzniku nároku na každou další dávku vyžaduje, aby v budoucnu přistoupily další právní skutečnosti.

Žaloba z lepšího práva

Samotné opožděné podání vylučovací žaloby (a její následné zamítnutí) nemůže být důvodem pro odepření výkonu práva podat žalobu z lepšího práva s odvoláním na rozpor s dobrými mravy.

Zničení věci a zánik nájmu

Je-li předmětem nájmu (právního vztahu obdobného), určitý prostor (část stavby), je třeba za jeho zničení ve smyslu § 680 odst. 1 obč. zák. považovat nejen fyzický zánik stavby, v níž se prostor nachází, ale též takovou stavební úpravu této stavby, že se v ní uvedený prostor již nadále fakticky nenachází. Okolnost, zda si tento prostor zachoval své stavebnětechnické určení podle původního kolaudačního rozhodnutí, či zda byl rekonstruován, není již v tomto směru významná.

Postoupení pohledávky

Dohoda dle § 530 odst. 1 obč. zák. znamená pro postupitele nejen oprávnění pohledávku vymáhat, ale i plnění od dlužníka přijmout. Při nepřímém zastoupení je zástupce oprávněn přijmout plnění od dlužníka, je oprávněn žádat soud, aby pohledávka byla přiznána přímo jemu, a plnění pak převést na zastoupeného.

Pojmy, obsažené v restitučních předpisech

Výklad pojmů, obsažených v restitučních předpisech, není možné podřizovat pojmům obsaženým v jiných právních předpisech či odvětvích veřejného práva.

Obsah právního úkonu

Je-li obsah právního úkonu zaznamenán písemně, určitost projevu vůle (neurčitý projev vůle je sice srozumitelný, avšak nejistý je jeho obsah – jednajícím se nepodařilo obsah vůle jednoznačným způsobem vyjádřit) je dána obsahem listiny, na níž je zaznamenán; nestačí, že účastníkům smlouvy je jasné, co je předmětem smlouvy, není-li to poznatelné z textu listiny. Určitost písemného projevu vůle je objektivní kategorií a takový projev vůle by neměl vzbuzovat důvodné pochybnosti o jeho obsahu ani u třetích osob.

Odstranění stavby

Ten, kdo vědomě staví na cizím pozemku na základě časově omezeného práva, případně na základě práva, které může kdykoliv zaniknout v důsledku výpovědi, na sebe bere rizika spojená s odstraněním stavby po zániku práva mít stavbu na cizím pozemku. Samotná okolnost, že na sousední pozemek takto zasahuje jen část budovy a že by její odstranění bylo pro vlastníka budovy neekonomické, není důvodem pro zamítnutí žaloby. Proti jinak důvodné vlastnické žalobě na odstranění stavby nelze vznášet námitku, že její odstranění poškodí veřejné zájmy chráněné stavebním zákonem. Obecný soud, který není vybaven odpovídajícími kompetencemi, nemůže rozhodovat o jiných než soukromoprávních důsledcích odstranění stavby, a nemůže tedy ani jako předběžnou řešit otázku, jaké bude mít odstranění stavby důsledky v oblasti veřejnoprávní.

Výklad právních úkonů

Právní úkony vyjádřené slovy je třeba vykládat nejenom podle jejich jazykového vyjádření, ale zejména též podle vůle toho, kdo právní úkon učinil, není-li tato vůle v rozporu s jazykovým projevem. Při výkladu právního úkonu lze na vůli toho, kdo úkon učinil,

usuzovat také s přihlédnutím k následnému chování smluvních stran.

Materiální znak trestného činu

Při úvahách o tom, zda obviněný naplnil materiální znak trestného činu, je nutno vycházet z toho, že již stanovením formálních znaků určité skutkové podstaty zákon předpokládá, že při jejich naplnění v běžně se vyskytujících případech bude stupeň nebezpečnosti činu pro společnost zpravidla vyšší než nepatrný. Právní závěry ohledně materiální stránky projednávaného činu musí vycházet z jednotlivých kritérií pro stanovení konkrétního stupně nebezpečnosti činu pro společnost, přičemž stranou pozornosti úvah soudu nemůže zůstat ústavní princip proporcionality.

Usnesení soudu v řízení o dědictví

Nelze se s úspěchem domáhat určení neplatnosti dohody dědiců o vypořádání dědictví pravomocně schválené usnesením soudu vydaným v řízení o dědictví; taková žaloba, je-li podána, musí být soudem zamítnuta.

Ušlý zisk

Ušlý zisk nemůže představovat jen zmaření zamýšleného výdělečného záměru či příslibu možného výděлку, není-li takový majetkový přínos podložen již existujícími či reálně dosažitelnými okolnostmi, z nichž lze usuzovat, že nebyť škodné události, k zamýšlenému zisku by skutečně došlo.

Více bytů nájemce

Pro posouzení otázky, zda nájemce má dva (více) bytů je rozhodná objektivní existence dvou (více) právních důvodů bydlení, nikoliv subjektivní vůle nájemce.

Dovolání

Dovolacím důvodem podle ustanovení § 241a odst. 3 o.s.ř. lze napadnout výsledek činnosti soudu při hodnocení důkazů, na jehož nesprávnost lze usuzovat – jak vyplývá ze zásady volného hodnocení důkazů – jen ze způsobu, jak k němu odvolací soud dospěl. Nelze-li soudu v tomto směru vytknout žádné pochybení, není možné ani polemizovat s jeho skutkovými závěry.

Záměna účastníka

Je-li při rozhodování o navrženém přistoupení do řízení zřejmé, že dosavadní žalobce nebo

žalovaný již v době zahájení řízení nebyl věcně legitimován, nejsou splněny podmínky k tomu, aby soud připustil přistoupení dalšího účastníka na jeho stranu; nápravu v tomto případě lze zjednat jen prostřednictvím záměny účastníka ve smyslu ustanovení § 92 odst. 2 o.s.ř.

Podvod

Jestliže teprve po uzavření smlouvy o půjčce vznikly překážky, které bránily dlužníkovi splnit závazek z půjčky a které nemohl v době uzavření půjčky ani předvídat, když jinak byl tehdy schopen závazek splnit, nebo jestliže byl sice schopen věci určené podle druhu, zejména peníze, vrátit ve sjednané lhůtě, ale z různých důvodů vrácení takových věcí, zejména peněz, odkládal, nebo dodatečně pojal úmysl takové věci, zejména peníze, vůbec nevrátit, pak jeho jednání nelze považovat za trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1 tr. zák. Tyto závěry lze přiměřeně použít i v případě leasingové smlouvy a placení leasingových splátek.

Převod náhradního pozemku podle zákona o půdě

V řízení o převod náhradního pozemku podle § 11 odst. 2 zákona o půdě není soud plně vázán žalobním petitem. Pokud oprávněná osoba požaduje uspokojení svého práva na náhradní pozemek, kteréž žalovaný může plnit vícero způsoby, jde o řízení o určitém způsobu vypořádání ve smyslu § 153 odst. 2 o. s. ř.

Materiální stránka trestného činu

Právní závěry stran materiální stránky projednávaného činu musí vycházet z jednotlivých kritérií pro stanovení konkrétního stupně nebezpečnosti činu pro společnost. Ani při posuzování materiální stránky trestného činu nemůže být ale opomenut ústavní princip proporcionality – tedy především ta skutečnost, zda v projednávaném případě převažuje zájem společnosti na účinném stíhání takového jednání, zda použité prostředky trestní represe jsou oprávněné vzhledem ke sledovanému cíli.

Účast obviněného při jednání

Pokud obviněný doloží, že má zdravotní problémy a nebylo prokázáno, že jde o účelovou snahu vyhnout se projednání věci před soudem, když současně požádá o odročení jednání, jde o dostačující podklady k tomu, aby soudem byla jeho žádost akceptována a aby bylo jednání odročeno

Podvod

Skutkovou podstatu trestného činu podvodu lze naplnit i sjednáním smlouvy o nájmu nebytových prostor, kterou nájemce uzavírá se záměrem nájemné neplatit či s vědomím, že je nebude s to platit. K obohacení pachatele a ke vzniku škody na straně pronajímatele za této situace dochází, ať již nájemce prostory skutečně využívá nebo tak (ovšem z vlastní vůle) nečiní. Škodou je v tomto případě dlužné nájemné, obohacením na straně pachatele je možnost dispozice s nebytovými prostorami, ať již této možnosti využije či tak z vlastní vůle neučiní.

Neodvedení daně, pojistného na zdravotní pojištění a pojistného na sociální zabezpečení

Trestnost jednání spočívajícího v neodvedení daně, pojistného na zdravotní pojištění a pojistného na sociální zabezpečení včetně příspěvku na státní politiku zaměstnanosti je podmíněna zjištěním, že zaměstnavatel měl k dispozici potřebné finanční prostředky, tj. že příslušné částky ze mzdy svým zaměstnancům z jejich hrubých mezd skutečně srazil a v rozporu se zákonem je neodvedl oprávněným příjemcům, ale použil je k jiným účelům. Tuto skutečnost je třeba v trestním řízení prokázat. Pokud by byl zaměstnavatel insolventní a zvýhodnil by jiného věřitele zaplacením jeho pohledávky v úmyslu zmařit tím uspokojení pohledávek spočívajících v povinnosti odvádět za zaměstnance zálohy na daň z příjmů, pojistné na zdravotní pojištění a pojistné na sociální zabezpečení včetně příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, pak by se mohlo jeho jednání posoudit jako trestný čin zvýhodňování věřitele.

Materiální nevykonatelnost

Rozhodnutí, příznávající peněžité plnění více věřitelům, není – co do stanovení rozsahu plnění – materiálně nevykonatelné, jestliže neurčuje, zda má být plněno k jejich ruce společně a nerozdílně (solidárně), nebo děleně (a v jakých podílech). V takovém případě platí, že každý věřitel může po dlužníku požadovat (a tudíž i exekučně vymáhat) jen podíl, který na něho připadá, přičemž podíly všech věřitelů jsou stejné. Navrhne-li věřitel nařídit proti dlužníku exekuci v rozsahu překračujícím jeho podíl, není v uvedené části věcně legitimován.

Občanské sdružení a právnická osoba

Může-li podle § 3 odst. 1 zákona č. 83/1990 Sb. „každý“ svobodně vystoupit z občanského sdružení, pak se toto právo musí vztahovat i na právnickou osobu, jež je členem občanského sdružení. Je-li taková právnická osoba vlastníkem majetku, pak nemůže vztah občanského sdružení a v něm sdružené právnické osoby působit tak rozsáhle, že by vedl k důsledkům, že by právnická osoba ze sdružení vystoupila, ale byla by nucena v něm zanechat vnesený majetek.

Časová a místní určení pokusu

Časová a místní určení pokusu jsou jen pomocná kritéria, která obvykle pouze spoluurčují, zda jednání pachatele má bezprostřední význam pro dokonání trestného činu.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Vypořádání podílového spoluvlastnictví

Během řízení o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví si spoluvlastník, kterému je ukládáno, aby zaplatil druhému spoluvlastníkovi přiměřenou náhradu za vypořádávané nemovitosti, nemůže proti takovému nároku započíst jiný majetkový nárok.

Přechod některých věcí z majetku ČR do majetku obcí

Pro přechod některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí podle zákona č. 172/1991 Sb. musí být splněny kumulativně tři podmínky stanovené v § 1 odst. 1 – musí jít o majetek, který v rozhodné době náležel České republice, ke stanovenému dni k němu měl právo hospodaření právní předchůdce obce a s tímto majetkem tento předchůdce také hospodařil.

Základní náležitosti smlouvy o dílo

Právní úkon uzavření smlouvy o dílo, který postrádá základní náležitosti pro vznik smlouvy o dílo, nemůže být vykládán podle

výkladových pravidel stanovených v § 266 odst. 3 obč. zák. Výkladem lze pouze zjišťovat obsah právního úkonu, nelze jím však projev vůle doplňovat

Opravné položky

Promítají-li se opravné položky do výsledku hospodaření komanditní společnosti, musí se promítnout i do výše povinnosti komplementáře nést ztrátu společnosti. Odpadnou-li důvody, jež vedly k vytvoření opravných položek, a veřejná obchodní či komanditní společnost opravné položky sníží nebo zruší, je povinna společníku, jehož účast ve společnosti v mezidobí zanikla a který ji uhradil ztrátu, vrátit částku odpovídající té výši jím uhrazené ztráty, již společnost vykazala právě v důsledku vytvoření opravných položek a jež by – nebýt opravných položek – jinak nevznikla.

Dvojinstančnost občanského soudního řízení

Nedostatek rozhodujících skutkových zjištění nemůže odvolací soud nahradit vlastním doplněním dokazování, ale ani tím, že tato skutková zjištění převezme z rozhodnutí soudu prvního stupně, který je učinil přesto, že vzhledem k právnímu názoru, který zaujal, na nich své rozhodnutí nezáložil.

Bytová náhrada

Nejde-li o rodinu s nezletilými dětmi, nelze – s odkazem na ustanovení § 712 odst. 5 věty druhé obč. zák. – vykládací povinnost žalovaného vázat na jinou formu bytové náhrady než je přistřeší (viz § 712 odst. 5 věta první obč. zák.).

Konkludentní projev vůle

Pouze na základě zjištění, že žalobce po skončení pracovní neschopnosti nenastoupil do práce a že uzavřel novou pracovní smlouvu s jiným zaměstnavatelem, bez přihlídnutí i k ostatním okolnostem, jež se ke zkoumanému projevu vůle žalobce vztahují, nelze učinit závěr, že žalobce projevil vůli směřující k akceptaci návrhu dohody o skončení pracovního poměru.

Zahájení trestního stíhání

V době rozhodování podle § 160 odst. 1 tr. ř. nelze po orgánech činných v trestním řízení požadovat natolik vyčerpávající vyjádření všech skutkových okolností, jež předmětný trestný čin charakterizují, neboť trestná činnost v tomto stadiu trestního řízení nemusí (a často ani nemůže) být prokázána a ve

skutkové větě popsána natolik spolehlivě a v takové šíři, jako je tomu např. u podané obžaloby.

Vydání věci podle zákona č. 87/1991 Sb. a zástavní právo

Vůči oprávněné osobě, které byla vydána věc podle zákona č. 87/1991 Sb. (ve znění pozdějších předpisů), nepůsobí zástavní právo, zřízené na věci před jejím vydáním.

Úroky z prodlení

Povinnost dlužníka platit úroky z prodlení se splněním úvěru nebo jiného dluhu (závazku) nevzniká samostatně (nově) za každý den trvání prodlení, ale jednorázově v den, kterým se dlužník ocitl v prodlení se splněním tohoto závazku; tímto dnem počíná u tohoto práva podle ustanovení § 393 odst. 1 obchodního zákoníku běžet promlčecí doba a jejím uplynutím se právo promlčí „jako celek“.

Užívání pouze jednoho bytu

Otázku, zda lze na nájemci spravedlivě požadovat, aby užíval pouze jeden byt, je zapotřebí posuzovat z objektivního hlediska; subjektivní zájmy a pocity nájemce nejsou v tomto ohledu právně významné.

Soud jako jiný orgán ve smyslu § 135 odst. 2 o.s.ř. a § 159a o.s.ř.

Zavazující pro účastníky řízení a pro všechny orgány je pouze výrok pravomocného rozsudku. Aby bylo řešení předběžné otázky závazné pro další spory, musela by být tato předběžná otázka řešena přímo ve výroku rozhodnutí.

Řízení o určení neplatnosti výpovědi z nájmu bytu

Neúčastní-li se řízení o určení neplatnosti výpovědi z nájmu bytu všichni nerozluční společníci (např. manželé jako společní nájemci bytu), nemůže být žalobě vyhověno, a to pro nedostatek věcné legitimace.

Hodnocení důkazů odvolacím soudem

Má-li odvolací soud jiný názor na věrohodnost výpovědi účastníků nebo svědků než soud prvního stupně, nesmí z toho vyvodit jiný skutkový závěr, než soud prvního stupně (a ani závěr, že tyto výpovědi jsou z hlediska výsledků dokazování irelevantní), jestliže dané důkazy sám neopakoval, popřípadě řízení jinými důkazy sám nedoplnil.

Rozsudek pro uznání

Mezi předpoklady rozsudku pro uznání stanovené občanským soudním řádem v § 153a o. s. ř., popřípadě ve spojení s § 114b o. s. ř. nepatří zkoumání opodstatněnosti uplatněného nároku na náhradu nemajetkové újmy z hlediska splnění všech hmotněprávních podmínek vzniku takového nároku.

Důkazní břemeno a § 118a o.s.ř.

Jestliže soud založil své rozhodnutí na závěru, že účastník řízení neunesl břemeno tvrzení či důkazní břemeno, aniž poskytl takovému účastníku poučení podle ustanovení § 118a o. s. ř., zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

Rozsudek měnicí

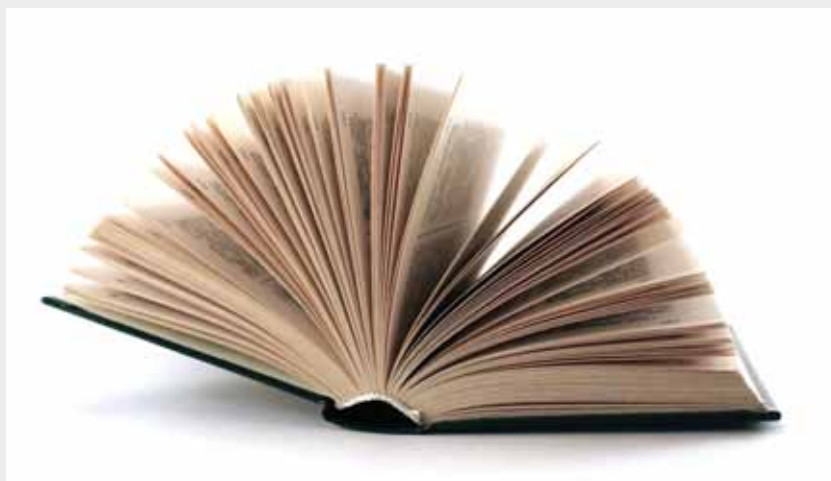
Pro závěr, že rozsudek odvolacího soudu je rozsudkem měnicím, není rozhodující to, jak odvolací soud formuloval rozsudečný výrok či uvedl-li v odůvodnění rozsudku, že postupoval podle § 219 o.s.ř. nebo podle § 220 o.s.ř. Rozhodujícím hlediskem není ani to, zda odvolací soud považoval rozhodnutí soudu prvního stupně za věcně správné nebo nesprávné, nýbrž to, zda posoudil práva a povinnosti v právních vztazích účastníků po obsahové stránce jinak než soud prvního stupně.

Dohoda o výměně bytu

Účelem dohody o výměně bytu je, aby prostřednictvím této dohody její účastníci nadále uspokojovali svou potřebu bydlení nikoli v dosavadním bytě, nýbrž v bytě vyměněném. Podmínkou vzniku nájemního poměru k výměnou získanému bytu není uzavření nové nájemní smlouvy.

Právní zástupce a procesní a hmotně právní úkony činěné jménem zastoupeného

Účastník, který je oprávněn činit vůči soudu i hmotně právní úkony, je může vykonat i prostřednictvím svého právního zástupce s neomezenou procesní plnou mocí, přičemž vůči účastníkovi, jehož se takovýto hmotně právní úkon týká, je účinný okamžikem, kdy je jeho zástupci doručen. Toto se vztahuje i na hmotně právní úkon, jakým je dání, resp. doručení (převzetí) výpovědi z nájmu bytu účastníku prostřednictvím advokáta v průběhu řízení o přivolení k výpovědi. ●

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Na světě existuje více než půl milionu typů křesel. Nejpohodlnější je ovšem to, ve kterém teď sedíte.

Možná je nyní ten správný čas dozvědět se více o službách *Citigold*. Jako klient exkluzivního programu bankovních služeb pro profesní skupiny - CitiProfession Notáři nebudete muset své křeslo už nikdy opustit, protože váš osobní bankéř přijde vždy až k vám. Pro více informací o nadstandardních bankovních službách programu CitiProfession kontaktujte vyhrazenou telefonní linku Citigold ☎ 233 062 323.

Information. Insight.

Citigold®

Citi never sleeps

 citibank®

Sbírka (září až listopad)

Přehled předpisů publikovaných ve Sbírce zákonů ČR

Částka 93 rozeslána dne 2. září 2010

255/2010 Sb.

Účinnost od: 2. září 2010

VYHLÁŠKA ze dne 16. srpna 2010, kterou se mění vyhláška č. 471/2001 Sb., o technickobezpečnostním dohledu nad vodními díly

256/2010 Sb.

NÁLEZ Ústavního soudu ze dne 8. července 2010 ve věci návrhu na zrušení § 68 odst. 3 a 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Částka 94 rozeslána dne 8. září 2010

257/2010 Sb.

PŘEDSEDA VLÁDY vyhlašuje úplné znění zákona č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o cestovních dokladech), jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 217/2002 Sb., zákonem č. 320/2002 Sb., zákonem č. 539/2004 Sb., zákonem č. 559/2004 Sb., zákonem č. 136/2006 Sb., zákonem č. 106/2007 Sb., zákonem č. 379/2007 Sb., zákonem č. 140/2008 Sb., zákonem č. 274/2008 Sb., zákonem č. 41/2009 Sb., zákonem č. 197/2009 Sb., zákonem č. 227/2009 Sb., zákonem č. 281/2009 Sb., zákonem č. 306/2009 Sb.,

nálezem Ústavního soudu vyhlášeným pod č. 384/2009 Sb. a zákonem č. 197/2010 Sb.

258/2010 Sb.

PŘEDSEDA VLÁDY vyhlašuje úplné znění zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 2/2002 Sb., zákonem č. 320/2002 Sb., zákonem č. 53/2004 Sb., zákonem č. 501/2004 Sb., zákonem č. 444/2005 Sb., zákonem č. 68/2006 Sb., zákonem č. 115/2006 Sb., zákonem č. 161/2006 Sb., zákonem č. 165/2006 Sb., zákonem č. 342/2006 Sb., zákonem č. 239/2008 Sb., zákonem č. 274/2008 Sb., zákonem č. 305/2008 Sb., zákonem č. 7/2009 Sb., zákonem č. 41/2009 Sb., zákonem č. 227/2009 Sb., zákonem č. 281/2009 Sb. a zákonem č. 306/2009 Sb.

Částka 95 rozeslána dne 8. září 2010

259/2010 Sb.

PŘEDSEDA VLÁDY vyhlašuje úplné znění zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 290/2005 Sb., zákonem č. 361/2005 Sb., zákonem č. 186/2006 Sb., zákonem č. 235/2006 Sb.,

zákonem č. 310/2006 Sb., zákonem č. 110/2007 Sb., zákonem č. 261/2007 Sb., zákonem č. 124/2008 Sb., zákonem č. 177/2008 Sb., zákonem č. 189/2008 Sb., zákonem č. 247/2008 Sb., zákonem č. 384/2008 Sb., zákonem č. 227/2009 Sb., zákonem č. 281/2009 Sb. a zákonem č. 153/2010 Sb.

Částka 96 rozeslána dne 10. září 2010

260/2010 Sb.

NÁLEZ Ústavního soudu ze dne 27. července 2010 ve věci návrhu na zrušení části ustanovení § 399 odst. 2 části věty druhé za středníkem zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

261/2010 Sb.

SDĚLENÍ Ministerstva dopravy o vydání rozhodnutí o pověření Letecké amatérské asociace České republiky výkonem státní správy ve věcech sportovních létajících zařízení (č. j. 94/2010-220-SP/1)

262/2010 Sb.

SDĚLENÍ Ministerstva dopravy o vydání rozhodnutí o pověření Aeroklubu České republiky výkonem státní správy ve věcech sportovních létajících zařízení (č. j. 94/2010-220-SP/3)

263/2010 Sb.

SDĚLENÍ Ministerstva dopravy o vydání rozhodnutí o pověření Aeroklubu České republiky výkonem státní správy ve věcech sportovních létajících zařízení (č. j. 94/2010-220-SP/2)

Částka 97 rozeslána dne 15. září 2010

264/2010 Sb.

Účinnost od: 15. září 2010

VYHLÁŠKA ze dne 6. září 2010, kterou se mění vyhláška č. 140/2009 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen

Částka 98 rozeslána dne 16. září 2010

265/2010 Sb.

Účinnost od: 1. října 2010

VYHLÁŠKA ze dne 6. září 2010 o poskytování informací o některých nebezpečných chemických přípravcích

Částka 99 rozeslána dne 20. září 2010

266/2010 Sb.

Účinnost od: 20. září 2010

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 11. srpna 2010 o převodu některých archiválií ve vlastnictví České republiky do zahraničí

267/2010 Sb.

Účinnost od: 20. září 2010

VYHLÁŠKA ze dne 9. září 2010, kterou se mění vyhláška č. 335/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ověřování stříelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů

268/2010 Sb.

Účinnost od: 20. září 2010

VYHLÁŠKA ze dne 6. září 2010, kterou se zrušuje směrnice Ministerstva zdravotnictví České socialistické republiky č. 18/1982 Věstníku MZ ČSR o podmínkách pro umělé oplodnění

269/2010 Sb.

NÁLEZ Ústavního soudu ze dne 7. září 2010 ve věci návrhu na zrušení ustanovení § 3 odst. 4 zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění zákona č. 418/2009 Sb., pokud se týká soudce

Částka 100 rozeslána dne 20. září 2010

270/2010 Sb.

Účinnost od: 5. října 2010

VYHLÁŠKA ze dne 8. září 2010 o inventarizaci majetku a závazků

271/2010 Sb.

Účinnost od: 6. října 2010

VYHLÁŠKA ze dne 6. září 2010 o vydání zlaté mince 'Národní kulturní památka důl Michal v Ostravě' po 2 500 Kč

272/2010 Sb.

Účinnost od: 27. října 2010

VYHLÁŠKA ze dne 6. září 2010 o vydání pamětní stříbrné dvousetkoruny ke 100. výročí narození Karla Zemana

Částka 101 rozeslána dne 22. září 2010

273/2010 Sb.

PŘEDSEDA VLÁDY vyhlášeje úplné znění zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), jak vyplývá se změn provedených zákonem č. 76/2002 Sb., zákonem č. 320/2002 Sb., zákonem č. 274/2003 Sb., zákonem č. 20/2004 Sb., zákonem č. 413/2005 Sb., zákonem č. 444/2005 Sb., zákonem č. 186/2006 Sb., zákonem č. 222/2006 Sb., zákonem č. 342/2006 Sb., zákonem č. 25/2008 Sb., zákonem č. 167/2008 Sb., zákonem č. 181/2008 Sb., zákonem č. 157/2009 Sb., zákonem č. 227/2009 Sb., zákonem č. 281/2009 Sb. a zákonem č. 150/2010 Sb.

Částka 102 rozeslána dne 22. září 2010

274/2010 Sb.

Účinnost od: 22. září 2010

VYHLÁŠKA ze dne 13. září 2010, kterou se mění vyhláška č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění vyhlášky č. 90/2010 Sb.

Částka 103 rozeslána dne 27. září 2010

275/2010 Sb.

Účinnost od: 12. října 2010

VYHLÁŠKA ze dne 13. září 2010, kterou se mění vyhláška č. 473/2008 Sb., o systému epidemiologické bdělosti pro vybrané infekce

276/2010 Sb.

Účinnost od: 1. ledna 2011

VYHLÁŠKA ze dne 6. září 2010 o předkládání výkazů a dalších informací obchodníky s cennými papíry České národní bance

Částka 105 rozeslána dne 1. října 2010

280/2010 Sb.

Účinnost od: 1. října 2010

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 29. září 2010 o povolání vojáků Armády České republiky k záchranným pracím a k likvidaci následků pohromy při povodních v období od 1. října 2010 do 31. října 2010

Částka 104 rozeslána dne 6. října 2010

277/2010 Sb.

Účinnost od: 15. října 2010

VYHLÁŠKA ze dne 17. září 2010, kterou se zrušuje vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 273/2000 Sb., kterou se stanoví nejvyšší přípustné zbytky veterinárních léčiv a biologicky aktivních látek používaných v živočišné výrobě v potravinách a potravinových surovinách, ve znění pozdějších předpisů

278/2010 Sb.

Účinnost od: 15. října 2010

VYHLÁŠKA ze dne 21. září 2010, kterou se zrušuje vyhláška č. 381/2007 Sb., o stanovení maximálních limitů reziduí pesticidů v potravinách a surovinách, ve znění pozdějších předpisů

279/2010 Sb.

Účinnost od: 1. prosince 2010

VYHLÁŠKA ze dne 15. září 2010 k provedení některých ustanovení zákona č. 296/2009 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011

Částka 106 rozeslána dne 14. října 2010

281/2010 Sb.

Účinnost od: 1. ledna 2011

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 29. září 2010 o zvýšení důchodů v roce 2011

282/2010 Sb.

Účinnost od: 1. ledna 2011

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 29. září 2010 o zvýšení příplatků k důchodu v roce 2011

283/2010 Sb.

Účinnost od: 1. ledna 2011

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 29. září 2010,

kterým se pro účely důchodového pojištění stanoví výše všeobecného vyměřovacího základu za rok 2009 a výše přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2009 a upravují částky pro stanovení výpočtového základu

284/2010 Sb.

Účinnost od: 1. ledna 2011

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 15. září 2010, kterým se mění nařízení vlády č. 172/2006 Sb., o stanovení hodnoty kontrolní pásky určené ke značení lihu vyrobeného na daňovém území České republiky nebo na daňové území České republiky dovezeného

285/2010 Sb.

Účinnost od: 1. prosince 2010

VYHLÁŠKA ze dne 30. září 2010, kterou se mění vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady a o bližších podmínkách financování nakládání s nimi (vyhláška o nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady), ve znění vyhlášky č. 65/2010 Sb.

286/2010 Sb.

NÁLEZ Ústavního soudu ze dne 10. srpna 2010 ve věci návrhu na zrušení části ustanovení čl. 8 odst. 2 obecně závazné vyhlášky statutárního města Hradec Králové č. 8/2003 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, ve znění obecně závazných vyhlášek č. 18/2004, č. 8/2005, č. 11/2006, č. 4/2007 a č. 3/2008

Částka 107 rozeslána dne 20. října 2010

287/2010 Sb.

Účinnost od: 1. listopadu 2010

VYHLÁŠKA ze dne 8. října 2010 o provedení některých ustanovení zákona o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v oblasti letectví

Částka 108 rozeslána dne 22. října 2010

288/2010 Sb.

Účinnost od: 1. ledna 2011

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 29. září 2010, kterým se mění nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností

289/2010 Sb.

Účinnost od: 1. listopadu 2010

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 29. září 2010, kterým se mění nařízení vlády č. 133/2005

Sb., o technických požadavcích na provozní a technickou propojenost evropského železničního systému, ve znění nařízení vlády č. 371/2007 Sb.

290/2010 Sb.

Účinnost od: 1. ledna 2011

VYHLÁŠKA ze dne 13. října 2010, kterou se mění vyhláška Ministerstva obrany č. 266/1999 Sb., o způsobu zabezpečování bezplatného stravování, výstrojních a přepravních náležitostí a o zabezpečování ubytování vojáků z povolání, ve znění pozdějších předpisů

Částka 109 rozeslána dne 27. října 2010

291/2010 Sb.

Účinnost od: 1. prosince 2010

VYHLÁŠKA ze dne 14. října 2010, kterou se mění vyhláška č. 157/2003 Sb., kterou se stanoví požadavky pro čerstvé ovoce a čerstvou zeleninu, zpracované ovoce a zpracovanou zeleninu, suché skořápkové plody, houby, brambory a výrobky z nich, jakož i další způsoby jejich označování, ve znění vyhlášky č. 650/2004 Sb.

292/2010 Sb.

Účinnost od: 1. listopadu 2010

VYHLÁŠKA ze dne 12. října 2010, kterou se mění vyhláška České národní banky č. 164/2002 Sb., o podmínkách přístupu k informacím v informační databázi České národní banky – Centrální registr úvěrů

293/2010 Sb.

SDĚLENÍ Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 15. října 2010, kterým se vyhláší pro účely nemocenského pojištění výše redukčních hranic pro úpravu denního vyměřovacího základu platných v roce 2011

294/2010 Sb.

NÁLEZ Ústavního soudu ze dne 6. října 2010 ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění zákona č. 314/2008 Sb., některých ustanovení zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění zákona č. 314/2008 Sb., a některých ustanovení zákona č. 314/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců a státních

zástupců, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů

Částka 110 rozeslána dne 29. října 2010

295/2010 Sb.

Účinnost od: 1. listopadu 2010

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 20. října 2010 o stanovení požadavků a postupů pro zajištění propojitelnosti elektronických systémů plateb a odbavení cestujících

296/2010 Sb.

Účinnost od: 1. listopadu 2010

VYHLÁŠKA ze dne 20. října 2010 o postupech pro sestavení finančního modelu a určení maximální výše kompenzace

297/2010 Sb.

Účinnost od: 1. listopadu 2010

VYHLÁŠKA ze dne 20. října 2010 o stanovení vzoru formuláře pro uveřejnění oznámení o zahájení nabídkového řízení pro výběr dopravce k uzavření smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících

298/2010 Sb.

Účinnost od: 1. listopadu 2010

VYHLÁŠKA ze dne 20. října 2010, kterou se mění vyhláška č. 369/2009 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu

299/2010 Sb.

Účinnost od: 1. listopadu 2010

VYHLÁŠKA ze dne 25. října 2010, kterou se mění vyhláška č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem, ve znění pozdějších předpisů

300/2010 Sb.

Účinnost od: 1. listopadu 2010

VYHLÁŠKA ze dne 22. října 2010, kterou se mění vyhláška č. 475/2005 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, ve znění pozdějších předpisů

Částka 111 rozeslána dne 5. listopadu 2010

301/2010 Sb.

Účinnost od: 1. ledna 2011

VYHLÁŠKA ze dne 21. října 2010, kterou se zruší vyhláška Ministerstva financí č.

85/1997 Sb., o nájemném z bytů pořízených v družstevní bytové výstavbě a úhradě za plnění poskytovaná s užíváním těchto bytů

302/2010 Sb.

Účinnost od: 1. ledna 2011

VYHLÁŠKA ze dne 13. října 2010 o předkládání výkazů a dalších informací penzijními fondy České národní bance pro účely dohledu

303/2010 Sb.

Účinnost od: 1. ledna 2011

VYHLÁŠKA ze dne 14. října 2010 o podrobnější úpravě některých pravidel při poskytování investičních služeb

304/2010 Sb.

NÁLEZ Ústavního soudu ze dne 7. září 2010 ve věci návrhu na zrušení části § 2 odst. 2 a části § 2 odst. 3 obecně závazné vyhlášky města Jeseník č. 1/2008 o zákazu konzumace alkoholických nápojů na veřejném prostranství

305/2010 Sb.

SDĚLENÍ Ministerstva vnitra ze dne 25. října 2010 o vyhlášení dodatečných voleb do zastupitelstev obcí

Částka 114 rozeslána dne 5. listopadu 2010

312/2010 Sb.

SDĚLENÍ Ministerstva vnitra, kterým se mění sdělení Ministerstva vnitra č. 305/2010 Sb., o vyhlášení dodatečných voleb do zastupitelstev obcí

Částka 112 rozeslána dne 15. listopadu 2010

306/2010 Sb.

Účinnost od: 1. ledna 2011

VYHLÁŠKA ze dne 22. října 2010 o Programu statistických zjišťování na rok 2011

Částka 113 rozeslána dne 15. listopadu 2010

307/2010 Sb.

Účinnost od: 1. ledna 2011

VYHLÁŠKA ze dne 26. října 2010 o nákladových indexech věkových skupin pojištěnců veřejného zdravotního pojištění pro rok 2011

308/2010 Sb.

Účinnost od: 1. ledna 2011

VYHLÁŠKA ze dne 26. října 2010 o stanovení ochranných pásem zdrojů přírodních

minerálních vod a přírodních léčivých zdrojů v Kyslece a vymezení konkrétních ochranných opatření

309/2010 Sb.

NÁLEZ Ústavního soudu ze dne 7. září 2010 ve věci návrhu na zrušení části § 80 odst. 5 písm. b) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích)

310/2010 Sb.

NÁLEZ Ústavního soudu ze dne 29. září 2010 ve věci návrhu na zrušení § 89 věty druhé zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění zákona č. 347/2007 Sb.

311/2010 Sb.

SDĚLENÍ Energetického regulačního úřadu ze dne 26. října 2010 o vydání cenového rozhodnutí

Částka 115 rozeslána dne 15. listopadu 2010

313/2010 Sb.

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 3. listopadu 2010 o oceněních udělovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy

Částka 116 rozeslána dne 22. listopadu 2010

314/2010 Sb.

Účinnost od: 7. prosince 2010

VYHLÁŠKA ze dne 8. listopadu 2010, kterou se mění vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č. 108/1997 Sb., kterou se provádí zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů

315/2010 Sb.

Účinnost od: 1. ledna 2011

VYHLÁŠKA ze dne 11. listopadu 2010, kterou se mění vyhláška Ministerstva vnitra č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

316/2010 Sb.

Účinnost od: 1. ledna 2011

VYHLÁŠKA ze dne 11. listopadu 2010, kterou se mění vyhláška Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem

a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 564/2002 Sb., o stanovení území okresů České republiky a území obvodů hlavního města Prahy, ve znění pozdějších předpisů

Částka 117 rozeslána dne 24. listopadu 2010

317/2010 Sb.

Účinnost od: 1. ledna 2011

VYHLÁŠKA ze dne 5. listopadu 2010, kterou se mění vyhláška č. 201/2005 Sb., o statistice vyváženého a dováženého zboží a způsobu sdělování údajů o obchodu mezi Českou republikou a ostatními členskými státy Evropských společenství, ve znění pozdějších předpisů

318/2010 Sb.

Účinnost od: 9. prosince 2010

VYHLÁŠKA ze dne 12. listopadu 2010, kterou se stanoví forma evidence provozních a lokalizačních údajů a způsob jejího předávání Českému telekomunikačnímu úřadu

Částka 118 rozeslána dne 29. listopadu 2010

319/2010 Sb.

Účinnost od: 1. dubna 2011

VYHLÁŠKA ze dne 11. listopadu 2010, kterou se mění vyhláška č. 235/2010 Sb., o stanovení požadavků na čistotu a identifikaci přídatných látek

320/2010 Sb.

Účinnost od: 1. února 2011

VYHLÁŠKA ze dne 15. listopadu 2010, kterou se mění vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 106/2001 Sb., o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti, ve znění vyhlášky č. 148/2004 Sb.

321/2010 Sb.

SDĚLENÍ Ministerstva financí, jímž se určují emisní podmínky Dluhopisu České republiky, 2010–2021, 3,85 %

322/2010 Sb.

SDĚLENÍ Ministerstva financí ze dne 16. listopadu 2010 o vydání výměru MF č. 04/2010, kterým se mění seznam zboží s regulovanými cenami vydaný výměrem MF č. 01/2010

323/2010 Sb.

SDĚLENÍ Českého statistického úřadu ze dne 19. listopadu 2010 o aktualizaci Klasifikace hospitalizovaných pacientů (IR-DRG)

324/2010 Sb.

SDĚLENÍ Českého statistického úřadu ze dne 19. listopadu 2010 o aktualizaci TNM klasifikace zhoubných novotvarů

Částka 119 rozeslána dne 29. listopadu 2010

325/2010 Sb.

Účinnost od: 15. prosince 2010

VYHLÁŠKA ze dne 11. listopadu 2010 o vyhlášení Národní přírodní památky Chýnovská jeskyně a stanovení jejích bližších ochranných podmínek

326/2010 Sb.

Účinnost od: 15. prosince 2010

VYHLÁŠKA ze dne 11. listopadu 2010 o vyhlášení Národní přírodní rezervace Černé a Čertovo jezero a stanovení jejích bližších ochranných podmínek

327/2010 Sb.

Účinnost od: 15. prosince 2010

VYHLÁŠKA ze dne 11. listopadu 2010,

kterou se mění vyhláška č. 260/2009 Sb., o vyhlášení Národní přírodní památky Polické stěny a stanovení jejích bližších ochranných podmínek

328/2010 Sb.

SDĚLENÍ Ministerstva vnitra ze dne 19. listopadu 2010 o vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce

329/2010 Sb.

SDĚLENÍ Ministerstva vnitra ze dne 19. listopadu 2010 o vyhlášení nových voleb do zastupitelstev obcí

Částka 120 rozeslána dne 30. listopadu 2010

330/2010 Sb.

Účinnost od: 1. ledna 2011 s výjimkou

ZÁKON ze dne 3. listopadu 2010, kterým se mění zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění

pozdějších předpisů

331/2010 Sb.

Účinnost od: 30. září 2012 s výjimkou ZÁKON ze dne 27. října 2010, kterým se mění zákon č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby), ve znění pozdějších předpisů

Částka 121 rozeslána dne 30. listopadu 2010

332/2010 Sb.

NÁLEZ Ústavního soudu ze dne 29. září 2010 sp. zn. Pl ÚS 33/09 ve věci návrhu na zrušení zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění zákona č. 314/2008 Sb. ●

Přehled **nastávajících účinností** předpisů publikovaných ve Sbírce zákonů ČR

Dne 1. září 2010 nabývají účinnosti

322/2008 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 21. srpna 2008, kterou se mění vyhláška č. 16/2005 Sb., o organizaci školního roku

177/2009 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 10. června 2009 o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou Pozn.: výjimka nabývá účinnosti

220/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 29. června 2010, kterou se mění vyhláška č. 448/2009 Sb., o stanovení hygienických požadavků na kosmetické prostředky, ve znění vyhlášky č. 89/2010 Sb.

221/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 30. června 2010 o požadavcích na věcné a technické vybavení zdravotnických zařízení a o změně vyhlášky

Ministerstva zdravotnictví č. 51/1995 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva zdravotnictví České republiky č. 49/1993 Sb., o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení, a mění vyhláška Ministerstva zdravotnictví České republiky č. 434/1992 Sb., o zdravotnické záchranné službě (vyhláška o požadavcích na věcné a technické vybavení zdravotnických zařízení)

225/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 1. července 2010, kterou se mění vyhláška č. 307/2004 Sb., o předkládání informací a podkladů České národní bance osobami, které náleží do sektoru finančních institucí, ve znění pozdějších předpisů

238/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 19. července 2010 o vydání pamětní stříbrné dvousetkoruny k 700. výročí sňatku Jana Lucemburského s Eliškou Přemyslovnou

245/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 19. srpna 2010 o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů

246/2010 Sb.

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 28. července 2010, kterým se mění nařízení vlády č. 464/2005 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na měřidla

251/2010 Sb.

SDĚLENÍ Českého telekomunikačního úřadu ze dne 11. srpna 2010 o vydání cenového rozhodnutí

252/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 19. srpna 2010, kterou se mění vyhláška č. 322/2005 Sb., o dalším studiu, popřípadě výuce, které se pro účely státní sociální podpory a důchodového pojištění považují za studium na středních nebo vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

Dne 2. září 2010 nabývají účinnosti

255/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 16. srpna 2010, kterou se mění vyhláška č. 471/2001 Sb., o technickobezpečnostním dohledu nad vodními díly

Dne 14. září 2010 nabývají účinnosti

247/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 12. srpna 2010, kterou se mění vyhláška č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Dne 15. září 2010 nabývají účinnosti

179/2010 Sb.

ZÁKON ze dne 18. května 2010, kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

236/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 28. července 2010, kterou se mění vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 92/1999 Sb., kterou se stanoví způsob označování textilních výrobků údaji o složení materiálu, ve znění pozdějších předpisů

237/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 28. července 2010, kterou se mění vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 93/1999 Sb., kterou se stanoví postupy pro kvantitativní analýzu dvousložkových směsí textilních vláken, ve znění pozdějších předpisů

264/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 6. září 2010, kterou se mění vyhláška č. 140/2009 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen

Dne 20. září 2010 nabývají účinnosti

266/2010 Sb.

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 11. srpna 2010 o převodu některých archiválií ve vlastnictví České republiky do zahraničí

267/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 9. září 2010, kterou se mění

vyhláška č. 335/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů

268/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 6. září 2010, kterou se zrušuje směrnice Ministerstva zdravotnictví České socialistické republiky č. 18/1982 Věstníku MZ ČSR o podmínkách pro umělé oplodnění

Dne 22. září 2010 nabývají účinnosti

274/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 13. září 2010, kterou se mění vyhláška č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění vyhlášky č. 90/2010 Sb.

Dne 1. října 2010 nabývají účinnosti

232/2009 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 21. července 2009, kterou se mění vyhláška č. 605/2006 Sb., o některých informačních povinnostech obchodníka s cennými papíry, ve znění pozdějších předpisů

222/2010 Sb.

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 14. června 2010 o katalogu prací ve veřejných službách a správě

254/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 25. srpna 2010, kterou se stanoví seznam vinařských podoblastí, vinařských obcí a viničních tratí

265/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 6. září 2010 o poskytování informací o některých nebezpečných chemických přípravcích

280/2010 Sb.

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 29. září 2010 o povolání vojáků Armády České republiky k záchranným pracím a k likvidaci následků pohromy při povodních v období od 1. října 2010 do 31. října 2010

Dne 5. října 2010 nabývají účinnosti

270/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 8. září 2010 o inventarizaci majetku a závazků

Dne 6. října 2010 nabývají účinnosti

271/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 6. září 2010 o vydání zlaté mince 'Národní kulturní památka důl Michal v Ostravě' po 2 500 Kč

Dne 12. října 2010 nabývají účinnosti

275/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 13. září 2010, kterou se mění vyhláška č. 473/2008 Sb., o systému epidemiologické bdělosti pro vybrané infekce

Dne 15. října 2010 nabývají účinnosti

277/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 17. září 2010, kterou se zrušuje vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 273/2000 Sb., kterou se stanoví nejvyšší přípustné zbytky veterinárních léčiv a biologicky aktivních látek používaných v živočišné výrobě v potravinách a potravinových surovinách, ve znění pozdějších předpisů

278/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 21. září 2010, kterou se zrušuje vyhláška č. 381/2007 Sb., o stanovení maximálních limitů reziduí pesticidů v potravinách a surovinách, ve znění pozdějších předpisů

Dne 27. října 2010 nabývají účinnosti

272/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 6. září 2010 o vydání pamětní stříbrné dvoustokoruny ke 100. výročí narození Karla Zemana

Dne 1. listopadu 2010 nabývají účinnosti

287/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 8. října 2010 o provedení některých ustanovení zákona o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v oblasti letectví

289/2010 Sb.

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 29. září 2010, kterým se mění nařízení vlády č. 133/2005 Sb., o technických požadavcích na provozní a technickou propojenost evropského železničního systému, ve znění nařízení vlády č. 371/2007 Sb.

292/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 12. října 2010, kterou se mění vyhláška České národní banky č. 164/2002 Sb., o podmínkách přístupu k informacím v informační databázi České národní banky -- Centrální registr úvěrů

295/2010 Sb.

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 20. října 2010 o stanovení požadavků a postupů pro zajištění propojitelnosti elektronických systémů plateb a odbavení cestujících

296/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 20. října 2010 o postupech pro sestavení finančního modelu a určení maximální výše kompenzace

297/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 20. října 2010 o stanovení vzoru formuláře pro uveřejnění oznámení o zahájení nabídkového řízení pro výběr dopravce k uzavření smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících

298/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 20. října 2010, kterou se mění vyhláška č. 369/2009 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu

299/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 25. října 2010, kterou se mění vyhláška č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem, ve znění pozdějších předpisů

300/2010 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 22. října 2010, kterou se mění vyhláška č. 475/2005 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, ve znění pozdějších předpisů

Dne 15. listopadu 2010 nabývají účinnosti

313/2010 Sb.

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 3. listopadu 2010 o oceněních udělovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ●

Přehled předpisů publikovaných ve Sbírce zákonů ČR, jež se ruší

Dne 1. září 2010 se ruší

49/1993 Sb.

Vyhláška ministerstva zdravotnictví České republiky o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení

225/1997 Sb.

Vyhláška Ministerstva zdravotnictví ze dne 1. září 1997, kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva zdravotnictví České republiky č. 49/1993 Sb., o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení, ve znění vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 51/1995 Sb.

184/1998 Sb.

Vyhláška Ministerstva zdravotnictví ze dne 16. července 1998, kterou se mění vyhláška Ministerstva zdravotnictví České republiky č. 49/1993 Sb., o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení, ve znění pozdějších předpisů

219/2006 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 15. května 2006, kterou se mění vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 49/1993 Sb., o technických a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení, ve znění pozdějších předpisů

558/2006 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 6. prosince 2006, kterou se mění vyhláška Ministerstva zdravotnictví České republiky č. 49/1993 Sb., o technických

a věcných požadavcích na vybavení zdravotnických zařízení, ve znění pozdějších předpisů

276/2009 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 24. srpna 2009 o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů

Dne 1. října 2010 se ruší

324/2004 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 5. května 2004, kterou se stanoví seznam vinařských podoblastí, vinařských obcí a viničních tratí, včetně jejich územního vymezení

137/2009 Sb.

NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 6. května 2009, kterým se stanoví katalog prací ve veřejných službách a správě

Dne 15. října 2010 se ruší

273/2000 Sb.

VYHLÁŠKA Ministerstva zdravotnictví ze dne 28. července 2000, kterou se stanoví nejvyšší přípustné zbytky veterinárních léčiv a biologicky aktivních látek používaných v živočišné výrobě v potravinách a potravinových surovinách

106/2002 Sb.

VYHLÁŠKA Ministerstva zdravotnictví ze dne 12. března 2002, kterou se mění vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 273/2000 Sb., kterou se stanoví nejvyšší přípustné zbytky veterinárních léčiv a biologicky aktivních látek používaných v živočišné výrobě v potravinách a potravinových surovinách

44/2004 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 26. ledna 2004, kterou se mění vyhláška č. 273/2000 Sb., kterou se stanoví nejvyšší přípustné zbytky veterinárních léčiv a biologicky aktivních látek používaných v živočišné výrobě v potravinách a potravinových surovinách, ve znění vyhlášky č. 106/2002 Sb.

381/2007 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 19. prosince 2007 o stanovení maximálních limitů reziduí pesticidů v potravinách a surovinách

272/2008 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 28. července 2008, kterou se mění vyhláška č. 381/2007 Sb., o stanovení maximálních limitů reziduí pesticidů v potravinách a surovinách

387/2008 Sb.

VYHLÁŠKA ze dne 8. října 2008, kterou se mění vyhláška č. 381/2007 Sb., o stanovení maximálních limitů reziduí pesticidů v potravinách a surovinách, ve znění pozdějších předpisů ●

PRÁVNÍ ASPEKTY PRONÁJMU KOMERČNÍCH NEMOVITOSTÍ

Mgr. Luboš Zajíček, vedoucí právního oddělení společnosti CTP, přibližuje problematiku související s pronájem v obchodních parcích. CTP je vedoucím developerem na trhu komerčních nemovitostí v České republice. Hlavní činností společnosti je síť 36 CTParků, které se nacházejí po celé České republice, dále na Slovensku, v Polsku a v Rumunsku.

Jaký je právní rámec při uzavírání smluv s nájemci obchodních parků?

Základní právní rámec tvoří dva soukromoprávní předpisy – zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (§ 663 a násl.) a zákon č. 116/1990 Sb., o nájmu a podnájmu nebytových prostor.

Širší právní rámec je pak doplněn např. o zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník; zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon; zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně (§ 2 odst. 2)

Můžete popsat právní specifika spojená s uzavíráním nájemních smluv v obchodních parcích?

Za největší specifikum považujeme skutečnost, že při uzavírání smluv s konkrétním nájemcem je velmi důležité porozumět podnikatelské činnosti, kterou bude daný nájemce v pronajatých prostorech

vykonávat. Jelikož aktivity našich nájemců se velmi liší (od logistické a skladovací činnosti přes administrativní a maloobchodní činnosti až po vývoj a výrobu sofistikovaných průmyslových součástek), je vždy potřeba upravit jednotlivá ustanovení nájemní smlouvy tak, aby konkrétní činnosti daného nájemce v plné míře vyhovovala. Proto je nutné na každý projekt nahlížet komplexně – nikoli pouze z právní stránky, ale také ze stránky obchodní.

Jaké právní úkony nejčastěji řešíte v průběhu nájemního vztahu?

V průběhu nájemního vztahu se odehrává celá řada právních úkonů. Mezi ty nejčastější patří:

- úprava smluvních podmínek formou dodatků k nájemním smlouvám (např. zmenšení/zvětšení předmětu nájmu, provedení tzv. "víceprací", změna fakturačních podmínek atd.)
- vydávání nejrůznějších souhlasů (s umístěním sídla, s dalším podnájmem, s umístěním loga nájemce na budovu atd.)

- řešení situací, kdy se nájemce dostane do problémů s plněním svých finančních závazků vyplývajících pro něj z nájemní smlouvy (sepisování dohod o uznání dluhu, splátkových kalendářů, případně sepisování a podávání žalob spojených s návrhem na vydání rozhodčího nálezu či žalob spojených s návrhem na vydání platebního rozkazu, sepisování a podávání návrhů na zahájení insolvenčního řízení atd.)

Zaznamenali jste rozdíly v požadavcích na právní dokumenty mezi tuzemskými a zahraničními nájemci?

Obecně lze říci, že zahraniční nájemci věnují při uzavírání smluv větší pozornost obsahu smlouvy a smluvním podmínkám. Tento fakt je do určité míry způsoben tím, že zahraniční nájemci častěji svěřují dojednávání smluvních podmínek renomovaným advokátním kancelářím, zatímco tuzemští nájemci spoléhají více na své vlastní zdroje. ●

lifestyle

PROJEKT CIKÁNKA

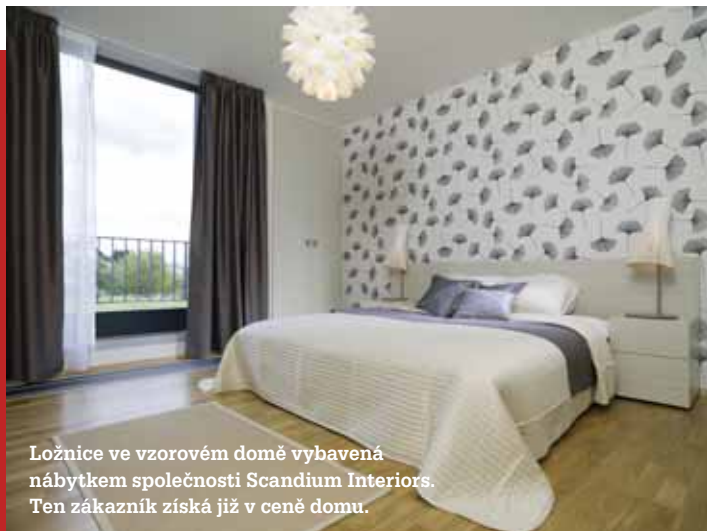
– MODERNÍ VILY V ČISTÝCH LINIÍCH

Cikánka – pohled na vzorový dům

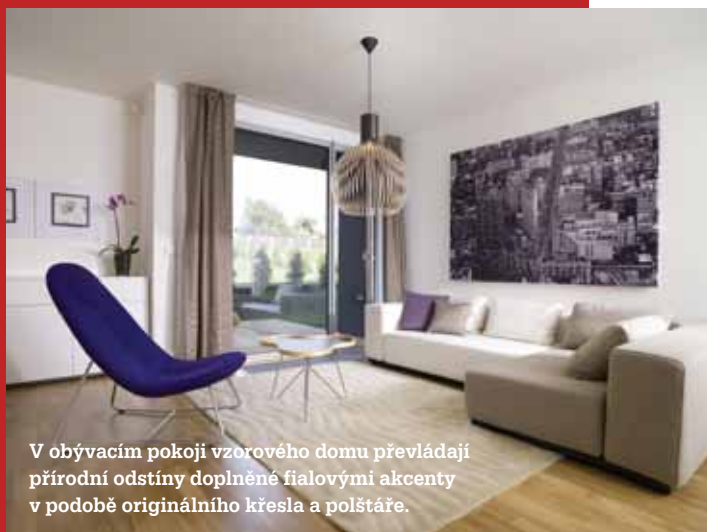

Elegantní, nadčasové a funkční – trend, který se nikdy neomrzí, a zásada, která u bydlení platí dvojnásob. Na paměti to měl i developer a architekti projektu Cikánka. 18 moderních vil vyrůstá v klidné vilové čtvrti pražských Stodůlek a jejich charakteristickým znakem je právě čistota linií, funkčnost a minimalismus. Jak v exteriéru, tak i v interiéru.

Osmnáct samostatných dvoupodlažních vil bylo navrženo tak, aby svým konceptem zapadaly do charakteru vilové zástavby mezi stávající rodinné domky a zahrady a přitom nabízely bydlení v klidu a soukromí. Projekt, který realizuje developerská společnost Bouwfonds, navazuje na posledních 140 let zdejší výstavby a využívá poslední možnost rozvoje v této oblasti. Vily jsou realizovány ve čtyřech základních typech, které se liší vnitřní dispozicí, způsobem umístění do terénu a velikostí. Ta se pohybuje od

Ložnice ve vzorovém domě vybavená nábytkem společnosti Scandium Interiors. Ten zákazník získá již v ceně domu.

V obývacím pokoji vzorového domu převládají přírodní odstíny doplněné fialovými akcenty v podobě originálního křesla a polštáře.

Funkční kuchyni prosvětluje nejen bílý lakovaný nábytek, ale i prakticky umístěné okno nad pracovní linkou.

132 m² do 161 m² a nabízí dispozici 4+kk nebo 5+kk. Domy jsou stavěny na samostatných pozemcích o rozměrech od 368 m² do 805 m², které na sebe navazují a tvoří tak jeden kompaktní celek. Ve středu území je vytvořen centrální prostor malého „zeleného“ náměstí. Osazení jednotlivých domů respektuje průběh terénu, orientaci ke stávajícím a novým komunikacím a potřebu vytvoření soukromé části zahrady.

Všechny typy domů mají jednotný moderní a originální architektonický výraz, který pochází od architektů projektu, Studia ADR. Důraz byl kladen na čistotu formy a její provázanost s barevným řešením. Základní hmoty jsou přísně geometrické, čímž je dosaženo maximálního využití vnitřních prostor. Hladká kubická hmota jednotlivých objektů je členěna kombinací zapuštěných a vystupujících velkých prosklených otvorů. Tyto prvky jsou rovněž barevně akcentovány. Fasády jsou řešeny světlým hnědým nebo šedým omítkovým povrchem. Střechy jednotlivých objektů jsou ploché s kačirkovým násypem, odvodněné vnitřními dešťovými svody. Snahou bylo vytvořit přesvědčivé architektonické řešení s jednoduchou funkcí a přehlednou dispozicí, která pamatuje například i na dostatek úložných prostor. Rovněž standardy v interiérech domů byly pečlivě vybírány. Patří mezi ně např. třívrstvé dřevěné podlahy, akátové dřevo na terasách, podlahové konvektory, dveře Sapeli Elegant, obklady a dlažby Rako, vany Kaldewei, umyvadla Keramag, kložety Roca či baterie Faris.

V září byl otevřen vzorový dům, jehož interiér je kompletně zařízen skandinávským nábytkem od společnosti Scandium Interiors. Výběr jednotlivých kusů nábytku podtrhuje čistotu linií a minimalistický duch celého objektu. „Dům jsme vybavili podle současných trendů. Zařízení jsme vybírali tak, aby souznělo s objektem, ale zároveň působilo útulně a každý si v domě mohl najít svůj oblíbený kout,“ popisuje design interiéru Žofia Baltazár, architektka společnosti Scandium. Čistým skandinávským designem však nebude vybaven jen vzorový dům. „Protože víme, že zařizovat dům tak, aby spolu vše ladilo, není vůbec jednoduché, dostane každý nový kupující svůj dům již zařízený. Buď stejným nábytkem jaký je ve vzorovém domě, nebo nábytkem ze

Hravost dětského pokoje podtrhují syté barvy i vtipné malůvky na stěnách.

Jeden z dalších projektů společnosti Bouwfonds – bytový dům Hugo v projektu Biografy Barrandov.

Jeden ze zabydlených domů postavených v první etapě projektu.

sortimentu Scandium dle vlastního výběru v ceně zařízení vzorového domu," říká Petr Kouřil, ředitel developerské společnosti Bouwfonds.

Projekt Cikánka je situován uprostřed vilové čtvrti ve Stodůlkách v Praze 13, do ulice U Cikánky. Lokalita je charakteristická klidem, dobrou dostupností do centra, občanskou vybaveností a blízkostí přírody. Cesta do centra Prahy trvá jen necelých 30 minut. Pouhých pár minut je vzdálena nákupní zóna Zličín s velkým množstvím obchodů. Autobusy zajišťují spojení také s nemocnicí Motol nebo se smíchovským Andělem.

Lokalita se rovněž vyznačuje výborným napojením na pražský okruh i letiště. I cesta do přírody zabere jen pár kroků. Centrální park oddělující vilovou a sídlištní část Stodůlek je plný zeleně, která jej spolu s vodními plochami a dětskými hřišti činí oblíbeným cílem pro příjemné procházky. Atraktivitu lokality dále zvyšuje blízký přírodní park Prokopské a Dalejské údolí, který vede podél Dalejského potoka a je Pražany velmi vyhledáván.

„Kromě osobitého architektonického pojetí klienti oceňují právě lokalitu. Jde o oblast mezi rodinnými domky a zahradami, která poskytuje veškerý komfort pro pohodlné bydlení. Klid a zeleň jsou samozřejmostí, přitom v dosahu se nachází veškerá občanská vybavenost. V projektu Cikánka se tak snoubí kvalitní bydlení, příjemné prostředí, snadná dostupnost i bohatá občanská vybavenost," doplňuje Petr Kouřil. Osm vil bylo postaveno v první fázi projektu a mají již své majitele. V dubnu letošního roku byla zahájena výstavba druhé fáze čítající deset domů. Dokončení celého projektu je plánováno v průběhu roku 2011.

V Praze staví společnost Bouwfonds i další zajímavý projekt charakteristický vyhledávanou lokalitou, blízkostí přírody a vynikající dopravní dostupností. Jedná se o dva bytové domy tematicky nazvané Adina a Hugo na pražském Barrandově. Nabídnou celkem téměř stovku bytových jednotek v dispozicích 1+kk až 4+kk. Dům Adina,

kteřý se staví v první fázi projektu Biografy Barrandov, je již téměř vyprodán a dokončen bude v první polovině příštího roku. Následně bude zahájena výstavba bytového domu Hugo, který by měl být dokončen v průběhu roku 2012 a již nyní je v prodeji. ●

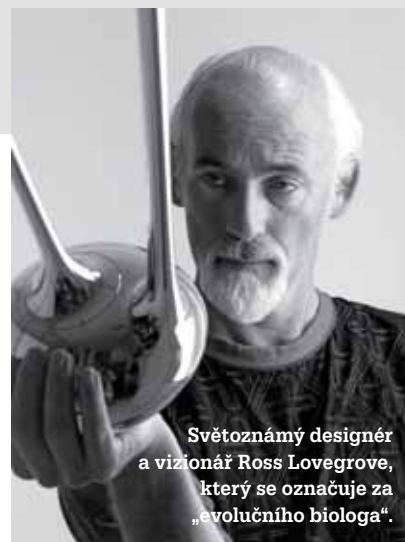

Letecký pohled na vilovou zástavbu Stodůlek s projektem Cikánka ve středu.

ROSS LOVEGROVE PRO VITRU

Oesignér Ross Lovegrove původem z Walesu spojil své jméno s designem výrobků tak významných značek jako je třeba Sony Walkman či Apple. V Paříži ve spolupráci s prestižním ateliérem Atelier de Nimes dělal konzultanta mimo jiné značkám Luis Vuitton a Hermès. Lovegrove sám sebe označuje jako „evolučního biologa“, z čehož si lze

odvodit jeho největší inspiraci. Tou je příroda a organické tvary a linie. V roce 2008 navázal spolupráci s tureckou značkou koupelnového vybavení Vitru, jejíž výrobky na českém trhu prodává společnost SIKO KOUPELNY. Doposud pro značku Vitru vytvořil tři velmi úspěšné originální kolekce, které získaly velké množství mezinárodních ocenění, a všechny je možné zakoupit právě v prodejnách nebo v internetovém obchodu SIKO KOUPELNY.

Světznámý designér a vizionář Ross Lovegrove, který se označuje za „evolučního biologa“.

Vitru Istanbul – nadčasová kolekce plná oblých tvarů.

V sérii Istanbul sanitární keramiku doplňuje řada originálních doplňků.

Hned první kolekce Istanbul, kterou Lovegrove vytvořil, zaznamenala velký úspěch a pomohla turecké značce Vitru výrazně se prosadit na trhu koupelnového vybavení. Kolekce byla inspirována hlavním městem Turecka, o kterém Lovegrove prohlásil: „Istanbul je více než město, je to idea tisíce let ve vývoji. Rozkládající se na dvou kontinentech, je to žijící muzeum kultury, architektury a designu. Bydliště sultánů na prahu Východu a Západu, tak vonící historií... Istanbul je pro tuto sérii v každém směru vzorem.“ Nadčasová kolekce plná oblých tvarů získala prestižní mezinárodní ocenění Red Dot Design Award. Istanbul Collection obsahuje závěsné klozety, bidety a umyvadla v různých provedeních – stojící s integrovaným sloupem, klasická závěsná či umyvadlovou mísu, dále ve verzi pro tříotvorovou baterii, s jedním otvorem pro klasickou baterii či bez otvoru pro podomítkovou baterii. Sedátka a poklapy na bidet lze pořídit v různém barevném provedení a dokonce s LED diodovým osvětlením. Vše v dokonalém souladu s několika typy koupelnového nábytku, vodovodními bateriemi, doplňky i vaničkami. Díky všeprostupujícímu motivu kruhu či oválu, pestrosti a barevnosti působí koupelna se sérií Istanbul velmi hravě a nezapomenutelně.

Kolekce MOD byla poprvé představena na veletrhu Salone del Bagno. Čisté, přírodní linie a tvary sanitární keramiky a doplňků neomylně patří k Lovegrovovi. Podrobně studoval výrobní proces a ztenčil

Vitra MOD v designu hliník.

Vitra Freedom – nejnovější kolekce.

množství keramiky za účelem snížení množství použitého materiálu, času výroby a produkčních nákladů. Výsledkem je série koupelnového vybavení s odlehčeným vzhledem keramiky a přijatelnou cenou, která si našla široké spektrum příznivců. Sám Lovegrove kolekci shrnul takto: „MOD je dokonale univerzální a přizpůsobivý ke všem architektonickým situacím a zároveň je dostatečně kompaktní, aby nabídl celosvětově praktická řešení pro většinu kultur. MOD byl navržen a vyvinut, aby sjednotil všechny dosavadní pokroky ve výrobě sanitární keramiky a aby dokonale vyhověl potřebám různých světových trhů.“ MOD je flexibilní kolekce, která pracuje s řadou různých materiálů a naplňuje současnou industriální architekturu a grafický design interiérů. „Sanitární keramikou je navíc možné doplnit kryty sifonů a panely k vanám v různých materiálech jako je bílý plast, bambus a hliník. Společně s nábytkem tak sladíme celou koupelnu do zcela jedinečného stylu,“ říká Kateřina Kubišová, product manager SIKO KOUPELNY.

Zatím poslední kolekci, kterou Lovegrove pro značku Vitra vytvořil, je Vitra Freedom. Kolekce svými tvary překonává veškeré zažitě konvence a přináší do koupelen originalitu a luxus. „Série Freedom přináší

jiný pohled na komfort a krásu. Je čistá, smyslná, téměř až nadpozemská. Ross Lovegrove opět předvedl svůj působivý rukopis – jednoduchost, praktičnost a funkčnost, ale přesto Vás zcela upoutá,“ popisuje novou kolekci Kateřina Kubišová. Lovegrove se v sérii Freedom opět inspiroje organickými tvary a oblymi liniemi. Nabízí naprosto ojedinělou podobu sanitární keramiky, nábytku i baterií. Všechny výrobky jsou nejen efektní a osobité, ale hlavně perfektně funkční. Sanitární keramikou ideálně ladí s bílým či černým nábytkem Freedom, u kterého 3D vzor na zásuvkách nabízí překvapující efekt. Skříňky jsou vybaveny pojezdy softclose a otevírající se pouhým stiskem dvířek. Nábytek doplňují zrcadla s LED diodami a s dotykovým senzorem v několika velikostech. Klozety jsou charakteristické asymetrickým designem a prodávají se v závěsném či stojacím provedení. Ve stejném designu jsou provedena umyvadla, která se prodávají také v závěsném a stojacím provedení a navíc existují i umyvadlové mísy na desku. Díky systému zavěšení a skrytého připojení je dosaženo čistoty tvarů a snadné údržby. Baterie jsou naprosto jedinečné jak svým vzhledem, tak svým ovládním. Otočením kolečka na vrchu baterie se nastavuje průtok i teplota vody. Podle teploty se mění barva pod kolečkem z modré na červenou a zároveň se mění intenzita světla dle proudu vody.

Na všechny výrobky světoznámého designéra a vizionáře je úchvatná podivaná. Designové kolekce Rosse Lovegrova jistě ocení všichni zákazníci s vybraným vkusem. ●

Vitra MOD v designu bamboo.

Vitra Freedom – skříňka s umyvadlem. 3D vzor na zásuvce nabízí překvapující efekt.

Vyhlášený master blender

RICHARD PATERSON

poprvé v Praze

Slavný master blender (člověk s fenomenálním čichem; odborník odpovědný za tvorbu směsí) **Richard Paterson**, navštívil Prahu a předvedl své umění v míchání a prezentaci whisky nejen pro odbornou ale také business klientelu.

Akce se konala v luxusních prostorách hotelu Hilton Prague, 8. prosince 2010. V rámci večera, s příznačným názvem **pure pleasure Whisky Masterclass & Bentley cigars**, se prezentovalo a degustovalo to nejlepší, co „whisky svět“ nabízí.

WHISKY TASTING MENU obsahovalo:

- Welcome Drink: Whyte&Mackay 13y.o. 1L 40%
- Isle of Jura Superstition 1L 43%
- Whyte&Mackay 30y.o. 0,7L 40%
- Dalmore 15y.o. 1L 40%
- Dalmore King Alexander III. 0,7L 40%
- Dalmore 1981 Mathusalem 0,7L 44%

Součástí akce byla světová premiéra doutníku „Sun Grown Edition, Toro“.

Jan Kotůč, country manager Moët Hennessy, Richard Paterson

Exkluzivní portfólio whisky od společnosti Whyte & Mackay

Mgr. Karel Hudec,
ředitel Pure Pleasure
a Richard Paterson

Interaktivní prezentace Richarda Patersona

Pan Richard Paterson podepisuje láhev Whyte & Mackay p. Jiřímu Navrátilovi, členu dozorčí rady Aholdu

O Richardovi Patersonovi:

- Patří k nejrespektovanějším blendrům na světě;
- V současnosti oslavil 40 let u společnosti Whyte & Mackay;
- Jeho styl prezentace whisky je unikátní a inspirující, kde často zapojuje příběhy ze svého cestování;
- Richardova vášeň se traduje zpátky o 3 generace, až k jeho dědečkovi Williamovi;
- Richard Paterson je autorem knihy „Goodness Nose“ (Božský Nosík), která patří ve svém oboru mezi nejvyhledávanější.

O obchodu a značce Pure Pleasure:

- Pravidelně pro své klienty pořádá exkluzivní degustace s cílem prezentovat a nabídnout nejen kvalitu a zajímavý výběr sortimentu, ale také i osvětu za účasti špičkových odborníků;
- Má jeden z nejširších sortimentů doutníků s výbornou skladovací kvalitou a hlavně příznivé ceny;
- V obou obchodech Pure Pleasure, v Karlových Varech a v Praze naleznete nejluxusnější láhve na světě, často exkluzivně prodávány v rámci Evropy, také parfémy a luxusní cukrovinky. ●

www.pure-pleasure.cz

Mgr. Karel Hudec prezentuje k degustaci světovou premiéru doutníky Bentley – „Sun Grown Edition, Toro“.

Richard Paterson a jeho show za účasti Václava Routa, předsedy Single Malt Whisky Clubu

Nabídka jako víno. Chile za skvělou cenu!

Velký okruh Chile

Santiago de Chile

- Lake District – chilské Švýcarsko
- Patagonie – drsná země pod Jižním křížem
- NP Torres del Paine – hory, ledovce a lamy
- Atacama – bizarní poušť a solné pláně
- Chilské vinice
- 11 nocí se snídaní

Odlet 21. 3. 2011, hotel ***
již od **88 990,-**

Odlet 21. 3. 2011, hotel ****
již od **95 990,-**

Cestovní kancelář

FISCHER

Svět vašich zážitků

Více na: www.fischer.cz | ☎ 800 12 10 10 |

„Máme nejsrozumitelnější podmínky na trhu,“

říká generální ředitel Provident Financial v ČR Chris Wheeler.

Jaký je v současnosti zájem o hotovostní půjčky? Projevila se na tom nějak hospodářská situace? (dynamika atd.)

Oproti loňskému roku, kdy si lidé pod vlivem krize nechtěli půjčovat, zájem v současnosti mírně roste. Je to dáno hlavně zlepšující se ekonomickou situací a optimističtějším výhledem do budoucna. Zákazníci již nepředpokládají nějaký další drastický propad a věří, že v budoucnu budou moci půjčené peníze v pořádku vrátit.

Změnil se podíl osob, které mají problémy se splácením?

Krise razantně změnila chování Čechů a to směrem k lepšímu. Předtím si lidé půjčovali, aniž by uvažovali, co by se mohlo stát, kdyby najednou přišli o práci. Nedomyšleli důsledky a půjčování bylo jednoduše „in“. Kdokoli si mohl půjčit na cokoli, banky a nebankovní společnosti měly nízká kritéria pro poskytnutí půjček a nikdo si v té době nepřipouštěl, že by se mohlo něco stát. Teď je situace úplně jiná.

Provident Financial je vnímán jako jedna z dražších nebankovních společností na trhu. Zároveň ale zákazníkům nabízí nejsrozumitelnější smluvní podmínky. V letošním hodnocení nebankovních poskytovatelů půjček organizací Člověk v tísni Provident opět uspěl jako druhá nejméně riziková společnost. Na příští rok firma chystá mimo jiné rozšíření nabídky o bezhotovostní variantu splácení půjček.

Lidé jsou mnohem uvědomilejší, přemýšlí, než si vezmou půjčku. Zvažují, zda ty peníze potřebují a ptají se, co bude v případě ztráty zaměstnání. Ke konci roku 2008, krátce před začátkem hospodářské krize, se naše mateřská společnost IPF rozhodla zavést preventivní opatření a zpřísnit kritéria pro poskytování půjček na všech našich trzích. Díky tomu se nám minulý rok podařilo zlepšit složení portfolia a snížit podíl nesplácených půjček. Tento trend trvá i v letošním roce.

Jak se Providentů daří v konkurenci s bankami i dalšími nebankovními půjčovatelí, kteří nabízejí půjčky s RPSN až o řád nižší?

Náš obchodní model je unikátní v tom, že zákazníkovi doručíme hotové peníze až domů a potom od něj v pohodlí jeho domova splátky přebíráme. Máme nejpocitivější a nejjednodušší smlouvu na trhu, což již po druhé za sebou potvrdila i analýza Člověka v tísni. Nemáme žádné skryté poplatky a zákazník má jistotu, že částka, kterou se ve smlouvě zavázal zaplatit, se nikdy nezvýší. V praxi to znamená, že pokud klient prokáže objektivní důvody jako nemoc, ztráta práce, apod., můžeme mu vyjít vstříc dočasným snížením nebo odložením splátek. Na rozdíl od ostatních finančních institucí neztěžujeme situaci takového člověka tím, že bychom mu za to účtovali další poplatky nebo penále, přestože u některých poskytovatelů půjček

dosahují tyto poplatky astronomických výšek. Díky těmto výhodám můžeme směle čelit konkurenci, ačkoliv se na první pohled může zdát její nabídka lacinější.

Vnímáte nějaké rozdíly mezi trhem hotovostních půjček v Česku a na Slovensku?

Oba trhy jsou si velice podobné, rozdíly jsou minimální. Na Slovensku je nepatrně lepší platební morálka a také tam již platí evropská direktiva o spotřebitelském úvěru, která v Čechách začne platit až v lednu. Slovinci také mají větší požadavky na náš servis. Pokud nejsou s něčím spokojeni, neváhají třeba několikrát zatelefonovat a vyžádat si nápravu.

Model poskytování půjček osobním způsobem je poměrně finančně náročný, zvažujete i nějakou metodu centralizované distribuce (obchodní místa) anebo např. přes internet?

Je pravda, že náš model, kdy obchodní zástupce doručuje hotovost k zákazníkovi domů a potom u něj pravidelně vybírá splátky, je nákladný. Na druhou stranu je ryze osobní přístup naše největší konkurenční výhoda a zákazníci to oceňují. Nákladnost služby domácího výběru se promítá do ceny půjčky a proto budeme příští rok rozšiřovat naši nabídku o možnost bezhotovostního splácení, která bude zároveň levnější. Zákazníci tak budou mít možnost zvolit si sami. ●

University of New York in Prague

Leadership
is a skill.

One you need
to develop.

UNYP's professional lifelong education graduate programs

MBA in:

- Management
- Marketing
- Sustainability **NEW**
- Project Management **NEW**
- MIS
- HR Management
- Banking

Masters in:

- European Law and European Integration
- LLM in International and Commercial Law
- Professional Communications and Public Relations

PhD by Publication

Visit www.unyp.cz

Educating tomorrow's leaders

Auditorské služby

- / Ověřování účetní uzávěrky
- / Ověřování ekonomických informací
- / Interní audit
- / Forezní audit
- / Účetní due diligence
- / Podnikové kombinace
- / Poradenství v oblasti účetnictví a vnitřní kontroly

Znalecký ústav

- / Oceňování podniků
- / Podnikové kombinace
- / Nemovitosti
- / Movitý majetek
- / Nehmotný majetek
- / Nepeněžité vklady
- / Cese pohledávek

Daňové a transakční poradenství

- / Ad hoc daňové poradenství
- / Příprava a kontrola daňových přiznání
- / Daňové audity a due diligence
- / Zastupování ve správním a soudním řízení
- / Transakční poradenství, daňové plánování a optimalizace
- / Mezinárodní zdanění
- / Transferpricing

Účetní a mzdové poradenství

- / Kompletní zpracování účetnictví a mezd
- / Poradenství v oblasti účetní a mzdové problematiky
- / Sestavování statutárních a manažerských výkazů dle ČÚS a IFRS
- / Zastupování před orgány státní správy
- / Transakční poradenství
- / Mezinárodní outsourcing

Lhůta pro podání přiznání k dani z příjmů je už blízko. *Myslete na daňové přiznání 2010!*

Pokud si chcete legálně prodloužit lhůtu pro podání a zároveň i zaplacení daně z příjmů za rok 2010, je nutné zplnomocnit daňového poradce do 31. března 2011.

/ Využijte bezúročného odložení platby daně z příjmů o 3 měsíce

/ Využijte naše zaváděcí ceny

/ Každý, kdo uzavře s naší společností Apogeo smlouvu o poskytování služeb daňového poradenství do 31. prosince 2010 obdrží slevu 20 % z našich standardních cen

„Committed to your success“

Gabriela Magsumová
APOGEO Tax Manager

Pro konkrétní nabídku nás prosím kontaktujte:

+420 267 997 713

magsumova@apogeo.cz

Odpověď obdržíte do 24 hod. (*v pracovní den)

Změny legislativy v oblasti fotovoltaiky

a jejich dopady nejen na provozovatele fotovoltaických elektráren

Vláda projednala na svém zasedání 20. října 2010 návrh na opatření k zamezení růstu cen elektřiny. Záměry vlády dostaly konkrétnější obrysy ve sněmovním tisku č. 145, který byl projednán Poslaneckou sněmovnou ve druhém čtení 3. listopadu 2010. Dopad na provozovatele fotovoltaických elektráren bude tedy následující:

1. odvod (nikoliv tedy srážková daň) ve výši 26% (28% v případě zeleného bonusu) z výkupní ceny/zeleného bonusu elektřiny vyrobené ze slunečního záření v období 1. ledna 2011 do 31. prosince 2013
2. zavedení daně darovací ve zvláštní sazbě 32 % na emisní povolenky přidělované v letech 2011 a 2012 výrobcům elektřiny ze spalování paliv; základem daně bude průměrná tržní hodnota povolenky k 28. únoru příslušného kalendářního roku, tuto cenu bude zveřejňovat Ministerstvo životního prostředí.

Odvody dle tímto návrhem novelizovaného zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, budou pro poplatníky, tj. výrobce elektřiny ze slunečního záření, srážet a vybírat provozovatelé přenosové soustavy nebo provozovatelé regionální distribuční soustavy. Tito plátcí budou povinni podávat vyúčtování a odvádět sražené částky každý měsíc na účet finančního úřadu do 25. dne následujícího měsíce. První vyúčtování za období leden – březen 2011 se však bude podávat a odvody odvádět až k datu 25. dubna 2011. Od odvodu bude osvobozena elektřina vyrobená ze slunečního záření ve fotovoltaické elektrárně s instalovaným výkonem do 30 kW, která bude umístěna na střeše nebo boční zdi

budovy zapsané v katastru nemovitostí. Na tyto budovy neklade navrhovaná novela žádné další požadavky.

Připomínáme, že mechanismus odvodu neumožní poplatníkům uplatnit oproti příjmům podrobeným odvodu daňově uznatelné náklady. Lze tedy čekat, že dopad zavedení odvodu na provozovatele fotovoltaických elektráren bude masivní.

Další opatření, které hodlá vláda učinit k zamezení růstu cen elektrické energie, je vyjádřeno v dalších ustanoveních novely zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů. Hlavními body této novely jsou (i) omezení podpory fotovoltaických elektráren pouze na střešní instalace, (ii) omezení výše příspěvků na podporu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů a (iii) zavedení dotace pro provozovatele přenosových soustav ke krytí jejich vícenáskladů spojených s výkupem elektřiny z obnovitelných zdrojů. Dosavadní úprava se bude vztahovat na všechna výrobní zařízení připojená do přenosové nebo distribuční soustavy konce roku 2011.

Další dopady na provozovatele fotovoltaických elektráren připravuje vláda v novele zákona o daních z příjmů, senátní tisk č. 366.

V návrhu tohoto zákona se ruší osvobození solárních zařízení a jiných ekologických zdrojů a zařízení od daně z příjmů v roce uvedení a v pěti následujících letech. Dále se zavádí povinné rovnoměrné odepisování technologických částí solárních zařízení na 20 let, které nebude možno přerušit. Stejný dopad bude i na minimální dobu pronájmu technologie pořizované formou finančního leasingu. Tyto úpravy budou dle přechodných ustanovení platit i pro technologie uvedené do provozu v době první účinnosti této novely, s tím, že doba odepisování/požizování na finanční leasing se prodlouží na celkovou dobu min. 240 měsíců. Dle důvodové zprávy se jedná o nepravou retroaktivitu, která je dle judikatury Ústavního soudu přípustná a v tomto případě i obhajitelná

Ing. Gabriela Magsumová

veřejným zájmem, který dostává přednost před zásahem do legitimního očekávání poplatníků. Tímto směrem lze očekávat, že nasměrují postižení provozovatelé napadení této právní úpravou u soudu.

Novelu projedná Senát na své schůzi, která bude zahájena 12. listopadu 2010.

Jak je ze stručných informací zřejmé, plánovaná opatření nelze považovat za bezproblémová, ať už v definici okruhu jejich příjemců či v jejich načasování. V každém případě doporučujeme všem provozovatelům fotovoltaických elektráren i jiných ekologických zdrojů a zařízení co nejdříve konzultovat dopady připravovaných změn zákonů se svými daňovými a právními poradci, aby mohly být případné obranné kroky připraveny s dostatečným předstihem.

V případě jakýchkoliv dotazů se na nás, prosím, neváhejte kdykoliv obrátit. ●

Ing. Gabriela Magsumová
Tax Manager

APOGEO, s.r.o.
Koněvova 2660/141
130 83
Praha 3
Tel.: +420 267 997 700
Email: info@apogeo.cz

Poradenská společnost APOGEO poskytuje komplexní služby v oblasti daní, auditu, oceňování, účetnictví a mezd.

Sídlo pro Vaše podnikání

- Provozování **virtuálních kanceláří**
- Pronájmy **reprezentativních zasedacích prostor**
- Pronájmy **plně vybavených kanceláří**
- Poskytování **registračních sídel** na 13 adresách v ČR a v SR a to již od **850 Kč/měsíc**

SMART Office

PRAHA Koněvova 2660/141

BRNO Jaselská 23

OSTRAVA Občanská 18

info@smart-office.cz • 800 276 278

www.smart-office.cz

Tip pro podnikání: Virtuální kancelář ušetří desetitisíce korun ročně.

Jana Babůrková

Téměř desetina začínajících podnikatelů dává automaticky přednost virtuální kanceláři před její klasickou formou. Z celkem 12 644 společností nově založených během prvního pololetí letošního roku využívá virtuální variantu zhruba dvanáct stovek.

Důvodů je hned několik. Podnikatelé v současné době daleko obezřetněji zvažují každý náklad, ale zároveň chtějí mít co nejlepší podmínky již na startu svého podnikání. Zatímco u klasické kamenné kanceláře jsou náklady v řádech desítek až stovek tisíc korun ročně, u virtuální kanceláře se jedná i při plném rozsahu služeb o několik tisíc měsíčně. Pro ty, kdo nepotřebují vlastní administrativní prostory, se toto řešení jeví jako velmi elegantní.

Dalším velmi důležitým impulsem je i rychlost, se kterou mohou začít vykonávat běžnou administrativní agendu. Více než 90 % společností, které využívají službu virtuální kanceláře, má u poskytovatele zřízeno i registrační sídlo. Nejčastějším případem využití virtuálních kanceláří jsou jednak podnikatelské projekty v počáteční fázi, tzv. start-up, nebo aktivity právnických osob podnikajících nejčastěji v oblasti poradenství, dopravy a stavebnictví.

V poslední době zaznamenáváme také zvýšený zájem z řad zaměstnanců, kteří si připravují budoucí podnikání a předpokládají, že se mu budou za určitou dobu věnovat na

plný úvazek. Mezi standardní nabídku služeb virtuálních kanceláří patří plně vybavené kancelářské prostory a zasedací místnosti ke krátkodobému pronájmu, zajištění přebírání a přeposílání pošty, faxů či vyřizování telefonických hovorů. Někteří klienti oceňují možnost on-line přístupu do své kanceláře, tj. přístup k naskenované poště své společnosti, přístup k přijatým hovorům s možností poslechu vzkazů apod. ●

.....
Jana Babůrková
Business Manager
SMART Office

SMART Office & Companies, s.r.o.
baburkova@smart-office.cz
+420 267 997 764

SMART Office & Companies, s.r.o. je jednou z nejvýznamnějších společností na trhu v oblasti poskytování prestižních sídel, prodeje předzaložených tzv. ready-made společností a poradenství ohledně zakládání a následné správy společností.

Zakládání a prodej společností

- Prodej **ready-made** společností v ČR a dalších 30 zemích světa
- Zakládání společností **“na míru”**
- Nabídka společností s vyšším základním kapitálem
- **Statusový servis** - zajištění správy Vaší společnosti
- **Nominální servis** - poskytnutí osob do statutárních orgánů společnosti

SMART Companies

PRAHA Koněvova 2660/141

BRNO Jaselská 23

OSTRAVA Občanská 18

info@smartcompanies.cz • 800 276 278

www.smartcompanies.cz

Představení jurisdikce: **Hong Kong**

Petra Janáková

Hong Kong patří k nejvýznamnějším částem jihovýchodní Asie již několik let. Toto postavení se nezhoršilo ani po připojení tohoto území k Čínské lidové republice. Spíše naopak. Díky anexi Hong Kongu k ČLR a zachování značné autonomie (o čemž svědčí i oficiální název „Zvláštní administrativní zóna Čínské lidové republiky“) představuje Hong Kong vstupní bránu pro potenciální investory na čínský trh.

Kromě výše zmíněné výhody spočívající ve strategické poloze, nabízí Hong Kong přívětivé daňové prostředí, jehož hlavním rysem je zdaňování jen těch příjmů, které plynou z jeho území. Daňová sazba pro příjem právnických osob činí 16,5 %, přičemž příjem generovaný

mimo Hong Kong, kapitálové zisky, dividendy a většina úrokových příjmů vyplacených bankami, jsou od daně osvobozeny.

Přívětivé a jednoduché daňové prostředí, strategická poloha a podle mnoha studií jedna z nejliberálnějších ekonomik na světě představují pro mnohé obchodníky a finančníky jednu z alternativních destinací pro založení společnosti.

Díky velkému zájmu o hongkongské společnosti existuje na místním trhu mnoho firem, které nabízejí služby právě v oblasti zakládání společností. Jednotliví poskytovatelé služeb se liší zejména v ceně a v kvalitě služeb. I v této oblasti služeb obecně platí, že čím je cena nižší, tím je riziko nižší kvality služeb vyšší.

Proces zakládání společnosti je možno rozdělit do dvou základních fází. První fáze je přípravná, tzn. vytvoření memoranda a stanov společnosti, vytvoření oznámení o jmenování ředitele a sekretáře, vytvoření oznámení o sídle společnosti, vyplnění formuláře NC1, kompletace podpůrných dokumentů vycházející z obecných náležitostí hongkongské společnosti, kterými jsou:

- minimálně jeden společník/akcionář
- jmenování minimálně jednoho ředitele/jednatele
- jmenování sekretáře

Podpůrnými dokumenty se rozumí např. kopie pasu společníků společnosti, faktura za služby dokládající adresu společníků v případě, že společníkem je fyzická osoba nerezidentní v Hong Kongu, což platí i pro ředitele společnosti.

V rámci druhé fáze je veškerá dokumentace podána na obchodní rejstřík a zaplacen správní poplatek ve výši 0,1 % základního kapitálu, jenž zpravidla činí 10 000 hongkongských dolarů.

Doba založení společnosti po dodání veškeré dokumentace trvá 1 až 2 týdny. ●

Petra Janáková
Business Manager
SMART Companies

SMART Office & Companies, s.r.o.
janakova@smartcompanies.cz
+420 267 997 759

SMART Office & Companies, s.r.o. je jednou z nejvýznamnějších společností na trhu v oblasti poskytování prestižních sídel, prodeje předzaložených tzv. ready-made společností a poradenství ohledně zakládání a následné správy společnosti.

Diptyque

– vůně dálek a přátelství

Kultovní značka Diptyque, která se stala legendární především jedinečnými vůněmi, nyní patří do portfolia pražského concept storu SIMPLE.

Příběh značky Diptyque začal v Paříži na bulváru Saint-Germain díky tvůrčí vášní tři přátel. Interiérová dekorátérka Christiane Gautrot, malíř Desmond Knox-Leet a Yves Coueslant, správce divadla a výtvarník

scény, nejprve navrhovali látky a tapety pro Liberty a Sanderson. V roce 1961 si otevřeli vlastní obchod na bulváru Saint-Germain. Svou invenci a nápady jej postupně proměnili v podivuhodný bazar s fascinující nabídkou jedinečných předmětů, které si přivezli z cest. Roku 1963 začali pronikat do výroby vůní a **na trh uvedli první svíčky – Aubépine, Cannelle a Thé.** V roce 1968 představili svou **první toaletní vodu L'EAU.** Výrobky označené dnes už proslulým oválným štítkem s černými písmeny tak začaly dobývat svět.

INSPIRACE PRO TVORBU VŮNÍ

Diptyque si dodnes zachovává tradiční výrobní postupy a vůně zásadně nedělí na dámské nebo pánské. Za více než 40 let existence vznikla rozsáhlá řada vůní, které svým nevšedním složením propůjčují značce Diptyque charakteristickou a nezeměnitelnou osobitost. **Inspirací vždy byla příroda a cestování** – specifická chuť zapomenutého ovoce, vůně pryskyřice stoupající do hlavy, exotického koření, opojně vonící květiny nebo jemné dřevité noty.

KVALITA BEZ KOMPROMISŮ!

Značka diptyque se svými toaletními vodami zůstává věrná ideji elegantního dobrodružství do zemí, z nichž pocházejí vzácné parfumérské materiály, a na které se mohou vydat muži i ženy.

Jedinečný výtvar ze vzácných esencí, které se stanou vašim osobním podpisem. Harmonie vzešlá z kontrastu. Pečeť originálu. To vše je to, co vytváří zdánlivě nelogickou, ale pevnou vazbu a originální značkový parfém.

LETOŠNÍ NOVINKA OD DIPTYQUE – EAU DUELLE

Tentokrát je to o vanilce...

Dojem z této vůně je jemný, atmosférický a velmi připomíná slavnou Proustovu madlenku. Bere vás za srdce a navrácí vás zpět do dětství, do světa, který v sobě každý pečlivě uchováváme. Evokuje pokušení na různé sladkosti – crème brûlée a další sladká lákadla.

Tato esence je typickým příkladem kultovního umění Haute Parfumerie. První nádech vás přenesení do dalekých zemí, jako sen o dlouhých prázdninách někdy velmi dávnou. Dlouhé liány omotávají vysoké stromy tropických pralesů v Mexiku a Střední Americe, na Madagaskaru, Tahiti, ostrově Réunion a v Indonésii. Vanilka je hvězdou této kompozice a překvapí mnoha svými podobami – v každé zemi, kde roste, voní jinak.

Vůně přírodní vanilky je vždy úchvatná, ale skutečně pokaždé jiná – od květinové vanilky po takovou, jakou známe spíše z kuchyně. Vanilka však dokáže svoji vůni připomínat i kůži, tabák, koření či vzácný balzám. Značka diptyque vzala běžný materiál, vanilku, která se ve vůních objevuje často, a ukázala ji v novém světle, novou optikou. V podání diptyque dostává vanilka výraz originální, svěbytné elegance a fantazie.

Intriky, záplety a překvapení!

Značka diptyque vzala tuto neobvyklou a odvážnou hrdinku na výpravu po stezce, již se po staletí přepravuje vzácné koření. Výprava slibuje nezapomenutelné zážitky

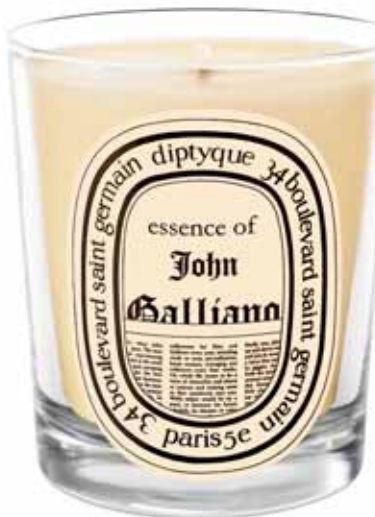

v exotických a vzdálených zemích. Tato imaginární cesta zavádí vanilkový lusk na místa, kde se setkává východ se západem, do doby, kdy kurážní objevitelé čelili nástrahám divoké přírody a bouřlivým mořským vlnám, jen aby se dostali k vzácným pokladům. Je to doba, kdy docházelo k vzrušujícím a objevným kontaktům s velkými civilizacemi Číny, Persie, Indie a Arábie, a kdy prosperovala magická a legendární města: Babylon, Goa, Benátky, Kartágo, Konstantinopole, Bagdád a další. Odvážné expedice do neprobádaných končin dovážely exotická koření a jejich kouzelné směsi: kardamom z Indie, elemi z Filipín, jalovec z Asie a šafrán z Iránu. Vůně diptyque jsou kořenitě omamné – jednotlivé kořeněné akcenty se prezentují v neobvyklých kombinacích, které umocňují jejich charakter, ukazují je v novém světle a činí je ještě vzácnější.

Nová toaletní voda, nová cesta...

Na jejich cestách se vanilce stala jedna šťastná olfaktorní náhoda – potkala puškvorec, indickou rostlinu, kterou ve 13. století do Evropy zatahli Tataři. Čínští léčitelé ji vyzdvihují jako elixír věčného mládí, ajurvédští lékaři ji používali proti stresu a nespavosti a Tibetáné ji brali jako podpůrný prostředek při meditaci. Neodolatelná vůně květů puškvorce připomíná odpalované těsto za syrova. Je to vůně překvapující, sytá, ale ne sladká. Nelze si pomoci – musíte se k ní neustále vracet, protože je návyková a má kouzelnou moc vás přenést na nečekaná místa. Vanilce dodává esence puškvorce elegantní, velmi originální rozměr.

Eau Duelle. I samotné jméno této vůně slibuje nečekané kontrasty a kombinace.

Originální parfém a velkolepá výprava do exotiky v jednom.

Cesta zemí světla i stínů.

Napjatý a zajímavý kontrast mezi jemností a výrazným charakterem, ženskou měkkostí a mužskou průrazností, bílou vanilkou a černým kadidlem... Eau Duelle je dřevitě-orientální vůně s mýtickou ambrou, která vás přenesne do dalekých míst. Vytvořil ji mistr parfumér Fabrice Pellegrin (Firmenich).

Eau Duelle zaujme živým kontrastem tzv. studených koření – kardamomu, růžového pepře a šafránu. Opojná esence jalovce je povýšena svěžím cypřišem a aromatickými notami elemi.

Následně se triumfálně, na pozadí světla a stínů, objeví na scéně vanilka – respektive několik vanilek. Jedna z nich je uklidňující, z kuchyně známá, pudrově sladká vanilka Firmat, jejíž sladkost umocňuje molekula paradoxone, patentovaná firmou Firmenich a působící dojmem velmi čistého hedionu, tj. jako bílé, nevinné a všeobjímající pižmo.

Na druhé straně je tu i originální a záhadná boubonská vanilka, která působí mírně kouřově a je hustá, jako sirup. Vetiver, africké kadidlo a animálně živočišné a kožené akcenty jsou v zajímavém kontrastu s asijským cypriolem, který celé kompozici dodává čistotu. Naše výprava samozřejmě prochází i místy, kde dochází k zajímavým střetům a setkáním. Do celkového obrazu se dere černý cejlonský čaj a puškvorec, které dodávají celku punc originality, nezapomenutelnosti a nesmírné ceny.

Eau Duelle potěší každého, kdo sní o vanilce v takové podobě, jakou ještě

nezažil. Vanilka v tomto podání není unylá ani „slušná“. Naopak – je velmi zvláštním způsobem fascinující. Eau Duelle je také pro každého, kdo má rád ambrou, loajální příznivce vůně Papier d'Arménie a sběratele kadidlové série Eau Trois a ty, jimž se líbí vanilkovo-ambrová kompozice Eau Lente.

Eau Duelle je v prodeji od září 2010 v balení 50 ml a 100 ml.

Největší kolekce vonných svíček

Svíčky a interiérové vůně Diptyque jsou ódou na přírodu. Každá vyjadřuje specifický moment nebo evokuje konkrétní místo: pole v letní Provence, večer strávený s rodinou, rozkvetlou zahradou zalitou ranní rosou... **Luxurní parfémované svíčky se zhotovují ručně.** Výrobní proces zahrnuje 12 samostatných kroků, jejichž výsledkem jsou originální svíčky s vůní, která si svou intenzitu uchovává po celou dobu hoření – tedy **více než 60 hodin!**

Specialitou Diptyque je možnost vytvářet si vlastní aroma zapálením dvou svíček současně. Doporučuje se vybírat svíčky ze dvou různých „rodin“, například jednu květinovou a druhou dřevitou. Měly by hořet daleko od sebe, výsledná nevšední vůně pak vzniká uprostřed místnosti.

Toaletní vody, vonné svíčky a interiérové vůně Diptyque jsou k dostání v conceptu storu SIMPLE, Pařížská 20, Praha 1.

Eau de Toilette 50 ml (1 690 Kč), Eau de Toilette 100 ml (2 290 Kč), Cologne 200 ml (2 850 Kč), parfémovaný sprchový gel 200 ml (990 Kč), parfémované tělové mléko 200 ml

(1 250 Kč), svíčka (1 250 Kč), interiérová vůně (1 250 Kč).

SIMPLE PŘEDSTAVUJE ŘADU AROMATICKÝCH TĚLOVÝCH PRODUKTŮ L'ART DU SOIN KULTOVNÍ ZNAČKY DIPTYQUE

Od samého začátku hnala značka Diptyque vášeň pro cestování a objevování dosud nepoznaného. Inspiraci její zakladatelé vždy čerpali z cest za vzácnými a ušlechtilými esencemi, jež vedly od Středozevního moře až k branám Východu.

Florence, Byzantium, Aleppo a Córdoba. Těchto pět míst bylo inspirací k vytvoření pěti originálních tělových produktů s podmanivou vůní, jež lze kombinovat podle potřeby a nálady.

GELÉE LACTÉE (krémový sprchový a koupelový gel) Aleppo

Vůni bobkového listu a olivovníku odkazuje na původní recepturu proslulého aleppského mýdla. Pouhá kapka přípravku pleť jemně očistí a zanechá sametovou na dotek.

LAIT FRAIS (svěží tělové mléko) Alexandrie

Vůni květů pomerančovníku působí toto tělové mléko na ospalou pleť jako ranní vánek probouzející alexandrijský záliv. Díky oleji

ze sladkých mandlí zjemní a zklidní i velmi suchou a podrážděnou pleť.

CRÉME RICHE (výživný tělový krém) Byzantium

Lahodný jako turecký med, jemný jako byzantská růže. Tento přepychově bohatý krém je připraven rozmazlit každý centimetr vašeho těla vzácným arganovým olejem, medem a růžovou vodou. Voní po damašské růži, myrse a perském balzámu.

BAUME GÉNÉREUX (balzám na ruce s regeneračním účinkem) Córdoba

Jemná a zklidňující péče pro citlivou pokožku rukou. Arganový olej posiluje křehké nehty, zatímco bambucké máslo regeneruje a vyživuje vysušenou pleť. Nezanedbává na ruku mastný film.

HUILES PRÉCIEUSES (vzácný olej na tělo a do koupele) Florence

Směs florentinského kosatce a olejů ze sladkých mandlí, arganu a makadamových ořechů pleť vyživuje a zkrášluje, při koupeli chrání a zvláčňuje. Hřejivá vůně kosatce je zvyrazněna opojnými notami cedru a vetiveru.

Přípravky L'ART DU SOIN jsou vyrobeny z nejkvalitnějších přírodních složek; neobsahují ftaláty, parabeny, umělá barviva, emulgátory, glykoly, silikony, deriváty hliníku ani sulfáty. Vůně jednotlivých produktů se vzájemně doplňují, a tak je můžete

kombinovat a vrstvit dle libosti.

Přípravky L'ART DU SOIN jsou k dostání v pražském SIMPLE concept store.

Gelée Lactée (200 ml, 990 Kč), Lait Frais (200 ml, 1 250 Kč), Crème Riche (200 ml, 1 850 Kč), Huiles Précieuses (125 ml, 1 690 Kč), Baume Génereux (50 ml, 940 Kč)

Kontakty

Oficiální stránky DIPTYQUE:
www.diptyqueparis.com

Oficiální stránky SIMPLE:
www.simpleconcept.cz

Adresa obchodu:
 SIMPLE concept store
 Pařížská 20
 110 00 Praha 1
 Tel: 221 771 677
 Email: simple@carollinum.cz

Kolekce Dunhill

pro podzim a zimu 2010

Při tvorbě aktuální kolekce se nechal Kim Jones, kreativní ředitel anglického módního domu Dunhill, inspirovat výjimečnou postavou Clementa Courta, manažera pařížského butiku Dunhill v ulici Rue de la Paix, a zejména jeho dobrodružnou cestou, kterou v roce 1930 podnikl z Evropy do Japonska přes Rusko, Sibiř, Mongolsko a Koreu. Celá kolekce včetně doplňků vychází z historie – archivu a Courtova podrobného deníku – zpracováním a materiály je však blízko daleké budoucnosti. Nabízí uvolněný anglický aristokratický styl, který posiluje představu tradiční, nicméně radikální povahy muže Dunhill. Odstíny jsou spíše zemité, silueta užší, střihy odráží třicátá léta. Dvouřadé nebo třířadé obleky jsou doplněny vlněnými ponožkami a těžkou horskou nebo vojenskou obuví. Nechybí ani nadčasová klasika v podobě kašmírových svetrů, ikonických blejzrů z jihoafrického mohéru a kabátů z vlny a kašmíru. Pro hrdinu-dobyvatele, který se vrátil domů, pak Jones vytvořil nádherné černé smokingy se

saténovými motýlky. Protože i přes všechna dobrodružství zůstává na konci dne anglický gentleman anglickým gentlemanem...

Novinkou mezi doplňky je kožený zápisník inspirovaný deníkem Clementa Courta, na který si jeho majitel může nechat vyrazit své jméno a adresu pro případ ztráty. Charakteristické šagrénové doplňky, tentokrát v podobě pouzder na pera a placatek, jsou zavěšeny na páscích. Součástí kolekce jsou také tradiční aktovky, cestovní tašky, předimenzované doktorské brašny a luxusní batohy z krokodýlí kůže. Reklamní kampaň pro podzim a zimu je inspirována pro značku Dunhill charakteristickým smyslem pro dobrodružství a touhou po objevování nového, které v roce 1930 vyústily v cestu Clementa Courta z Paříže do Tokia.

Aktuální kolekce Dunhill je v prodeji v butiku Dunhill, Pařížská 14, Praha 1. ●

KONTAKTY

Oficiální stránky DUNHILL:
www.dunhill.com
 Oficiální stránky CAROLLINUM:
www.carollinum.cz

BOUTIQUE DUNHILL

Pařížská 14
 110 00 Praha 1
 Tel.: 224 817 060
 E-mail: adboutique@carollinum.cz

Alfred Dunhill

– osobnost a značka

Už když v roce 1893 přebíral Alfred Dunhill rodinný sedlářský podnik, chtěl se věnovat výrobě těch nejkvalitnějších pánských doplňků a konfekce. Značka dunhill dnes kombinuje tento odkaz se stylem, inovací a funkčností luxusní pánské konfekce, koženého zboží a doplňků, které si jen těžko hledají sobě rovné.

Na začátku 20. století se auta z výroby dodávala s podvozkem, motorem a karosérií, ale bez výbavy, kterou dnes považujeme za standard. Talentovaný jednadvacetiletý podnikatel Alfred Dunhill se chopil této příležitosti a rodinnou firmu přeorientoval ze sedlářské výroby na výrobu kožených autodoplňků. 'Dunhill Motorities', jak se tehdy

– pánské řidičské pláště, helmy a ochranné brýle, klaksony, palubní budíky a zavazadla.

Alfred Dunhill se zavedl jako inovátor – je mu ostatně připisován i vynález zpětného zrcátka v roce 1907. V roce 1908 založil vlastní „patentové oddělení“ (Patent Development Company), aby se vypořádal s množstvím svých patentů. V roce 1922 Alfred úspěšně registroval patent vnitřního osvětlení zavazadel – když se zavazadlo otevře, rozsvítí se žárovička. Důvodem pro tento vynález bylo, aby si jeho žena mohla během baletního představení opravit líčení. Alfred Dunhill prodával vše – od rybářských prutů a navijáků, kriketového a golfového vybavení, až po řadu Avoritites – doplňky a potřeby pro nový druh cestovatele, tzv. „aeroplanistu“. Tyto idiosynkratické věcičky proslavily Alfreda Dunhilla a získaly mu pověst kreativního a schopného vynálezce. Tento duch prostupoval značkou již před sto lety a je tomu tak i dnes.

S tím, jak rostl úspěch Dunhill's Motorities, a jak se tato značka etablovala mezi horními společenskými vrstvami v Británii, nastala

otvřel globální expanze, která značce dunhill časem získala status jediné skutečně luxusní globální značky pro gentry. V roce 1907 své dveře obchodu na Duke Street (později Jermyn Street) a mezinárodní expanze na sebe nenechala dlouho čekat. V roce 1921 se otevřel obchod značky dunhill

na 5. avenue v New Yorku; v roce 1924 následoval první obchod v pevninské Evropě – na adrese 15 Rue de la Paix v centru Paříže.

V roce 1930 podnikl Clement Court, vedoucí pařížského obchodu, cestu do Tokia, aby pro dunhill zajistil výhradní práva na světovou distribuci per Namiki. Tyto skvostné kousky – takřka umělecká díla – byly a stále jsou nejprestižnějšími

a nejobdivovanějšími psacími potřebami na světě. Ve 30. letech se také začaly prodávat hodinky dunhill, jejichž první plnohodnotná kolekce byla vytvořena v roce 1936. Mezi ně patřily i hodinky Facet, inspirované vnitřním osvětlením Rolls Royce. Tato inspirace dunhill neopustila dlouhá desetiletí. Dalším modelem byl Key Watch, kde pouzdro hodinek je zároveň klíčem, který je vysoustružen tak, aby pasoval do zákaznickova zámku.

V USA pokračovala expanze značky dunhill otevřením obchodů v Beverly Hills, Chicagu a San Franciscu v letech 1951-61. Hong Kong byl vybrán jako místo prvního obchodu v Asii – byl otevřen v budově Prince's Building v roce 1966. V roce 1969 otevřel své dveře první obchod v japonském Tokiu. Do konce 70. let měl sortiment značky dunhill již více než tři a půl tisíce položek luxusního zboží

firminí prodejna nazývala, nabízela vše kromě motoru

a pánské konfekce a nabízel se ve více než 20 značkových obchodech na celém světě.

Dunhill se stal v roce 1998 součástí koncernu Richemont Group a zařadil se tak mezi jedny z neprestížnějších značek luxusního zboží na světě. Byl čas na další expanzi – v roce 2005 se otevřel obchod v Moskvě a byla podepsána smlouva o společném podniku, která dala značce dunhill kontrolu nad sítí 24 butiků v Číně. Dnes se značka dunhill nabízí v přibližně 150 značkových obchodech a v síti více než dvou tisíc velkoobchodníků.

Zatím nejambicióznějším a nejzajímavějším projektem značky bylo vybudovat největší maloobchodní impérium s luxusním zbožím po pány. Tzv. Homes of Alfred Dunhill ztělesňují třetí dimenzi luxusu – osobní prožitek. Zákazník má možnost skutečně se značkou „žít“. Prvotřídní prostředí obchodu a nadstandardní služby, včetně krejčovství, holičství, fonotéky, baru a restaurace, kinosál a wellness – to vše najde zákazník v „Home“ v Londýně, Šanghaji, Tokiu a Hong Kongu – a navíc zažije pocit z prvotřídních služeb a citu pro detail.

dunhill je také ceněným sponzorem. Pro svůj sponzoring si vybírá partnery, s nimiž má společné hodnoty – mužnost, luxus, praktičnost a inovaci. Nejlepším příkladem je každoroční Alfred Dunhill Links Championship. Jedná se o golfový turnaj, který se hraje na třech nejlepších linkových

hřištích na světě – Old Course v St. Andrews, Carnoustie a Kingsbarns ve Skotsku. Účastní se ho legendy ze světa sportu, které hrají společně s předními golfovými profesionály světa.

I dnes zůstává značka věrná krédu Alfreda Dunhilla: „Nestačí očekávat, že by měl muž zaplatit za tu nejlepší kvalitu – tu kvalitu, za kterou si zaplatil, mu musíme také dát...“ Od největšího luxusu obleků a košil na míru po zavazadla vyrobená přesně dle vašich specifikací – Alfred Dunhill stále dodává gentlemanům, kterým záleží na kvalitě, skvěle provedenou klasiku s překvapením. V 21. století je takovým inovativním produktem pero Revolette inspirované otočným bubnem revolveru. Pero je vlastně tři v jednom. Neobyčejné je také využití vyřezávaného mamutího klu či drčeného meteoritu. Bohatým zdrojem inspirace je rozsáhlý archiv Alfreda Dunhilla. Například opětovné uvedení modelů hodinek Key Watch a Facet Watch osazených kalibrem značky Jaeger Le-Coultre, s níž dunhill spolupracuje již od 50. let minulého století. Značka stále vyrábí ručním způsobem své nejkvalitnější kožené doplňky a zavazadla ve svých tradičních dílnách v londýnském Walthamstow. Kolekce pánské konfekce využívá vzácné materiály z mohérové vlny Camdeboo či velmi lehké oblekové látky Super 160s a návrháři značky spolupracují jen s těmi nejlepšími italskými a britskými výrobci. ●

Rolex

Rolex – Švýcarskou značku Rolex snad netřeba představovat ani nijak dlouze uvádět. Jde o nejnámější značku nejkvalitnějších hodinek, kterou má široká veřejnost spojenou s naprostou přesností. A není divu. Vždyt nejlepším důkazem je vlastní zkušenost a dosažené úspěchy. Rolex není jen solidní investice do hodinek, jejíž hodnota stoupá. Není to ani jen potvrzení toho, že je člověk „za vodou“. Je to hlavně solidní práce, která vydrží. A zároveň

vynikající hodinky. Jako první v roce 1926 přišel Rolex na trh s modelem Oyster, který je vodotěsný a prachotěsný. Ve třicátých letech se objevily první hodinky s datumovkou (Oyster Datejust) a následovalo překonávání mnoha rekordů a výzev.

U rolexek má člověk vždy jistotu toho, že za své peníze dostane přesně to, co čeká: díky certifikaci COSC naprosto přesný čas, díky tradici hodinky, které může nosit k obleku i ve volném čase, a díky značce výrobek, na který může být hrdý.

První ROLEX corner v Česku!

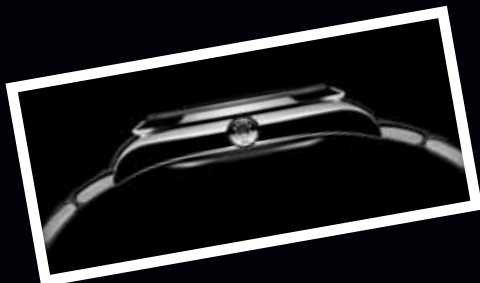
Od poloviny června dominuje luxusnímu hodinářství-klenotnictví Carollinum v Pařížské ulici corner značky ROLEX, první v Česku. Carollinum tak v rámci komplexní péče o zákazníka dovršilo svou snahu nabídnout při výběru luxusních modelů této světově proslulé hodinářské ikony maximální komfort. Samozřejmostí je vyškolený personál a široká nabídka, která zahrnuje novinky z veletrhu Baselworld, limitované edice i kolekci dámských šperkových hodinek, z níž představujeme tři modely.

Oyster Perpetual Submariner Date

Submariner značky Rolex patří nesporně k absolutní špičce mezi potápěčskými hodinkami. Od roku 1953, kdy byly poprvé představeny, se zabydly v hloubce oceánů, kde jsou nepostradatelným pomocníkem každého potápěče. Od svého uvedení jsou navíc díky vodotěsnosti, která se postupně vyšplhala ze 100 na 300 metrů, symbolem svrchovanosti značky Rolex. Tento nadčasový model je nyní k dostání ve verzi z oceli s několika novými rysy. Pouzdro o průměru 40 mm z oceli 904L, jež je synonymem pevnosti a odolnosti vůči vodě a korozi, se pyšní novou otočnou lunetou v zelené nebo černé barvě, která je vyrobena z prakticky nepoškrabatelného kerachromu. Model zaručuje perfektní čitelnost díky indexům a ručkám, které jsou pokryty vrstvou luminiscenčního chromalightu. Mechanický strojek kalibru 3135 s automatickým nátahem je vybaven vláskem setrvačky ze speciálního Rolexem vyvinutého materiálu parachrom, který je vysoce odolný vůči otřesům a účinkům magnetismu, což zaručuje maximální chronometrickou přesnost a pozoruhodnou spolehlivost. Tento nový model je k dostání ve dvou barevných provedeních – s černým nebo zeleným číselníkem a lunetou.

KONTAKTY

Oficiální stránky značky ROLEX:
www.rolex.com

Oficiální stránky společnosti
 CAROLLINUM: www.carollinum.cz

Hodinářství-Klenotnictví
 Carollinum
 Pařížská 11
 110 00 Praha 1
 Tel.: 224 810 890
 E-mail: prodejna@carollinum.cz

Servis:

tel: 224 813 702, fax: 224 812 364
 e-mail: servis@carollinum.cz

Oyster Perpetual Explorer

Dobyetí Everestu předcházelo nespočet pokusů. Jeho vrchol pokořili 29. května 1953 Sir Edmund Hillary a Tensing Norgay. Oba měli na zápěstí hodinky Rolex Oyster Perpetual... Hodinky Oyster Perpetual Explorer vyjadřují lidskou potřebu velkých činů. Jsou ztělesněním vytrvalosti a kreativity a oslavou technického vývoje. Od 20. let minulého století využívala značka Rolex okolní svět jako laboratoř, jež umožnila testovat její hodinky ve skutečných podmínkách. V průkopnickém duchu tak vybavila spoustu himálajských expedic, jejichž poznatky pak přímo ovlivnily vývoj hodinek Rolex. Nový Oyster Perpetual Explorer, který zůstává věrný svému odkazu, nabízí čistý a elegantní vzhled. Jeho nové, nepatrně větší pouzdro o průměru 39 mm je vyrobeno z oceli 904L, která je známá svou mimořádnou odolností vůči korozi. Černý číselník zdobí indexy a ručky pokryté vrstvou luminiscenčního chromalightu. Model je osazen mechanickým samonatahovacím strojkem kalibru 3132 s vláskem setrvačky z parachromu a tlumičem otřesů. Ty jsou zárukou maximální chronometrické přesnosti a odolnosti za extrémních podmínek.

Nové modely Rolex jsou k dostání v exkluzivním hodinářství Carollinum v Pařížské ulici 11, Praha 1.

Oyster Perpetual Datejust Lady 31 mm

Svěží, vytříbené a elegantní. Tak by se výstižně daly popsat nové dámské modely Rolexor z kolekce Oyster Perpetual Datejust Lady 31 mm. Tyto půvabné klenoty určené ke každodennímu nošení jsou odrazem mladistvé bezstarostnosti a nabízejí mix barev, drahých kamenů, 18karátového zlata a oceli. Nové modely v kombinacích ocel-žluté zlato, ocel-růžové zlato a ocel-bílé zlato jsou k dostání s širokou řadou číselníků a vizuálně atraktivních dekoračních prvků, mezi které patří květinové motivy, drahokamy poseté římské číslice na pozici 6 nebo lunety v různých provedeních: vroubkované, hladké nebo osázené 24 či 46 brilianty. Každý z těchto detailů dodává nadčasovým hodinkám Datejust Lady jedinečný vzhled. Všechny modely pohání mechanický strojek kalibru 2235 s automatickým nátahem a rezervou chodu 48 hodin.

BIOCEV – špičkové výzkumné centrum evropského typu

Evropské centrum excelence BIOCEV – Biotechnologické a biomedicínské centrum ve Vestci – bylo Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy zařazeno v rámci soutěže o strukturální fondy EU na seznam nejlepších návrhů. Ve středočeském Vestci má do roku 2013 vzniknout unikátní výzkumné centrum pro vědecké týmy specializované na oblast biomedicíny a biotechnologie. Zahájení realizace projektu je podmíněné kladným hodnocením Evropské komise, které by mělo padnout v nejbližších měsících.

Výzkumné centrum excelence

Na přípravě projektu BIOCEV úzce spolupracují dvě fakulty Univerzity Karlovy a šest ústavů Akademie věd ČR. Hlavním

cílem projektu je vybudovat evropské centrum se zaměřením na biotechnologii a biomedicínu, které kromě jiného poskytne výjimečné zázemí pro nejnadanější mladé vědecké pracovníky jak z České republiky, tak ze zahraničí a bude rovněž atraktivní pro návrat českých expertů, kteří získávají zkušenosti na obdobných zahraničních institucích.

Myšlenka na vytvoření nového výzkumného centra vzešla z faktu, že rozvoj biotechnologického průmyslu, jak ho známe z vyspělých evropských zemí, není možný bez existence odpovídajícího zázemí. Jedině tak můžeme dále získávat poznatky o molekulárních principech procesů probíhajících v živých organismech. Dynamický rozvoj molekulární a buněčné biologie, umožňuje i rozvoj dalších návazných výzkumných oborů s biotechnologickým potenciálem. Jejich výsledky lze pak

aplikovat především v lidské a veterinární medicíně, ve farmaceutickém průmyslu a v dalších specializovaných průmyslových a zemědělských odvětvích. Projekt BIOCEV proto kombinuje oblasti orientované na studium klíčových buněčných pochodů s obory, které na tyto poznatky navazují a směřují je k praktickému využití. Centrum BIOCEV bude tedy úzce spolupracovat s firmami, jež budou poznatky získané z výzkumu uvádět do praxe.

Velmi příznivého hodnocení se dostalo navrhovanému vědeckému týmu, v němž Univerzitu Karlovu zastupují vynikající vědci z Přírodovědecké a 1. lékařské fakulty. Řada z nich se již může pochlubit i tak vynikajícími výsledky, že byly publikovány v nejprestižnějších světových časopisech o vědě a výzkumu, např. Nature a Science.

Špičkové technické vybavení a zázemí

BIOCEV bude disponovat nejmodernějším vědeckým vybavením. Vedle výzkumných laboratoří by měl obsahovat dva hlavní, moderně vybavené technologické celky, které budou přístupné pro všechny zájemce. A to nejen pro výzkumníky vysokých škol a ústavů AV ČR, ale i pro firemní výzkum. Prvním celkem BIOCEVU bude Centrum zobrazovacích technik, které zahrnuje nejvyspělejší technologie světelné a elektronové mikroskopie. Jedním z plánovaných unikátních zařízení je i laserový fluorescenční mikroskop s tzv. limitním rozlišením. Tento speciální mikroskop umožní nahlédnout do živých buněk a tkání s rozlišením blízkým se 0,0001 mm. Centrum zobrazovacích technik bude součástí evropské infrastruktury Euro-Bioimaging, do jehož přípravy je v současné době zapojeno 38 nejlepších pracovišť z patnácti zemí Evropy. Patří sem i BIOCEV, jež zde získal možnost garantovat a koordinovat oblast „Training“. Kurzů pokročilých metod světelné mikroskopie se v Centru zobrazovacích technik budou moci zúčastnit vědecktí pracovníci, studenti i pracovníci komerční sféry. Moderní špičková světelná mikroskopie je vysoce sofistikovaná, úzce souvisí s fyzikou a s optikou a nedá se zaměňovat s obyčejnými laboratorními podmínkami a mikroskopy, které každý z nás zná ze základní školy. Je to specializované pracoviště určené odborníkům, o jejichž nedostatek se UK ani zúčastněné ústavy Akademie věd ČR nemusí v této oblasti obávat.

Druhým celkem BIOCEVU by se mělo stát České centrum pro fenogenomiku, které bude vybaveno pro přípravu, charakterizaci a archivaci myších mutantů. Centrum bude mapovat genetické poruchy vedoucí ke vzniku různých onemocnění, např. kardiovaskulárních a jaterních chorob. Centrum pro fenogenomiku je zapojeno do evropské sítě Infrafrontier, která včetně centra BIOCEV zahrnuje 18 evropských partnerů. Jak Euro-Bioimaging, tak Infrafrontier jsou na tzv. cestovní mapě ESFRI (European Strategy Forum on Research Infrastructures), která koordinuje vývoj velkých vědeckých infrastruktur v celé Evropě. Pro budoucí rozvoj biomedicíny a biotechnologie v ČR je tak velmi přínosné, že se s projektem BIOCEV na této evropské mapě jednoznačně počítá.

Lepší podmínky pro mladé vědce i pro výuku

Vědecký projekt BIOCEV poskytne svá špičková vybavená pracoviště také nejnadanějším studentům Univerzity Karlovy i dalších vysokých škol. Mladí badatelé tak budou mít unikátní příležitost vyzkoušet jedinečné prostředí vědeckého centra excelence evropského formátu, pracovat s nejmodernějšími přístroji i progresivními výzkumnými postupy.

Univerzita Karlova využije BIOCEV rovněž v rámci výuky – bude zde totiž realizovat řadu stávajících akreditovaných studijních oborů a nabídku zejména doktorského studia rozšíří i o nové programy s vazbou na vědecký program BIOCEV. BIOCEV tak

O projektu BIOCEV

Biotechnologické a biomedicínské centrum (BIOCEV), společný vědecký projekt Univerzity Karlovy v Praze a Akademie věd ČR, by mělo být vybudováno ve Vestci ve středních Čechách. Jeho cílem je vytvořit kvalitní evropské centrum pro výzkum v oboru biotechnologie a biomedicíny, kde budou bádát špičkové vědecké týmy a zároveň se zde budou moci mládí, začínající vědci seznámit s nejmodernějšími přístroji a postupy. Získané výstupy a poznatky by následně měly být díky spolupráci s řadou firem přímo uváděny do praxe.

Centrum by se mělo rozkládat na pozemku o rozloze 24 000 m², který byl již Akademií věd ČR zakoupen.

Pokud Evropská komise návrh projektu schválí, začne BIOCEV pilotně fungovat v roce 2013. Plný provoz by měl být zahájen o dva roky později.

BIOCEV by měl zaměstnávat 500 osob. Předpokládá se, že půjde jak o renomované vědce, tak o mladé výzkumné pracovníky.

Aktuálně o projektu BIOCEV na <http://www.biocev.eu/>

bude studentům přírodovědných a lékařských oborů nabízet kvalitativně lepší podmínky, než jsou ty současné, a zvyšovat tak konkurenceschopnost a šanci na uplatnění absolventů v rámci evropského výzkumného prostoru. Právě praxe na takto koncipovaných evropských centrech excelence přináší mladým lidem nejen zkušenosti, jež dnes již mnozí zaměstnavatelé považují za samozřejmé, ale také zdravé sebevědomí, které je při cestě za uplatněním a seberealizací nepostradatelné.

Univerzita Karlova je nejvýznamnější institucí v ČR na poli vědy a výzkumu a nejvýznamnější tzv. výzkumnou univerzitou. Proto je její snaha zrealizovat projekt BIOCEV více než opodstatněná a je mu věnována velká pozornost. ●

.....
Václav Hampl,
rektor Univerzity Karlovy

lifestyle

Zima 2010: Nový a drsnější vzhled

Pokud bychom měli shrnout dojem z módních přehlídek prezentujících pánskou módu na zimu 2010, asi nejčastějšími spojovacími prvky jednotlivých kolekcí byly propracovanost, designová strohost a ležérní elegance. Využívají se objemnější materiály se strukturovaným povrchem, jež výrazně podtrhují mužný vzhled.

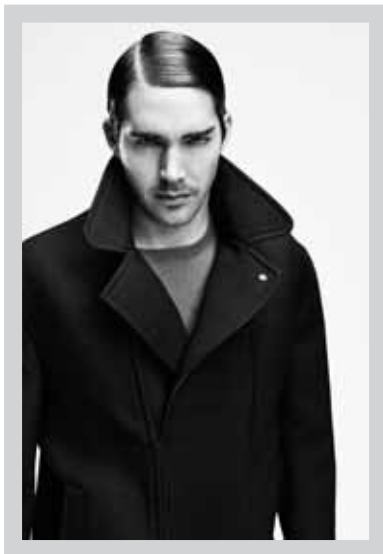

Oblečení pro volný čas upřednostňuje přirozenost, nenucený styl vrstvení a neobvyklé oděvní kombinace. Formální móda klade větší důraz na dokonalost křehčovského zpracování, luxusní materiály a střihové linie. Co se týče barev, přetrvávají oblíbené neutrální tóny, v kurzu jsou jemné lomené odstíny. Trendy barvou letošní zimy je fialová a hnědá.

A bez čeho se pánský šatník v zimním období neobejde? Zcela nepostradatelnými jsou pláště, bundy, kabany či parky. Ještě před takovými dvaceti lety bylo téměř nemyslitelné, aby pánové v klasickém obleku využívali možností, které přináší syntetické či přírodní materiály, a oblékli si přes oblek pohodlné a teplé kabáty či bundy. Naštěstí se situace změnila a bundy i kabáty sportovnějšího vzhledu se dnes staly zcela běžnou oděvní součástí. Škála typů svrchního oblečení je velmi široká. Některé se inspiroují minulostí, jiné si pohrávají se sportovními prvky či hledají zcela nové designové formy.

Formální pláště

U formálních pláštů střih počítá s určitou volností s ohledem na to, že jsou určené pro nošení přes sako. Jejich délka nejčastěji končí nad kolena. Pro jejich výrobu se používají vysoce kvalitní materiály, jako např. velur z čisté ovčí vlny s příměsí kašmíru. Jednotlivé pláště se navzájem liší zpracováním a variabilitou detailů. Zajímavě působí modely s jednořadovým zapínáním s otevřenou nebo špičatou fazonou, dále pláště zapínané po celé délce předního dílu včetně stojáčku límce či třeba pláště s vnitřní odepínací vložkou s péřovou náplní. Tu nejvíce oceníte v mrazivém zimním počasí.

Autopláště, kabany a parky

Na veletržích módy byly k vidění i pláště kratší, tzv. autopláště – kompromis mezi formálním a casual stylem. Pokud vycházejí z přílehavé slim řady, lze je nosit i v kombinaci s oblekem či sakem ze stejné střihové řady. Typické je pro ně jednořadové zapínání na knoflíky. Na přehlídkách mě zaujaly pláště s odepínací péřovou vestou, kterou lze nosit i zcela samostatně jako další plnohodnotný kus oblečení. Za zmínku stojí i pláště inspirované tradičním trenčkotem (z anglického trench coat – zákopový kabát). Jeho dnešní podoba se vyznačuje ležatým límcem, sponami na rukávech a sedly. Asi nejvýstižnější označení pro typ vlněného krátkého kabátu zapínaného na knoflíky je kaban. Vedle kabanů je tu bunda s prodlouženou délkou, tzv. parka, která zakrývá boky. Obzvláště elegantně působily

v rámci přehlídek parky kombinované s žebrovým úpletem a se zapínáním na zip. Lze je nosit i přes sako.

Bunda: Oblečení pro každou příležitost

Skvělou módní volbou pro tuto sezону je bunda. Aktivní muži ji ocení nejen díky pohodlí, ale i proto, že jde o oděv vhodný téměř pro jakoukoli příležitost a do každého počasí. Návrháři letos v zimě opět pracují s přílehavými střihy. Nejčastěji volí syntetické materiály, ale také vlnu s příměsí nylonu či hladkou kůži. Trendy jsou city bundy v délce do boků s pružnými lemy, zvýrazněným štepováním podtrhujícím sportovnější charakter a také s dvouřadovým zapínáním na zip nebo elegantní bundy s délkou přes boky a se stahováním v pase. ●

BLAŽEK PRAHA a.s.
Ortenovo náměstí 16
170 00 Praha 7

Adresář advokátních kanceláří, které přispěly do sekce „z právní praxe“

**Abbot Legal,
advokátní kancelář, s.r.o.**
Břehová 208/8
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 665 150
e-mail: abbotlegal@abbotlegal.cz
www.abbotlegal.cz

DÁŇA, PERGL & PARTNEŘI
Advokátní kancelář

**Advokátní kancelář Dána,
Pergl & Partneři**
Na Ořešince 580/4
162 00 Praha 6 - Střešovice
Tel.: +420 224 232 611
Fax: +420 233 313 067
e-mail: akdpp@akdpp.cz
www.akdpp.cz

bnt - pravda & partner, s.r.o.
Palác Langhans
Vodičkova 707/37
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 929 301
Fax: +420 222 929 341
e-mail: info.cz@bnt.eu
www.bnt.eu

**DVOŘÁK & SPOL., advokátní
kancelář, s.r.o.**
Oasis Florenc
Pobřežní 12
186 00 Praha 8
Tel.: +420 255 706 500
Fax: +420 255 706 550
e-mail: office@akds.cz
www.akds.cz

**HÁJEK ZRZAVECKÝ
advokátní kancelář, s.r.o.**
Revoluční 3
110 00 Praha 1
Tel.: +420 227 629 700
Fax: +420 221 803 384
e-mail: info@hajekzrzavecky.cz
www.hajekzrzavecky.cz

**HAVEL & HOLÁSEK s.r.o.,
advokátní kancelář**
Týn 1049/3
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 895 950
Fax: +420 224 895 980
e-mail: office@havelholasek.cz
www.havelholasek.cz

**KŠD ŠTOVIČEK
advokátní kancelář, s.r.o.**
City Tower
Hvězdova 1716/2b
140 78 Praha 4
Tel.: +420 221 412 611
Fax: +420 222 254 030
e-mail: ksd.law@ksd.cz
www.ksd.cz

**Maršálek & Žíla,
advokátní kancelář**
Dolní náměstí 342
755 01 Vsetín
Tel.: +420 571 410 895
Fax: +420 571 410 232
e-mail: sekretariat@marsalekzila.cz
www.marsalekzila.cz

**MT Legal s.r.o.,
advokátní kancelář**

Karoliny Světlé 25
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 866 555
Fax: +420 222 866 546
e-mail: info@mt-legal.com
www.mt-legal.com

**Norton Rose v.o.s.,
advokátní kancelář**

Betlémský palác
Husova 5
110 00 Praha 1
Tel.: +420 257 199 025
Fax: +420 257 199 027
www.nortonrose.com

**PRK Partners, s.r.o.
advokátní kancelář**

Jáchymova 2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 430 111
Fax: +420 224 235 450
e-mail: office@prkpartners.com
www.prkpartners.com

**Randl Partners
advokátní kancelář**

City Tower
Hvězdova 1716/2b
140 78 Praha 4
Tel.: + 420 222 755 311
Fax: + 420 239 017 574
e-mail: office@randls.com
www.randls.com

Rödl & Partner

Rödl & Partner, v.o.s.

Platněfská 2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 236 163 111
Fax: +420 236 163 799
e-mail: prag@roedl.cz
www.roedl.cz

**Schaffer & Partner Legal, s.r.o.,
advokátní kancelář**

Gallery Myšák
Vodičkova 710/31
110 00 Praha 1
Tel.: + 420 221 506 300
Fax: + 420 221 506 301
e-mail: info@schaffer-partner.cz
www.schaffer-partner.cz

ŠACHTA & PARTNERS, v.o.s.

Radlická 28/663
150 00 Praha 5
Tel.: +420 251 566 005
Fax: +420 251 566 006
e-mail: jurista@jurista.cz
www.jurista.cz

WEINHOLD LEGAL, v.o.s.

Charles Square Center
Karlovo náměstí 10
120 00 Praha 2
Tel.: +420 225 335 333
Fax: +420 225 335 444
e-mail: wl@weinhholdlegal.com
www.weinhholdlegal.com

White & Case advokátní kancelář

Na Příkopě 8
110 00 Praha 1
Tel.: + 420 255 771 226
Fax: + 420 255 771 122
www.whiteacase.com

A. D. 1430

CHÂTEAU VALTICE

Vinné sklepy Valtice, a.s.

CHÂTEAU VALTICE

ZÍSKALI VE SVĚTĚ VELKOU ZLATOU MEDAILI

Vinné sklepy Valtice
dosáhly největší úspěch v San Francisku
a získali Velkou zlatou medaili na víno
Veltlínské zelené pozdní sběr 2009
z řady CHÂTEAU VALTICE.

V roce 2008 jsme získali v San Francisku
s Veltlínským zeleným bronzovou medaili
v loňském roce zlatou medaili
a na letošním 30. ročníku dosáhlo
Veltlínské zelené - CHÂTEAU VALTICE
mety nejvyšší Velkou zlatou medaili.

To už něco říká o kvalitě, ne?

Víno je možné získat
na e-shopu společnosti www.vsvaltice.cz,
ve velkoobchodě „FANY“
nebo ve specializovaných vinotékách
či v humidorech.

Doporučená cena 245Kč.

soutěž!

Stačí zaslat SMS se svou e-mailovou adresou na tel.: 720 476 596
nebo se přihlásit přes www.vsvaltice.cz - viz Spolek přátel.

Vaše SMS budou navíc každý měsíc slosované o hodnotné „vinařské“ ceny. Více na www.vsvaltice.cz.

**V ŽIVOTĚ JDE O VÍČ NEŽ O VOLVO. TŘEBA O TO,
ROZHODNOUT SE, JESTLI BUDETE STYL PŘE-
JÍMAT, ANEBO HO TVOŘIT. TAK JAKO ZCELA
NOVÉ OSTRÉ VOLVO S60.**

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂: 5,3-8,9 l/ 100km, 139-231 g/km

ZCELA NOVÉ OSTRÉ VOLVO S60
OSTRE.VOLVOCARS.CZ

Volvo. for life

AUTOPALACE[®]

Auto Palace Brno s.r.o.

Řípská 22, 627 00 Brno

Tel.: 515 808 112, fax: 515 808 113

e-mail: info@autopalacebrno.cz

www.autopalace-brno.cz

www.autopalace-volvo.cz

Auto Palace Spořilov s.r.o.

Na Chodovci 2457/1, 140 00 Praha 4

Tel.: 296 574 346,856, fax: 296 574 620

e-mail: info@autopalace.cz

www.autopalace-sporilov.cz

Během 100 let ruční výroby jsme dosáhli dokonalosti

Příběh této tradiční britské značky začíná v r. 1905 v Londýně. Dnes, po více než sto letech se postele Savoir staly miláčkem celebrit, designérů a mnoha dalších lidí, kteří oceňují individualitu, originalitu a za dostatečně dobré považují jen to nejlepší. Od samého počátku totiž dbáme na používání nejlepších přírodních materiálů, protože jsme přesvědčeni, že jen ony poskytují nejlepší výsledky. Zastáváme také názor, že žádný stroj ještě nedokázal překonat precizní řemeslnou práci. Proto jsou všechny naše postele vyráběné ručně. Výroba jediné postele velikosti king size zabere celých šedesát hodin, během kterých vznikne skutečně výjimečná postel, která vás ohromí nejen kvalitou použitých materiálů, řemeslným zpracováním, ale hlavně svým komfortem a pohodlím, kterému se nic nevyrovná. Navštivte náš nový showroom a udělejte z doby strávené v posteli svou oblíbenou část dne.

Savoir Prague Store Vinohradská 44, Praha 2, Vinohrady 120 00 www.savoirbeds.cz +420 222 542 141

SAVOIR BEDS

SINCE 1905

London

Paris

Lyon

Berlin

Prague

Moscow